Sr Sam: Hinton Maij 4° 1631. Liber Patris

Manuale ad vsum insignis ec
clesie Sar. Rothomagi impressum in officina Magi-
stri Petri Oliuier. Impensis honesti viri Jacobi cous-
lin librarii in atrio bibliopolarum maioris ecclesie ex-
gione curie archiepiscopalis commorantis. Anno salu
tis sextodecimo supra millesimum et quingentesimū.

Liber Rom
Tabula. Alph

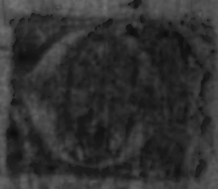

Omnibus dominicis diebus per annum ⁊ in festis simplicibus dominicis contingentibus: post primam et capitulum vel missam in capitulo si habeatur: tres campane breuiter pulsentur singulatim ad aquam benedictam incipiendo a maiore campana: deinde in fine processionis cū dicitur ān. in introitu chori pulsatur ad terciam dicto modo nisi sermo dicetur ad populū: tunc in fine sermonis pulsatur ad terciā nisi in duplicibus festis et in dñica in ramis palmar. a sacerdote ebdomadario alba et cappa serica rubea induto cū dyacono et subdyacono tertus deferentibus cū thuribularijs et duob⁹ ceroferarijs et acholito crucem deferente/ oīb⁹ albis cū amictibus indutis ī medio presbyterii ad altare conuersis: ac etiā cū duob⁹ pueris quorum alter sciz puer qui ad aquam scribitur in tabula in sale tenendo et aquam benedictā gestando: alter scilicet puer ebdomadarius lector ad matutinas in libzum tenēdo eidem sacerdoti in superpelliciis ministrent: et ad gradum chori fiat benedictio salis et aque hoc modo.

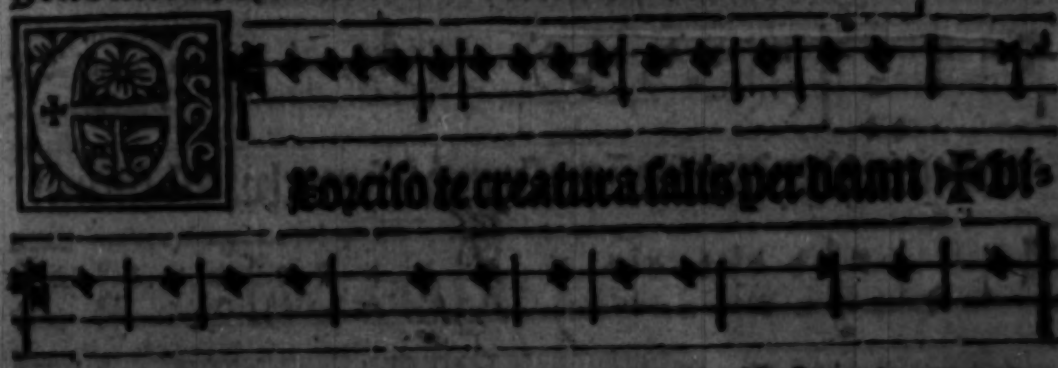

Exorcizo te creatura salis per deum ✠ vi-

uum: per deum ✠ verum: per deum ✠ sanctum: per deum qui te per helyseum prophetam in aquam mitti iussit vt sanaret sterilitas aque: vt efficiaris sal dei respiciat sacerdos sal exorcizatum in salutem credentium Et sis omnibus te sumentibus sanitas anime et corporis: et effugiat atq; discedat ab eo loco quo aspersus fue-

Bfidictio salis et aque.

ris: omnis fantasia et nequitia vel versutia diabolice fraudis: omnisq; spiritus immundus adiuratus.

Per eum qui venturus est iudicare vivos et mortuos

Et sic finiãtur oẽs exorcismi per totum ãnum.

Sequat or sine Dominus vobiscũ. sed tãtũ cli

et seculũ per ignẽ. ℟. Amen.

Mmensam clementiam tuam omnipotens eterne deus: humiliter imploramus. Hic respiciat sacerdos sal. vt hanc

Oẽm. creaturam salis quam in vsum humani generis tribuisti: bene ✠ dicere et sanctificare tua pietate digneris: vt sit omnibus sumentibus salus mẽtis et corporis: et quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit: careat oi immundicia omniq; impugnatione spũalis

Et sic tacitus nunc do finitur.

nequitie. Per dominũ nostrum ihesum christũ filium

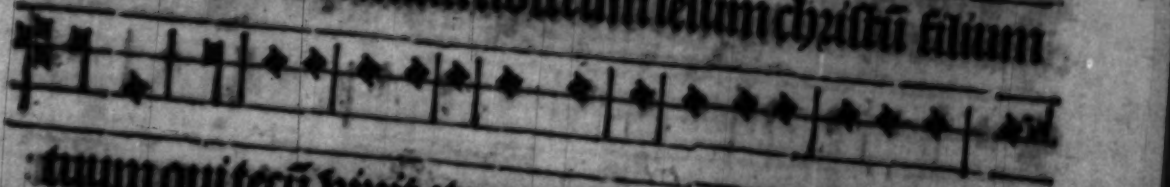

tuum qui tecũ viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. ℟. Amen.

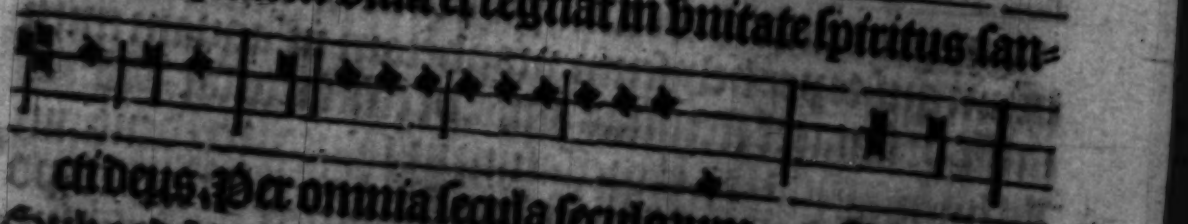

Sub eodẽ tono finiãtur oẽs orationes sequẽtes: et etiã

siones post aspersionē aq̄ benedicte sequatur exorcism⁹ aq̄

Exorcizo te creatura aque in nole dei pa ✠ tris omnipotentis: et in nole ie ✠ su christi filii ei⁹ dñi nostri et in virtute spūs ✠ sancti: vt fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici: et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis. per virtutem eiusdē dñi nr̄i ihesu christi: qui venturus est iudicare vivos ⁊ mortuos ⁊ seculum per ignē. ℟. Amen. Sequatur oīo sine Dñs vobiscū. sed tantū cū Oremus. Oz.

Deus qui ad salutem humani generis maxima q̄q̄ sacramēta in aquarū substantia cōdidisti: adesto propicius invocationibus nr̄is: ⁊ elemento huic. hic respiciat sacerdos aquam multimodis purificationibus preparato: virtutem hui bene ✠ dictionis infunde vt creatura tua misteriis tuis seruiēs ad abiciēdos demones morbos q̄z pellendos diuine gratie sumat effectum: vt quicqd in domibus vel in locis fidelium hec vnda resperserit: careat omni immundicia/liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens non aura corrumpens: discedant omnes insidie latentis inimici: et si quid est quod aut incolumitati habitantium inuidet aut quieti: aspersione huius aque effugiat: vt salubritas per invocationē tui nominis expetita: ab omnib⁹ sit impugnationibus ℟t finiatur sic.

defensa. ℣er dñm nostrū ihesum xp̄m filium tuum. ℟c. Hic mittat sacerdos sal in aquam in modum crucis: priuatim ita dicens. Commixtio salis et aque pariter fiat. In nomine patris et filii et spiritus sancti. ℟m Amen. Sequatur benedictio salis et aque pariter hoc modo.

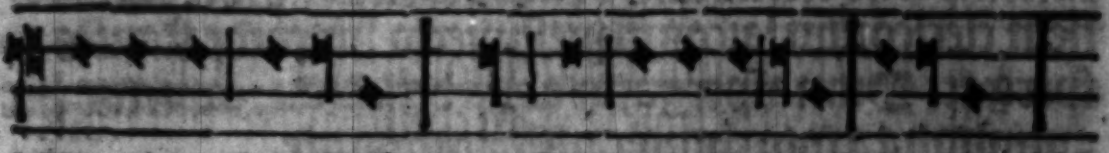

Dominus vobiscū. ℟. Et cum spiritu tuo. Orem⁹. Or
Deus inuicte virtutis auctor et insuperabilis impe
rii rex ac semper magnificus triumphator qui ad
uersę dominationis vires reprimis/ qui inimici rugiētis
seuitiā superas/ qui hostiles nequitias potens expugnas
te domine tremētes et supplices deprecamur ac petimus.
vt hanc hic respiciat aquā sale mixtam. creaturam salis ⁊
aque dignanter accipias/ benignus illustres/ pietatis tue
tue more san ✠ ctifices. vt vbicūq; fuerit aspersa per inuo=
cationem sancti tui nominis omnis infestatio immundi
spiritus abiiciatur/ terrorq; venenosi serpentis procul pel
latur: et presentia sancti spiritus nobis misericordiam tu=
am poscentibus vbiq; adesse dignetur. ℣. Per dominū nr̄m
iesum christū filiū tuū : qui tecū viuit et regnat in vnitate
spiritus sancti deus. ℟. Per omnia secula seculorum. Amen.
℣. Si fuerit duplex festum extra chorum: fiat bñdictio sa=
lis et aque priuatim ante aliquod altare: et hora sexta cā
ta aspergatur. In aliis vero dñicis simplicibus in choro
benedicatur: et ante tertiā aspergatur. vtš. dictum est nisi
in dominica in ramis palmarum: tunc enim extra chorū
benedicatur: et post sextā aspergatur more duplicis festi li
cet duplex festū non fuerit. ℣. Peracta bñdictiōe salis ⁊ aque
accedat ipse sacerdos ad principale altare: et ipsum stando
circumquaq; aspergat. In redeundo ab altari imprimis
aspergat ministros ordinatim incipiendo ab accholito q̄
crucem defert. deinde ad gradum chori rediens: ibidē sin=
gulos clericos ad se accedentes aspergat: incipiens a ma=
ioribus. ℣. Tamen si episcopus presens fuerit ad eum per=

tinet aspersio clericorum vt infra dicetur. Post aspersionem clericorum laicos in presbyterio hincinde stantes aspergat. Dum aspergatur aqua benedicta: cantetur hec antiphona a toto choro: canto rem incipiente.

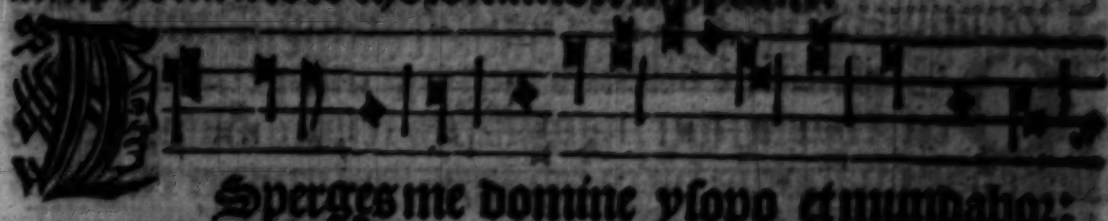

Sperges me domine ysopo et mundabor:

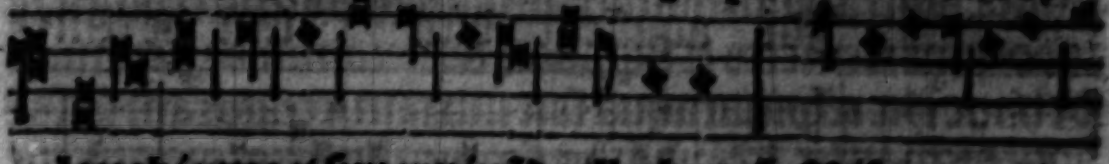

lauabis me et super niue dealbabor. ℣ Miserere mei

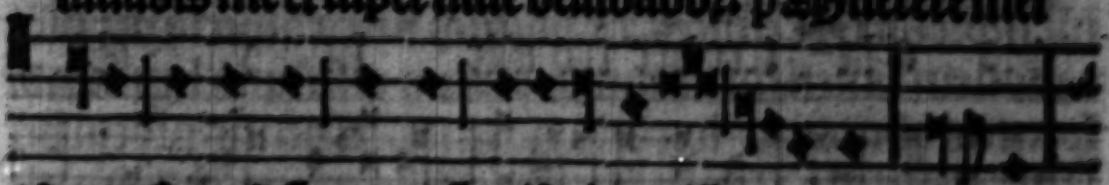

deus: secundū magnā misericordiā tu am. Aspyges.

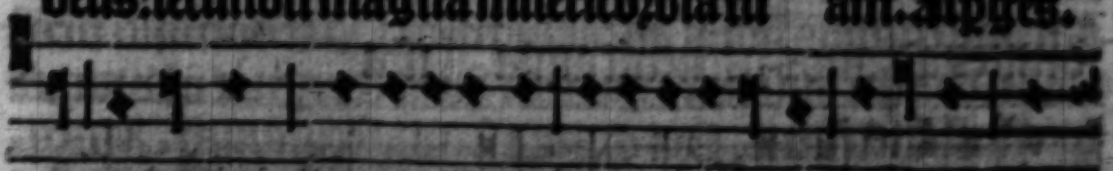

Et secundum multitudinē miserationum tuarum: de-

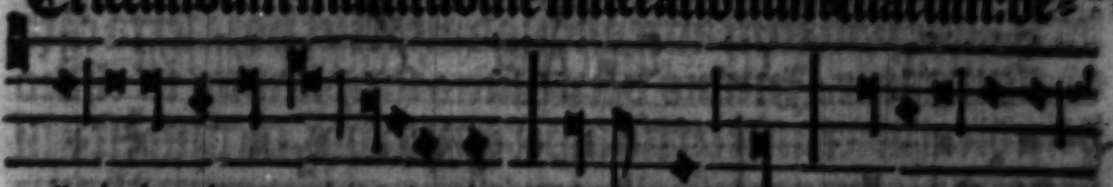

le iniquitatem me am. Asperges me. Gloria patri

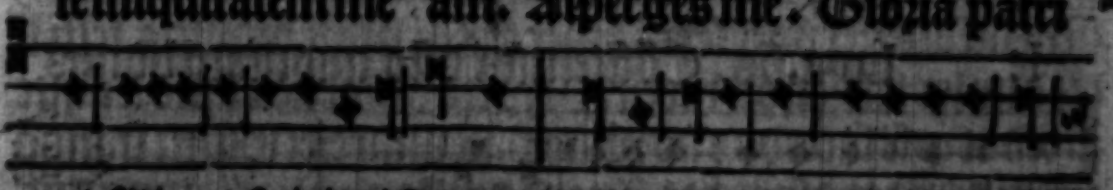

et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et

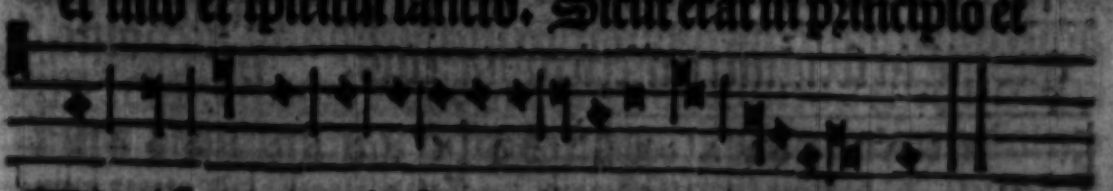

nunc et semper: et in secula seculorum a men.

repetatur Lauabis me. Hec ān. dē in alpłione aq̄ bñdicte oīb⁹ dñicis p annū: p̄ter p̄ a palcha vlq; ad festum trinit. dicet etiā in dñica i ramispal. z in dñica in passione dñi. cū Gloria patri z Sicut erat. A palcha vero vlq; ad fel. trin. dicatur hec ā. in alpłione aq̄ bñdicte cātore incipiente ān.

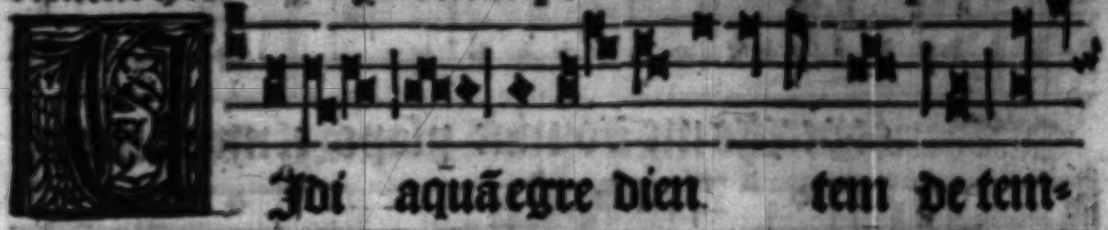

Idi aquā egre dien tem de tem-

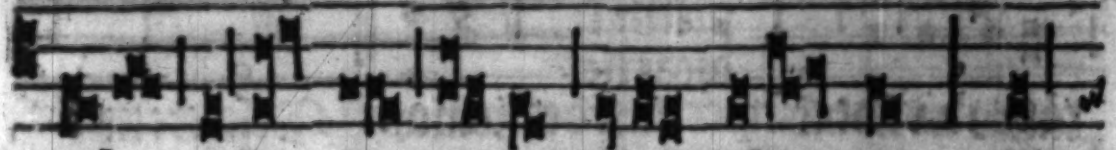

plo a la tere dex tro alle lu ya. Et

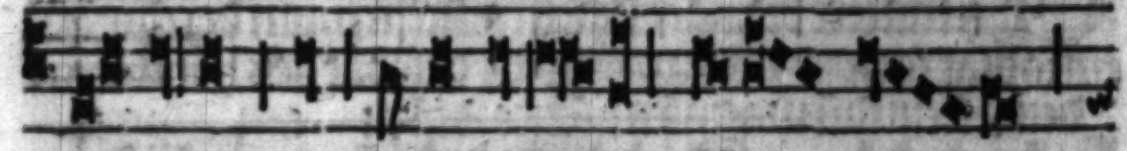

omnes ad quos peruenit aqua ista

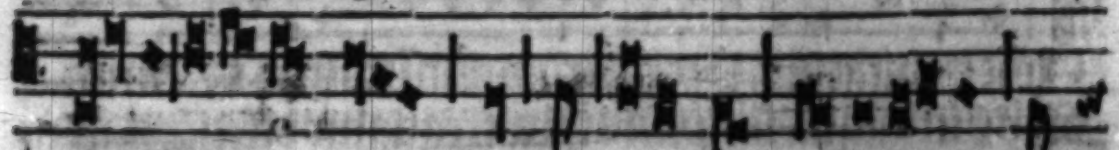

salui fa cti sunt et di cent al leluya al-

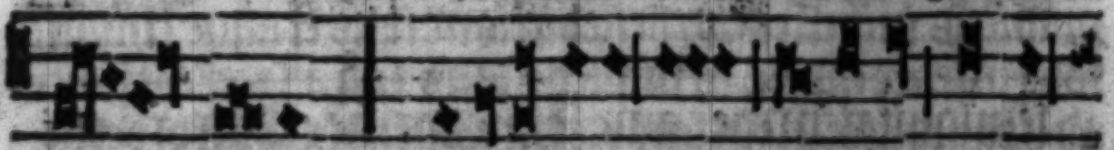

le luya. ps. Cōfitemini dño quoniam bonus

quoniā in seculum misericordia eius.

Repetat anti phona. Vidi aquā Postea dicitur ps⁹.

Gloria pri et filio z spū sc̄o. Sicut erat i pncipio z nūc.

Peracta aspsi one aque: sa cerdos ad gra

et semp et in secula seculoz amē. Et om. dñs chozi di. v.

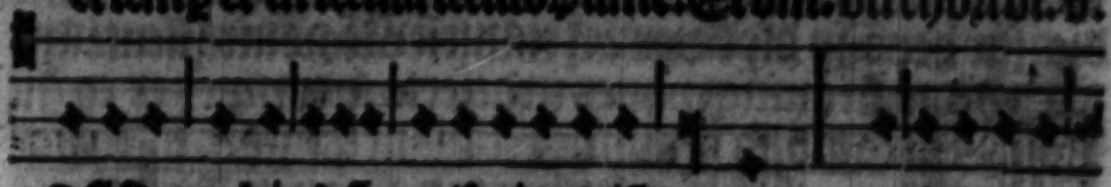

Ostende nobis dñe misericozdiā tuam ℟. Et salutare

tuum da nobis. Oremus.

Exaudi nos dñe sancte pater omnipotēs eterne de⁹: & mittere dignare sanctū angelū tuum de celis: qui custodiat foueat/ ptegat/ visitet & defēdat oēs habitātes i

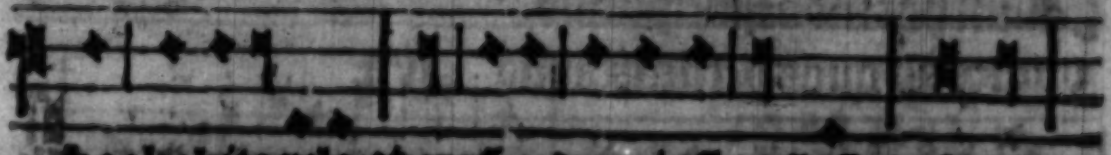

hoc habitaculo. Per xpm dominū nostrū. ℟. Amen.

Si epūs in aliqua simplici ecclīa exequatur officiū: tunc ip se indutus cappa serica cū mitra et bāculo ac omnibus su pzadictis ministris ad benedictionē salis et aque chozum solet intrare qui dū fit bñdictio salis & aq̄ a sacer. vt pdicī ad hoc induto: sese in sedē recipit epāle: ibiq̄ post asperso nē altar' pzcipaī a pdicto sacer. fctā tā canōicos q̄ ceteros cleri. ad sedē ipsam accedē. mō et ozdine pnotato asperget et tā v. q̄ oz. post ān. Asp ges. dicet ibidē. Si vo eps execu toz offi. nō fuerit: tūc i hītu chozi cū cirothecis tantum & bāculo clericos vts asp gat. sacerd pdicto v. & oz. post ān. Asp ges. moze cōsueto semp dicēte. ¶ Bñdictio panis.

Benedictio panis in dieb⁹ dñicis. Impzimis sacer dos legat euangelium In pzincipio erat verbum. Require ad cathecuminum faciendum in fine seruitu: et

postea dicat versum. Sit nomẽ domini benedictum Re-
sponsorium. Ex hoc nunc et vsq; in seculum. ℣. Benedi-
camus domino. ℟m Deo gratias. Deinde dicat sic. Do-
minus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

BEne✠dic domine creaturã istã panis: sicut bene
dixisti quinq; panes in deserto: vt omnes ex eo gu
stantes tã corporis q̃ anime accipiant sanitatem. In no-
mine pa✠tris et fi✠lii et spiritus✠ sancti. Amen.
Tunc aspergat aqua benedicta sup panẽ ⁊ distribuatur.
¶ In nocte natiuitatis domini dum canitur nonum ℣.
cum suo versu et Gloria patri. procedat dyaconus cũ sub
dyacono et thuribulario⁊ ceroferario et accholito crucem
deferente omnibus solenni apparatu indutis: ad thurifi-
candum altare et accepta benedictione ab executore officii
per medium chori in pulpitum accedat ad cantandũ euã-
gelium hoc modo incipiendo.

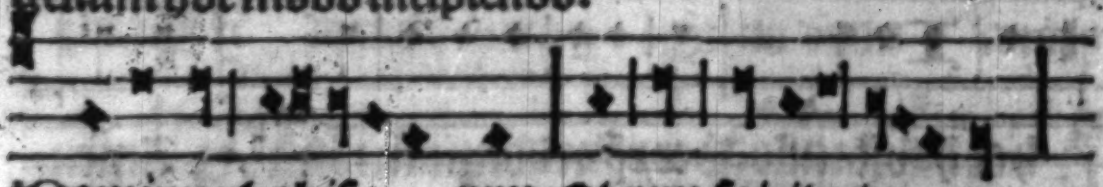

Dominus vobis cum. Et cum spiritu tu o.

Ini tium sancti euan gelii secundum ma-

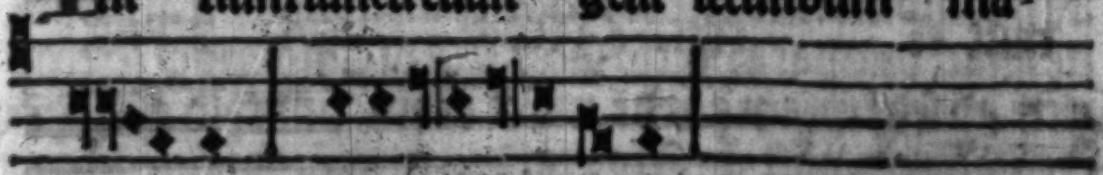

the um. Gloria tibi domine.

LIber generationis ihesu christi filii da-

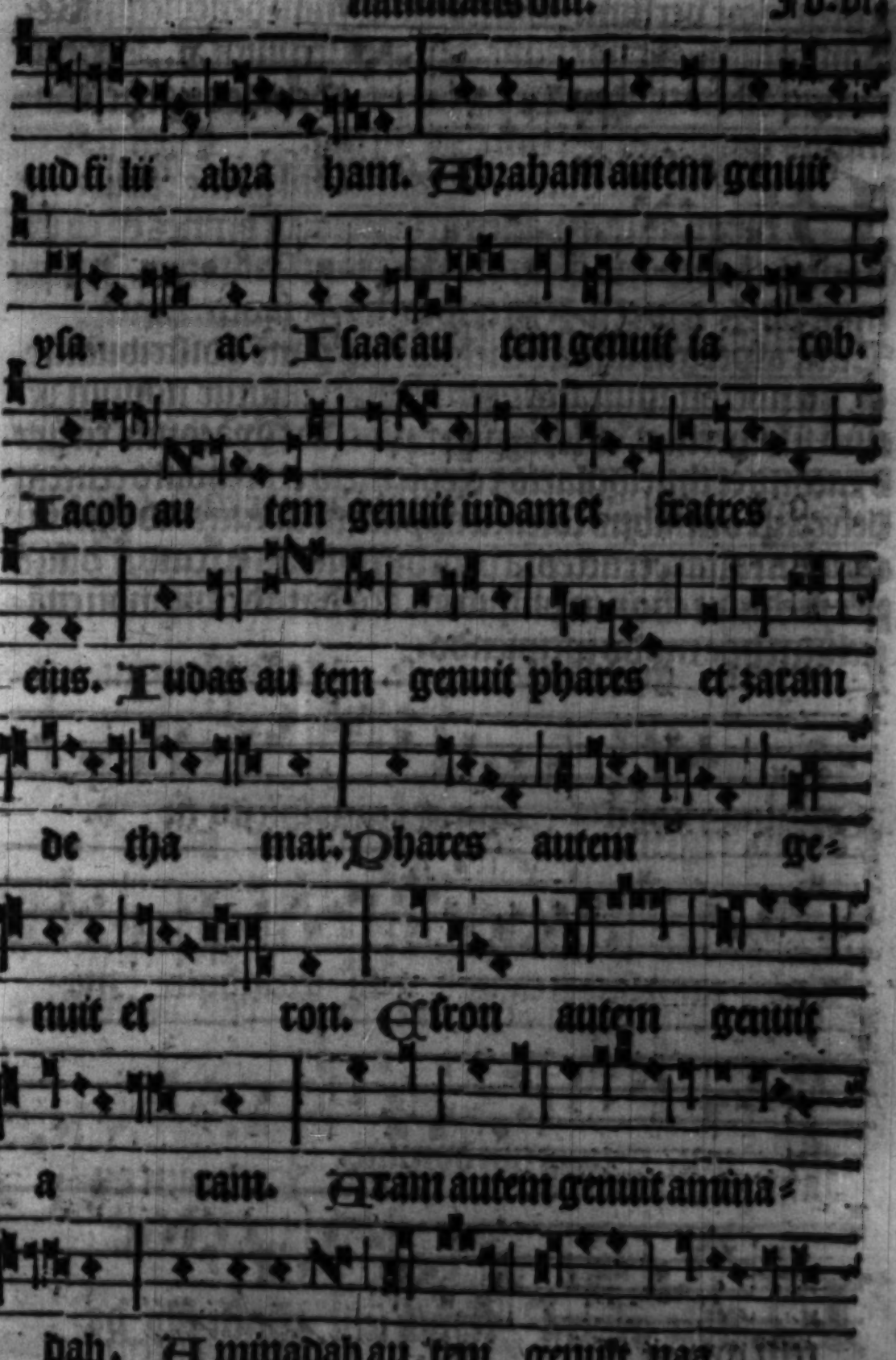

uid fi lii abra ham. Abraham autem genuit
ysa ac. Isaac au tem genuit ia cob.
Iacob au tem genuit iudam et fratres
eius. Iudas au tem genuit phares et zaram
de tha mar. Phares autem ge=
nuit es con. Esron autem genuit
a ram. Aram autem genuit amina=
dab. Aminadab au tem genuit naa

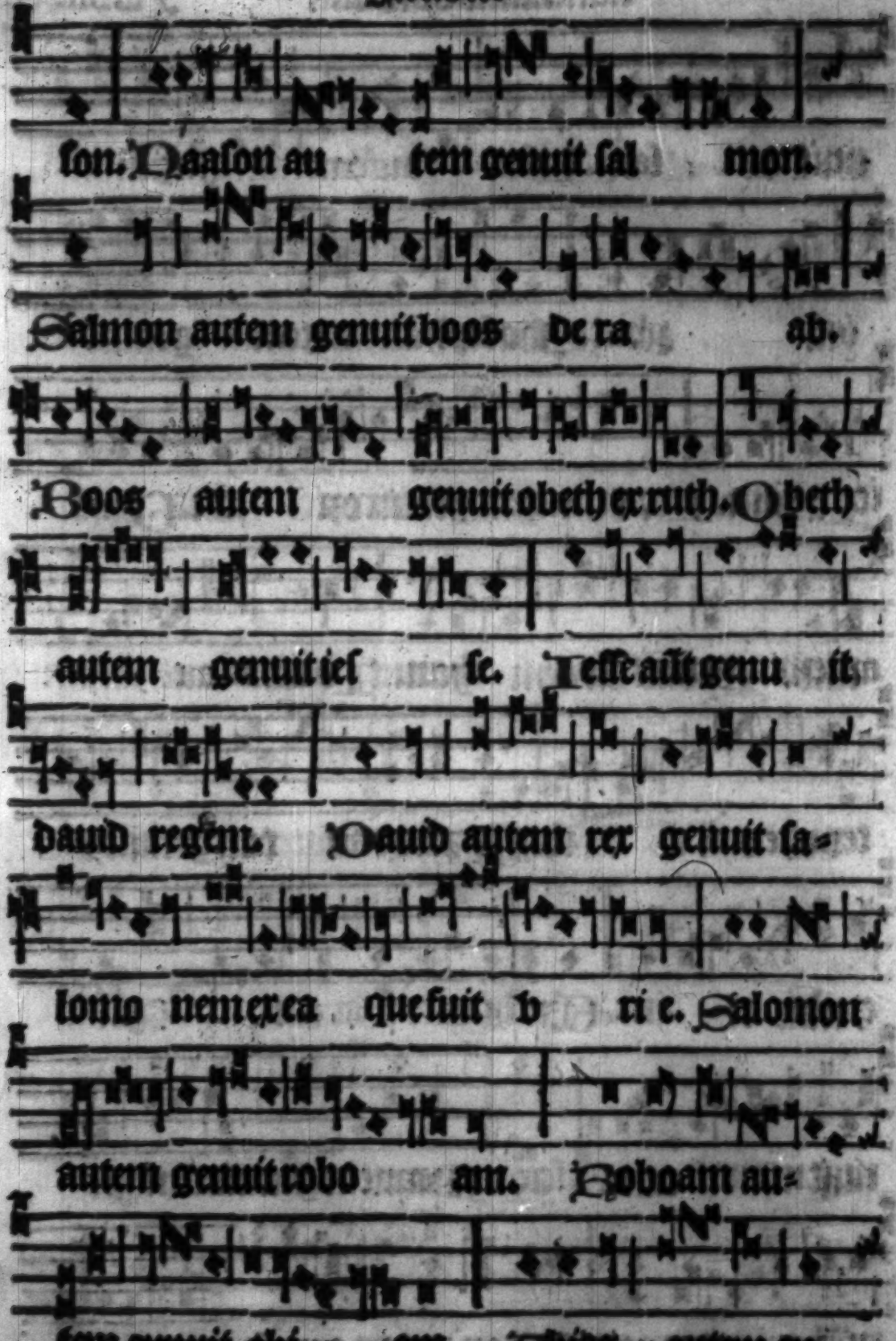
son. Naason autem genuit Sal mon.
Salmon autem genuit boos de ra ab.
Boos autem genuit obeth ex ruth. Obeth
autem genuit ies se. Jesse aũt genu it
dauid regem. Dauid autem rex genuit sa-
lomo nem ex ea que fuit v ri e. Salomon
autem genuit robo am. Roboam au-
tem genuit abi am. Abias autem ge-

nuit a sam. Asa autem genuit
iosa phat. Iosaphat autem genuit
io ram. Ioram autem genuit ozi am. Ozias
autem genuit ioa than. Ioathas au=
tem genuit a chaz. Achaz au tem genuit
ezechi am. Ezechias autem ge=
nuit manas sen. Manas ses autem ge=
nuit a mon. Amon autem genuit iosi am.

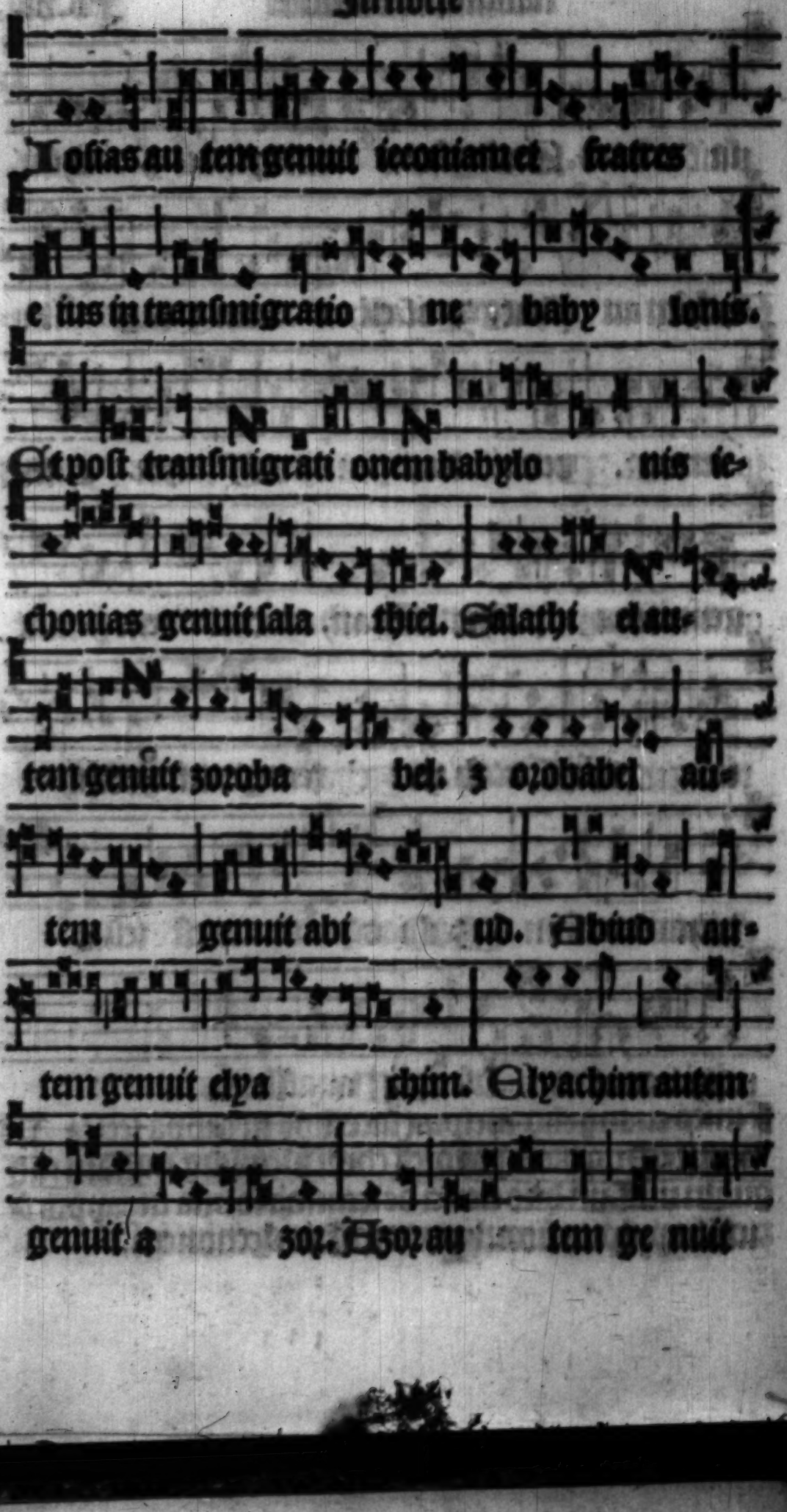
Iosias autem genuit iechoniam et fratres
e ius in transmigratio ne baby lonis.
Et post transmigrati onem babylo nis ie-
chonias genuit sala thiel. Salathi el au-
tem genuit zorobabel. Zorobabel au-
tem genuit abi ud. Abiud au-
tem genuit elya chim. Elyachim autem
genuit a zor. Azor au tem ge nuit

Finito euangelio incipiat sacerdos in cappa serica Te deum. Quo dicto rectores chori incipiant missam: ad quam missam duo clerici de secunda forma in cappis sericis in pulpito simul cantent istam lectionem.

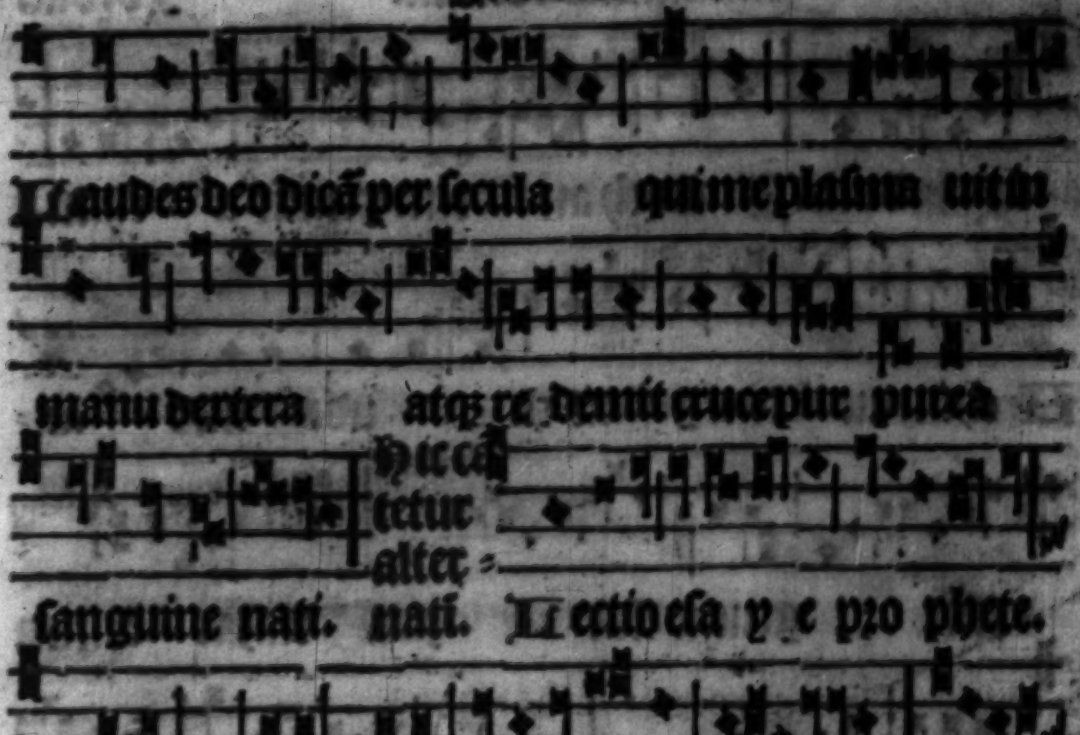

Laudes deo dicā per secula qui me plasmā uit in manu dextera atq; re demit crucepur pulcra sanguine nati. nati. Lectio esa y e pzo phete.

In qua xpi lucida vaticinatur natiuitas. Hec dicit dns. Pater filius sanctus spiritus in quo sunt omnia condita superna atq; yma. Populus gentium qui am bulabat in tenebris. Quem creasti quem fraude sub dola hostis expulit paradi so.

et captiuatū secum traxit ad tartara. Vidit lucem

magnā. Et fulserunt et immania nocte medias pas-

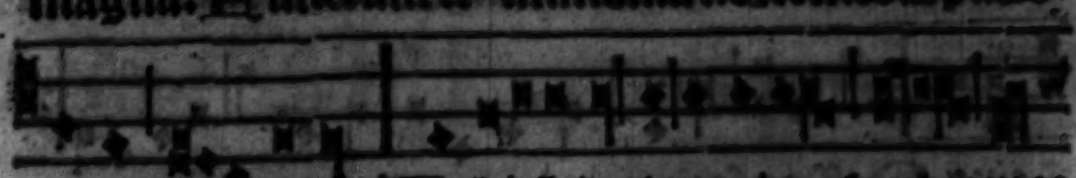

cibus iu mina. Habitātib⁹ in regione vmbre mor-

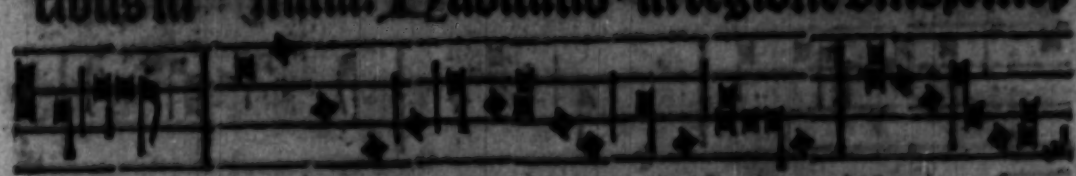

tis lux. Sēpiterna et redēptio vere noua. Or-

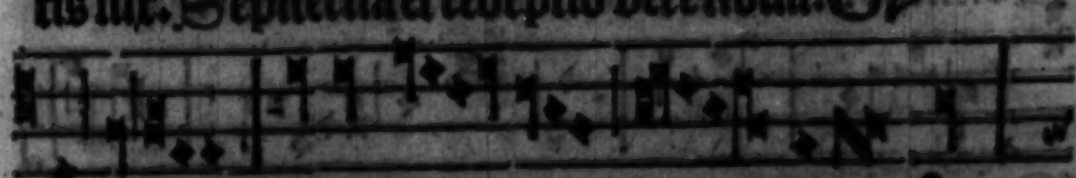

ta est eis. O stupen da na tiui tas.

Parvulus enim natus est nobis. Magnus hic erit

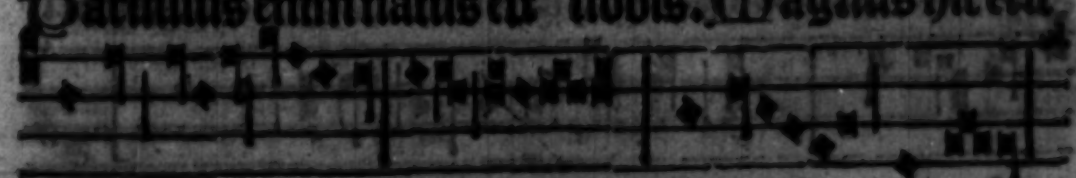

iesus filiꝰ de i. Est filius. Patris summi.

Deꝰ tus est nobis. Hō arte summa predictum

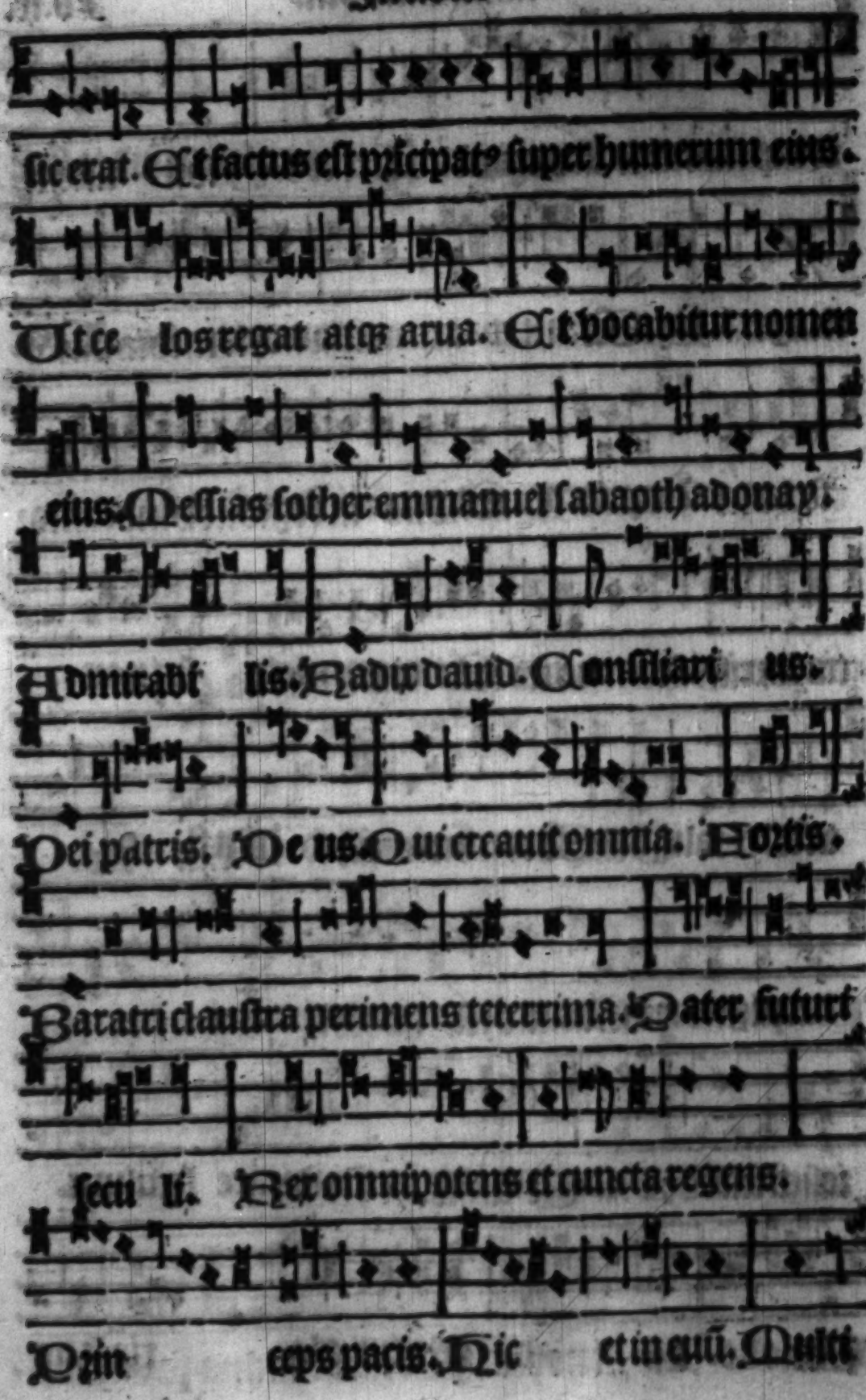
sic erat. Et factus est principat⁹ super humerum eius.
Ut ce los regat atq; arua. Et vocabitur nomen
eius. Messias sother emmanuel sabaoth adonay.
Admirabi lis. Radix dauid. Consiliari us.
Dei patris. Deus. Qui creauit omnia. Hostis.
Baratri claustra perimens teterrima. Pater futuri
secu li. Rex omnipotens et cuncta regens.
Prin ceps pacis. Hic et in cuñ. Multi

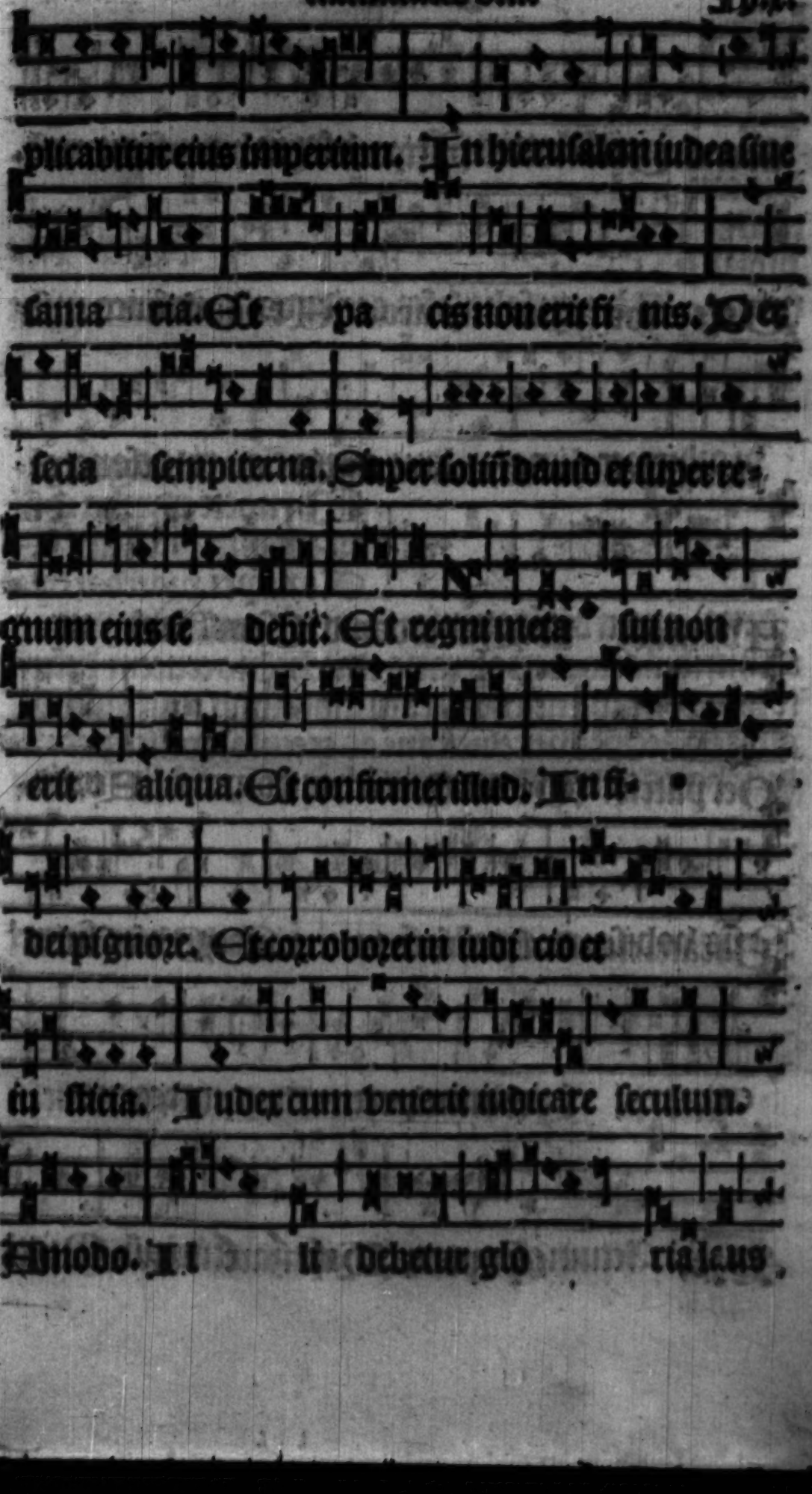

plicabitur eius imperium. In hierusalem iudea siue
sama ria. Et pa cis non erit fi nis. Et
secta sempiterna. Super solium dauid et super re-
gnum eius se debit. Et regni metā sui non
erit aliqua. Et confirmet illud. In fi-
dei pignore. Et corroboret in iudi cio et
iu stícia. Iuder cum venerit iudicare seculum.
Amodo. Ii ti debetur glo ria leus

et iubilatio. Est vlox in sępiternũ.

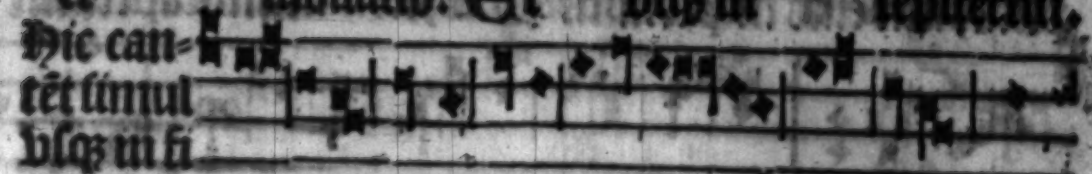

Hic cantẽt timul vlox in fi nem. Ad oztu solis vlox occiduos ad fines mũ=

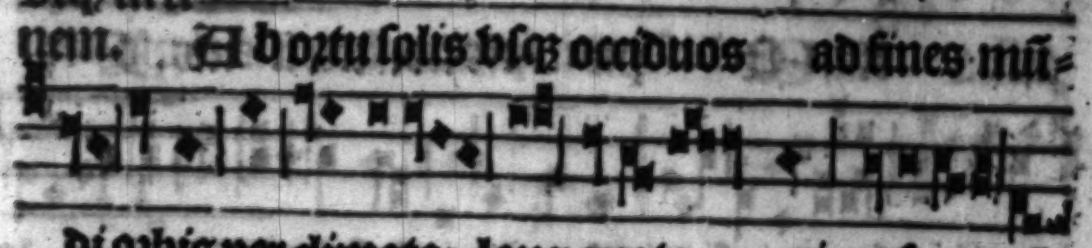

di ozbis per climata laus creato ri resonet cõ=

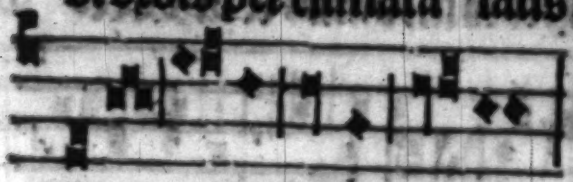

grua amen dicãt omnia.

¶In nocte epypha. dñi dũ cãtat ir. ℟. cũ suo ℣. ℟ Gloza pti. procedat dya conus cum subdyacono et thuribulario et ceroferario et accholito crucem deferẽ te ymnbus solenni apparatu indutis ad thurificandũ altare: ⁊ accepta benedictione ab executoze officii per me diũ chozi accedat ad cantandũ hoc euãgeliũ hoc modo

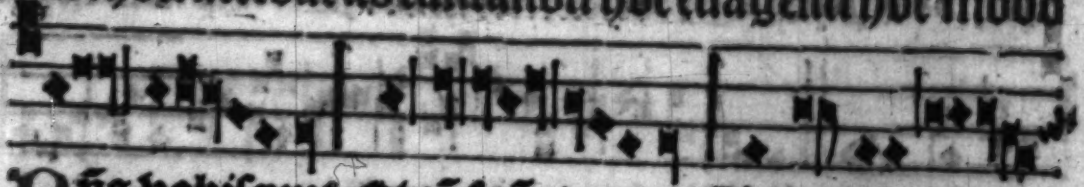

℣ ñs vobiscum. Et cũ spũ tu o. ℟ Sequẽtia sancti

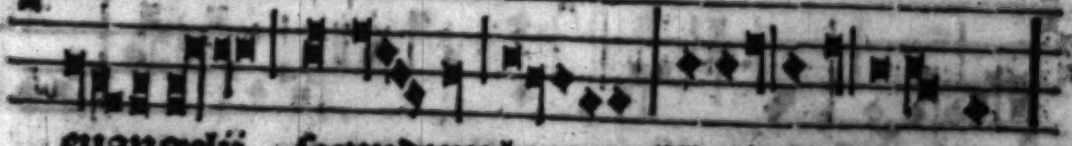

euangelii secundum lucam. Gloza tibi domine.

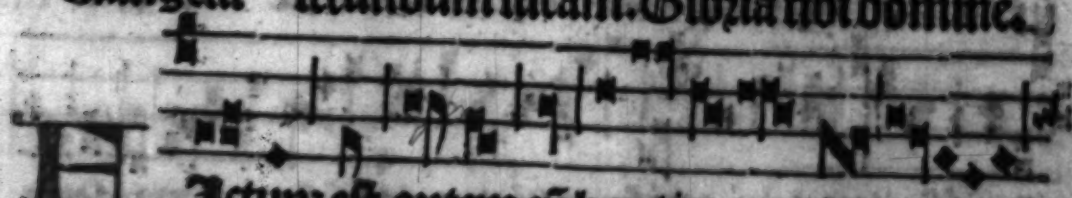

¶ Actum est autem cũ baptizare tur omnis

populus et iesu baptizato et o rante apertum
est celum. Et descendit spiritus sanctus corpo=
rali spe cie sicut columba in ipsum et vox de ce lo
facta est. Tues filius meus dilectus in te complacu=
it michi. Et ip se ie sus erat in cipiens quasi
annorum triginta: vt putabatur fili us ioseph.
Qui fuit hely: qui fuit mathat/ qui fu it le ui.
Qui fuit melchi: qui fu it ianne/ qui fu it ioseph.

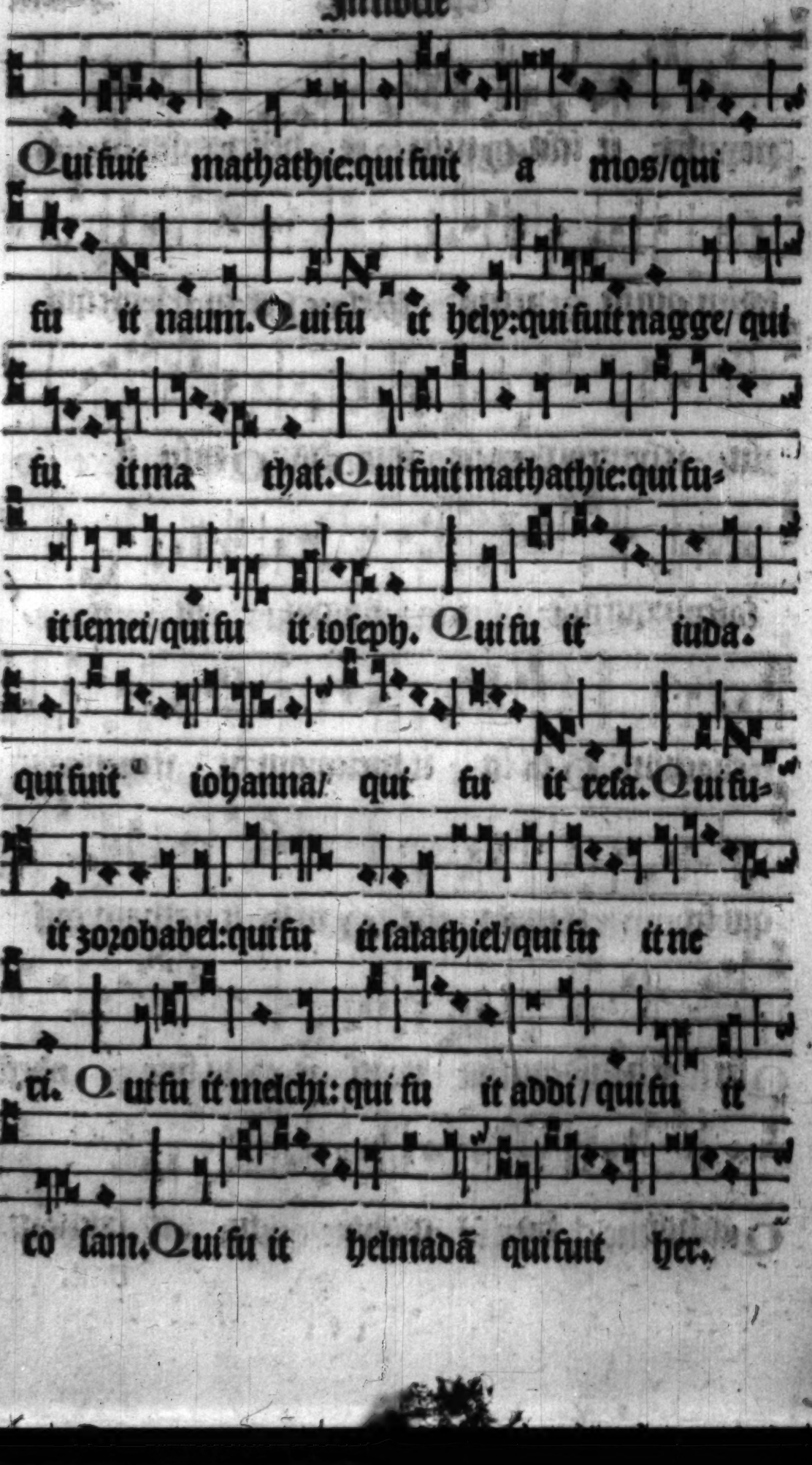
Qui fuit mathathie: qui fuit amos/ qui
fuit naum. Qui fuit hely: qui fuit nagge/ qui
fuit maa thath. Qui fuit mathathie: qui fu-
it semei/ qui fuit ioseph. Qui fuit iuda.
qui fuit iohanna/ qui fuit resa. Qui fu-
it zorobabel: qui fuit salathiel/ qui fuit ne
ri. Qui fuit melchi: qui fuit addi/ qui fuit
co sam. Qui fuit helmadā qui fuit her.

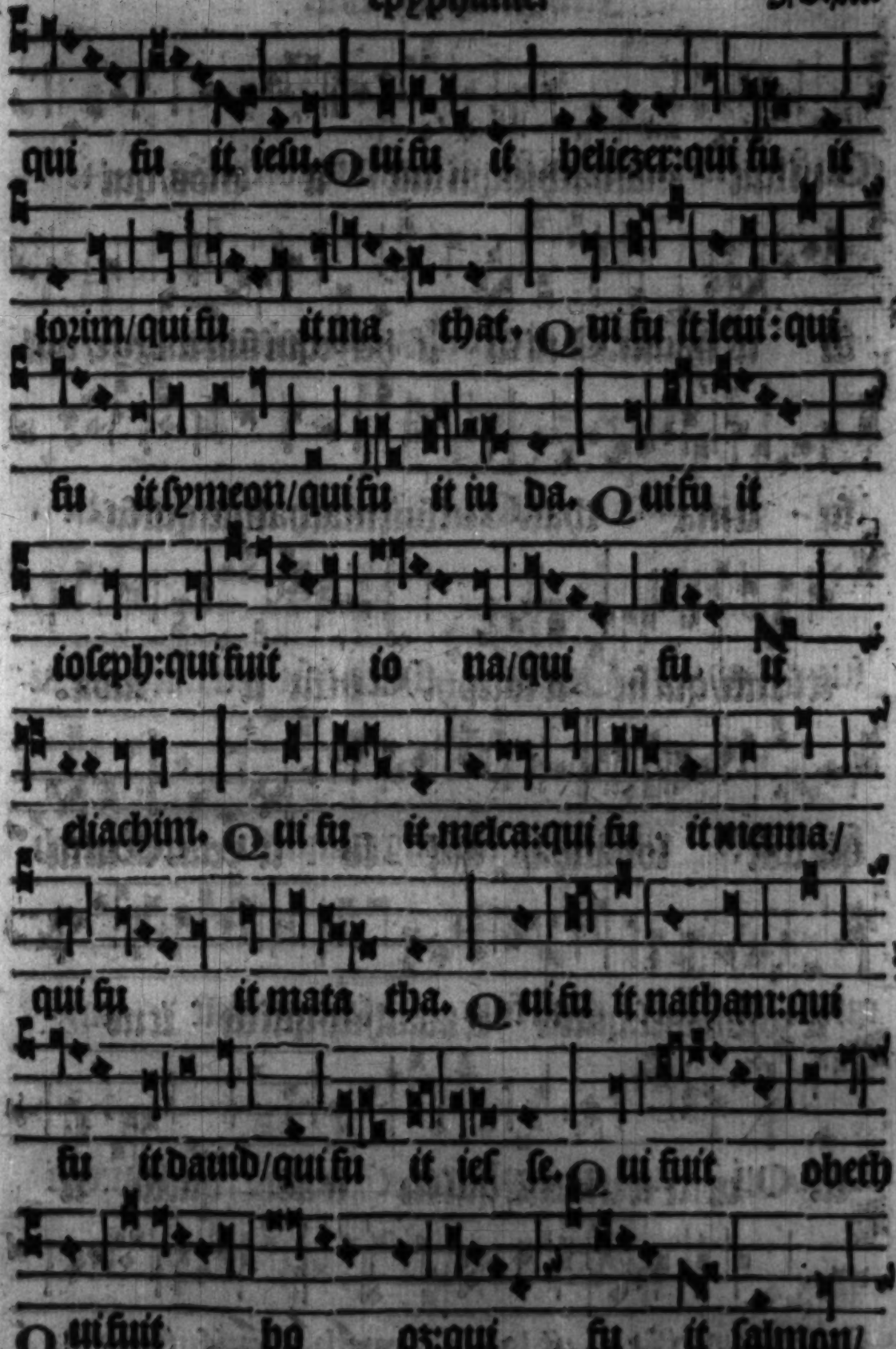
qui fu it ielu. Q ui fu it heliezer: qui fu it
iozim/ qui fu it ma that. Q ui fu it leui: qui
fu it symeon/ qui fu it iu da. Q ui fu it
ioseph: qui fuit io na/ qui fu it
eliachim. Q ui fu it melca: qui fu it mienna/
qui fu it mata tha. Q ui fu it nathan: qui
fu it dauid/ qui fu it iesse. Q ui fuit obeth
Q ui fuit bo oz: qui fu it salmon/

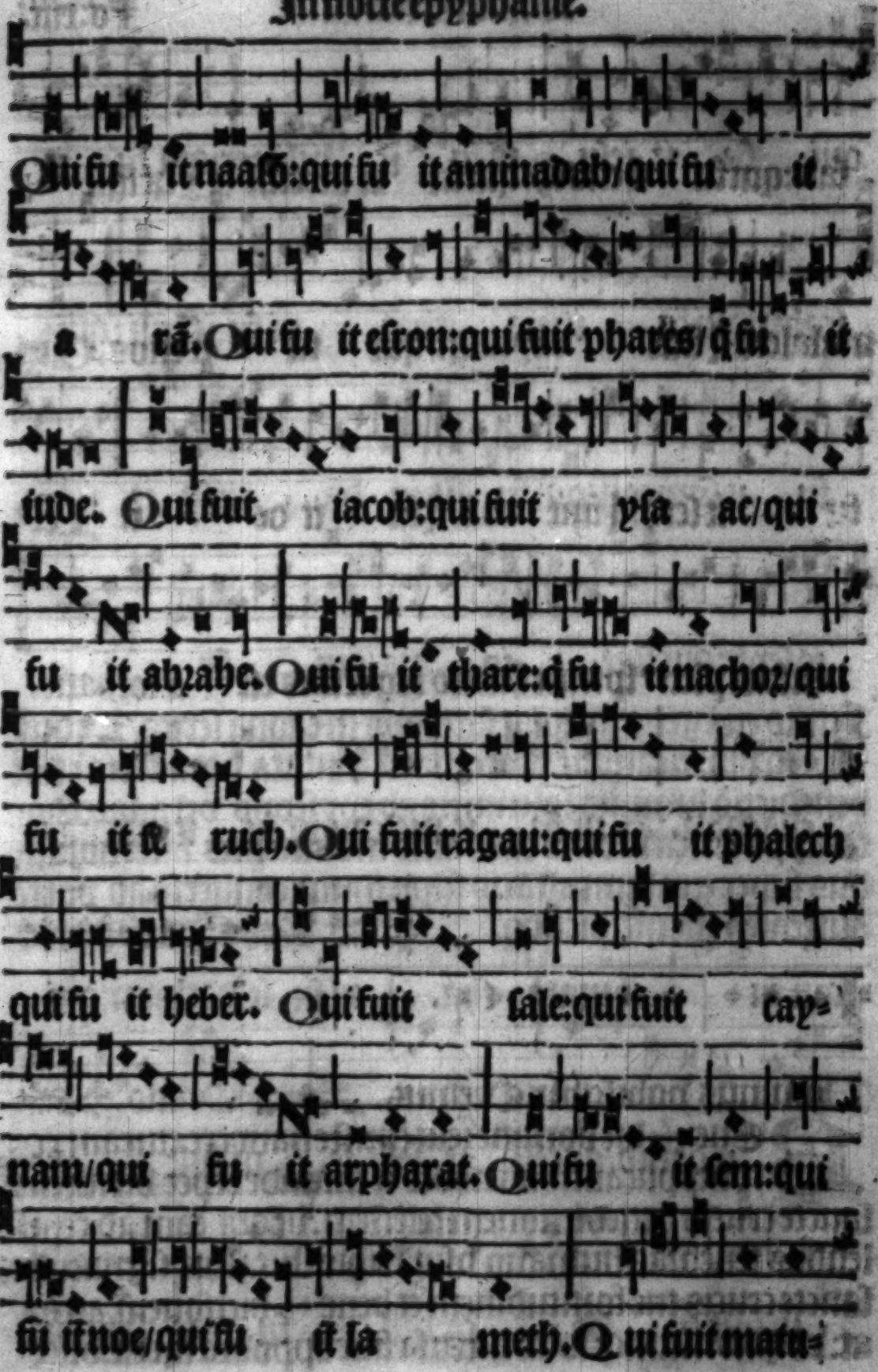
Qui fu it naasō: qui fu it aminadab/ qui fu it
ā rā. Qui fu it esron: qui fuit phares/ q̄ fu it
iude. Qui fuit iacob: qui fuit ysa ac/ qui
fu it abzahe. Qui fu it thare: q̄ fu it nachoz/ qui
fu it ſ ruch. Qui fuit ragau: qui fu it phalech
qui fu it heber. Qui fuit sale: qui fuit cay=
nam/ qui fu it arphaxat. Qui fu it sem: qui
fu it noe/ qui fu it la meth. Qui fuit matu=

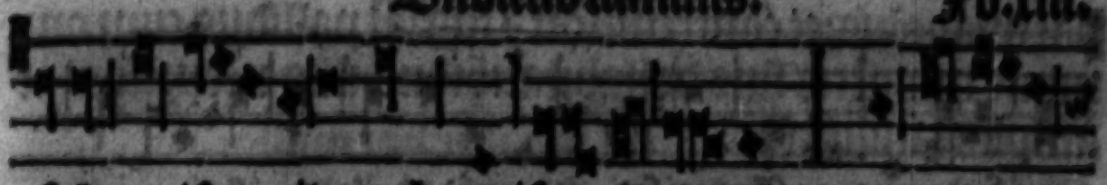

sale: qui fuit enoch/ qui fuit iareth. Qui fuit

malaleel: q̄ fuit caynam/ qui fuit enos. Qui

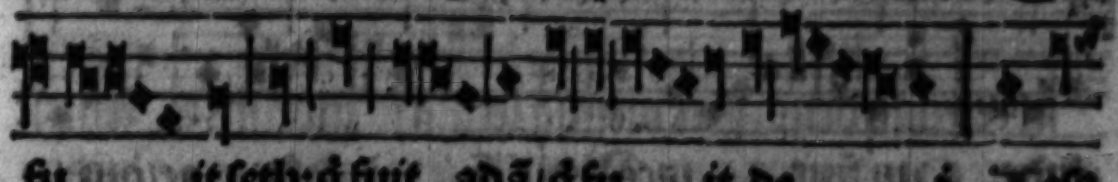

fuit seth: q̄ fuit adā/ q̄ fuit de i. Et

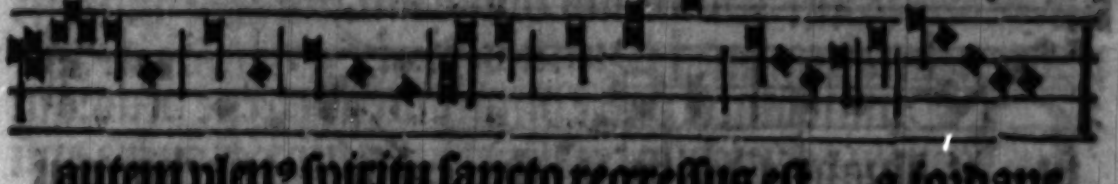

autem plen⁹ spiritu sancto regressus est a iordane.
Finito euāgelio incipiat sacerdos in cappa serica. Te deū
¶ In purificatione beate marie cantata hora serta: fiat benedictio luminis solemniter ab epyscopo vel a sacerdote cappa serica induto cum aliis indumentis sacerdotalibus super gradum altaris supremum conuerso ad partē australem sic incipiendo.

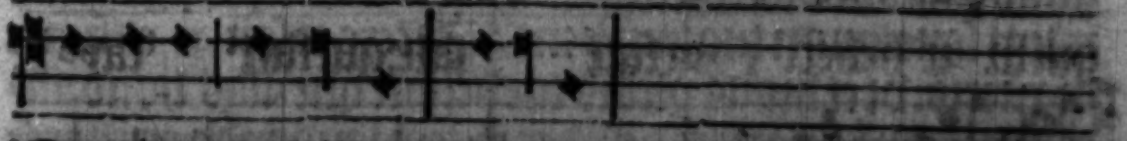

Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

BEne ✠dic domine ielu christe hanc creaturam cere supplicantibus nobis et infunde ei per virtutem sancte crucis benedictionem celestem. vt qui eam ad repellendas tenebras humano vsui tribuisti: talem signaculo sancte crucis tue fortitudinem et bene ✠dictionem accipiat: vt quibuscunq; locis accensa siue apposita fuerit: discc-

dat dyabolus: et contremiscat & fugiat pallidus cum omnibus ministris suis de habitatiõibus illis nec presumat amplius inquietare Et finiatur hoc modo.

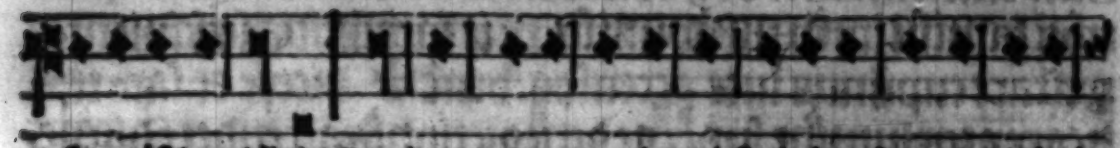

seruiẽtes tibi. Qui cum deo patre et spiritu sancto viuis

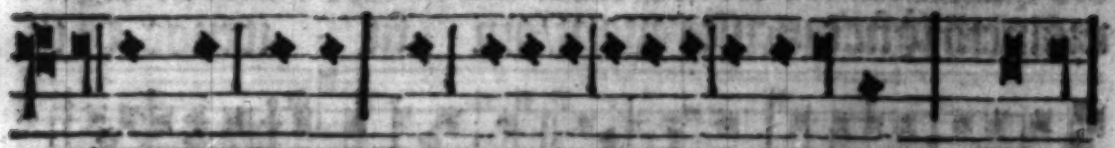

et regnas deus. Per omnia secula seculorum ℟ Amen

Omnes orationes cum Oremus, sub eodem tono dicantur. Non dicatur Dominus vobiscum, nisi ante primam orationem tantum: sed Oremus. ✠ Oratio. ✠

DOmine sancte pater omnipotens eterne deus: qui omnia ex nichilo creasti: et iussu tuo per opera apũ hunc liquorem ad perfectionem cereorum peruenire fecisti: et qui hodierna die petitionem iusti symeonis implesti: te humiliter deprecamur/ vt has candelas ad vsum hominum et sanitatem corporum et animarum preparatas siue in terris: siue in aquis: per inuocationem sanctissimi nominis tui et per intercessionem sancte marie semper virginis cuius hodie festa deuote celebrantur/ et per preces omnium sanctorum tuorum bene ✠ dicere et san ✠ ctificare digneris: vt et huius plebis tue deuote que illas honorifice in manibus portare desyderat/ teq; laudando exultare: exaudias voces de celo sãcto tuo et de sede maiestatis tue. Et propicius sis omnibus clamantibus ad te: quos redemisti preciosõ sanguine filii tui. Qui tecum et cum spiritu sancto viuit et gloriatur deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Oremus. ✠ Oratio.

OMnipotens sempiterne deus qui hodierna die vni-

genitum tuum vltis sancti ymeonis in templo tuo sus-
cipiendum p̄zelentari voluisti: tuam supplices deprecā-
mur clementiam: vt hos cereos siue has candelas quos
nos famuli tui in tui nominis magnificentia suscipientes
gestare cupimus luce accensos: bene ✠ dicere et sancti-
ficare atq; lumine superne benedictionis accendere digne-
ris quatenus eos tibi domino deo nostro offerēdo digni:
et sancto igne dulcissi-

me tue claritatis succensi. in templo sancto glozie tue

cep̄zelentari mereamur. Per eundem dominū nostrū

iesum chzistum filium tuū. Qui tecum viuit et regnat

in vnitate spiritus sancti deus. Hic mu-
tet vocē
moze p̄-
fationis

Per omnia secula seculoz. Amen. Dñs vobiscum. Et

cum spiritu tuo. Sursum coz̄da. Habemus ad dominū.

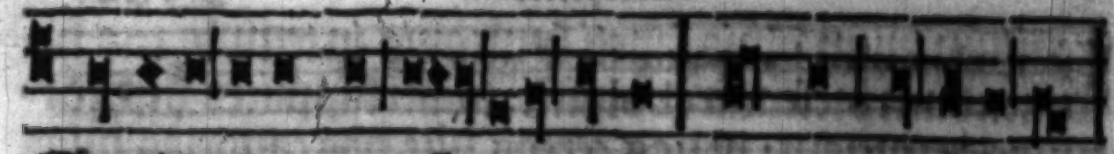

Gratias agamus dño deo nostro. Dignum et iustũ est.

Vere dignũ et iustum est equũ ⁊ salutare. nos tibi

semp et vbiq; gratias agere: dñe sctẽ pater omps eterne

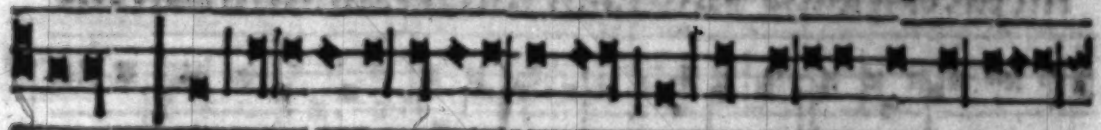

de⁹. Hõs et oꝛigo totius lumis q̃ mũdũ illustrasti luce

tue claritatis mittẽ do nobis vnigenitũ tuũ per vterũ

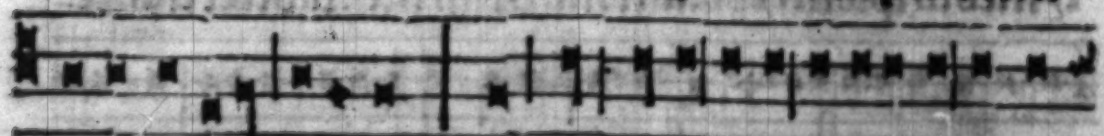

intemerate virginis. Et quẽ lõge ante pmisisti pphe-

tarũ oꝛaculis tẽpoꝛib⁹ nouissimis misisti lucẽ populis

sedẽtibus in tenebꝛis. Te ergo dñe depꝛecamur vt has

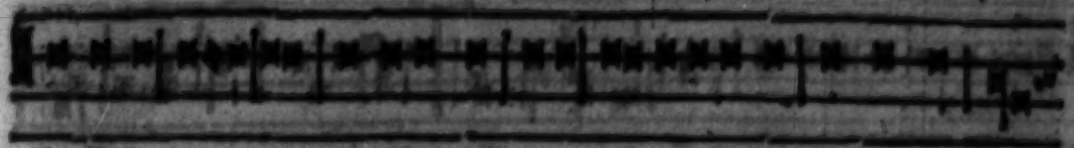

cidelas nol tuo ꝑparatas tua bñdictione dignerisbñ=

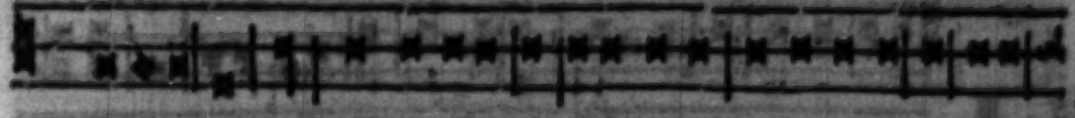

✠dicere: q nos trāstulisti a potestate tenebrarū ⁊ lucē

dilecti filii tui et regnū. Per quē ercoptū est in tenebris

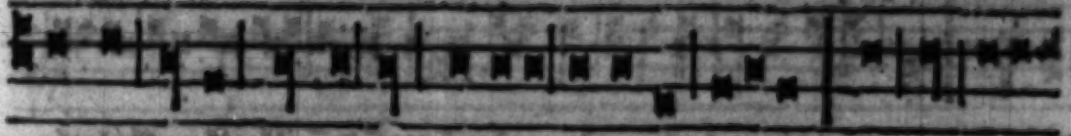

lumē rectis coꝛde et gaudiū salutis eterne. Et qui iusti

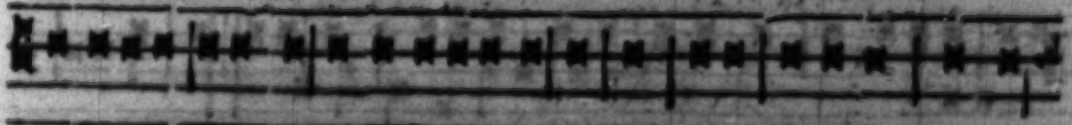

symeōis ꝓplesti expectationē vt nō ꝓꝰ videret mozte

ꝙ eiusdē xpi filii tui visibilē incarnationē totiꝰ mūdi

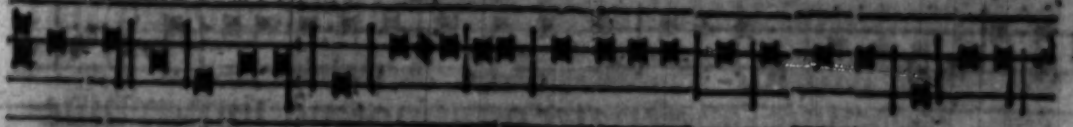

lumē et salutē: nos luie tue claritatꝭ sic repleas et oīs

infidelitatis tenebras a nobis repellas. Et sicut seruū

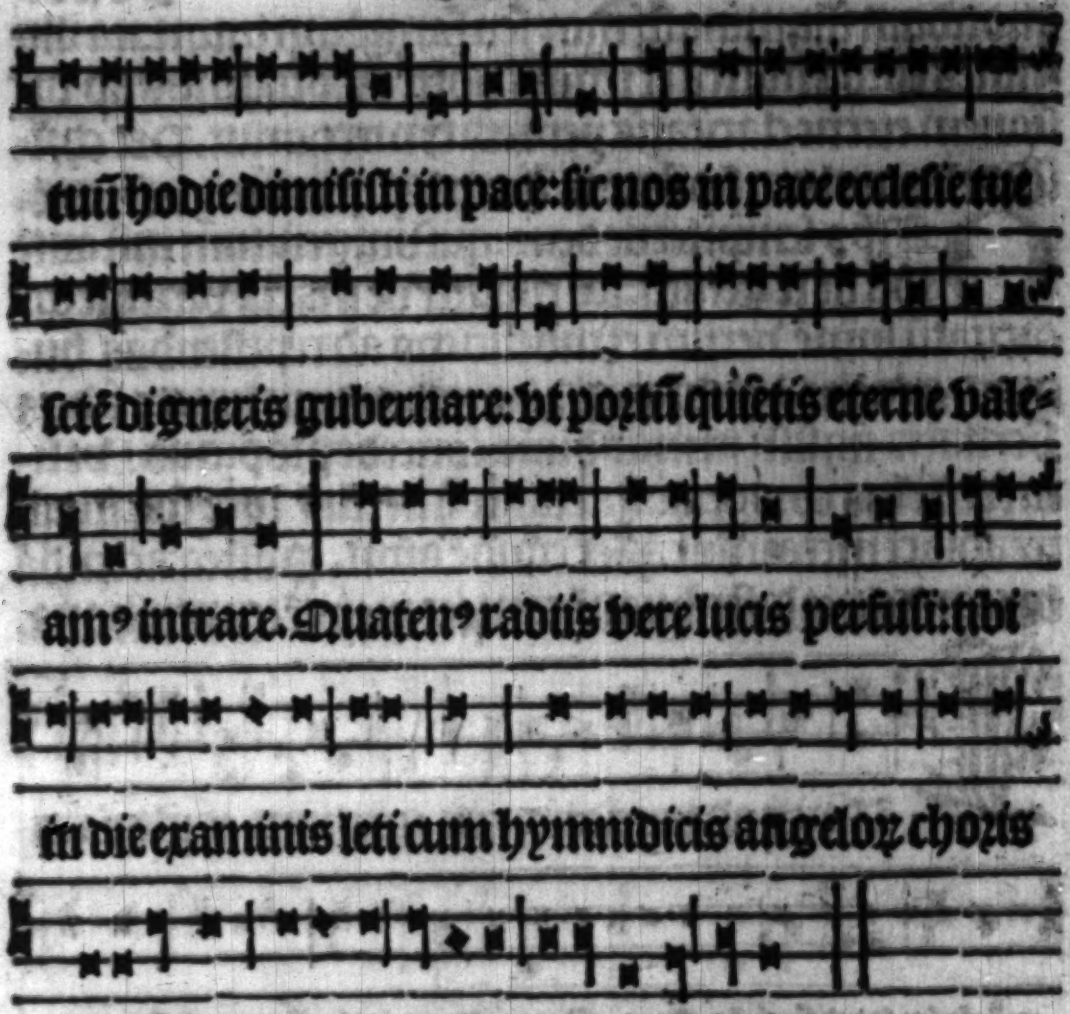

tuũ hodie dimilisti in pace: sic nos in pace ecclesie tue
sctẽ digneris gubernare: vt portũ quietis eterne vale-
am⁹ intrare. Quaten⁹ radiis vere lucis perfusi: tibi
in die examinis leti cum hymnidicis angelor̃ chorꝰ
valeamus videre faciem indefelli solis.

Hic mutet vocem quasi legendo. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Cantata prefatione tunc aspergantur candele aqua benedicta: et thurificentur: deinde sequantur due orationes. cum Dominus vobiscum et cum Oremus.

Oratio.

OMine sancte pater omnipotens/ lumen indeficiens/ qui es conditor omnium luminum: bene ✠dic hoc lumen tuis fidelibus in honorem nominis tui portandum: quatenus a te sanctificati atq; benedicti: lumine tue claritatis accendamur et illuminemur et propicius concedere digneris. vt veluti eodem igne

quondam illuminasti moysen famulum tuum: ita illumines corda nostra et sensus nostros: quatenus ad visionem eterne claritatis peruenire mereamur. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

Omps sempiterne deus: quibnigenitum tuũ ante tpa de te genitũ: sed tp aliter de maria virgine incarnatũ lumẽ verum et indeficiens ad repellendas humani generis tenebras: et ad incẽdendum lumen fideiꝫ veritatis misisti in mundum: concede propicius / vt licut exterius corpori: ita etiam interius luce spirituali irradiari mereamur. Per eundẽ dñm. Postea accendãtur candele: et distribuant cantore incipiẽte antiphona.

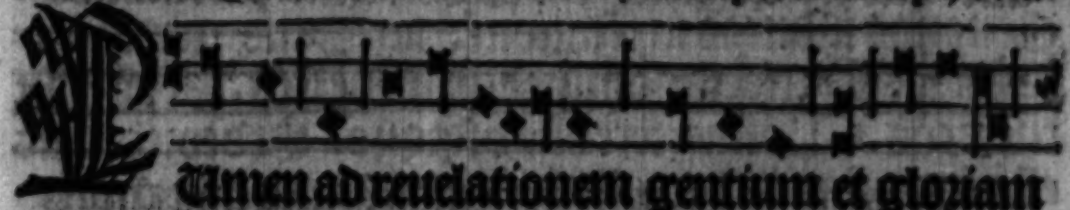

Lumen ad reuelationem gentium et gloriam

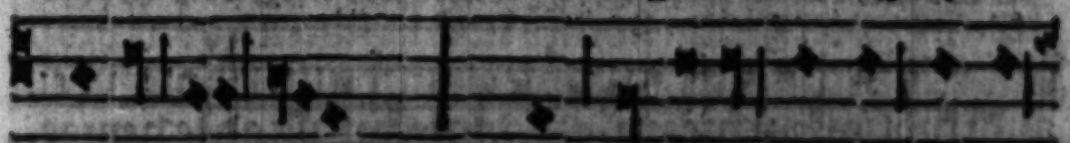

plebis tue israel. ℣s. Nunc dimittis seruum tuum

domine: secundum verbum tuum in pace.

Repetatur ãn. Lumen. totus ps. dicatur cum Gloria patri. vt in processionalib⁹ continetur. Feria quarta in capite ieiunii post sertã. Imprimis fiat sermo ad populum si placuerit: deinde prosternãt se clerici in choro: et dicãt septẽ ps penitẽtiales cũ Gloria pri. et cũ ã. Ne reminiscaris. Excellẽtior ℣o sacerd. induit⁹ cappa serica rubea cũ aliis vestib⁹ sacerdotalib⁹ / cũ dyacono a dextris ꝫ subdya. a sinistris ꝫ ceteris ministris altaris q. ostis

sint albis cũ amictib⁹ indũti a vestibulo ad gradum al taris ꝓcedãt et ibi dicant ꝑ se ante altare septẽ psalmos penitẽ. ⁊ in ꝓstratione vt supꝛad. est. Finitis psalmis dicatur ãn. Ne reminiscaris dñe delicta nꝛa vel parẽtũ nostroꝝ neq; vindictã sumas de pctis nostris. Kyrie eleyson. Xpe ek. Kyrie eleyſõ. Et hec oĩa dicant sine nota tã a sacerdote q̃ a toto choꝛo. Deinde erigat se sacerdos cũ dyacono et subdyacono: et dicat super populum cõuersus ad australem coꝛam dextro coꝛnu altaris.

Sed libera nos a malo. ℣ aluos fac seruos tuos ⁊ ancillas tuas. Deus meꝰ sperãtes in te. ℣ itte eis domine auxiliũ de sctõ. Et de syon tuere eos. ℣ onuertere dñe vsq; quo. Et deꝓcabilis esto super seruos tuos. ℣ diuua nos deus salutaris noster. Et ꝓpter gloꝛiã nomis tui dñe libera nos: et ꝓpicius esto peccatis nꝛis ꝓpter nomẽ tuũ. ℣ omine exaudi oꝛationem meam. Et clamoꝛ meus ad te veniat.

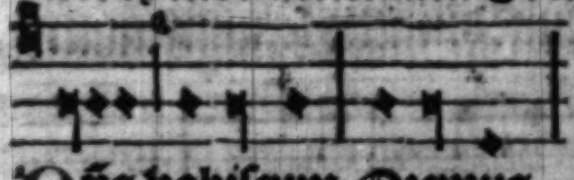

℣ ñs vobiscum. Oꝛemus. ℟ Exaudi domie pꝛeces nostras: ⁊ confitentium tibi parce peccatis ⁊ quos cõsciẽtie reatus accusat ĩdulgẽtia tue miserationis Et finiatur sic. Et dicãtur oẽs oões seq̃ntes cũ Oꝛemꝰ. Nõ dicat Dñs vobiscum nisi ante

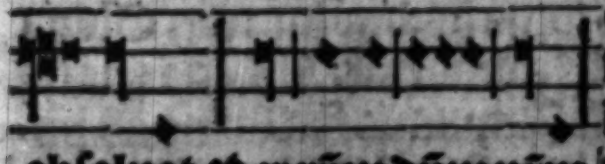

absoluat. Per xpm dñm nꝛm. ꝓmã oꝛationẽ tñ. oꝛ.

℣ Slit quesumꝰ dñe deꝰ famulis tuis inspiratio gratie salutaris que coꝛda coꝛum fletuũ vbertate resoluat: sicq; macerando cõficiat vt iracũdie tue motus ĩdonea satisfactione cõpescat. Per xpm dñm nꝛm.

DA quesumꝰ dñe deus noster his famulis tuis ztinuã purgationis siue obseruãtiam penitendo gerere: et vt hoc efficacitet implere valeant: gra eos tue visitationis et preueniat et sequatur. ℣er xpm oz.

(Oremus.

PReueniat hos famulos tuos qs dñe mia tua: vt oẽs iniqtates eoꝝ celeri vulgẽtia deleant. p. oz.

ADesto domine supplicationibus nostris: nec sit ab his famulis tuis clementie tue longinqua miseratio. sana vulnera eozum: remitte peccata vt nullis iniquitatibus a te separati: tibi domino semper valeant adherere. ℣er christum dominum nostrum.

Oratio.

ODomine deus nẽ qui in offensione nostra nõ vinceris ꝛ satisfactiõe placaris: respice qs sup hos famulos tuos qui se tibi grauiter peccasse cõfitentur: tuã est eis absolutionem criminũ dare et veniam prestare peccãtibus: qui diristi penitentiã te malle petõz q̃ mozte: cõcede ergo dñe his / penitentie vt tibi ecclesia celebrent: et coz rectis actionibus suis conferri sibi a te sempiterna gaudia gratulentur. ℣er christum dominum nostrum.

Oratio.

ODeus cui ꝓprium est misereri semper et parcere: suscipe deprecationem nostram: vt quos delictorum suoꝝ catena constringit: misericordis tue pietatis clemẽtia benigne absolui mereantur. ℣er xpm.

Oratio.

OEus cui ꝓprium indulgentia ois homo indiget: memẽto famulozꝝ famularũq tuarꝝ: ꝛ qz lubrica terrena qz corporis fragilitate nudati virtute in multis deliquerunt qs vt des veniam confitentibus / parcas supplicib⁹. vt q̃ suis meritis accusant: tua miseratiõe saluẽtur. ℣er xpm.

Hic non dicat Dñs vo. neq; Oremꝰ. ꝛ vtat se facer. ad populũ: ꝛ extẽdẽs manũ dicat sup eos absolutionẽ hoc mõ.

(Absolutio.

ABsoluim⁹ vos vice beati petri apostolozum principis cui collata est potestas a dño ligandi atq; soluendi: et quantum ad vos pertinet accusatio et ad nos remissio: sit vobis omnipotens deus vita et salus / et omnium peccatozum vestrozum pius indultoz. Qui viuit et regnat cũ deo ꝑe in vnitate spũsancti deus.

Tñc surgant oēs a pstratiōe osculātes formulas vel terram facer. dicente sic Qui vult vtſ̄. deiñ fiat bñdictio cinerū a facer. sine Do. vo. et sine Oze⁹. hoc modo incipiens.

OMñs sempiterne de⁹ qui misereris omniū et nichil odisti eoz̄ que fecisti: dissimulans pctā hoīm ppter penitentiam: qui etiam subuenis in necessitate laborantibus: bene✠dicere et san✠ctificare digneris hos cineres quos causa humilitatis et sctē religionis ad emundanda nostra delicta: super capita nr̄a moze niniuitaz̄ fere constituisti: et da per inuocationem sctī tui nobis vt oēs qui eos ad deprecandam miam tuā sup capita sua tulerit: a te mereantur oīm delictoz̄ veniam accipere: et hodie sic eoz̄ sctā inchoare ieiunia: vt in die resurrectionis purificatis mentibus ad sāctū mereātur accedere paschā et in futuro ppetuam accipere gloziā. Per x. Hic aspgātur cineres aqua benedicta. deide dicat Dñs vo. et Oremus. Or.

DEus qui nō moztē sed penitentiā desyderas peccatoz̄um fragilitatē conditionis humane benignissime respice: et hos cineres quos causa preferende humilitatis atq̄ promerende venie capitibus nostris imponere cupimus: bñ✠dicere p tua pietate digneris: vt qui nos cineres esse monuisti/et ob prauitatis nostre meritum in pulueren reuersuros cognoscimus: pctōz̄ oīm veniam et premia penitentiē⁹ rep̄romissa misericorditer cōsequi mereamur. Per dñm. Postea distribuantur cineres hoc mō Executor officii in sede ep̄ali et due excellētiores psone stolis amicti et vtraq̄ parte chori in stallis suis capita quoruncunq̄ ad se venientium signo crucis cinerib⁹ signēt dicendo Memento homo quia cinis es: et in cinerem reuerteris. In nōe patris et filii et sp̄ūsancti. ac. Interim cantentur ānc. vt in processionali continentur. Percantatis aīs dicat sacerdos ad gradū chori. Dñs vobiscū. et Oremus. Oco.

DEus qui iuste irasceris et clementer ignoscis: afflicti populi tui lachrymas et iram tue indignationis quam iuste meremur propiciatus auerte. Per xpm. oze⁹.

QUos de nobis q̄s die⁹ p̄sidia militie xp̄iane sanctis inchoare ieiuniis: vt contra spūales nequitias pugnaturi: cōtinentie munimur auxilijs. Per dominū.

Tunc eat processio. vt in processionalibus continetur.

Dñica in ramis palmarum post aspersionem aque bñdicte legatur hec lectio ante gradum altaris ab accholito alba induto: et hoc ex parte austrau: super flores et frondes cum suo titulo hoc modo. ℣. Lectio libri exodi.

IN diebus illis: Venerunt filii israel in helym. vbi erāt duodecim fontes aquarum et septuaginta palme: et castrametati sunt iuxta aquas. Profectiq; sunt de helym. et venit omis multitudo filioz israel in desertū syn / quod est inter helym et synai: q̄ntodecimo die mensis scd̄i postq̄ egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit oīs cōgregatio filioz israel: contra moysen et aaron in solitudine. Dixeruntq; ad eos filii israel. Utinam mortui essemus per manus dñi in terra egypti: quando sedebamus super ollas carnis et comedebamus panes in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud. vt occideretis oēm multitudinē hanc fame? Dixit aūt dñs ad moysen et aaron Ecce ego pluā vobis panes de celo / egrediatur populus et colligat q̄ sufficiunt per singulos dies: vt tēptem eū vtrū ambulet in lege mea an non. Die aūt sexta parent qd̄ inferāt: et sit duplum q̄ colligere solebant per singulos dies Dixeruntq; moyses et aaron: ad oēs filios israel. Vespere scietis q⁹ dñs eduxerit vos de terra egypti: et mane videbitis gloriā dñi. Audiui enim murmur vestrum ctra dñm. Nos vero quid sumus: quia murmurastis cōtra nos? Et ait moyses. Dabit vobis dñs vespere carnes edere: et mane

panes in saturitate: eo q audierit murmurationes vestras quibus murmurati estis contra eum. Nos enim quid sumus? Nec contra nos est murmur vestrū: sed cōtra dñm. Dicitq moyses ad aaron. Dic vniuerse congregationi filiorum israel. Accedite coram dño: audiuit enim murmur vestrū. Cūq loqueretur aaron ad vniuersum cetū filiorū israel: respexerunt ad solitudinem. Et ecce glia dñi apparuit in nube. Statim sequatur euangelium et legatur in eodem loco a diacono ad orientem conuerso more simplicis festi: post acceptam benedictionem cū Dñs vobiscum et Gloria tibi domine. more solito. Secundū iohannem.

IN illo tpe: Turba multa que cōuenerat ad diem festum. cū audisset q venit ies hierosolimā: acceperūt ramos palmarum & pcesserūt obuiam ei. & clamabāt Osanna: benedictus qui venit in nomine dñi: rex israel. Et inuenit ies asellū: et sedit super eum sicut scriptum est. Noli timere filia syon: ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super pullum asine. Hec non cognouerūt discipuli eius primum: sed quādo glorificatus est ies: tūc recordati sunt q hec scripta erāt de eo / et hec fecerūt ei. Testimoniū ergo perhibebat turba que erat cum eo qū lazarū vocauit de monumento: et suscitauit eū a mortuis. Propterea et obuiā venit ei turba: q audierunt eum fecisse hoc signum Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos. Videtis quia nichil proficimus: ecce mundus totus post eum abiit. Finito euāgelio sequatur benedictio florū et frondiū a sacerdote cappa serica rubea induto super gradū altaris ad australem conuersō: coram dextro cornu altaris hoc modo.

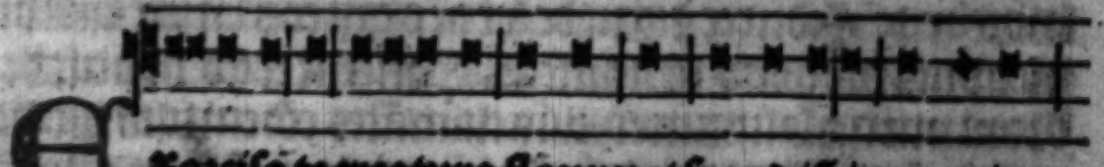

Exorcisō te creatura florum et frondiū in nomine

dei pa ✠tris omnipotētis: et in nole iesū ✠christi filii eius dñi nostri: et in virtute spiritus ✠sancti. Proinde omnis virtus aduersarii/ omnis exercitus dyaboli/ omnis potestas inimici/ omnis incursio demoniū eradicare et explantare ab hac creatura florum et frondium: vt ad dei gratiā festinantium vestigia insidiando non assequaris.

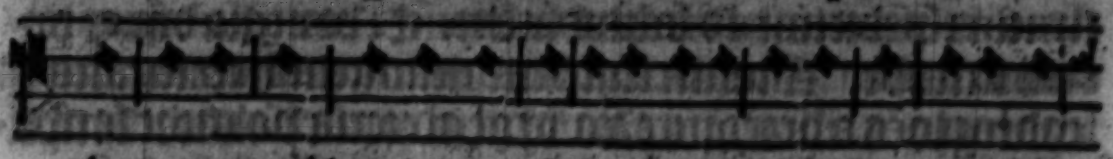

Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos

Deinde sequātur he sequentes oroes tm̄ dñs vobiscum. sed tm̄ cū dño. et finiantur lub tono lectionis. or.

et seculū per ignē. ℟. Amē.

OMnipotens sempiterne deus qui in diluuii effusione nos famulo tuo per os colūbe gestantis ramum olive pacem terris redditam nunciasti: te supplices exoramus/ vt hanc creaturam florum et frondiū spatulas palmarū seu frondes arborū quas ante conspectū gilie tue offerim⁹: veritas tua sanctificet. vt deuotus populus in manibus eas suscipiens: benedictionis tue gratiā consequi mereatur. Per christum dominum nostrum. Oratio.

DEus cuius filius pro salute generis humani de celo descendit ad terras: et appropinquante hora passionis sue hierosolymam in asino sedens venire et a turbis rex appellari et laudari voluit: auge fidem in te sperantium et supplicū preces clemēter exaudi. Veniat sup dñe super nos mia tua: et hos palmaꝝ ceterarumq; arborum ramos bene ✠dicere dignare. vt oēs qui eos laturi sunt benedictionis tue dono repleantur. Concede ergo vt sicut hebreoꝝ pueri olanna in excelsis clamātes eidem filio tuo domino nr̄o cū ramis palmaꝝ occurrerūt: nos itaq; arborū

ramos gestātes: cū bonis operibus curramus obuiā xpō
et perueniamus ad gaudiū sempiternum. ℣. Per xpm. ℟.

Deꝰ qui dispersa cōgregas et cōgregata cōseruas
qui populis obuiā xpō iesu ramos palmaꝝ portā
tibus ceterarūq; arboꝝ bñdixisti. bene ✠ dicetiam ⁊ hos
ramos palmarū ceterarūq; arboꝝ num quos tui famuli ad
tui nois bñdictionē fideliter suscipiūt. vt in quēcunq; lo-
cum introduci fuerint: tuā benedictionem habitatoꝝes il
lius loci oēs cōsequātur. ita vt oī aduersa valitudine effu
gata dextera tua ꝓtegat quos redemit. ℣. Per eūdē xpm.

Hic aspergantur flores et frondes aqua benedicta et thu-
rificentur. deinde dicatur Dñs vobiscū. et Oremus. ℟.

Domine iesu xpe mīsi conditoꝝ ⁊ redemptoꝝ: q̄ nōs
liberationis ⁊ saluationis gr̄a: ex summa celi arce
descēdere et carnē sumere et passionem subire dignat⁹ es:
q̄q; spōte ppria loco eiusdē ppinquās passionis: a turbis
cū ramis palmaꝝ obuiātib⁹: benedici laudari et rex bñdi-
ctus qui venit in nomīe dñi veniens clara voce appellari
voluisti: tu nunc nostre cōfessionis laudationē acceptare
et hos palmaꝝ ceterarūq; arboꝝ ac floꝝ ramos bñ ✠ dī
cere ⁊ sancti ✠ ficare digneris: vt q̄cunq; in tue virtutis obse-
quio exinde aliquid tulerit: benedictiōe celesti sanctificat⁹:
petōꝝ remissionem ⁊ vite eterne p̄mia p̄cipere mereatur.
℣. Per te iesu christe saluatoꝝ mīsi rex glie: qui cū patre. ⁊c.

His itaq; pactis
stati distribuan
tur pal. et interi
cātēt he due ãe. Queri hebꝛeoꝝ tollentes ramos o-

liuarum obuiauerunt domino clamantes et dicen-

tes osanna in excelsis. Alia á. Quem hebreorum ve-

stimẽta prosternebãt in via et clamabãt dicẽtes osanna

filio dauid/benedictus qui venit in nomine domini.

¶ Feria.v.in cena dñi. Imprimis fiat reconciliatio penitentium hoc modo. nona cãtata cat processio sicut in capite ieiunii. Pergat excellẽtior sacerd̃. ad ostiũ ecclesie occid̃. indutus vestib? sacerdotalib? in cappa serica rubea cum duob? dyaconis albis cũ amictibus idutis ablq; subdyacono et sine cruce per medium chori pcedẽ. vexillo cilicino sintq; presentes l atrio q reconciliandi sunt. Et si eps adest principal. archidyac. ex parte penitẽ. ilq; extra ostiũ ecclesie in cap. serica legat hãc lcr. sequẽ. q̃ nõ legat epõ absente.

Adest tempus o venerãde põtifex votiuũ afflictis cõgruũ penitẽtibus/optabile tribulatis. Assunt filii tui pater quos deo per spiritum sanctum vera mater ecclesia cũ letitia peperit: sed iterũ suadente dyabolo/a sua integritate corruptos autem miseros factos exules nouis quotidie doloribus ingemiscit. Pro his suppliciter orant quicunq; felices in sinu suo remanserint: quiq; diuina protegente se clementia fide stabiles perstiterunt. Parce hodie pater: et toty bonitatis tue impetu fluat nobis fons ille dauid: patens in ablutione menstruate mulieris/nullum inpoperans/nullum reiiciens/nullum excludens.

Quãuis enim a diuitiis superne pietatis nichil temporis
vacet: nunc tamen largior est per indulgentiam remissio
peccatorꝝ et copiosior est per gratiam assumptio renascen-
tium. Accepisti a domino anulũ discretionis ꝛ honoris vt
que signãda sunt signes/et q̃ aperienda sũt pdas/ꝛ q̃ ligã
da sunt liges/et que soluẽda sunt soluas. atq; credẽtib⁹ fi-
dẽ baptismatis lapsis aũt et penitẽtib⁹ p mysteriũ recõci-
liatiõis ianuas regni celestis aperias. Lauãt aq̃ lauãt la
crime. Maria fleuit ꝛ suscepta est. Negauit apls ꝛ qr fleuit
amarissime restitutus est. Publican⁹ de theloneo apl'atũ
meruit latro de cruce paradisum intrauit. Suscept⁹ a pa-
tre clementissimo fili⁹ ille iunior qui tam porcos pauit: q̃
paterne hereditatis pciosa stipendia infeliciter dissipauit.
Inde etiã est q̃ hodie tui supplices postea q̃ in varias for-
mas criminũ neglectu mãdatorꝝ celestiũ et morum proba
biliũ trãsgressione ceciderunt humiliati atq; prostrati p-
phetica voce dicentes. Peccauim⁹ cũ pr̃ib⁹ nr̃is: iuste egi
mus iniquitatem fecim⁹. Mãducauerũt sicut scriptũ est:
panẽ doloris: lachrimis stratũ rigauerũt/cor suum luctu
cor⁹ suũ. afflixerũt ieiuniis: vt alarũ reciperẽt quã pdide
rãt sanitatẽ. Plorãt cũ illis imo p illis plorare ꝛ orare nõ
desistit mater scta ecclesia: et lacrime eius in maxillis eius:
qr tẽp⁹ miserẽdi ei⁹. Moueat pietatẽ tuã pater vox fidelis
et flebilis: moueat gemitus et habitus ipse miserorum.

Finita le-
ctione in-
cipiat epi-
scopus. ã. Veni te veni te venite.

scz intra pred. ostiũ uersꝰ ad vorealẽ si-
gnũ faciẽdo cũ manu sua dexta ad pe-
nitẽtes quasi illos vocãdo Deiũ ex par
te peniteñ. scz extra ostiũ di. ita dyaco. Flectam⁹ genua.

Alio dya
conus et
parte epi
dicat.

ita fiat tribus vicib⁹:ita tñ q⁹ post
tertiã repetitionẽ ãn.nõ dicat Flec-
tam⁹ ge.sed chorus sequatur totã
antiphonã:cãtore incipiẽte hoc mõ.

Ite filii audite me timorem domini docebo vos.

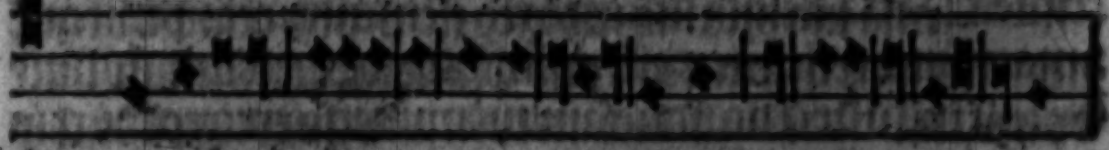

ps. Benedicã dñm in omni tpe semp laus ei⁹ in ore meo.

Tot⁹ ps dicitur sine Glia pri.⁊ post vnĩquẽq; ℣.repetat
ã. Venite.Dii ps cantat a choro cũ ãn.semp manuati pe-
nitẽtes ab aliquo presbytero de choro:habitu nõ mutato
reddãtur sacerdoti executori officii:et ab eo restituantur
ecclesie gremio. Tamẽ si episcopus presens fuerit peniten
tes a presbyteris archidiacono:et ab archidiacono reddã-
tur episcopo:et ab ipso ecclesie gremio. Quib⁹ expletis p-
cessio more solito in chorũ redeat. Deide prsternat se oms
clerici ⁊ dicãt septẽ pos.penitentiales in choro. Sacerdos
vero cũ suis ministris p se ante altare dicat cum Glia pri
Sicut erat.et cũ ãn. Ne reminiscaris. Qua finita sequat
Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater nr.
Et hec oia sine nota dicũtur tam a sacerdote cum suis mi
nistris q; a toto cho.deinde erigat se sacerdos⁊ dicat super
populũ cõuersus ad australe cor̃ dextro cornu altaris sic

℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟m. Sed libera
nos a malo. Sequatur ℣. Et saluos fac seruos tuos et

ancillas tuas. Deus meus sperantes in te. Conuerte dominе vlterius quo. Et deprecabilis esto super seruos tuos. Ostende nobis domine auxilium de sancto. Et de syon tuere eos. Esto nobis deus salutaris noster. Et propter gloriam nominis tui domine libera nos et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Domine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Adesto domine supplicationibus nostris: et me qui etiam indigna tua primus indigeo clementer exaudi: vt quem non electione meriti/ sed dono gratie tue constituisti huius operis ministrum: da fiduciam tui muneris exequendi: et ipse in nostro ministerio quod tue pietatis est operare. Et sic finitur.

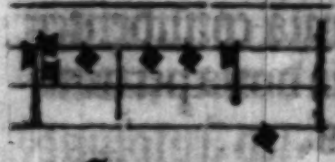

Per dominum nostrum. Et dicitur oes orationes sequentes cum Oremus. Et finiant sub tono supradicto. Nō dicitur Dominus vobiscum nisi ante primam orationem tantum. Alia oratio.

Deus humani generis benignissime conditor et misericordissime reformator: qui hominem inuidia diaboli ab eternitate deiectum / vnici filii tui precioso sanguine redemisti: viuifica hos famulos tuos quos tibi nullatenus mori desyderas: et qui non derelinquis deuios assume correctos. Moueant pietatem tuam quesumus domine horum famulorum tuorum lachrimosa suspiria: tu eorum medere vulneribus/ tu iacentibus manum porrige salutarem: ne ecclesia tua aliqua sui corporis portione vastetur/ ne grex tuus detrimentum sustineat/ ne de familie tue damno inimicus exultet/ ne renatos lauacro salutari mors secunda possideat. Tibi ergo domine supplices preces cordis et fletuum effundimus/ tu parce confitentibus: vt sic in hac mortalitate peccata sua te adiuuante defleant. quatenus in tremendi iudicii die sententiam damnationis eterne euadant et nesciant pijssime pater/

quod teneret in tenebris/quod ardebat in flammis/atq; ad errores fuit via ad ter reuersi iustitie: nequaq; vltra vulneribus saucientur: sed integrum sit eis atq; perpetuum quod gratia nra contulit: et quod misericordia reformauit. Per christum dominum nostrum Amē. Oremus. Oratio.

Omine sancte pē omnīps eterne deꝰ q̄ vulnera nra curare dignat⁹es: te supplices exoramus⁊ petimꝰ nos humiles tui sacerdotes: vt nostris pcatiꝫ aurem tue pietatis inclinare digneris: atq; ad penitentiam cōfessiōe moueatis/remittasq; oīa crimina et pcā vniuersa condonēs. desq; his famulis tuis domine pro supplicijs veniā/ pro merore leticiam/pro morte vitam. Vt qui ad tantam opem celestis apicis deuoluti sunt de tua mia confidentes ad bona pacifici pcepti tui: atq; ad celestia dona pcipere mereātur. Per xpm. Hic nō dr Oremus. sed Absolutio.

Absoluimus vos dice beati petri apīoꝝ pncipis cui dedit dūs potestatem ligandi atq; soluendi/⁊ q̄ tū ad vos pertinet accusatioꝫ ad nos remissio: sit vobis ops deus vita et salus et oīm pcōꝝ vestrorum pius indultoꝫ. Qui viuit et regnat cū deo patre. Et sic surgant oēs a prostratione osculantes terram vel formulas sacerdotis dicente. Qui vi. ꝛc. Tū si eps adest: fiat benedictio super pplm adhuc in pstratiōe hoc modo. Benedictio dei patris omnipo. ✠ tentis et filii ✠ et spūs ✠ sancti descendat super vos et maneat semper. ℟ Amē. Deinde incipiatur nūna vt in graduali continetur. Et postea tres pueri ante oleī consecrationem in superpellicijs ad gradum chori stantes simul canent hunc hymnum.

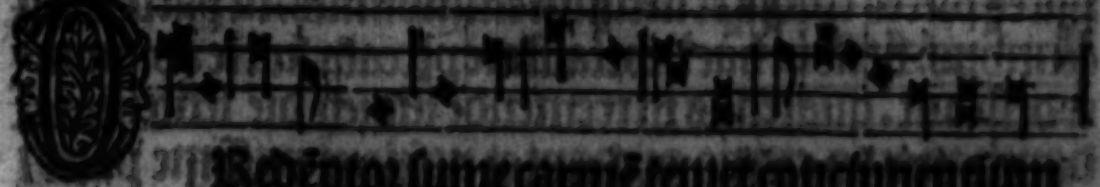

Redēptoꝛ sume carnē tenet cōtinentissimū

Chorus idem repetat post vnūquēq; vsū

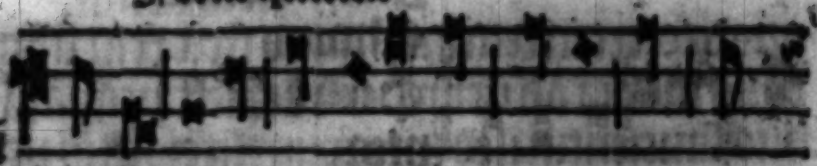

Pueri versum. Audi iuder mox tuorum vna spes mor-

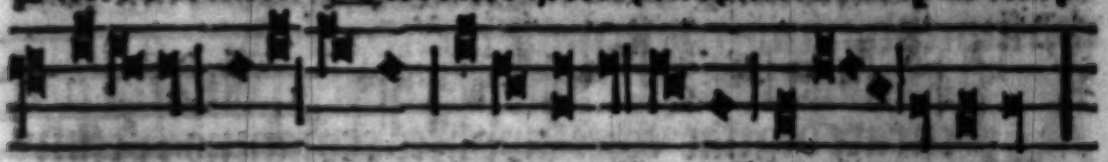

talium audi voces proferentiū donū pacis premium.

Chorus O redē-

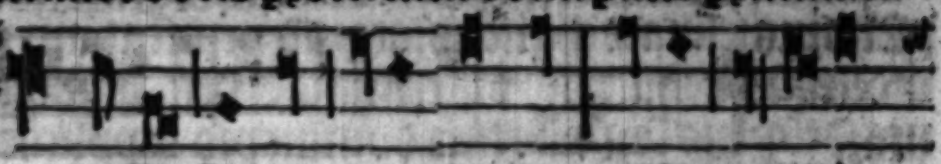

ptor.

pueri.ỽ. Allit flamen sacrosanctum olim per dilu-

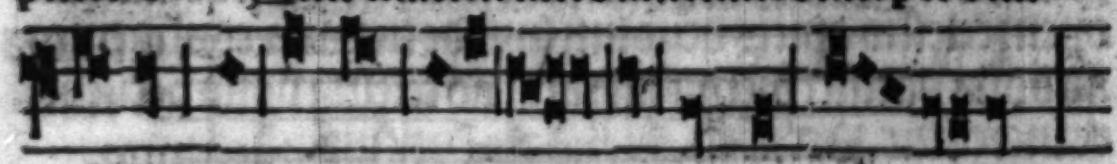

uium qui ramum tulit olive ad archam ec clesie.

Chorus O redē-

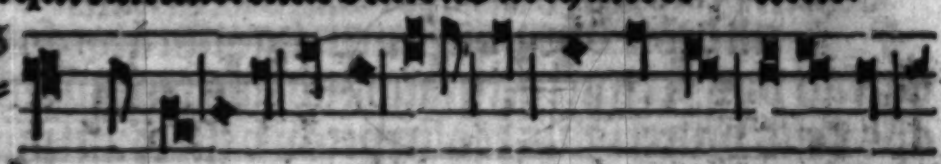

ptor.

pueri.ỽ. O Arbor feta alma luce hoc sacrandū protulit

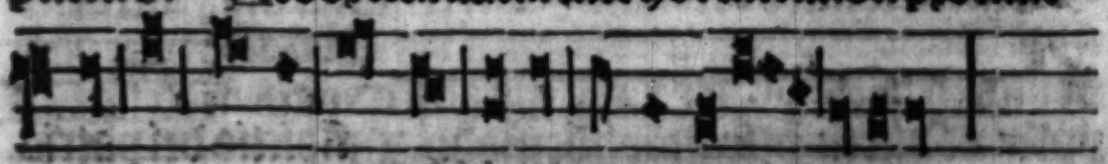

fer hoc prona presens turba saluatori seculi.

Chorus O redē-

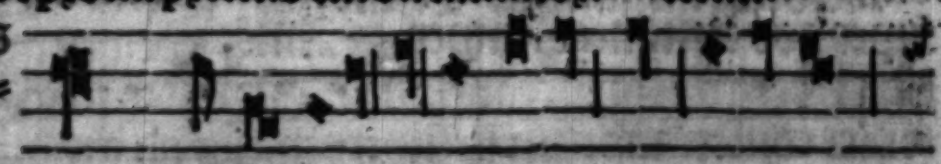

ptor.

pueri.ỽ. Consecrare tu dignare rex perennis.

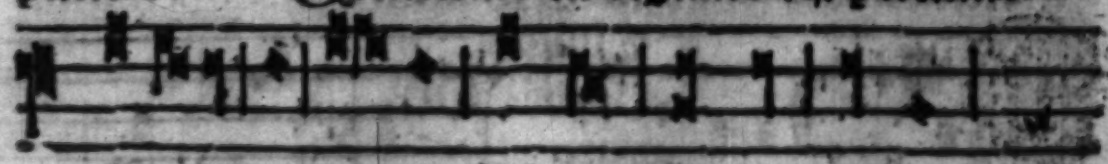

pa trie hoc olivum. lignum vivum contra

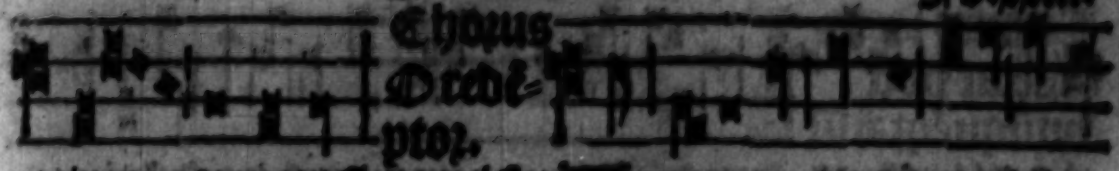

itura demonū. pueri ꝟ. Renouetur ꝙ̄s ois bā-

ctione crismatis et medetur lauciata dignitatis gloria.

pueri ꝟ. Stās ad arā tūmo suppler infulat⁹ pontifex

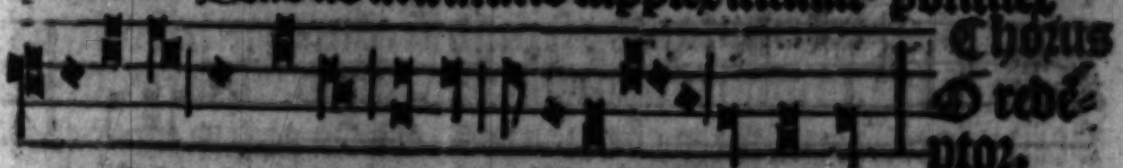

debitū persoluat omne cōsecrato crismate. pueri ꝟ.

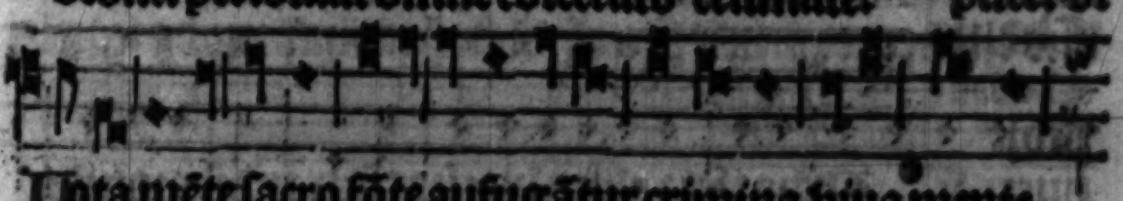

Tota mēte sacro fōte aufugātur crimina viua mente

sacroscta influunt ca crismata. pueri ꝟ. Sit dies

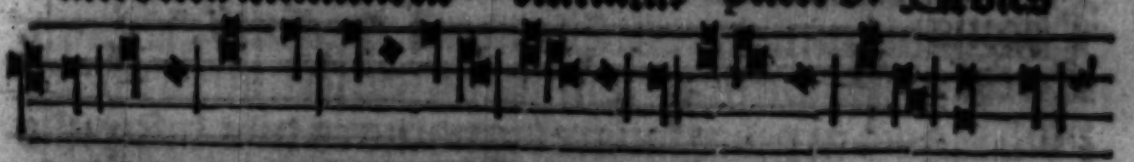

hec festa nobis seculorū seculis sit sacrata laude digna

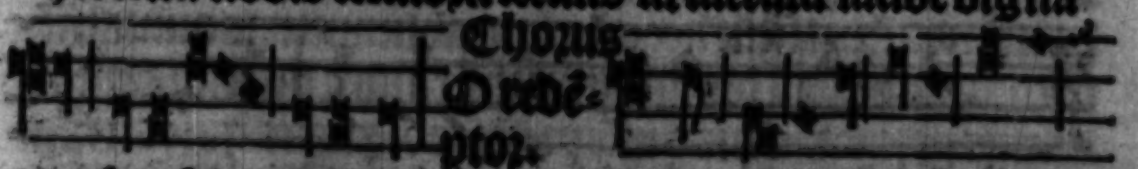

nec senescat tēpore. pueri ꝟ. Sit hec dies leta cūctis

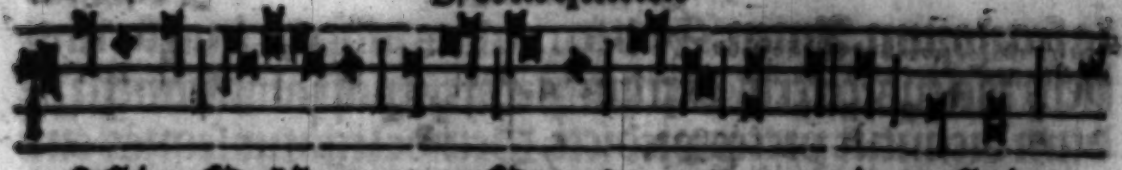

festiua fidelibus auge fidem dona pacem in nostris

temporibus. pueri ℣. Laus perennis deo pri gloria-

ꝫ filio honor virtus et potestas amborū pa raclito.

Chorus. O redemptor. Post prādiū cōueniant oēs clerici ad ecclesiam ad altaria abluēda ꝫ ad mandatū faciendum vt in processionalibus cōtinetur. Peracta ablutione pedū ad mādātū/dictoq; sermone: accipiāt caritatis potū. Quibus rite peractis: vn⁹ sacerd̄ dicat p̄ces has modo sequēti

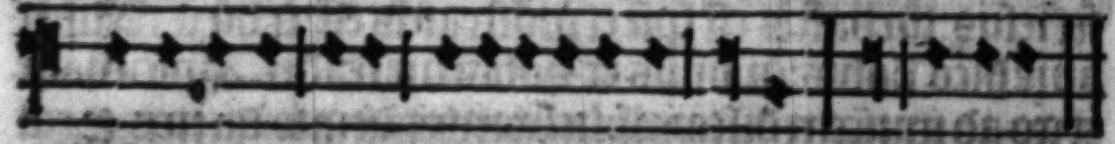

Suscepimus deus misericordiam tuam. In medio templi tui. Tu mandasti. Mādata tua custodiri nimis. Ecce q̄ bonū et q̄ iocundum. Habitare fratres in vnum. Oñe exaudi orationē meā. Et clamor meus ad te veniat Oñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

Adesto quesum⁹ domine officio seruitutis nostre: quia tu pedes lauare dignatus es tuis discipulis ne despicias opera manuum tuarum que nobis retinenda mandasti: et sicut hec exteriora abluuntur inquinamēta corporum: sic a te omnium nostrorum interiora mundentur peccata. Quod ipse prestare digneris qui cum patre et spiritu sancto viuis et regnas deus. Per omnia secu

la seculorum. Amen. Si vero nullus adsit clericus sermonem faciens: ceteris vt prius peractis post ablutionem pedum dicuntur preces predicte. Deinde legatur sequês euãgelium a quodam dyacono de secunda forma in superpelliciis ad modum lectionis cum suo titulo benedictione prius petita ab excellentiore: fratribus interim caritatis votum sumentibus et legatur vsq; ad illum locum. Surgite eamus hinc. et ita recedant. Euãgelii Secõm iohannẽ.

IN illo tpe: Dixit iesus discipulis suis. Amen amen dico vobis: nõ est seruus maior dño suo/neq; apostolus maior eo qui misit illum. Si hec scitis: btĩ eritis si feceritis ea. Nõ de omnibus vobis dico. Ego scio quos elegerim: sed vt impleatur scriptura. Qui mãducat panem meũ: leuabit cõtra me calcaneũ suũ. Amodo iã dico vobis priusq; fiat: vt cũ factũ fuerit credatis quia ego sum. Amẽ amẽ dico vobis: qui accipit si quẽ misero me accipit qui autem me accipit: accipit eum qui me misit. Cum hec dixisset iesus: turbatus est spũ et protestatus est/et dixit. Amen amẽ dico vobis: q; vnus ex vobis me tradet. Aspiciebant ergo ad inuicem discipuli: hesitantes de quo diceret. Erat autẽ recumbens vn9 ex discipulis eius: in sinu iesu. Innuit ergo huic symon petrus: et dixit ei. Quis est de quo dicitur? Itaq; cum recubuisset ille supra pectus iesu: dixit ei. Dñe/quis est? Respondit iesus. Ille est cui ego intinctum panẽ porrexero. Et cum intinxisset panẽ: tradidit iude symonis scariothis Et post bucellã: tũc introiuit in illũ sathanas. Et dicit ei ies9. Qđ facis: facitius. Hoc aũt nemo scivit discũbẽtiũ: ad qđ dixerit ei Quidã aũt putabãt q; loculos habebat iudas: q; dixisset ei iesus. Eme ea que nobis opus sunt ad diem festum: aut egenis vt aliquid daret. Cum ergo accepisset ille bucellam: exiuit continuo. Erat autem nox. Cũ autem exisset: dixit iesus. Nunc clarificat9

est filius hominis: et deus clarificatus est i eo. Si deus cla
rificatus est in eo: et deus clarificabit eum i semetipso: z cō
tinuo clarificabit eū. Filioli/ adhuc modicū vobiscū sum
Queretis me: et sicut dixi iudeis / quo ego vado vos non
potestis venire: et vobis dico modo. Mandatum nouum
do vobis: vt diligatis inuicem sicut dilexi vos: vt et vos
inuicem diligatis. In hoc cognoscent oēs q̄ discipuli mei
estis: si dilectionem habueritis ad inuicem. Dicit ei symō
petrus. Dñe quo vadis? Respondit iesus. Quo ego vado
non potes me modo sequi: sequeris aūt postea. Dicit ei pe
trus. Quare non possum te modo sequi: animā meā pro
te ponam. Respondit iesus. Animā tuam pones pro me?
Amen amen dico tibi: non cātabit gall⁹ donec ter neges
me. Et ait discipulis suis. Non turbetur cor vestrum neq;
formidet. Creditis in deum: et in me credite. In domo pa=
tris mei: mansiones multe sunt. Si quominus dixissem
vobis: quia vado parare vobis locum. Et si abiero et pre
parauero vobis locū: iterū veniā et accipiam vos ad me=
ipsum. vt vbi ego sū et vos sitis. Et quo ego vado scitis
et viam scitis. Dicit ei thomas. Dñe/ nescimus quo vadis
Et quomodo possumus viam scire? Dicit ei iesus. Ego
sum via/ veritas et vita. Nemo venit ad patrem: nisi per
me. Si cognouissetis me: et patrem meum vtiq; cognō=
uissetis. Et amodo cognoscetis eū: et vidistis eum. Dicit
ei philippus. Domine ostende nobis patrem: z sufficit no
bis. Dicit ei iesus. Tāto tēpore vobiscū sum. et nō cogno
uistis me? Philippe. qui videt me: videt et patrem meum.
Quomodo tu dicis. ostēde nobis patrē? Non creditis q̄
ego in pīre: et pater in me est? Verba que ego loquor vobis
a meipso non loquor. Pater aūt in me manens: ipse facit
opera. Non creditis q̄ ego in pīre: et pater i me est? Alioq;
propter ipsa opa credite. Amē amē dico vobis: q̄ credit in

me opa q̃ ego facio et ipe faciet et maiora horum faciet /
q̃ ego ad patrẽ vado. Et qcq̃q petieritis patrẽ i nõe
meo:hoc faciã vt glorificet pr̃ in filio. Si qd petieritis
patrẽ in nõe meo:hoc faciã. Si diligitis me:mãdata
mea seruate. Et ego rogabo patrẽ:et aliũ paraclytũ da
bit vobis / vt maneat vobiscũ in eternũ. Spũ veritat;
quẽ mũdus nõ potest capere:q̃ nõ videt eũ nec scit eum
Vos aũt cognoscetis eũ:q̃ apud vos manebit et in vo
bis erit. Nõ relinquã vos orphanos:veniã ad vos. Ad
huc modicũ:et mũdus iã nõ videt me. Vos aũt videbi
tis me:q̃ ego viuo; vos viuetis. In illo die vos cogno
scetis quia ego sum in patre meo:et vos in me et ego in
vobis. Qui habet mandata mea et seruat ea:ille est qui
diligit me. Qui aũt diligit me: diligetur a pr̃e meo. Et
ego diligã eũ:; manifestabo ei meipsum Dicit ei iudas
non ille scariothis. Dñe / qd factũ est q̃ manifestatur⁹
es nobis teipm & nõ mũdo: Rñdit ihesus:et dixit ei. Si
q̃s diligit me sermonẽ meũ seruabit:et pr̃ meus diliget
eũ et ad eũ veniem⁹ et mãsionẽ apud eũ faciemus. Qui
nõ diligit me:sermones meos non seruat. Et sermonẽ
quẽ audistis nõ est me⁹:sed eius qui misit me pr̃is. Hec
locut⁹ sũ vobis:apud vos manẽs. Paraclit⁹ aũt spũs scũ
ctus quẽ mittet pr̃ in nõe meo: ille vos docebit omnia
; suggeret vobis oia q̃cũq; dixero vobis. Pacẽ relinquo
vobis:pacẽ meã do vobis. Nõ quõ mũdus dat:ego do
vobis. Non turbet cor vestrũ:neq; formidet. Audistis
q̃ ego dixi vobis:vado et venio ad vos. Si diligeretis
me gauderetis vtiq;:q̃ vado ad patrẽ / q̃ pr̃ maior me
est. Et nũc dixi vobis priusq̃ fiat:vt cũ factũ fuerit cre-
datis. Iã nõ multa loquar vobiscũ. Venit enĩ princeps
mũdi huius:et in me non habet quicq̃. Sed vt cogno-
scat mũdus quia diligo patrem: et sicut mãdatũ dedit

michi pater: sic facio. Surgite eamus.

Sabbato i vigilia palche / cõgregatis clericis i choro / dictaq; hora .ix. executor officii idutus vestib⁹ sacerdo. incapa serica rubea / diacon⁹ dalmatica subdiacon⁹ tunica induatur cum ceteris ministris altaris albis cũ amictibus idutis sine lumine i cereis: et sine cruce et sine igne i thuribulo quidã etiam de .i. forma sciz accolitus in suppellicijs cereũ extinctum ex tribus cãdelis tortis in vnũ in parte iferiori et isup abinuicẽ diuisis: sup quãdã hastã deferẽs: ⁊ pcessio pcedẽs post portitorẽ aq̃ bñdicte per medium chori ad fontes ⁊ ad nouũ ignẽ bñdicẽdũ processionaliter eãt choro sequẽte: habitu nõ mutato excellentioribus precẽd. et ad colũnã ex parte australi iuxta fontẽ vbi sacerdos executor officii ignem benedicat qui accẽdat ibidẽ videlz i medio inter duas colũnas In eũdo vero dẽ ps. **Dñs illuminatio.** sine nota. ⁊ sine **Gloria patri**, alternati a toto choro. Hoc modo fiat statio ad ignẽ bñdicẽdũ. Sacerdos vero iuxta ignem stet ad pciẽtẽ cõuersus: et ad ministrũ ei⁹ stet diacon⁹ subdiacon⁹ ad ministrũ diaconi. vnus vero ceroferari⁹ stet sacerdoti oppositus ad dextrũ cuius stet puer ferẽs libz̃ primior sacerdoti. ali⁹ vero ceroferat. stet retro sacerdotem ad dextrũ: cuius stet portitor aq̃ primior sacerdoti ⁊ vltimo loco retro oẽs a pte occidentali stet portitor haste cum cereo. ⁊ ex alia pte ignis: videlz ex parte australi stet thuribulari⁹ ad accipiendũ ignẽ in thuribulũ. post bñdictionẽ. oib⁹ istis ministris ad sacerdotem cõuersis choro interi circumstãte videlicet ex pte boriali. vt patet vbi ptrahitur statio.

Sequatur benedictio ignis solemniter a sacerdote incipiente sic. 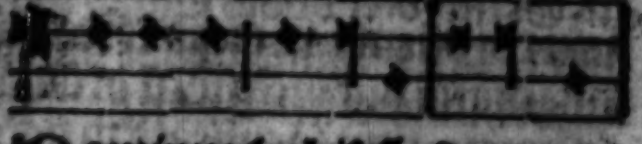 Dominus vobiscũ. Oremus.

¶ Dñe deꝰ noſter pater omps lumē ideficiens conditor oim luminū exaudi nos famulos tuos et bene ✠dic hūc ignē: qui tua ſanctificatione atq; bñdictiõe cõſecrek tu illuminãs oẽm hoiem venientē i hūc mūdū: illumina cõſcientias coꝛdis nr̃i igne tue caritatis vt tuo igne igniti: tuo lumine illuminati: expulſis a coꝛdibus nr̃is pctõꝝ tenebꝛis: ad vitã te illustrãte puenire mereamur eternã. et ſicut illuminaſti ignē moyſi famulo tuo p colũnã ignis ambulãti i mari rubꝛo: ita illustra nr̃m lumẽꝫ cãdela q̃ de eo fuerit accẽſa: in honore maieſtatis tue ſẽper pleueret bñdicta. vt q̃cũq; ex eo lumine poꝛ-

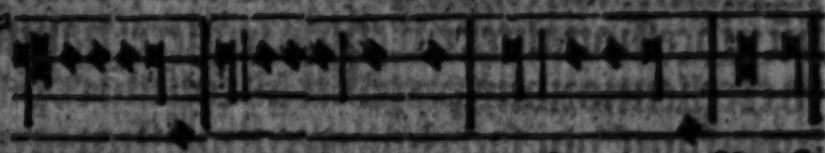

tauerit: ſit illuminat⁹ lumine gr̃e ſpũalis ꝑ dñm nr̃m. ꝛc. ſeculoꝝ. Amẽ. Dẽs oõnes dicũk cũ Oꝛem⁹. ſub tono ꝑdicto. Hic aſpgak aqua bñd. ſup ignẽ. deiñ dicak Dñs vo. ꝛ Oꝛe⁹. oꝛ

¶ Dñe ſãcte pater oꝑs eterne deus bñ ✠dicere et ſãctificare dignare ignẽ iſtum quem nos idigni per inuocationem vnigeniti filii tui dñi noſtri ieſu chriſti bñdicere pꝛeluminus. tu clemẽtiſſime pr̃ cũ tua bñdictione ſã ✠ctifica: et ad pꝛofectũ generis humani peruenire cõcede. ꝑ eũdẽ xp̃m dñm noſtrũ. Oꝛemus

¶ Eleſti nos luſe q̃s dñe ſp̃ꝫ vbiq; pꝛeueni: vt myſterium cui⁹ nos participes eſſe voluiſti: ꝫ puro cernam⁹ intuitu: ꝫ digno percipiam⁹ effectu. ꝑ dñm.

Deiñ ſequat bñdictio thimiamatis ſiue icenſi hoc mõ.

¶ Exoꝛciſo te immundiſſime ſp̃us ꝫ oẽ fãtaſma inimici. In noſe dei patris oꝰpotẽtis ꝫ in noſe filii eius ieſu xp̃i dñi nr̃i: vt exeas et recedas ab hac creatura thimiamatis ſiue incenſi: cũ oi fallacia atq; neqtia tua. vt ſit hec creatura ſãctificata in noſe eiuſdẽ dñi nr̃i ieſu xp̃i

vt oēs gustātes/tangētes siue odorātes eā: virtutem & auxiliū pcipiāt spūlcti: ita vt vbicūq; hoc incēsum vel timiama fuerit: ibidē nullaten⁹ apprōpiquare audeas nec aduersa īferre plumas. sed q̄cūq; spūs īmūde es cū ol versutia tua pcul ide fugias atq; discedas adiurat⁹: per virtutem et nomē dei pīs oipotentis: & iesu xpi filii eius dñi nr̄i qui vēturus est in spū sctō iudicare viuos et mortuos: et te puaricatorē et seculū p ignē. amē. ℣. Ore⁹.

ETernā ac iustissimā pietatē tuā dñe deprecamur sctē pr̄ oīps eterne deus: vt bñ✠dicere digneris hāc thimiamatis vel incēsi speciē: vt sit icēsū maiestati tue in odorē suauitatis acceptū sit a te hec spēs bñdicta sit p̄ inuocationē sctī nois tui sctificata: vt vbicūq; fum⁹ ei⁹ puenerit: extricet & effuget oē gen⁹ demoniorū sicut icēsū iecoris piscis quē raphael archāgel⁹ thobiā famulū tuū docuit: cū alcēdit ad sare liberationē. ℣. Per x. ore⁹.

DEscēdat benedictio tua dñe super hanc speciem incensi et thimiamatis: sicut i illo die de quo dauid prophet⁹ tuus cecinit dicens. ℣. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. sit nobis odor consolationis suauitatis et grē: vt fumo isto effuget oē fantasma inimici mētis & corporis: vt sim⁹ pauli apli voce bonus odor deo. Effugiāt a facie hui⁹ incēsi & thimiamatis: oēs demonis icursus: sicut puluis a facie venti: et sicut cera a facie ignis. ℣. Pr̄a hoc piissime pr̄ boni odoris incēsū ad op⁹ eccle tue ob causā religionis iugit pmanere vt mystica nobis significatōe spūaliū virtutū fragrās ostēdat odor suauitatē. Tua ergo qs oīps deus imēse maiestatis dextera hāc creaturā bñ✠dicere et diuersarum rerū cōmixtiōe cōfectam dignare: vt in virtute sancti tui nois oēs īmūdor⁹ spiritus fātasticos icursus effugare oīnsq; morbos reddita sanitate expellere. vt vbicunq;

ſumus aromatis eius afflauerit: mirabiliter poſſit atq; in odorē fragrantiſſimo tibi perpetua ſuauitate redole-
re. Per ꝓm dñm nr̄z. Amē. Poſtea impleat thuribulū de carbonib⁹ eiꝰ incenſo: et incendatur nouus ignis de ide
accēdat lāpas ſup hāstā de nouo igne: ceteri luminaribꝰ
pui⁹ ecclie ad illū redeat ꝓceſſio more ſolito in chorꝝ. In re-
deūdo vero clerici de ſcōa forma ſuperpellicijs poſt ſa-
cerdotē intrantes: cāteṫ hos ꝓſus ſequētes hoc mō.

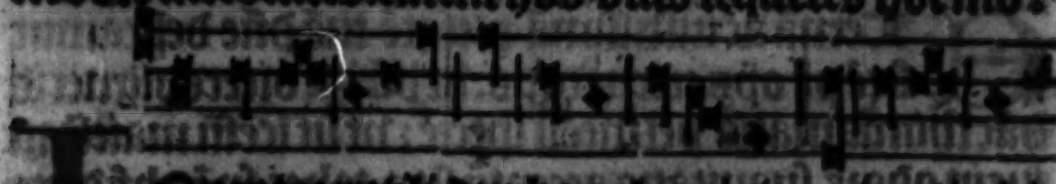

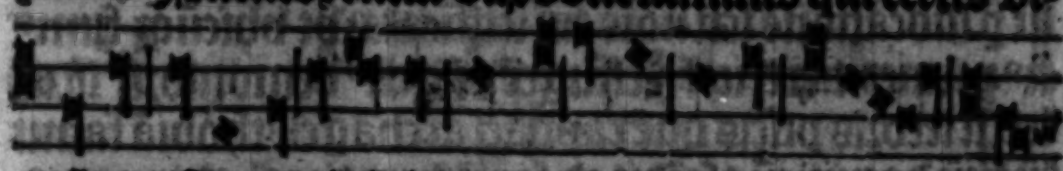

Inuentor rutili dux bone luminis qui certis vi-

ctibus tēpora diuidis merſo ſole chaos intulit horri-

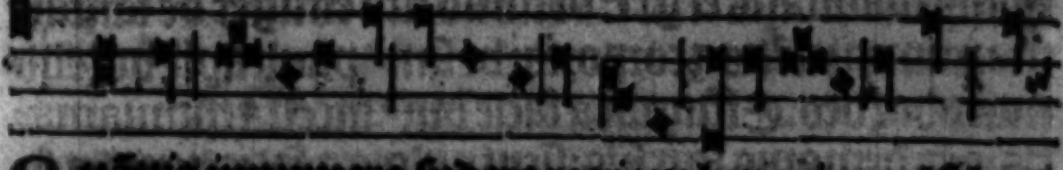

Chorus idē repetat poſt vnūquēq; v.

dū lucem redde tuis chriſte fidelibus. Clerici vtū.

Q uānis immunero ſydere regiam lunariq; poliū lam

pade piceis incaſſu cilicis lumina nos tamē mōſtras

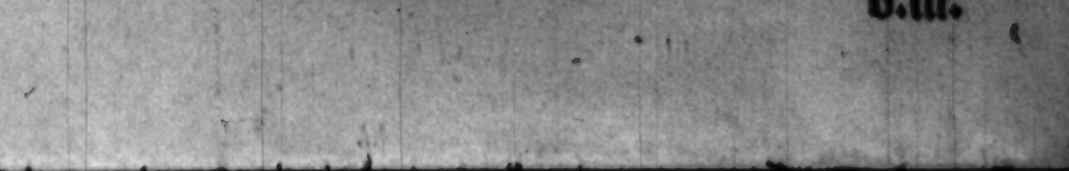

ſaxigeno ſemūne quere re. Neneſciret hō ſpē ſibi nu-

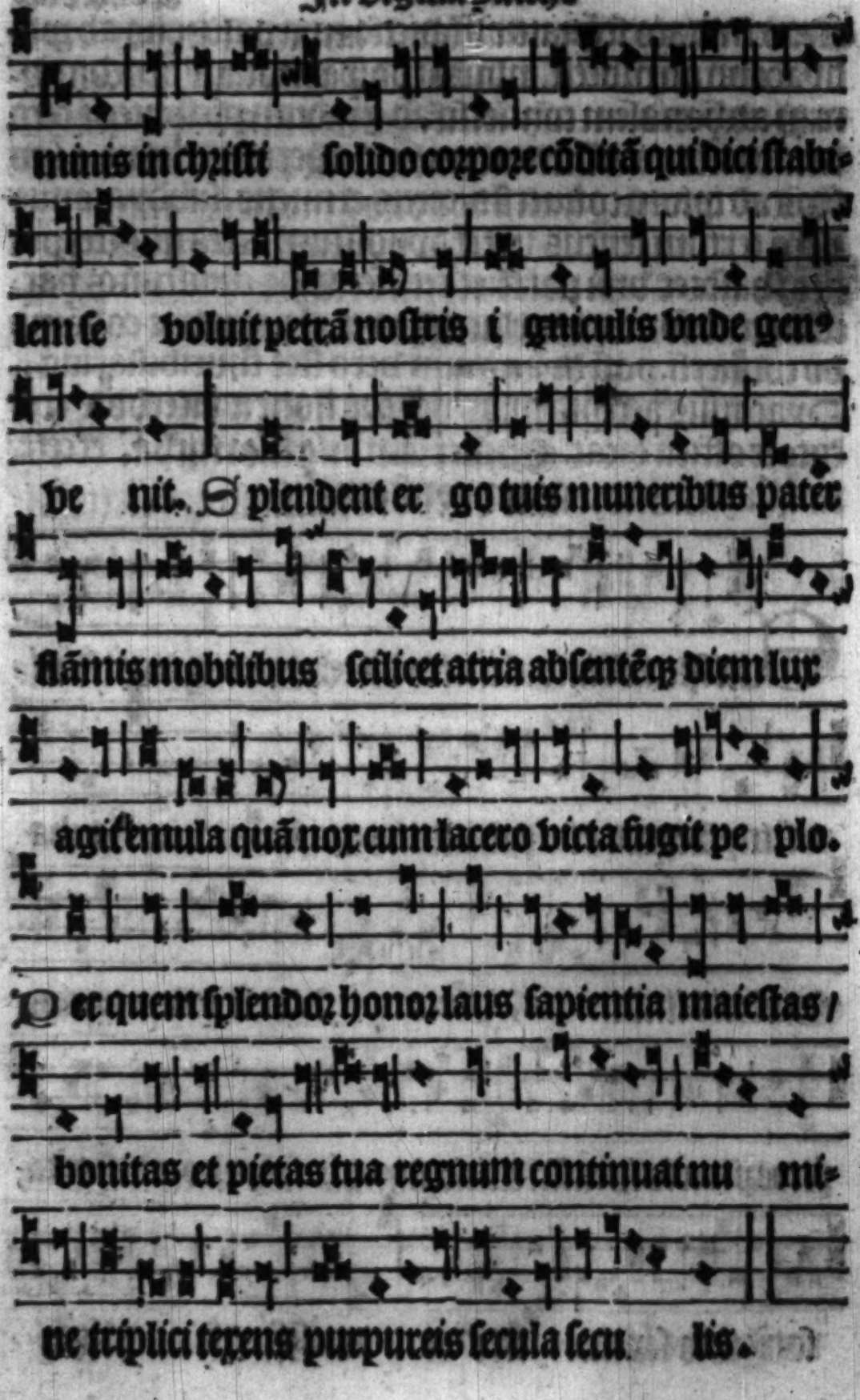
minis in christi solido corpore cõdita qui dici stabi-
lem se voluit petrã nostris i gniculis vnde gen-
ve nit. S plendent er go tuis nuneribus pater
flãmis mobilibus scilicet atria absentẽq; diem lux
agit emula quã nox cum lacero victa fugit pe plo.
O et quem splendor honor laus sapientia maiestas /
bonitas et pietas tua regnum continuat nu mi-
ne triplici terens purpureis secula secu lis.

Quo cantato sequatur bñdictio cerei paschalis ab ipso dyacono ad processi. induto: post acceptam benedictionem ad bozialem conuerso ad gradum presbyterii cerofera. dyacono assistentibus vno a dextris reliquo a sinistris ad ipsum conuersis/cereis extinctis. subdyaconus vero textum tenens stet ei oppositus: iuxta quē stet portitor hastē ex vna parte: et ceroferarius cuiuscunq; parui cerei ad fontes benedicendos ex altera parte eodē modo conuersi. post dyaconum vero stet thuribularius. Dyaconus accepta prius benedictione a sacerdote executore officii dicat. Exultet iam angelica turba. et cetera. quam zozimus papa constituit sic.

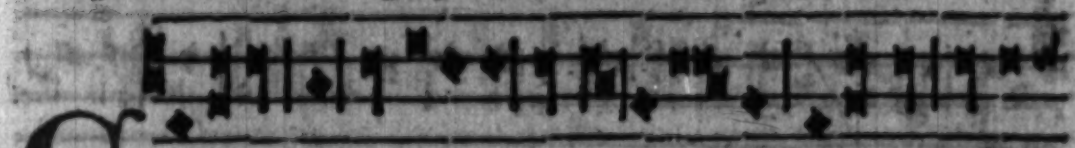

Exultet iã ang elica turba celozum exultent diui-

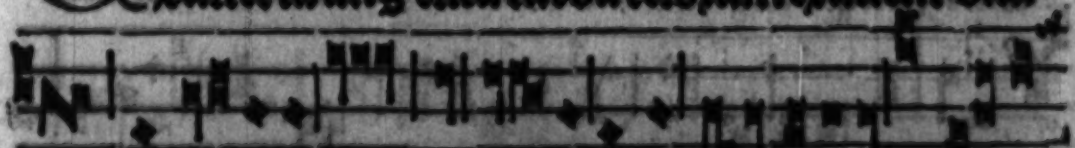

na myste ria et pzo tanti regis vi ctozia tuba

intonet saluta ris. Gau deat se tellus tantis

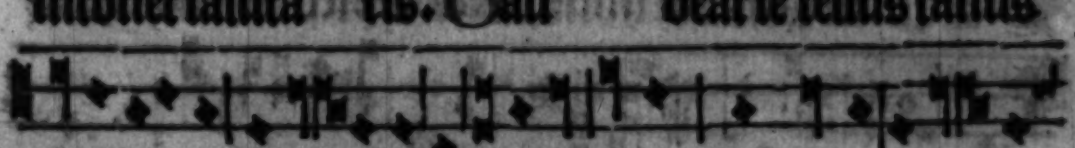

irradiata fulgozib⁹: et eterni regis splendoze lustrata

toti⁹ orbis se sentiat amisisse caligi

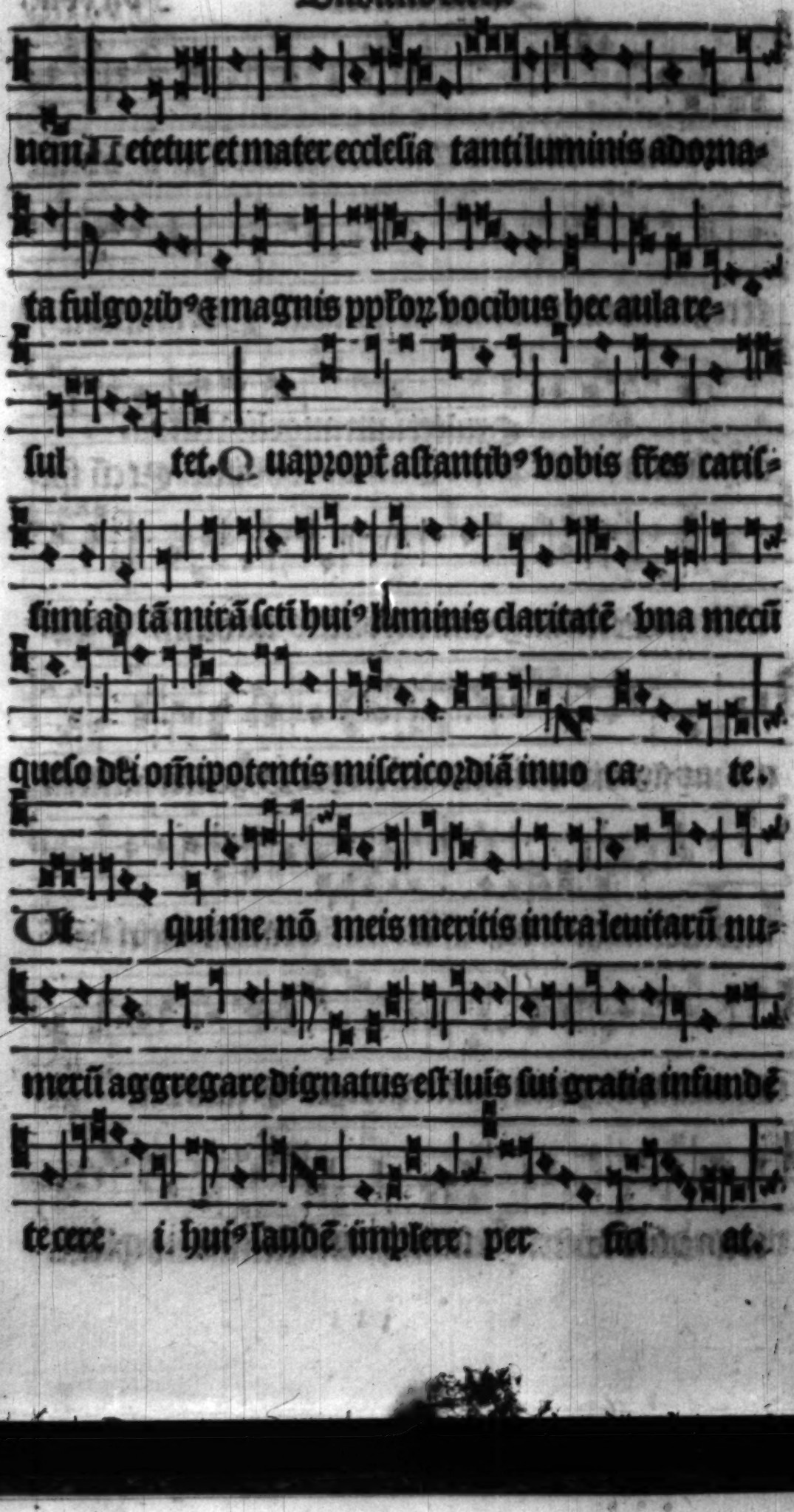
nem lætetur et mater ecclesia tanti luminis adorna-
ta fulgoribus & magnis pplorum vocibus hec aula re-
sul tet. Quapropter astantibus vobis fres caril-
simi ad tã mirã sancti hui⁹ luminis claritatẽ vna mecũ
quesso dei omnipotentis misericordiã inuocate.
Ut qui me nõ meis meritis intra leuitarũ nu-
merũ aggregare dignatus est luis sui gratia infundẽ
te cere i. huius laudẽ implere per sui at.

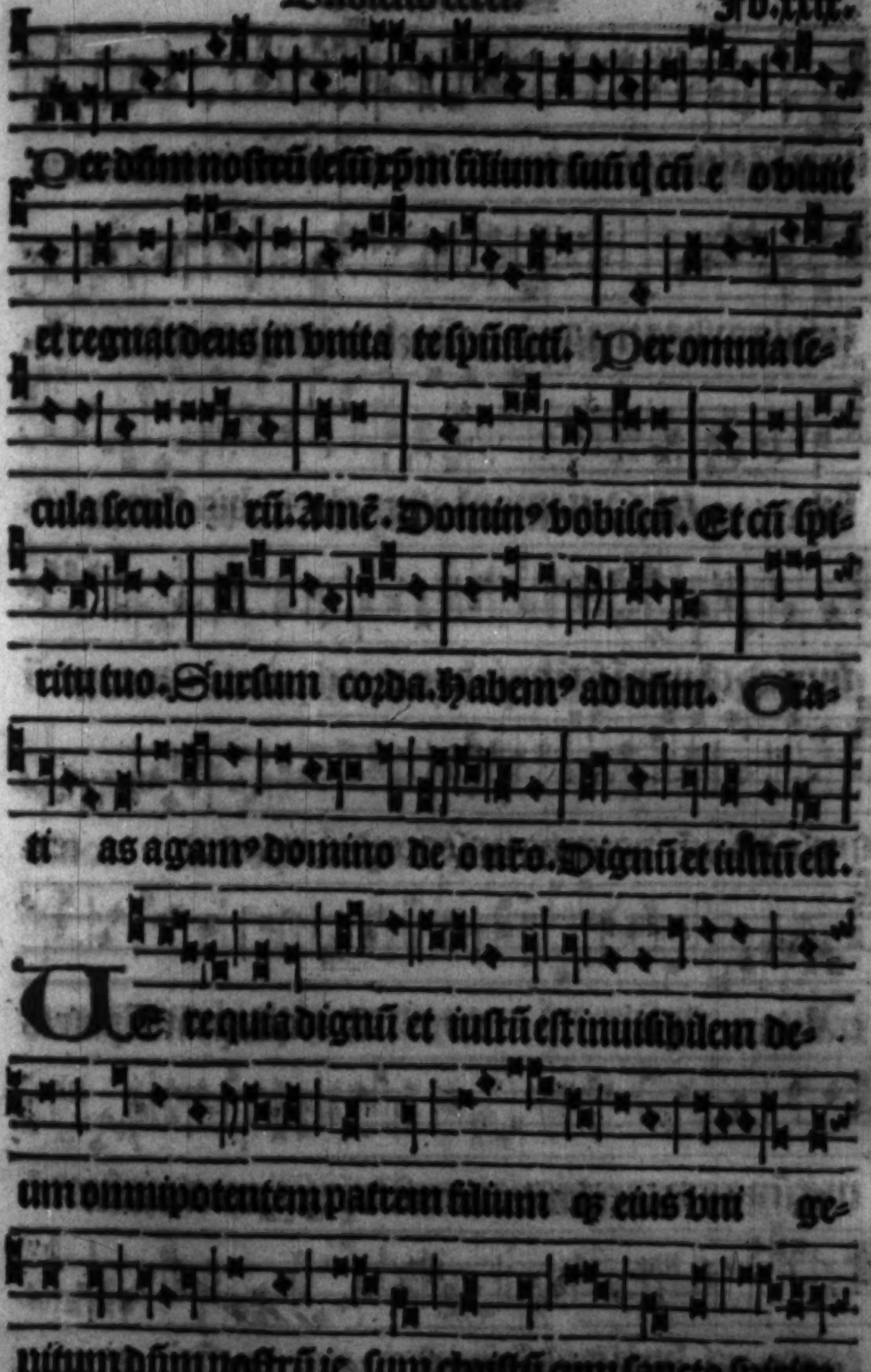

Per dñm nostrū ihesū xp̄m filium suū q̄ cū e ovānt
et regnat deus in vnita te spūsc̄ti. Per omnia se-
cula seculo rū. Amē. Dominꝰ vobiscū. Et cū spi-
ritu tuo. Sursum coꝛda. Habemꝰ ad dñm. Gra-
ti as agamꝰ domino deo nr̄o. Dignū et iustū est.
Ue re quia dignū et iustū est inuisibilem de-
um omnipotentem patrem filium q̄ eius vni ge-
nitum dñm nostrū ie. sum chr̄istū cum sancto spiritu

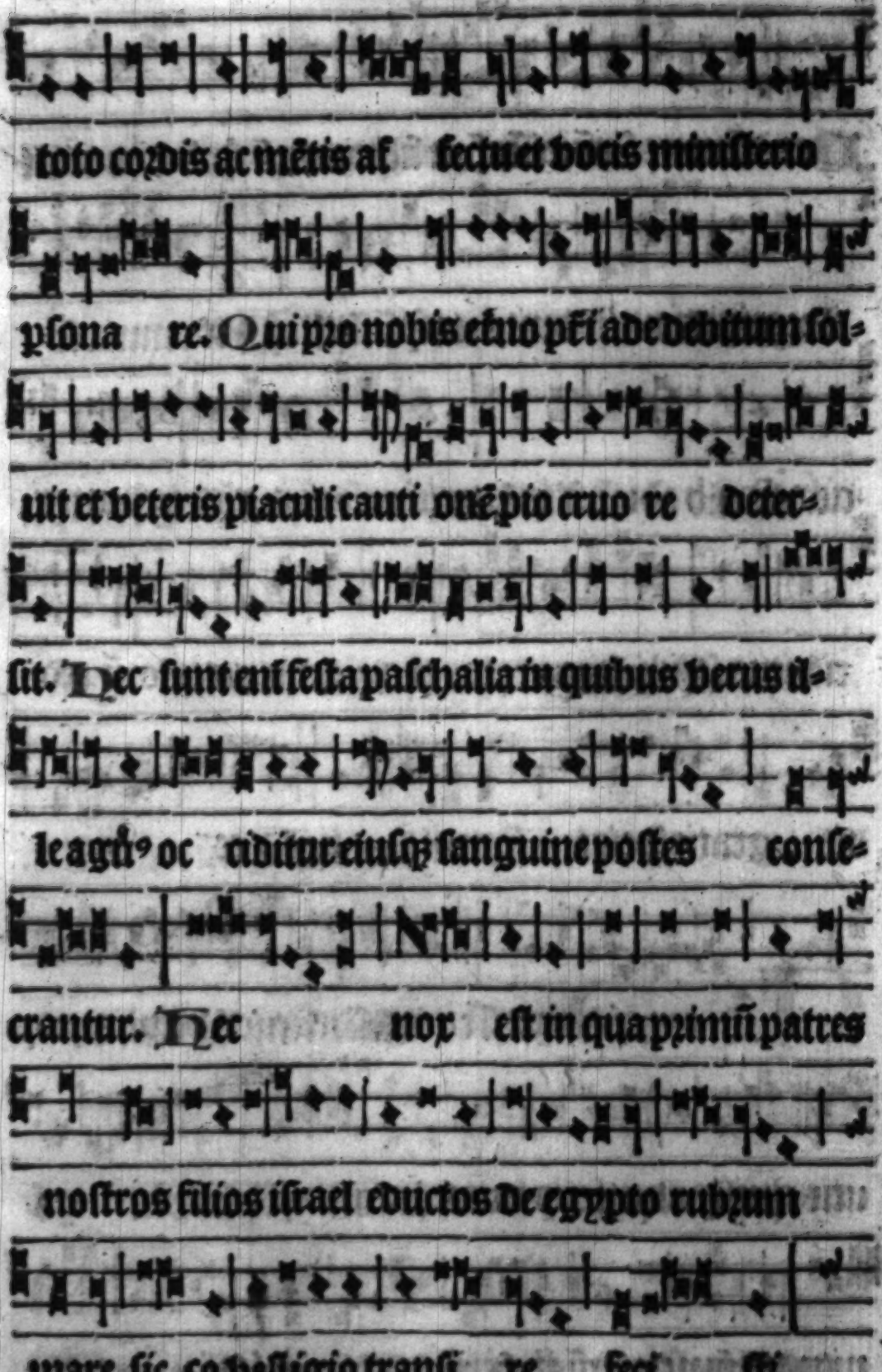
toto coꝛdis ac mẽtis af fectuet vocis miniſterio
ylona re. Qui pꝛo nobis cũo pꝛi ade debitum ſol-
uit et veteris piaculi cauti onẽ pio cruo re deter-
ſit. Hec ſunt enī feſta paſchalia in quibus verus il-
le agn9 occiditur eiuſq; ſanguine poſtes conſe-
crantur. Hec noꝛ eſt in qua pꝛimũ patres
noſtros filios iſrael eductos de egypto rubꝛum
mare ſic co veſtigio tranſi re fecī ſti.

Hec igitur nox est q̄ peccatorum tenebras colūne

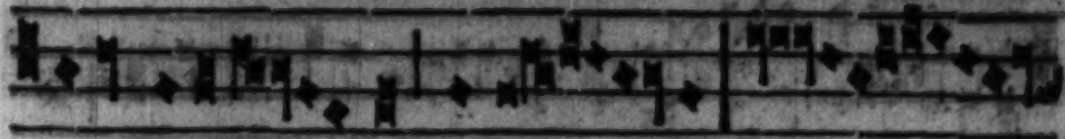

illuminatio nepurga uit. Hec

nox est q̄ hodie per vniuersū mūdū in xp̄o credentes

a viciis seculi segregatos et caligine peccatorū red-

dit gratie sociat sanctita ti. Hec

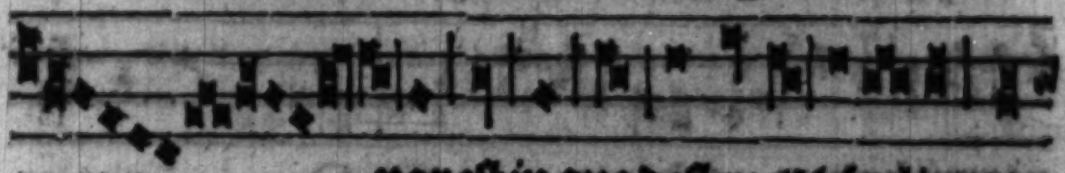

nox est in qua destructis viculis mor-

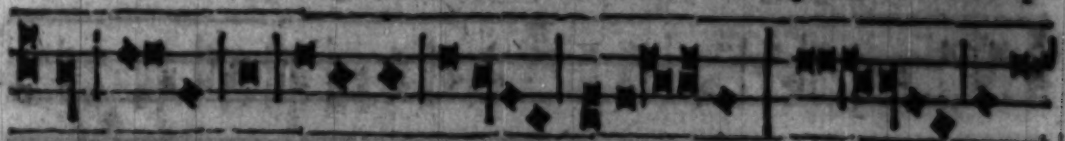

tis chr̄ist⁹ ab inferis victor ascendit. Quid enī

nobis nasci p̄rofuit ni si redimi p̄rofuis set O

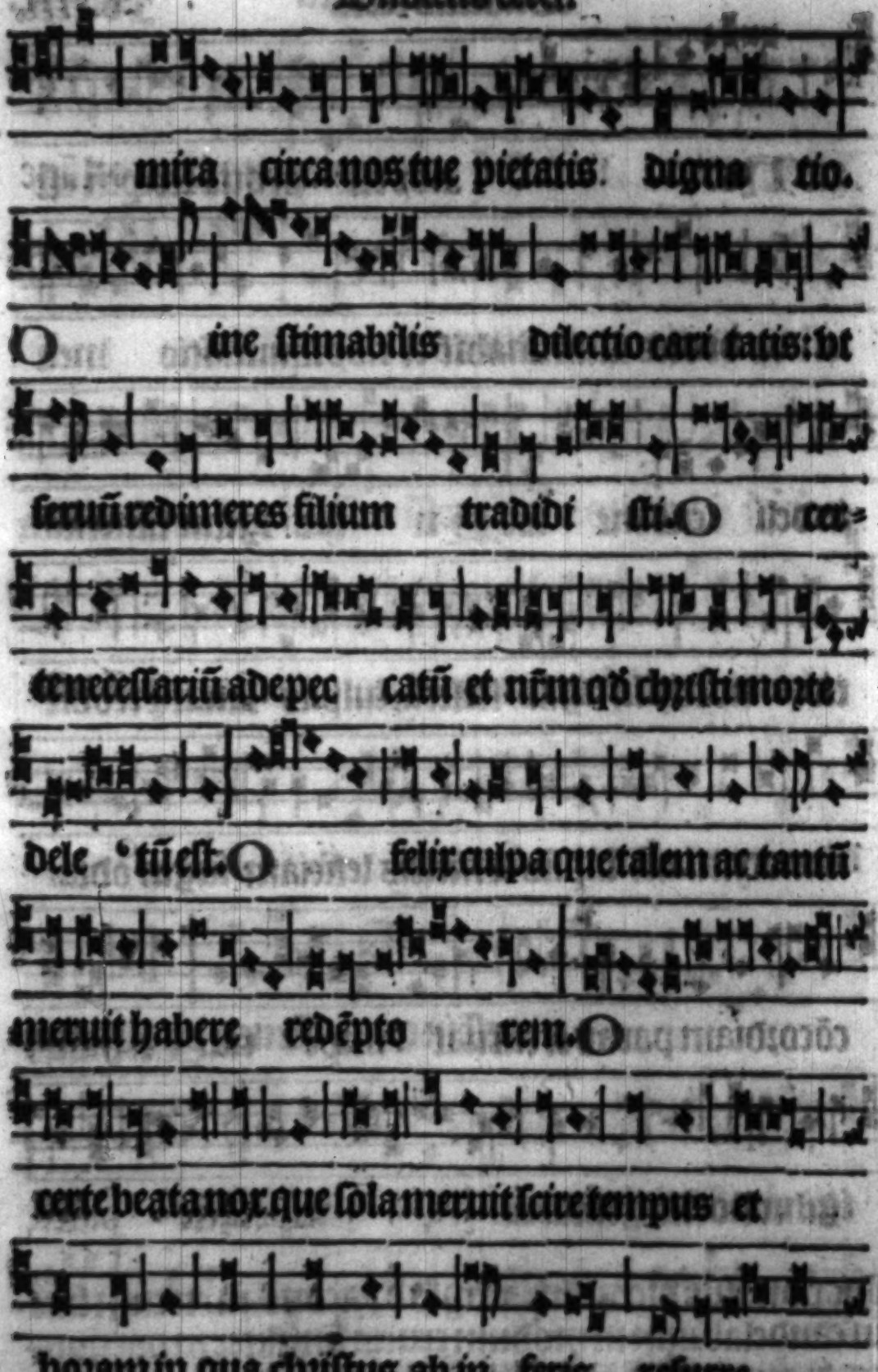
mira circa nos tue pietatis. dignatio.
O ine stimabilis dilectio caritatis: vt
seruũ redimeres filium tradidi sti. O cer-
te necessariũ adepec catiõ et nim qõ christi morte
dele 'tiõ est. O felix culpa que talem ac tantũ
meruit habere redẽpto rem. O
certe beata nox que sola meruit scire tempus et
horam in qua christus ab inferis resurre

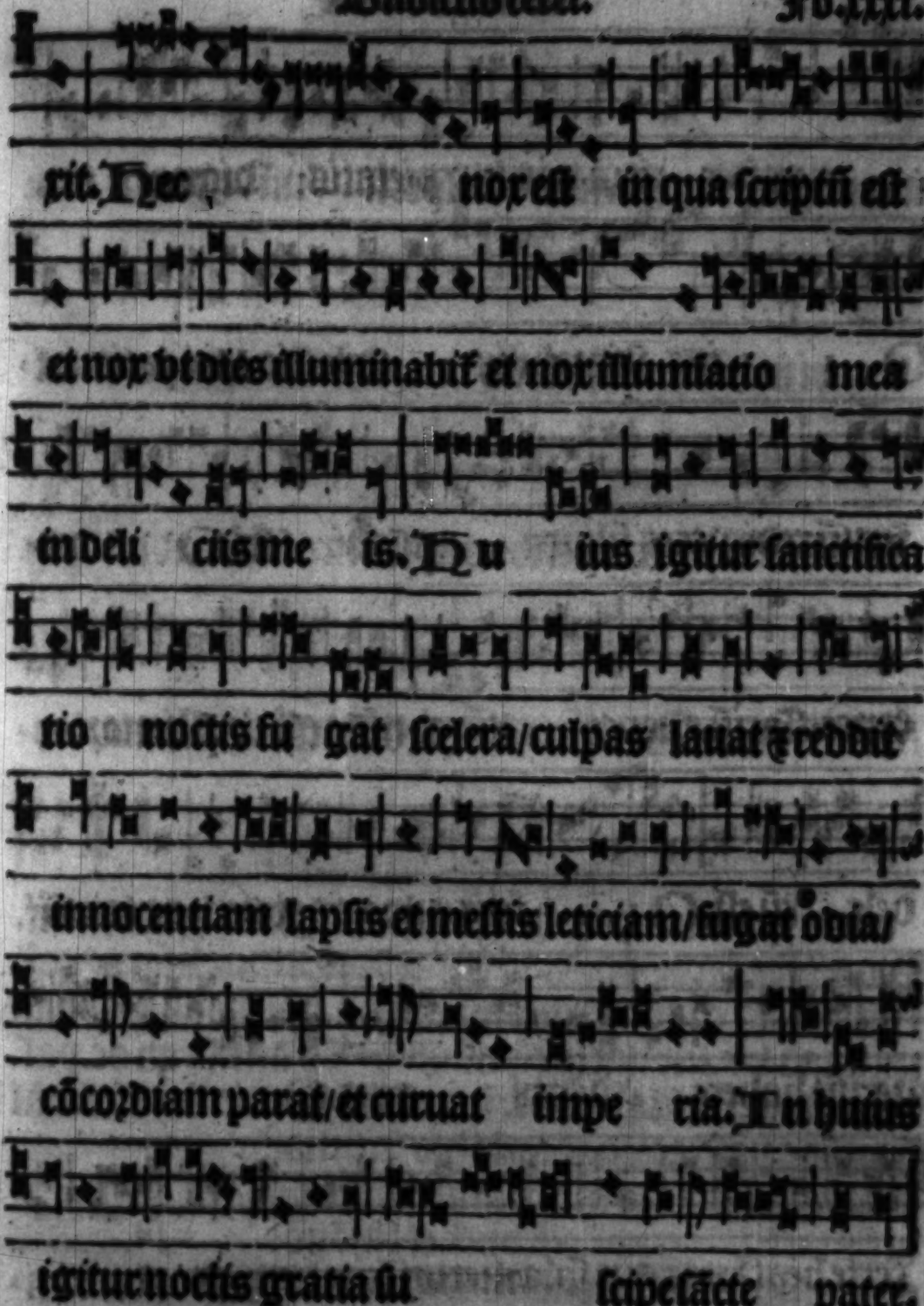

Hic ponatur incensum ab ipso dyacono in cereum siue in candelabrum in modum crucis similiter in paruum cereum portitore accedente.

incensi huius sacrificium vesperti nũ. Quod

ti bi in hac cerei oblatio ne so lẽni per mini=

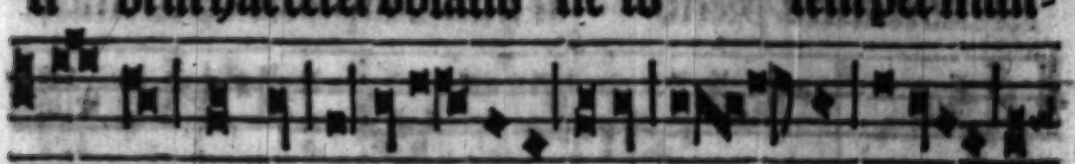

strozũ manus de operibus apũ sacro sãcta reddit ec=

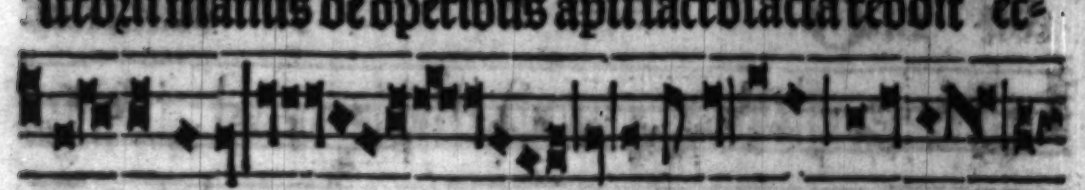

cle sia. Sed iã colũne huius ꝑconia no=

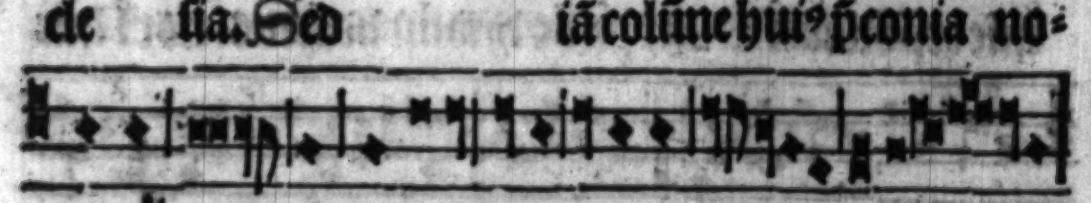

uim⁹ quam in honorẽ dei rutilãs ignis accen dit.
Hic accẽdat cereꝰ paschalis ꝛ sic ardeat ꝛtinue vsq; pꝰ ꝛpl̃.
i die pal. accẽdat etiã quotidie p ebd̃. pasche ad mat ꝛad
mis. ꝛad vs̃. silr fiati oc. pal. Olbꝰ ẏo dñicis ab oc. pal.
vsq; ad alcẽ. dñi ad mis. tm̃ accẽdat In die ẏo alcẽ. dñi
sicut i oc. pasc. accẽdat etiã i his fe. l. mar-
ci euã. philip. ꝛ ia. tm̃. In ãnũciatiõe ẏo
btẽ marie pꝰ oc. pal. celebrat. et iiuẽtiõe
crucis: sicut in octa pasche accẽditur. Qui licet diui=

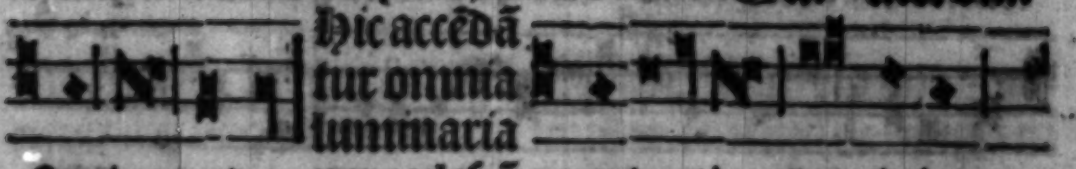

sus in partes. per eccleliã. mutuati luminis

detrimenta non nouit. alitur liquantibus ceris quas
in substantiã pyecio le huius lãpadis apes mater
edu xit. O beata nox
que expoliauit e gyptios ditauit hebyeos: noxi qua
terrenis celestia iũguntur. O vinus
te do mine vt cereus iste in ho noxẽ no-
minis tui con secra tus ad noctis huius caliginem
destruẽdã indeficiens perseue ret. Per

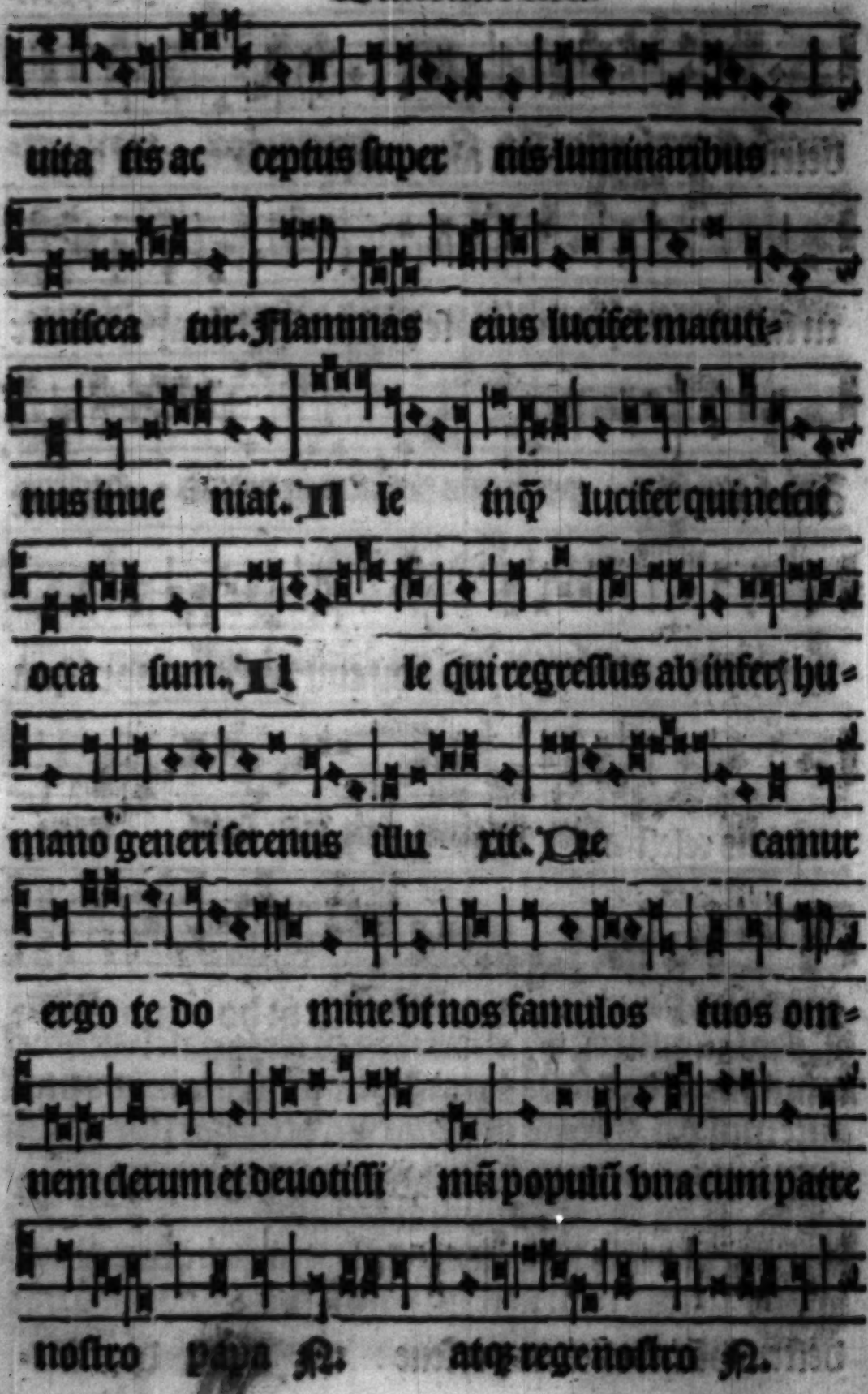
uita tis ac ceptus super nis luminaribus
miscea tur. Flammas eius lucifer matuti=
nus inue niat. Il le inq̃ lucifer qui nescit
occa sum. Il le qui regressus ab inferis hu=
mano generi serenus illu xit. Oze camur
ergo te do mine vt nos famulos tuos om=
nem clerum et deuotissi mũ populũ vna cum patre
nostro papa N. atq; rege nostro N.

¶ Notandum est q candelabrū cū cereo paschali debet
amouerī feria sexta in crastinum ascensionis dominī
ante missam. Cereus iste christum designat siue eccliam
nam que fuit hebreis: scilicet lux noctis et vmbra diei.

ORdo ad cathecuminū faciendū. Imprimis defe
rat infās ad valuas ecclie: z mq̄rat sacer. ab ob-
stetrice vtrū sit īfās masculꝰ vel fcla: deide si īfās
sit baptizatꝰ domi: et quo nomīe vocari debeat.

tz ei baptisat⁹ fue. domi ppt piculū mozt; : thi totū hēat subseqūs seruitiū pter īmersionē aq̄ et quo nole dz vocari. ¶ Masculo⁹ aūt statuet a dextris sacerdotis. Mulier vero a sinistris. his q̄stis faciat signū crucis cū pollice in frōte infātis ita dicēs. Signū saluatozis dñi nr̄i iesu xp̄i i frontē tuā pono. z postea i pectoze ita di. Signum saluatozis dñi nr̄i iesu xp̄i in pectus tuū pono. Deīn tenēs manū dexterā sup caput ītāt di. Dñs vo. z Oremo⁹. oz.

OMps sempiterne deus pr̄ dñi nr̄i iesu xp̄i: respice re dignare sup hūc famulū tuum vel hanc famulā tuā. Hic primo inqrat sacerdos nomē infantis: z respondeant p̄ntes. Nquē vel quā ad rudimēta fidei vocare dignat⁹ es: omnem cecitatē cozdis ab eo vel ea expelle. distrūpe oēs laqueos sathane q̄bus fuerit colligatus vel colligata. aperi ei dñe ianuā pietatis tue vt signo sapiētie tue imbutus vel imbuta odoīn cupiditatum fetoribus careat: et ad suauē odozē p̄ceptozū tuoz letus vel leta tibi i ecclīa tua deseruiat: et proficiat de die in diē: vt idoneus vel idonea efficiat accedere ad grām baptismi tui p̄cepta medicina. Per eumdē xp̄m do. no. Amen. Deinde dicat oēo sine Dñs vo. sed cū Oremus. Oēo.

PReces nostras q̄s dñe clementer exaudi. et hunc vel hanc electū. vel electā tuum vel tuā. Hic p̄mit et matrine nominēt puerū. M crucis dñice: cui⁹ tutp̄tessione Hic faciat sacerdos crucem in fronte infantis eum vel eā signamus virtute custodi. vt magnitudinis tue rudimēta seruans: per custodiam mandatozum tuozū ad noue regenerationis gloziam peruenire mereatur. Per christum dominū nostrum. Amen. Oremus. Oz.

DEus qui humani generis ita es conditoz vt sis etiā reformatoz: ppiciare ppīis adoptiuis: z nouo testamēto soboleī noue plis ascribe: vt filii p̄missio-

nis qō nō potuerunt alleq̄ per naturā: gaudeant se renē
pisse per gratiā. Per ꝺ. ℂ Exorcisim⁹ salis sine Oꝛem⁹.

EXorcizo te creatura salis in nole dei patris oipotē
tis: et i caritate dñi nostri ielu xpi: et in virtute spi
ſpūs scti. Exorcizo te per deū viuū/per deū verū/per deū
scm̄: per deū q̄ te ad tutelā humani gn̄is pcreauit/et po
pulo veniēti ad credulitatem per seruos suos cōsecrari
pzecepit: vt in nomīe sancte trinitatis efficiaris salutare
sacramentum ad effugādū inimici. Pzoinde rogam⁹
te dñe deus nr̄: vt hāc hic respiciat sacer. sal. creaturā sa
lis sctificādo scti ✠ fices/bñdicendo bñ ✠ dicas. vt fiat
omnibus accipiētibus perfecta medicina permanēs in
visceribus eoꝝ: in nole eiusdē dñi nostri ielu xpi: qui vē=
turus est iudicare viuos et moꝛtuos et sclm per ignem.
℟. Amē. Postea interroget sacer. nomē pueri: et ponat
de ipso sal in oꝛe eius dicendo N. Accipe sal sapientie vt
ppiciat⁹ sit tibi de⁹ in vitā eternā. Amē. Post sale datū
di. sacer. sup masculū vel feminā Do. vo. ✠ Oꝛem⁹. oꝛ

DEus patrū nr̄oꝝ/de⁹ vniuerse condito⁹ creatu=
re: te supplices exoꝛam⁹: vt hunc vel hanc famu
lum vel famulā tuū vel tuā N. respicere digneris pzo=
picius: et hoc pzimū pabulū salis gustantē non diutius
esurire pmittas: quo min⁹ cibo repleat celesti. quate⁹
sit semper dñe spiritu feruēs/spe gaudens/tuo nomini
seruiens/et perduc eū vel eā ad noue regenerationis lā=
uacrū vt cū fidelibus tuis pmissionū tuarū eterna pze=
mia cōsequi mereat. Per ꝺ. sequat oꝛ. sup masculū tm̄
sine Dñs vobiscū. sed cū Oꝛemus. verte ad femininam.

DE⁹ abzahā/de⁹ ysaac/de⁹ iacob/de⁹ q̄ moysi fa=
mulo tuo in mōte synai appariuisti: et filios isꝛl
de tra egipti eduxisti: deputās eis ā gelū pietat̄ tue: q̄ cu=
stodirent eos die ac nocte. te q̄s domīe vt mittere digner̄

sanctū angelū tuum q̄ similiter custodiat et hunc famulū tuū N. et ꝓducat eū ad gr̄az baptismi tui. sine ꝓ xp̄m

Adiuratio sup masculū z femināñ dñs vo. z sñ Oze

EXgo maledicte dyabole recognosce sententiam tuā/et da honorē deo viuo et vero: da honorem ielu chr̄isto filio ei⁹ et spū̄i sancto: et recede ab hoc famulo vel ab hac famula dei N. quia istum vel istam sibi deus et dñs noster ielus chr̄istus ad suam sanctam gratiā et benedictionē fontēq̄ baptismatis dono spiritussancti vocare dignatus est: et hoc signum sancte cru✠cis

Hic faciat sacerdos signum crucis cum pollice in fronte infantis dicendo. quod nos fronti eius imponimus: tu maledicte diabole nūq̄ audeas violare. ꝑ per eū qui venturꝰ est iudicare viuos z mortuos z seculū ꝑ ignē. Amē

Sequatur oō o sup masculū tñ. sine Oremus. Oratio.

DEꝰ immortale ꝓsidium omniū postulātiū/liberatio supplicū/pax rogantiū/vita credētium/resurrectio mortuoꝝ: te inuoco sup hunc famulū tuum N. qui baptismi tui donū petēs eternā z sequi gratiam spiritualiregnationē desyderat. accipe eū dñe: et quia dignatus es dicere: petite z accipietis/querite z inuenietis/pulsate et aperietur vobis: petenti ꝓmium porrige/et ianuā pande pulsanti. vt eternā celestis lauacri benedictionē z secutus: promissa tui muneris regna percipiat Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate spiritus sancti deus. ꝑ per omnia secula seculoꝝ. Amen. Adiuratio super masculum tantum. sine Oremus hoc mō.

ADi maledicte sathana adiuratus p nomē etnī dei et saluatoris nr̄i filii eius cū tua victus inuidia tremēs gemēsq̄ discede: nichil tibi sit cōmune cum seruo dei N. nā celestia cogitanti/renūciaturo tibi ac sclo tuo: z beateī immortalitati victuro Da igit̄ honorē aduenti

enti spū sancto:qui ex lumina celi arce descēdēs ptuba tis fraudib⁹ tuis diuino fonte purgatū pectus. id est sci ficatū deo tēplū z habitaculū pficiat: vt ab oīb⁹ penitus noxis ptēritoꝝ criminū liberat⁹: hic seruus dei gratias perēni deo referat sp: z bēdicat nomen eius semp in scla sclōꝝ amen. Exorcismus sup masculū tm. sine Oīem⁹

EXorcizo te immunde spirit⁹ in nomine dei patris et filii et spiritussancti: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei respice N. ipse enim tibi imperat maledicte dānate atq; dānande qui pedibus super mare ambulas uit: et petro mergenti dexteram porrexit. sequatur adiu ratio. Ergo maledicte. vt supra. Hec oratio sequens di catur super femīnam tantum. sine Oīemus. Oratio.

DEus celi/deus terre/deus angelorū/deus archā gelorū/deus pphetarū/deus apl̄oꝝ/deus mar tyrum/deus cōfessoꝝ/deus virginū/deus oīm bene vi uēntū/de⁹ cui ois lingua cōfitetur et oē genu flectitur cele stium terrestriū et īfernoꝝ. te suoco dīne sup hāc famulā tuam respice N. z perducere eā digneris ad gratiam ba ptismi tui. sequat adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Sequēs oꝝ dē super femīnas tantū. cīs Oīemus. Or.

DEus abraham/de⁹ ysaac z de⁹ iacob:qui tribus israel de egyptia seruitute liberasti:et y moysen famulū tuū de custodia mandatoꝝ tuoꝝ in deserto mo nuisti:et sulānā de fallo crimīe liberasti:te suppleꝝ depꝛ coꝝ dīne: vt liberes et hāc famulā tuā respice N. et perdu cere eā dignerꝛ ad gratiā baptismi tui. sequat adiuratio Ergo male. vtſ. Exorcism⁹ sup femīnā tm. sine Oīe⁹.

EXorcizo te īmūde spūs per patrē et filium z spiri tum sanctum. vt exeas et recedas ab hac famula dei respice N. ipse enim tibi imperat maledicte damna te atq; dānande: qui ceco nato oculos aperuit/et quatri

duanū lazarū de monumēto suscitauit. Sequatur adiuratio. Ergo maledicte. vtc̄. Exinde tā sup masculos q̄ sup feias dicantur oraōes sequētes sine Dñs vobiscū et sine Oremus. Hic faciat sacerdos crucē cum pollice i fronte infantis: t manū sinistrā manum super caput eius dicat

ETernā ac iustissimā pietatem tuā deprecor domine sancte pater omnipotens eterne deus: qui es auctor luminis et veritatis: super hunc famulū tuum vel hanc famulā tuā respice N. vt digneris illū vel illā illuminare lumine intelligētie tue munda eum vel eam et sancti ✠ fica. da ei scientiā verā vt dignus vel digna efficiatur accedere ad grām baptismi tui. teneat firmā spem/ consiliū rectū/ doctrinā sanctā vt aptus vel apta sit ad percipiendā gratiam baptismi tui. Per christum dominum nostrum. sine Oremus. Oratio sequatur.

NEc te latet satha na iminere tibi penas/ imminere tibi tormenta/ imminere tibi diem iudicii/ diem supplicii sempiterni/ diē qui vēturus est velut caminus ardens: in quo tibi atq; vniuersis āgelis tuis eterno superueniet interitus. Et ideo pro tua nequicia damnate atq; damnāde: da honorē deo viuo et vero/ da honorē ihesu christo filio eius/ da honorem spū sancto paracito in cuius noīe atq; virtute precipio tibi quicūq; es spūs immunde: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei. vel ab hac famula dei. respice N quē vel quā hodie idem deus et dns noster ihesus christus ad suā sanctā gratiā ꝛ benedictionē fontemq; baptismatis vocare dignatus est: vt fiat eius templū per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorū suorū in nomine eiusdē dñi nri ihesu christi. Qui vēturus est iudicare viuos ⁊ mortuos et seculum per ignē. ℟ Amen. His dictis dicat sacerdos Dominus vobiscū. Euangeliū Secundū matheum.

IN illo tempore: Oblati sunt iesu parvuli: ut ma
nus eis imponeret et oraret. Discipuli autē eius:
increpabant eos. Jesus autē ait illis. Sinite parvulos:
et nolite prohibere eos venire ad me: Talium est enim
regnū celorū. Et cum iposuisset eis manum: abiit inde.
Deinde spuat sacerdos in sinistra manu et tangat aures
res et nares infantis cū pollice suo dextero de sputo di-
cendo ad aurē dexteram. Effeta quod est adaperire: ad
nares. In odorem suavitatis. ad aurē sinistrā. Tu autē
effugare dyabole appropinquabit enim iudicium dei.
Postea dicat sacerdos cōpatribus ꝛ commatribus vna
cum omnibus circumstantibus vtroq; dicant adinuicē
Pater nr̄ et Ave maria et Credo in deū. quas etiam ipe
sacerdos di. cūctis audiētib⁹. videlz modeste ꝛ distincte sic

PAter noster qui es in celis sanctificetur nomē tu-
um. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua
sicut in celo et in terra. Panem nostrū quotidianum da
nobis hodie Et dimitte nobis debita nostra sicut ꝛ nos
dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in
tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

AVe maria gratia plena dominus tecum: bene-
dicta tu in mulieribus et benedictus fructus vē
tris tui iesus. Amen.

CRedo in deū patrē oipotētē creatorem celi et ter-
re. Et in iesū xp̄m filiū eius vnicū dn̄m nostrum
Qui conceptus est de spū sctō/ natus ex maria virgine.
Passus sub poncio pylato. crucifixus mortu⁹ et sepult⁹
Descendit ad inferna. tercia die resurrexit a mortuis.
Ascendit ad celos: sedet ad dexteram dei patris omnipo
tentis. Inde venturus iudicare vivos et mortuos.
Credo in spiritum sanctū. Sanctā ecclesiā catholicā:
sanctor cōionē. Remissiōē pctōrū. Carnis resurrecti-

onem et vitã eternã amen. His dictis faciat sacerdos signũ crucis in manu dextera infantis interrogato eius nomẽ ita dicens N. **Trado tibi signaculũ dñi nostri iesu christi in manu tua dextera vt te signes et te de aduersa parte repellas: et in fide catholica permaneas et habeas vitam eternam: et viuas in secula seculorum amen.** Postea dicat sacerdos benedicẽdo infantẽ sic. **Benedictio dei patris oĩpotentis et filii et spiritussancti descendat super te et maneat semp.** ℟. **Amẽ.** Postea introducat cathecumiñũ per manũ dexteram in ecclesiam: interrogato nomine eius dicẽs N. **Ingredere in templum dei vt habeas vitam eternã et viuas in secula seculoꝝ amẽ** Quando fuerit fons mundãdus et de pura aqua renouandus quod sepe debet fieri propter aque corruptionẽ tunc dicatur sequens letania et benedicatur fons modo sequenti. Et nota q̃ aqua baptismatis non debet transmutari propter honorem alicuius potentis nisi fuerit corrupta. ¶ Nota q̃ aqua benedicta fontium i vigilia pasche et penthecostes non aspergatur per ecclesiam: ꝫ aliqua alia aqua benedicta more solito sicut in aliis dominicis diebus. Memoraliter retinendũ est q̃ aqua bñdicta circa fontes est aspergenda: sed nõ aqua fontium vtrum crismate fuerit sanctificata vel non. Quoniam in decretis originalib⁹ sctõꝝ patrum clemẽtis et paschalii papar ũ inuenitur q̃ aqua fontiũ nõ est aqua aspersionis sed baptismatis et purgationis. vnde caueat vnusquisq; sacerdos/ ne illa aqua tangat nisi quos baptisat quia non est opus vt baptisati iterũ baptisentur. ¶ Cesset ergo stulta p̃sumptionis aspersio. tã in vigilia paschẽ pẽthecostes q̃ in oĩbus ceteris diebus. quia per ecclesiã romanam cunctis christianis sub pena excõmunicationis maioris est inhibita. ¶ Sequitur letania hoc mõ.

Kyrie eleyſõ. Chriſte eleyſõ. Kyrie audi nos: Pẽ de celis de⁹ miſerere nobis, Fili redẽptor mundi de⁹: miserere nobis. Spũſcte de⁹: miserere. n. Sctã trias vn⁹ de⁹: mi. n. Sctã maria: ora p nobis. Sctã dei genitrix or Sctã virgo virginũ or Sancte michael or Sancte gabriel or Sancte raphael or Omnes sancti angeli ⁊ archangeli: orate pro nobis. Omnes sancti beatorꝫ spirituũ ordies: orate p nobis Sctẽ iohãnes baptiſta. or Oés sci pr̃iarcheꝫ pphẽ o. Sancte petre or Sancte paule or Sancte andrea or Sancte iohãnes or Sancte iacobe or Sancte thoma or Sancte philippe or Sancte iacobe or Sancte mathee or Sancte bartholomee or Sancte symon or Sancte thadee or Sancte mathia or Sancte barnaba or Sancte marce or Sancte luca or Oés sci apli et euãge. orẽt Omnes sancti discipuli domini et innocẽtes. orẽt Sancte stephane or Sancte line or Sancte clete or Sancte clemens or Sancte fabiane or Sancte sebastiane or Sancte cosma or Sancte damiane or Sancte pr̃ime or Sancte feliciane or Sctẽ dionysi cũ so. t. or Sctẽ victor cũ so. t. or Omẽs scti martyres orẽt Sancte siluester or Sancte leo or Sancte hieronyme or Sancte augustine or Sancte ysidore or Sancte iuliane or Sancte gildarde or Sancte medarde or Sancte albine or Sancte eusebi or Sancte Swithine or Sancte birine or Oés scti cõfessores orẽt

Omnes sancti monachi & heremite. Orate p nobis.
Sca maria magdalena o.
Scta maria egyptiaca or
Sancta margareta or
Sancta scolastica or
Sancta petronilla or
Sancta genouefa or
Sancta pharedis or
Sancta lotheris or
Sancta prisca or
Sancta tecla or
Sancta affra or
Sancta editha or
Oes sete virgines orate.
Oes scti orate pro nobis.

His itaq; completis accedat sacerdos ad fontiu cōsecrationē que semp dicatur sine cantu: nisi tm in vigilia pasche et penthe: tūc eni cātata scda letania incipiat sacerdos ad hunc locum et cantet modesta voce hoc modo.

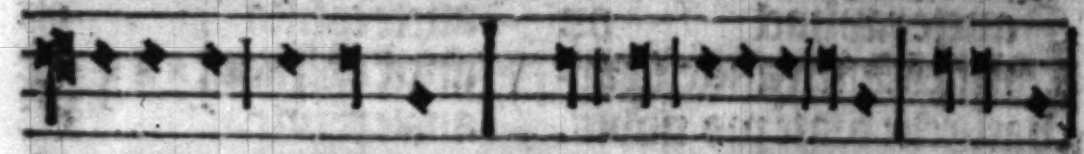

Dominus vobiscum ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus

Omps sempiterne de⁹ adesto magne pietatis tue mysteriis: adesto sacramentis / et ad recreandos nouos populos quos tibi fons baptismatis parturit: spiritū adoptionis emitte: vt qd nēe humilitatis geren dū est mysterio: tue virtutis impleatur effectu. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum vuit et regnat in vnitate eiusdem spiritus sancti deus. Hic mutet vocem more prefationis sic.

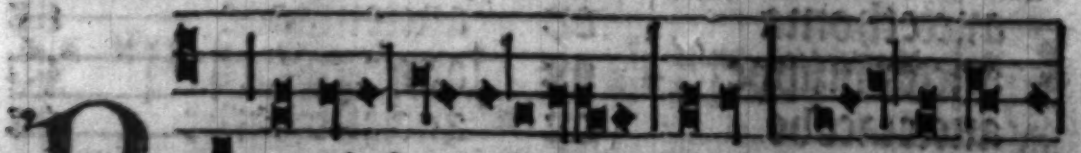

Per omnia secula seculoz. Amē. Oūs vobiscū

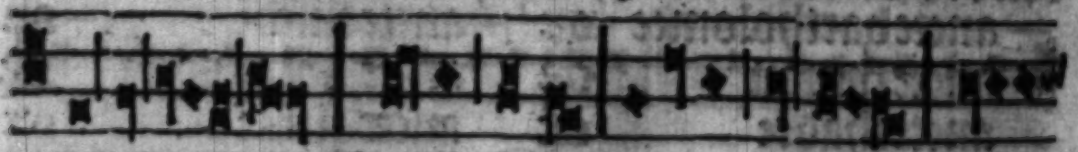

Et cū spū tuo. Surstū corda. Habem⁹ ad dūm. Gras

agam? dño deo nro. Digñ et iustñ est. Vere digñ

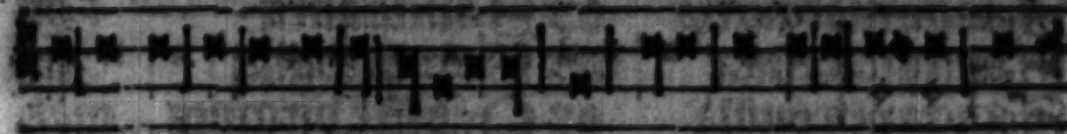

et iustñ est equñ et salutare: nos tibi semp & vbiq; gra-

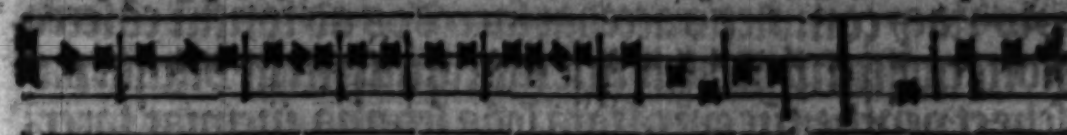

cias agere: dñe sctē pat omnīps eterne de⁹. Qui inui-

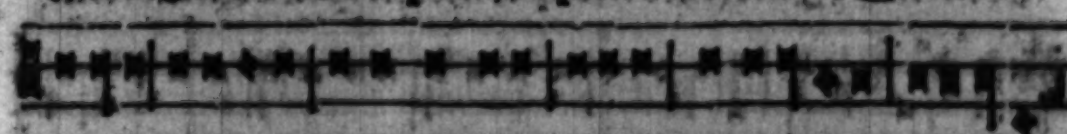

sibili potētia sacramētoꝝ tuoꝝ mirabiliter operaꝝ

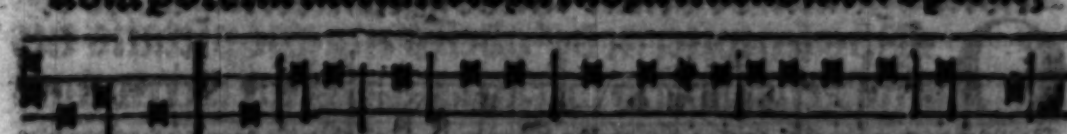

effectū. Et licet nos tātis mysteriis exequēdis simus

indigni: tu tamē gratie tue dona nō deserēs etiā ad no

stras pces aures tue pietatis inclines. Deus cuius

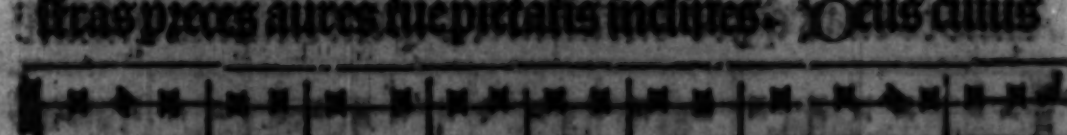

spūs super aquas inter ipsa mūdi primordia fere-

batur vt iã tũc virtutẽ sctificationis aquarũ natura

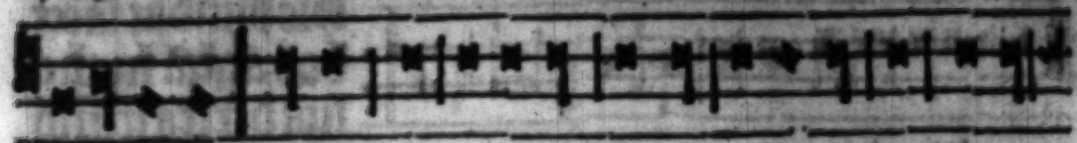

cõciperet. ℣. eus qui nocẽtis mũdi crimina per aquas

abluens regenerationis speciem in ipsa diluuii effu-

sione signasti: vt vnius eiusdẽq; elemẽti mysterio et

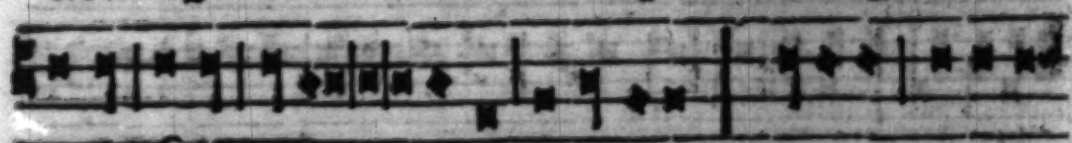

finis esset vitiis et origo virtutib⁹. ℣. espice quesum⁹

dñe in faciem ecclesie tue: et multiplica in ea regene-

rationes tuas q̃ gr̃e tue affluẽtis ipetu letificas ciuitatẽ

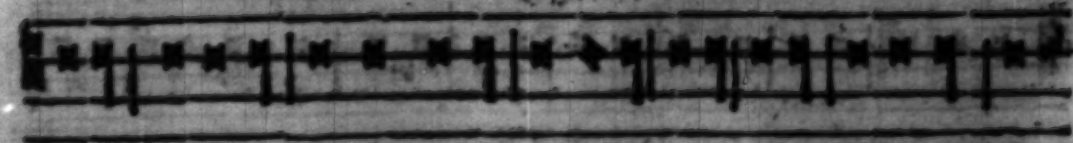

tuã: fontẽq; baptismatis aperis toto orbe terrarũ gen

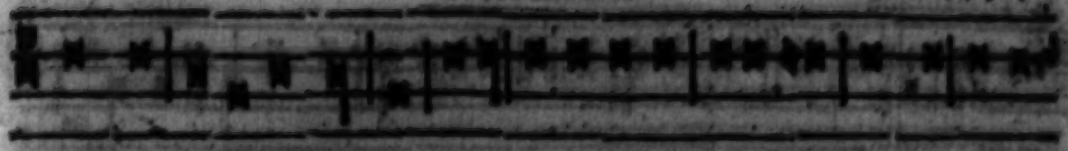

tibus innouãdis vt tue maiestatis sperio sumat vni-

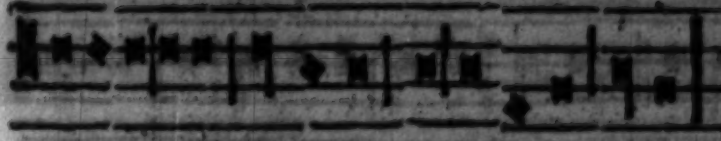

hic diuidat facer dos aquã manu
genitti tui gratiam de spiritu sancto. sua dextra in mo dum crucis sic.

Qui hãc aquã regenerãdis hominibus pparatã ar-

chana sui luminis admixtione fecundet vt sanctifica-

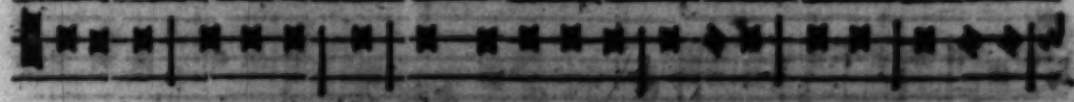

tione concepta ab immaculato diuini fontis vtero

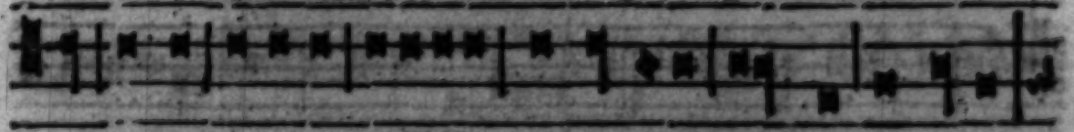

in nouã renata creaturã pogenies celestis emergat.

Et quos aut sexus in corpore aut etas discernit in tem-

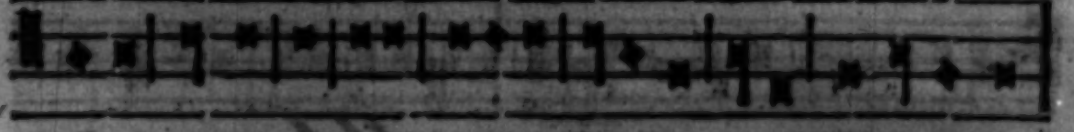

pore omnes in vnã pariat gratia mater infantiam.

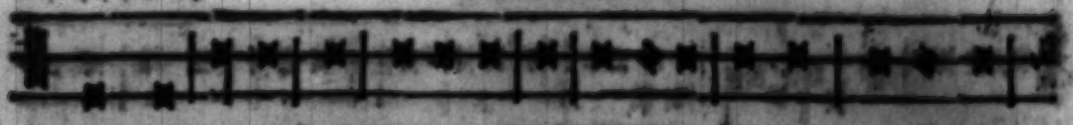

Procul ergo hinc iubente te domine omnis spiritus

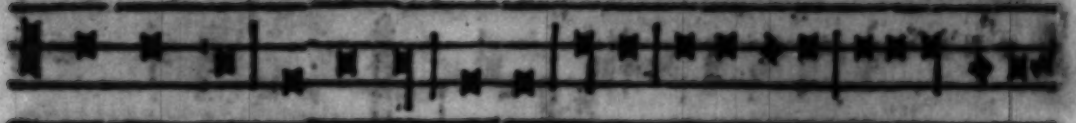

immundus abscedat procul tota nequicia diyabolice

fraudis absistat. Nichil hic loci habeat contrarie vir-

tutis admirtio/non insidiando circūuolet/non latēdo

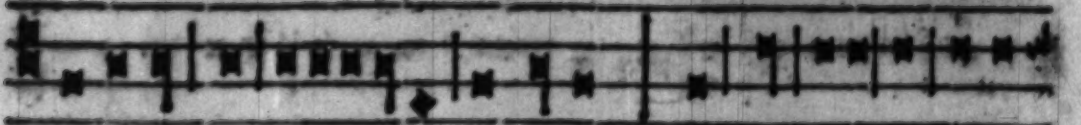

surrepat/nō inficiēdo corrūpat. Sit hec sctā et inno-

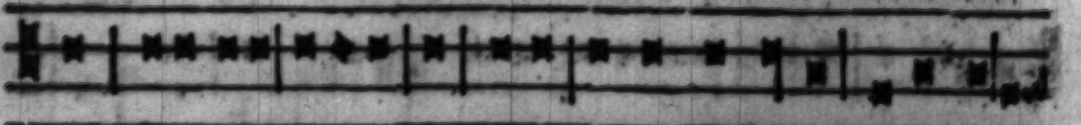

cens creatura libera ab omni impugnatoris incursu ⁊

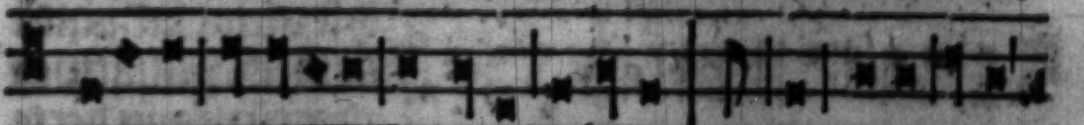

totius nequitie purgata discessu. Sit fōs viu⁹/aqua

regenerās/vnda purificās. Ut omnes hoc lauacro

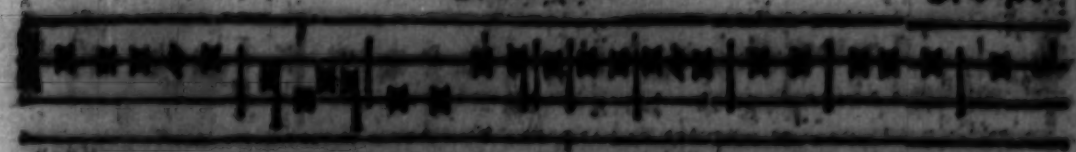

salutifero diluedi operãte in eis spũ sancto plecte pur-

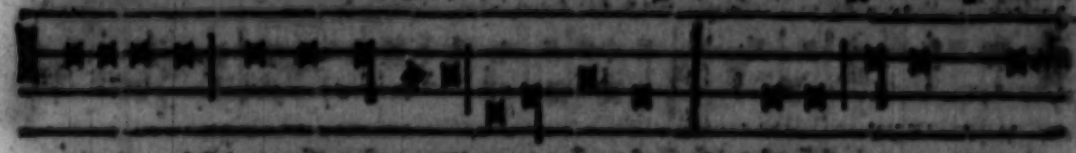

gationis indulgentiã cõsequãtur. Undebene ✠di-

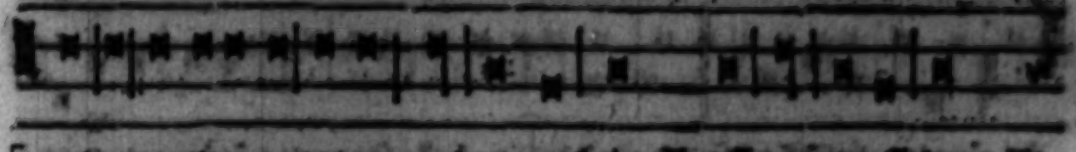

[co te creatura aque per deum vi ✠uũ. per deũ ve- ✠

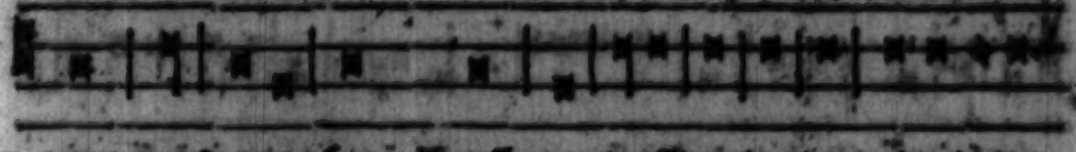

cum. per deum sau ✠ctũ. per deũ qui te in principio

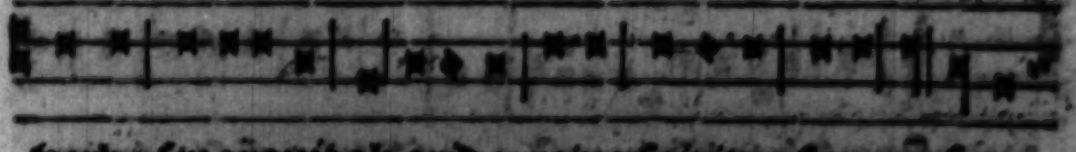

verbo separauit ab arida: cuius spiritus super te fere-

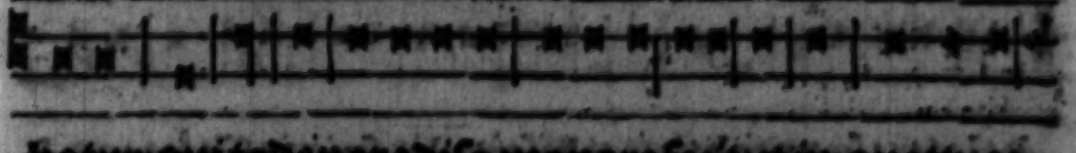

batur: qui te de paradiso manare fecit: et in quattuor

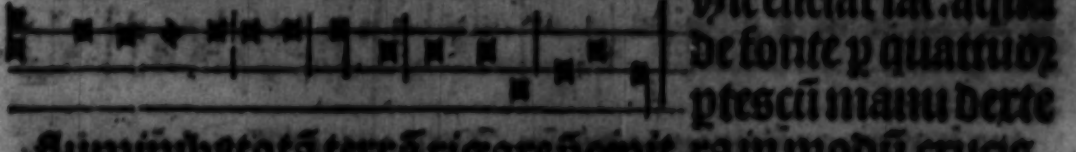

Hic enciat fac. aquã de fonte p quattuor ptes cũ manu dexte

fluminib⁹ totã terrã rigare cepit. ea in modũ crucis.

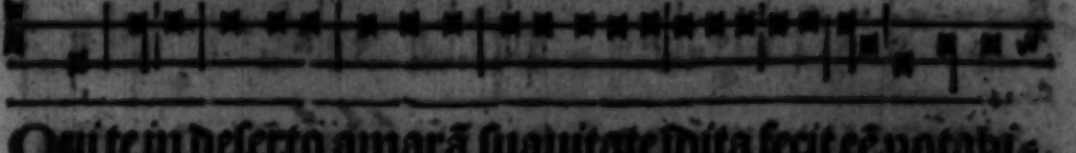

Qui te in deserto amarã suauitate dita fecit eẽ potabi-

lem et sitienti populo de petra pduxit. Oꝛe ✠ di-

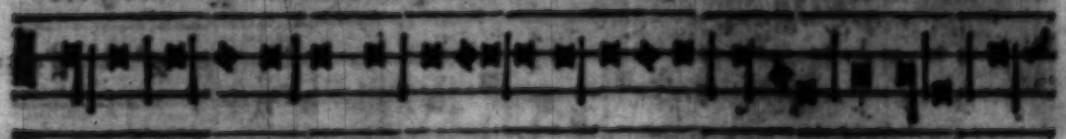

co te per ihesū chꝛistū filiū eius vnicū dñm nr̄m qui te

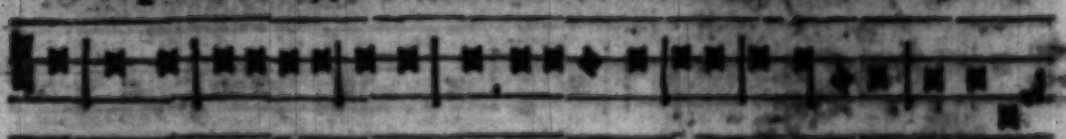

in chana galilee signo admirabili sua potētia conuertit

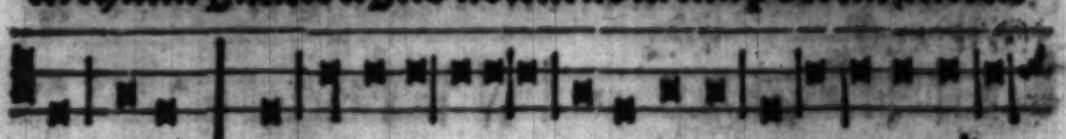

in vinū. Qui pedib⁹ suis te ambulauit et a iohāne in

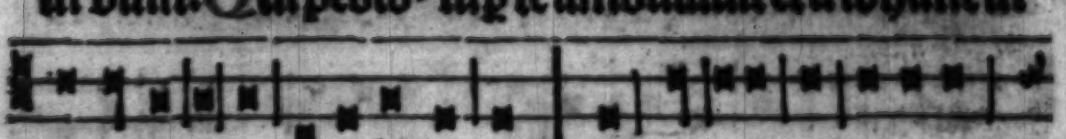

iordane in te baptisatus est. Qui te vna cū sanguine

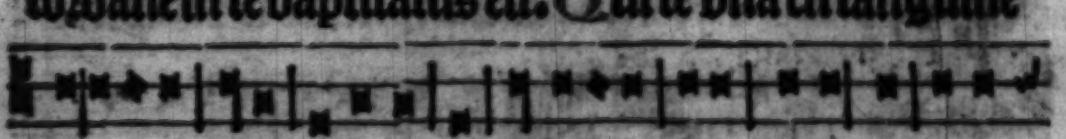

de latere suo pduxit et discipulis suis iussit vt credē-

tes baptizarētur in te dicēs. Ite docete oēs gētes ba-

ptizātes eos i nole pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lii ⁊ spi ✠ rit⁹ scti

Hic mutet sacer. hocē quasi legēdo: et dicat sic. Deus nobis p̄ceptā seruātibus tu deus omps clemens adesto: tu benignus aspira. Hic aspiret sacerdos ter i fontem in modū crucis: deīdē dicat legēdo sic. Ut tu has simplices aquas tuo ore bñdicito: vt p̄ter naturalē emūdationem quā lauābis possint adhibere coppotib⁹/ sint etiā purificandis mētibus efficaces. Hic stillet sacerdos de cereo in fontē in modū crucis: et postea dicat more p̄fatibus.

Descendat in hāc plenitudinē fontis virtus spūs scī:

totāq; huius aque substātiā regenerādi fecūdet effectu

Hic diuidat sacerdos aquā cū cereo in fonte i modum crucis dicendo. Hic oīm petōz macule deleantur.

Hic tollat sacer. cereū de aqua: et tradat clerico a quo ibidē ptra fontes teneat donec finiat to. pfa. Hic natura ad ymaginem

tui cōdita et ad honorem sui reformata p̄incipii cuncteis vetustatis squaloribus emundetur. Ut omnis

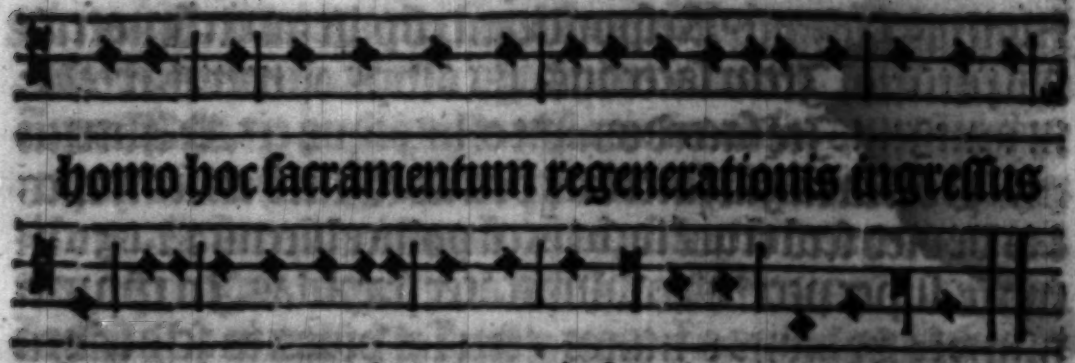

homo hoc sacramentum regenerationis ingressus

in vere innocentie nouam infantiam renascatur.
Hic mutet vocem quasi legendo. Per dñm nr̄m ihesum christum filium tuū qui tecū viuit et regnat in vnitate eiusdē spiritussancti deus: per omnia scla seculoꝝ. Amē
Non prędak vlteri⁹ in hoc officio in vigi. paschę et pēthecostes: nisi aliqs esset baptisandus vt postea patebit
Nota q̄ in vigilia paschę et penthe. cōsecratis fontibus nō infundetur oleū neq̄ crisma: nisi adsint aliqui q̄ debeāt baptisari: sed lintheamine nīdo cooperiātur: et vsq̄ ad cōpletū paschę vel pentheco stes reseruentur: vt si forte his diebus aliqs baptisandus aduenerit: fecūdatis tū et sctificatis fontib⁹ olei et crismatis infusione baptisetur. Post hec mittat sacerdos oleū sctm cū ipsa bilione q̄ est in vase ei⁹ in aquā signū crucis faciens et dicens
Coniunctio olei vnctionis et aque baptismatis. In nomine patris et filii et spūssancti. Amē. Simili mō mittat crisma dicēs. Hecūdetur et sctificetur fons iste hoc salutifero crismate salutis. In nomine pr̄is. ꝛc. Postea mittat simul oleū cū crismate modo supradicto dicens.
Confūctio crismatis sctificationis ꝫ olei vnctionis et aq̄ baptismatis. In nole pr̄is. ꝛc. Tūc portet infans ad fontes ab his qui eū suscepturi sunt ad baptismū: ipsisq̄ eūdē pueri sup fōtes iter man⁹ tenētib⁹: ꝫ ponat sacerdos manū dexterā sup eū: ꝫ interrogato eius nomine: respōdeant qui eum tenent N. Item sacerdos dicat N. Abre-

nuncias sathane: Respondeant cõpatrini et cõmatrine Abrenũcio. Item sacerdos. Et oibus operibus ei⁹? R. Abrenũcio. Itẽ sacerdos. Et oib⁹ põpis ei⁹. R Abrenũcio. Postea tãgat sacerdos pectus infantis et iter scapulas de oleo sctõ crucẽ faciens cũ pollice dicens N. ego linio te super pect⁹ oleo salutis. iter scapulas In xpo ihesu dño nro vt habeas vitam eternã et viuas in scla sclorũ amẽ. Deinde interrogato nole eius rñdeãt N. Itẽ sacerd̃ N. Credis in deum patrẽ ompotẽtẽ creatorẽ celi z terre Respõdeãt. Credo. Itẽ sacerdos. Credis et in ihesum christum filiũ ei⁹ vnicũ dñm nostrũ natum et passum: Respõdeãt. Credo. Item sacerdos. Credis et in spm sctũ sanctã ecclesiam catholicã sctorũ communionẽ remissionem pcatorũ carnis resurrectionẽ vitam eternam post mortẽ: Respõdeãt Credo. Tũc interrogat sacerd̃. nomẽ infantis dicẽs. Quid petis: Respõdeãt Baptismũ Itẽ sacerdos. Vis baptizari: Respõdeãt. Volo. Deinde accipiat sacerdos infantẽ p̃ latera in manib⁹ suis et iterrogato nole eius baptizet eũ sub trina immersione tãtum sanctã trinitatem nuocãdo ita dicẽs N. Et ego baptizo te in nole patris z mergat eũ semel versa facie ad aquilonẽ. in capite vs ius orientẽ. et filii. z iterz mergat semel versa facie ad meridiem. et spũs scti amen. et mergat tercio recta facie versus aquam. Tunc patrini accipiẽtes infantẽ de manibus sacerdotis leuẽt eũ de fonte. vt aũt surrexerit a fonte: accipiat sacerdos de crismate cũ pollice suo dicens. Dominus vobiscum. ri Oremus. Oratio.

DEus ops pater dñi nri ihesu xpi: qui te regenerauit ex aqua z spũ sctõ quiqz dedit tibi remissionẽ oim pcatorũ tuorũ. Hic liniat infantẽ de po crismate cum pollice in vertice in modũ crucis dicens. Ipse te linit crismate salutis in eodem filio suo dño nro ihesu christo: in

vitã eternã amen. Postea induat infans veste crismali sacerdote interrogante nomen ei⁹ et dicente sic N. Accipe vestem cãdidam sanctam et imaculatã: quam perferas ante tribunal dñi nostri iesu xpi vt habeas vitam eternam et viuas in secula seculoꝝ amẽ. Licitũ est enim pannũ crismalẽ secũdo linire crismate & super alium baptizatũ imittere: tamen ad communes vsus non debet pannus ille assumi sed ad ecclesiam reportari et in vsus ecclesie reseruari. Deinde q̃sito noie ponat cereũ ardentem in manu infantis dicens. N. Accipe lampadem ardentem et irreprehensibilẽ: custodi baptismũ tuũ serua mãdata: vt cũ venerit dñs ad nuptias possis ei occurrere vna cũ sctis in aula celesti vt habeas vitam eternam: et viuas in secula seculoꝝ amẽ. Si eps adest stati eũ confirmari oportet. et postea cõicari si etas ei⁹ id deposcat sacerdote dicente. Corpus dñi nostri iesu xpi custodiat corpus tuum et animam tuam in vitam eternam amen.

Si infans sit iniungatur patri et matri vt cõseruẽt puerum ab igne et aqua et oĩb⁹ aliis periculis vsq; ad etatẽ septẽ annoꝝ: et si ipsi nõ faciãt pr̃ini et matrine tenẽtur.

Item cõpatribus et cõmatribus iniungatur vt doceãt infantem Pater noster. & Aue maria. et Credo i deum. vel doceri faciãt. et q; crismale deferatur ad ecclesiam. et q; confirmetur q̃ citi⁹ eps aduenerit circa partes per leptem miliaria. Deinde dicat hoc sequẽs euãg. sup infãtem si placuerit. q2 scõm doctoꝛes maxime valet p moꝛbo caduco. Dñs vobiscũ. ℟. Et cum spiritu tuo. Sequẽtia sancti euangelii secũdũ marcũ. ℟. Glia tibi domine.

IN illo tpe: Respõdẽs vn⁹ de turba: dixit ad iesũ. Magister/ attuli filiũ meum ad te habentem spũm mutum: qui vbicunq; apprehenderit allidit eum et spumat et stridet dentib⁹ et arescit. Et dixi discipulis:

tuis: vt eiceret illum z nō potuerūt. Qui respōdēs eis: dixit. O generatio incredula q̄diu apud vos ero: q̄diu vos patiar? Afferte illū ad me. Et attulerūt eū. Et cum vidisset illū: statim spūs conturbauit eū. Et elisus i terra: volutabat spumās. Et interrogauit p̄rem ei⁹. Quātū temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait. Ab infantia Et frequenter eū in ignē et in aquas misit: vt eū p̄deret Sed si qd potes adiuua nos: misert⁹ nr̄i. Jesus autem ait illi. Si potes credere: omnia possibilia sunt credenti. Et cōtinuo exclamans p̄r pueri cum lachrymis aiebat. Credo domine: adiuua incredulitatē meā. Et cū vidisset iesus cōcurrentē turbā: cōminat⁹ est spūi imūdo dicēs illi. Surde z mute spiritus ego tibi p̄cipio exi ab eo z am plius ne introeas i eū. Et clamās z multū discerpēs eū exiit ab eo. Et factus est sicut mortu⁹: ita vt multi dicerēt q̄ mortu⁹ est. Jesus aūt tenens manū eius eleuauit eum: et surrexit. Et cū introisset in domū: discipuli eius secreto interrogabāt eū. Quare nos non potuim⁹ eicere eum? Et dixit illis. Hoc genꝰ i nullo potest exire: nisi in oratione et ieiunio. Et postea dicatur hoc euangeliū sequens sub forma p̄dicta. videlicet. Secundū iohānē.

IN p̄incipio erat verbum z verbū erat apud deū: Et deus erat verbum. Hoc erat in p̄incipio apud deū. Omnia per ipsum facta sunt: z sine ipso factum est nichil. Quod factum est in ipso vita erat: et vita erat lux hominum. Et lux in tenebris lucet: et tenebre eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a deo: cui nomē erat iohannes. Hic venit i testimonium vt testimoniū perhiberet de lumine: vt oēs crederēt per illū. Non erat ille lux: sed vt testimoniū perhiberet de lumīe. Erat lux vera: que illuminat omnem hoīem venientem in hunc mundū. In mundo erat: et mundus per ipsum fact⁹ est

et mundus eũ nõ cognouit. In ꝓpꝛia venit: et sui eum nõ receperũt. Quotquot aũt receperunt eũ: dedit eis potestatẽ filios dei fieri: his qui crediũt ī noie eiꝰ. Qui nõ ex sanguinibus neq; ex volũtate carnis: neq; ex volũtate viꝛi: sed ex deo nati sũt. Et verbũ caro factũ est: et habitauit ī nobis. Et vidimꝰ gloꝛiã eiꝰ gloꝛiã quasi vnigeniti a pꝛe. Plenũ gꝛe ⁊ veritatis. ¶ Notãdũ est q; ꝗlibꝫ sacerdos paꝛꝛochialis debet paꝛꝛochianis suis foꝛmaꝫ baptizandi ī aqua pura naturali ⁊ recẽtiꝫ nõ ī alio liquoꝛe frequenter in diebus dñicis exponere vt si necessitas emergat sciãt paruulos ī foꝛma ecclĩe baptizare ꝓferẽdo foꝛmam veꝛboꝛũ baptismi in lingua materna distincte ⁊ apte ⁊ solũ vnica voce nullo modo iterando veꝛba illa rite semel ꝓlata vel similia sup eũdẽ ꝫ sine aliqua additiõe/subtractione/iteꝛruptiõe veꝛbi ꝓ veꝛbo positione mutatiõe coꝛruptiõe seu trãspositiõe: sic dicendo I cristine the .N. in the name of the fadir and of the sone and of the holigouſt amen. Vel ī lingua latina sic. Ego baptizo te .N. in nomine pꝛis et filii et spũsancti amen. Aquã sup paruulũ spargendo vel ī aquã mergẽdo teꝛ vel saltẽ semel. ¶ Et si puer fuerit baptisatus scdm illã foꝛmã: caueat sibi vnusq;q; ne iteꝛũ eundẽ baptizet: sed si huiusmodi paruuli conualescant deꝛerantur ad ecclesiam: et dicantur super eos exoꝛcismi et cathecismi cum vnctionibus et omnibus aliis supꝛadictis ꝓpꝛeter ĩmersionem aque et foꝛmam baptismi que oĩno sunt omittẽda: videlicet Quid petis. ⁊ ab hinc vsq; ad illum locũ quo sacerdos debeat paruulum crismate linire. Et ideo si laicus baptisauerit puerũ anteq; deꝛeraꝫ ad ecclĩam interroget sacerdos diligenter quid dixerit ⁊ quid fecerit ⁊ si inuenerit laicum discrete et debito mõ baptizasse: ⁊ foꝛmam veꝛboꝛum baptismi vt supꝛa in suo ydiomate ꝛn.

tegre ꝓtuliſſe: appꝛobet factum et non rebaptizet eum Si vero dubitet rationabiliter ſacerdos vtrum infans ad baptizandum ſibi oblatus ꝓius in forma debita fuerit baptizatus vel non: debet omnia perficere cũ eo ſicut cũ alio quem ꝛſtat ſibi nõ baptizatũ. ꝓter quod verba ſacramentalia eſſentialia ꝓferre debeat ſub conditione hoc modo dicendo N. Si baptizatus es ego nõ rebaptizo te: ſed ſi nondũ baptizatus es: ego baptizo te in nomine patris et filii et ſpũſancti. Amen. ſub aſperſione vel immerſione vt ſupꝛa. Et eſt obſeruandũ tam de baptiſmate ꝙ̃ de confirmatione: ꝙ quãdocunq; dubitatur ſine dubitatione conferantur quia non dicitur iteratum quod neſcitur fuiſſe collatum: et ideo ſub forma ꝑdicta baptizentur infantes expoſiti de quoꝝ baptiſmo ꝓbabiliter dubitatur: ſiue inueniantur cum ſale vel ſine ſale

¶ Notandum eſt etiam ꝙ ſi infans ſit in periculo mortis tunc ꝓmo introducaꝛ ad fontẽ et poſtea baptizetur incipiendo ad hũc locum. Quid petis. Et ſi poſt baptiſmũ vixerit: habeat totum reſiduũ ſeruitiũ ſupꝛadictum

¶ Hoc aũt in quolibet ſacramẽto obſeruetur ꝙ quãdocunq; periculũ videtur imminere: ſemꝑ incipiaꝛ ad ſubſtãtiã illi⁹ ſacramenti: et poſtea reſiduũ ꝛpleaꝛ ſi poterit

¶ Non licet aliquem baptizare in aula/camera vel i aliquo loco ꝓuato: ſed dũtaxat in eccleſiis in qb⁹ ſunt fontes ad hoc ſpecialiter ordinati: niſi fuerit filius regis vel ꝓncipis: aut talis neceſſitas emerſerit ꝓpter quam ad eccleſiam acceſſus abſq; periculo haberi non poteſt.

¶ Pꝛelbiter aũt ſi poterit ſemper habeat fontẽ lapideũ integrum et honeſtum ad baptizandum. Si autem nequiuerit: habeat vas cõueniẽs ad baptiſmũ quod aliis vſibus nullatenus deputetur: nec extra eccleſiam depoꝛtetur. ¶ Solennis baptiſmus celebꝛari ſolet in ſabbato

sancto pasche ꝛ i vigilia pēthecostes et ideo pueri nati i=
fra octo dies ante pascha vel infra octo dies ante pēthe=
costen debent reseruari ad baptizandum in sabbato sā=
cto pasche ꝛ in vigilia penthecostes: si cōmode ꝛ sine pi=
culo valeāt reseruari. Ita q̄ tpe medio iter natiuitatem
pueroꝝ ꝛ huiꝰ baptismu pfectū recipiāt catheciſmū sola
q̄ diebꝰ predictis baptismi 2secrat cōtibꝰ sit imersio fa=
ciēda. ¶ Alii aūt q̄ alijs anni tēporibꝰ nati ertiterint in
cōtinēti cū nati fuerint ppter mortale piculū quod sepe
pueris iminet improuisū baptizētur. ¶ Ueruntamen i
sabbato sancto pasche et i vigilia pēthecostes pacta cō=
secratione fontiū non infundet oleum neq̄ crisma: nec
vlterius i officio baptismi procedatur nisi forte aliquis
assit baptizandꝰ: sed lintheamine mūdo cooperiātur: ꝛ
vsq̄ ad cōplet. pasche et pēthecostes reseruētur vt si for=
te his diebꝰ aliq̄s baptizandus aduenerit: fecundatis et
sanctificatis fontibꝰ olei et crismatis ifusione baptizet.
¶ Et nota q̄ de aqua sāctificata in fonte baptismali in
sabbō sctō pasche ꝛ in vigilia pentheco. nūq̄ debet ppls
aspgi post aque crismationē. nec añ. ¶ Non licet laico
vel mulieri aliquē baptizare nisi in articulo necessitatis
¶ Si vero vir et mulier adessent vbi īmineret necessita
tis articulus baptizādi puerū et nō esset aliꝰ minister ad
hoc magis ydoneus presens: vir baptizet et nō mulier:
nisi forte mulier bene sciret verba sacramentalia et non
vir: vel aliud impedimentū subesset. ¶ Similiter pater
vel mater nō debet pprīū filiū de sacro fonte leuare nec
baptizare: nisi in extreme necessitatis articulo. tunc enī
bene possūt sine p̄iudicio copule cōiugalis ipsum bapti
zare nisi fuerit aliq̄s alius presens qui hoc facere sciret et
vellet. ¶ Preterea vir et vxor nō debēt simul leuare pue
rum alterius de sacro fonte. Nulli religiosi debent ad=

mitti in patrinos: qđ de monialibus obseruãdū est. Ut
ri aūt ꝛ mulieres q̄ suscipiūt pueros ī baptismo: 2stituū
tur eorum fideiussores apud deū: et ideo frequēter debēt
eos admonere cum adulti fuerint seu disciplīe capaces
vt castitatem custodiant/ iustriciam diligant/ charitatē
teneant: et ante oīa orationem dñicalē et salutationem
angelicam simbolum fidei et signaculo sācte crucis se si
gnare eos docere teneantur. ¶Unde non debent recipi
in patrinos nec admittant: nisi q̄ sciunt p̄dicta. q2 p̄mi
debent instruere filios suos spirituales ī fide que facere
non possunt nisi ipsimet in fide p2ius instruerentur.
¶Si baptizandus non poterit loq̄ vel q2 paruulus vel
q2 mutus/ vel q2 egrotās aut aliūde īpotēs: tunc debent
patrini p2o eo respondere ad oēs interrogationes ī ba=
ptismo. Si aūt loqui poterit: tūc p2o seipso respoindeat
ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes
sui nominis tantum ad quas semper patrini sui respō=
deant p2o eo. ¶Qui suscipiūt pueros de sacro fonte nō
debent eos tenere coram epyscopo in cōfirmatione: nisi
cogente necessitate. ¶Nō plures ꝙ vnus vir et vna mu=
lier debēt accedere ad suscipiendum paruulum de sacro
fonte: vnde plures ad hoc simul accedentes peccāt faciē
do cōtra p̄hibitionē canonis nisi alia fuerit cōsuetudo
app2obata: tamē vltra tres amplius ad hoc nullaten9
recipiantur. ¶Monēdi sunt etiā laici q̄ paruuli q̄ sunt cō
firmati tercia die post confirmationē depo2tentur ad ec
clesiam: et frōtes eo2 p̄ man9 sacerdotis p̄ crismatis re
uerētiā ī baptisterio abluant: ꝛ ligature eo2 tūc igne cō
burant. ¶Itē nulli9 debet admitti ad sacramētū co2poris
et sanguīnis xp̄i ihesu extra mort̄ articulū nisi fuerit 2fir
mat9 vel a receptiōe sacramenti cōfirmatiōis fuerit ra=
tionabilit īpedit9. ¶Nō debet sacerd̄. p2ochiale esse sine

crismate. sed debet quilibet sacerdos parrochialis a suo episcopo nō ab alio i ppria plona sua vel p aliū sacerdotem dyaconū vel subdyaconum crisma petere singulis annis ante pascha. ¶ Sacerdos qui de veteri crismate ungit baptizatū nisi i articulo necessitatis deponēd⁹ est et ideo debet oī die cene dñi nouū crisma ab epo confici: et vetus remoueriꝫ concremari. Item tam sacrū oleum ꝙ crisma sub fideli custodia claue adhibita debent obseruari ne ad illa possit manus temeraria extēdi ad aliqua nefaria exercenda. Nota ꝙ tempore interdicti generalis licite possunt conferri baptism⁹ ꝫ cōfirmatio tā adultis ꝙ paruulis sed nondū pulsatis cāpanis neꝙ alta voce. ¶ Ordo ad purificandū mulierē postpartū āte hostiū ecclie: prio sacerd̄. ꝫ ministri ei⁹ dicāt psal. sequētes. ps Leuaui oculos. Beati oēs. Gloria patri. Sicut erat. Sequat̄ Kyri el̄. Christe el̄. Kyri el̄. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Dñe saluā fac ancillā tuā. Deus mei sperantem in te. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orōnē meam. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscū. Et cum spiritu tuo. Oremus.

DEus qui hanc famulā tuā de pariendi periculo liberasti/ et eam in seruitio tuo deuotam esse fecisti: concede vt tpali cursu fideliter peracto sub alis misericordie tue vitā perpetuā et quietā cōsequat̄. Per xpm. ꝛc. Tūc aspergat̄ mulier aqua bñdicta deinde inducat eam sacerdos per manum dexteram in ecclesiam dicēs. Ingredere in templum dei vt habeas vitā eternā et vivas in secula seculor̄. Amen. Nota ꝙ mulieres post plem emissam quandocunꝙ ecclesiam intrare voluerint actures gratias purificari possunt: ꝫ nulla prinde peccati molle grauantur: nec ecclesiarū aditus est eis denegandus: ne pena illis cōuerti videatur in culpam. Si tamē

ex veneratione voluerint aliq̄ diu abstinere: deuotionē eoz non credim⁹ ip̄obādā de purificatione post p̄tū. c. vno. ¶ Ordo ad faciendū sponsalia. In p̄mis statuā tur vir et mulier ante hostiū ecclie coz̄ sacerdote et populo vir a dextris mulieris et mulier a sinistris viri. Et sciendū est q̄ licet olim̄ tp̄e possūt cōtrahi spōsalia: z etiam matrimoniū quod fit p̄uati solo consensu: tamē traditio brozum et nuptiarū solennitas certis tēpozibus fieri p̄hibentur. videlicet ab aduentu dñi vsq̄ ad octabas epiphanie z a septuagesima vsq̄ ad octa. pasche et a dñica ante ascensionem dñi vsq̄ ad octa. penthecostes In octaua die tamē epyphanie licite possunt nuptie celebrari: q̄ non inuenit̄ p̄hibitū. q̄uis in octabis pasche hoc facere non liceat. Similiter i dñica p̄xima post festum penthecostes licite celebrantur nuptie quia diespē thecō. octauum diem non habet. Tunc interroget sacerdos banna dicens in lingua materna sub hac forma Ecce cōuenimus hic fratres coram deo et angelis z omnibus sanctis eius in facie ecclesie ad coniungendū duo corpora: scilicet hui⁹ viri et hui⁹ mulieris. Hic r̄spiciat sacerdos personas suas vt amodo sint vna caro et due anime in fide et in lege dei ad p̄merēdā simul vitā eternam quicq̄d ante hoc fecerūt. Admoneo igit̄ vos oēs: vt si quis est ex vobis qui aliquid dicere sciat quare isti adolescentes legitime cōtrahere nō possunt: modo confiteatur. Eadem admonitio fiat ad virum et ad mulierem vt si q̄d ab illis occulte actū fuerit vel si q̄d deuouerint vel alio modo de se nouerit quare legitime cōtrahere nō poterint: tūc cōfiteātur. Si vero aliq̄s impedimentū aliq̄d p̄ponere voluerit et ad hoc p̄bandū cautionē p̄stiterit: differātur spōsalia quousq̄z rei v̄itas cognoscat Si vero null⁹ impedimētū p̄ponere voluerit: interroget

sacerd̄. dotē mulieris videlicet arras spōsales. et dicunt arre anuli vel pecunia vel alie res dāde spōse p sponsū que datio subarratio dr̄: p̄cipue tñ quādo fit p anuli datione: et tunc vulgariter desp̄latio vocat. ¶ Nō fidabit sacerdos nec cōsentiet ad fidationē iter virū ⁊ mulierem ante tercīū edictū bānoꝝ. Debet enī sacerdos banna in facie ecclie infra missaꝝ solēnia cū maior populi affuerit multitudo per tres dies solennes ⁊ diliſictos iterrogare ita vt iter vnūquēq; die solēnē cadat ad mīn⁹ vna dies ferialis. Debet etiam sacerdos terminum p̄eligere competentē infra quē qui voluerit et valuerit legitimñ opponat impedimētū. et si cōtrahētes diuersaꝝ sint parrochiarū tūc in vtraq; ecclia parrochiaꝝ illaꝝ sūt bāna iterrogāda. Si aūt vni⁹ ⁊ eiusdē sint parrochie: tūc tñ in ecclia illi⁹ parrochie bāna iterrogent. Sacerdos vo qui cōtractib⁹ matrimonialib⁹ añ trinā solēnē iterrogationē bānoꝝ vt p̄dictū est p̄ſplerit itereſſe: penā ſuſpensionis ab officio p triēniū incurrit. Similit sacerd̄. parrochial q̄ mr̄imonia clādestina i prochia sua phibere cōtēplerit: ab officio p triēniū debet ſuſpēdi: ⁊ grauī⁹ est puniēd⁹ si culpe qualitas id req̄rat. Phibētur aūt clādestina mr̄imonia duplici rōe. videlz ne sub spe mr̄imonii cōmittat fornicatio: ⁊ ne mr̄imonialit contracti iuste leparent. Sepe enī i mr̄imonio occulto alt coniugū mutat ꝓpositū: ⁊ dimittit reliquū pbatiōib⁹ destitutū ⁊ sine remedio restitutiōis. et iō phibeant sacerdotes frequt prochianos suos ne dēt sibi fidē mutuo: sed coram publicis ⁊ honest̄ psonis ad hoc 2stitutis. Quisq; etiā sacer. seu scl'aris seu regular̄ extiterit q̄ solēnizationem mr̄imonii extra ecclesiā prochialē vl capellā hñtē curā prochie sibi 2petētē ab ātiquo ablq; diocesani loci lñtia spali celebrare p̄ſplerit aut celebratiōi itereſſe ipso fctō

per amissū integrum ab officio est suspēsus. Postea dicat sacerd̄. ad virū cunctis audiētibus in lingua mrna sic N. Vis habere hanc mulierem in sponsā: et eam diligere honorare/ tenere et custodire sanam et infirmā sicut spōsus debet sponsam: et oēs alias propter eā dimittere et illi soli adherere ꝙdiu vita vtriusq; vestrum durauerit? Respondeat vir. Volo. Item dicat sacerdos ad mulierē hoc modo N. Vis habere hunc virum in spōsum et ei obedire/ seruire/ et eum diligere/ honorare ac custodire/ sanum et infirmum sicut sponsa debet sponsū: et oīnes alios propter eum dimittere et illi soli adherere: ꝙdiu vita vtriusq; vestrum durauerit? Rñdeat mulier. Volo. femina detur Deinde detur femina a patre solo vel ab amicis ei⁹: que si puella sit discooptam habeat manum. si vidua tectā. quam vir recipiat in dei fide et sua seruandā sicut vouit coram sacerdote: et teneat eā per manum dexterā in manu sua dextera: et sic vir det fidem mulieri ver verba de ꝑsenti ita dicens docente sacerd̄. I N. take the N. to my wedded wif to haue ād to holde fro this day forward for bettere for wers for richere for pouerer in sykenesse ād i hele tyl detheus depte zik holy chirche it wol ordeyne ād ther to y plight te my trouthe. manū retrahendō deinde dicat mulier docente sacer. I N. take the N. to my wedded house bō de to haue and to holde fro this day forward for bettere for wors: for riche for pouerer: in sykenesse and in hele: to bebonere and buxum in bedde and atte borde tyl detheus departe zyk holy chirche it wol ordeyne ād ther to y plight te my trouthe. manum (portet dyamā magnū ꝙ cūctis retrahēdō. deinde ponat vir aurū/ argētū/ et anulū sup scutū vel libz̄: et querat sacer. si anulus antea fuerit bñ dictus vel nō: si dicatur ꝙ nō: tūc bñdicat sacer. anulum (mittat sup hoc mō cum Dñs vobiscū. et cum Oremus. Oratio.

CReator et cõseruator humani generis dator gra tie spiritualis: largitor ete salutis tu dñe mitte benedictionẽ tuã super hũc anulũ. respice vt q̃ iussi gesta uerit sit armata virtute celestis defensionis: et proficiat illi ad eternam salutem. Per christũ. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe hũc anulũ: respice quem nos in tuo sancto nole bñdicim⁹: vt quecũq; eũ portauerit in tua pace cõsistat: et in tua volũtate ꝑmaneat / et in tuo amore viuat et crescat: et multiplicetur in longitudinẽ dierũ. Per dominũ nostrũ. ¶ Tunc aspergatur aqua benedicta super anulum. Si autem fuerit anulus ille benedictus. tunc statim posteq; vir posuerit anulum super librum: accipiẽs sacerdos anulum tradat ipsum viro: quem vir accipiat manu sua dextra cũ tribus principalibus digitis a manu sua sinistra: tenens dexteram sponse docente sacerdote dicat. With this ryng. I. the wedde and this gold and siluer. I. the zeue. and with my body. I. te worschipe. and with al my worldliche catel. I. the endowe. Et tũc proferat sponsꝰ anulum pollici sponse dicẽs. In nomine patris. Deinde secõdo digito dicẽs. et filii. Deinde tertio digito dicens. ✠ spiritusancti. Deinde quarto digito dicẽs. amẽ. Ibiq; dimittat anulum. quia in medio est quedam vena procedens vsq; ad cor: et in sonoritate argenti designat interna dilectio que semp inter eos debet esse recẽs. Deinde inclinatis eorum capitibus dicat sacerdos benedictionẽ super eos. Benedicti ✠ sitis a dño qui fecit mũdum ex nichilo amẽ. Postea dicat ille psalmꝰ sequẽs hoc modo.

MAnda deus virtutem tuam confirma deus hoc quod operatus es in nobis a templo tuo in hierusalem tibi offerẽt reges munera. Increpa feras arundinis cõgregatio taurorũ in vaccis populorum: vt ex-

cludãt eos qui ꝓbati sunt argento. Glia ꝑi. Sicut e. Kyrie eleyso. Xpe eleyson. Kyrie el'. Pr nr. Et ne nos. Sed libera. Benedicamus patrẽ et filiũ cũ sancto spiritu. Laudem⁹ et superexaltemus eũ in secula. Laudemus dñm quem laudant angeli. Quẽ cherubin et seraphin sanct⁹ sanctus sanctus proclamãt. Dñe exaudi orationem meã. Et clamor. Dñs vobiscũ. Et cũ spũ. Oremus.

Deus abrahã/deus isaac/deus iacob sit vobiscũ: et ipse vos coniũgat/ipleatq; bñdictionẽ suã in vobis. Qui viuit et regnat cũ deo patre in vnitate spiritussancti deus. Per oĩa scl'a scl'oꝝ. Amen. Oremus. cũ Oratione.

Deus Ysaac dicat vos de⁹ pr̃/ custodiat vos iesꝰ xps/ illuiet vos spũsctũs/ ostẽdatq; dñs faciẽ suã in vobis et misereat vr̃i/ cõuertat dñs vultũ suũ ad vos & det vobis pacẽ/ ipleatq; vos oĩ bñdictione spũali in remissionẽ oĩm peccatoꝝ vestroꝝ vt habeatis vitã eternã et viuatis in secula seculoꝝ. Amen. Hic intrent ecclesiam vsq; ad gradum altaris: et sacerdos in eundo cũ suis ministris dicat hunc psalmum sequentem.

Beati oẽs q̃ timẽt dñm: q̃ ãbulãt i viis ei⁹. Labores manuũ tuaꝝ q; mãducabis: btũs es et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abũdãs: in lateribꝰ domꝰ tue. Filii tui sicut nouelle oliuarum: in circuitu mense tue. Ecce sic bñdicetur homo: q̃ timet dñm. Bñdicat te dñs ex syon: et videas bona hierlm oĩbꝰ diebꝰ vite tue. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacẽ super isr'. Glia pa. Sicut erat. sine nota. cum. Kyrie eleyson. Xpe eleyson Kyrie eleyson. Tunc prostratis sponso et sponsa ante gradum altaris: roget sacerdos circũstãtes orare p eis dicendo. Pater nr̃. Et ne nos. Sed libera. Saluum fac seruum tuum et ancillam tuam. Deus meus sperantes in te. Mitte eis dñe auxilium de sancto. Et de

syon tuere eos. Esto eis dñe turris fortitudinis. A facie
inimici. Dñe exaudi oronem meã. Et clamor meus ad
te veniat. Dñs vobiscũ. Et cũ spiritu tuo. Orem⁹. or.
BEnedicat vos dñs ex syõ vt videatis ꝯ bona sũt
hierlm omnibus diebꝰ vite vestre: et videatis filios fi
liorũ vestrorũ et pacẽ super israel. Per x. Orem⁹. Oro.
DEus abrahã/deus ysaac/deus iacob: bene ✠ dic
adolescẽtes istos: et semina semen vite eterne in
mẽtibus eor. vt quodquod pro vtilitate sua didicerint:
hoc facere cupiãt. Per iesum xpm filium tuũ recupera
torẽ hoim. Qui tecũ viuit et regnat. ⁊c. Oremus. Oro.
RElpice dñe de celis: et bñ ✠ dic cõuentionẽ istã ⁊
sicut misisti sctñ angelũ tuũ raphaelem ad tho
biam ⁊ sarã filiã raguelis: ita digneris dñe mittere bñ
di ✠ ctionẽ tuã sup istos adolescẽtes: vt in tua volunta
te ymaneãt/⁊ in tua securitate ylistant/et in amore tuo
viuãt et senescãt: vt digni atq; pacifici fiant: ⁊ multipli
cẽtur in lõgitudinẽ dierũ. Per xpm do. no. Orem⁹. or.
RElpice dñe propicius super hũc famulum tuum
respice. et super hanc famulã tuam. respice. vt in
nole tuo bñ ✠ dictionẽ celestẽ accipiãt: et filios filiorum
suor et filiar suar vsq; in terciã et quartã pgenie incolumes videãt. et in tua volũtate perseuerẽt/et in futuro
ad celestia regna perueniant. Per xpm. Oremus. Oro
OMnipotens sempiterne deus qui primos paren
tes nros adã et euam sua virtute creauit ⁊ in sua
sctificatione copulauit. ipse corda et corpora vestra san
ctificet et bñdicat: atq; in societate et amore vere dilectio
nis coniungat. Per xpm. Deinde bñd. eos di. Oremus
BEnedicat vos deꝰ ops omni benedictiõe celesti:
befficiatq; vos dignos in cõspectu suo: superabũ
det in vobis diuitias gratie sue: et erudiat vos in ver

bo dēitatis: vt ei corpore pariter & mēte complacere valeatis. p dō. Finitis oz. & introducti illis sp̄biteriū: sez inter chorū et altare ex parte ecclie australi et statuta mutere a dextris vici videlz iter ipm & altare sciant officiū.

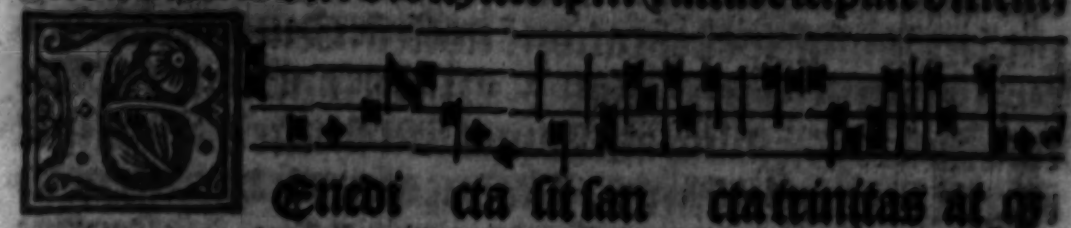

Benedicta sit sancta trinitas atq;

indi uisa vni tas cōfi tebi mur e t q; fecit

In tēpore paschali finiatur hoc

nobis cū miseri cōrdiam su am. modo.

Alleiu ya alle luya. p. Benedicamus patrē & filiū:

Nō dicat vlteri⁹ Kyrieleiſ cū suis dicatur. Ad hanc missam seruetur

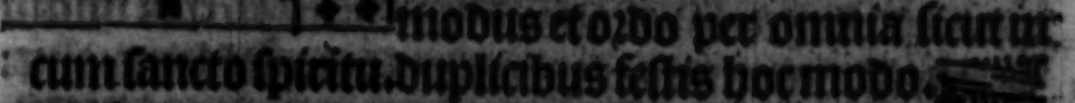

modus et ordo per omnia sicut ut cum sancto spiritu. duplicibus festis hoc modo.

Gloria in excelsis deo. Gloria in excelsis deo.

Et in terra pax hominibus bone voluntatis Laudam⁹ te. Benedicimus te. Adorāmus te

Gloria in excelsis deo.

Glorificamus te. Grās agim⁹ tibi ꝓpter magnā gloriam tuā. Dñe deus rex celestis deus pater omps. Dñe fili vnigenite iesu christe. Dñe deus agnus dei filius patris. Qui tollis pctā mundi miserere nobis. Qui tollis pctā mūdi: suscipe deprecationē nostrā. Qui sedes ad dexteram patris miserere nobis. Qm̄ tu solus sanct⁹. Tu solus dñs. Tu solus altissimus iesu christe Cū sctō spū in gla dei patris. Amen. Iste due orōes sequētes dicantur sub vno Oremus. et sub vno Per dñm. Oratio.

OMps sempiterne deus qui dedisti famulis tuis in cōfessione vere fidei etne trinitatis gloriā agnoscere: et ī potētia maiestatis adorare vnitatē: ꝙs. vt eiusdē fidei firmitate ab oib⁹ sp muniamur aduersis. Or.

Exaudi nos omps et misericors deus: vt quod nostro ministratur officio: tua benedictiōe potius impleatur. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit ℟ reg. Ad corinthios. i. vi.

FRatres. Nescitis quoniā corpora vestra membra sunt christi: Tollens ergo mēbra christi/ faciam membra meretricis: Absit. An nescitis quoniam qui adheret meretrici: vnū corpus efficitur: Erunt inquit duo in carne vna. Qui aūt adheret deo: vnus spīritus est. Fugite fornicationē. Dñe enī peccatū qcūnq; fecerit homo: extra corpus est. Qui autē fornicatur: in corpus suū peccat. An nescitis quoniam membra vestra tēplū sunt spūsancti qui ī vobis est. quem habetis a deo et nō estis vestri: Empti enī estis precio magno: honorificate et portate deū: in corpore vestro. Gradale.

Benedictus es domine.

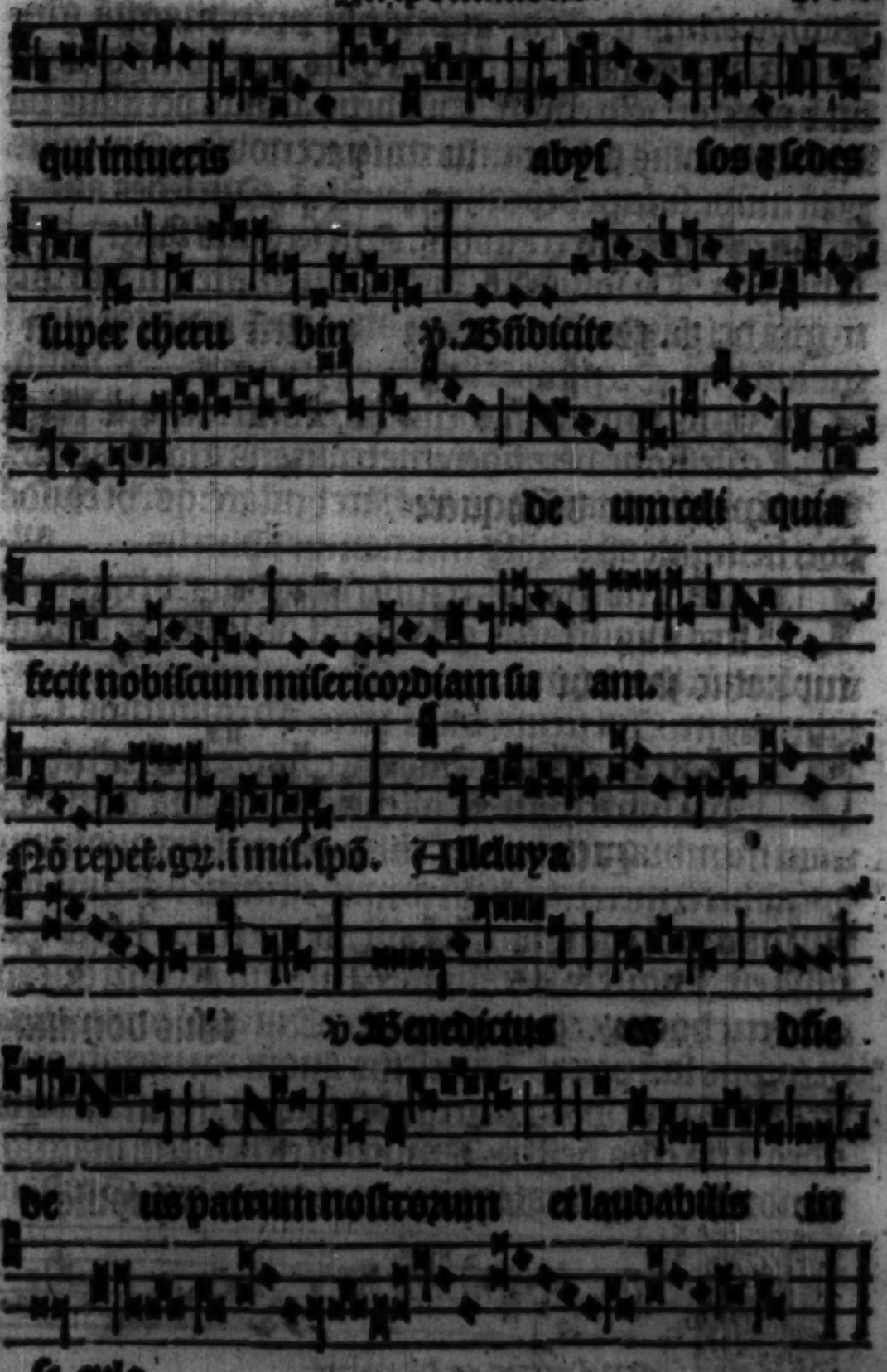
qui sedes
super cherub
℣. Benedicite
de um celi quia
fecit nobiscum misericordiam suam.
Ne repet. gra. si mis. sps. Alleluya
℣ Benedictus es dne
de us patrum nostrorum et laudabilis in
se cula.

In sponsalibus.

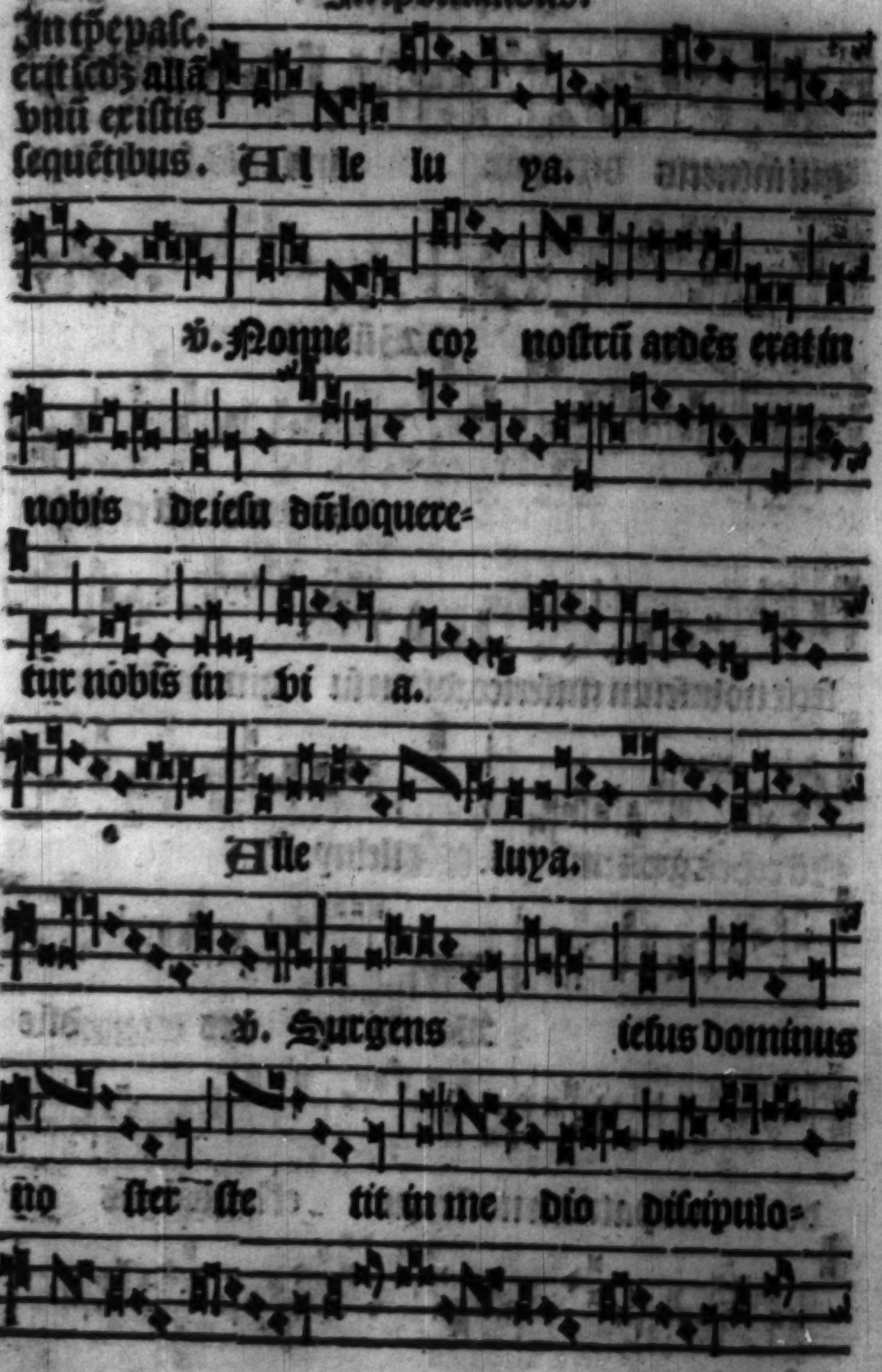

cum suorum dixit pax vobis.
Alle luya.
℣. Egres sit do
minus et occur
ribus a
it aue
te tunc
accelle
uit et tenue
runt pedes eius

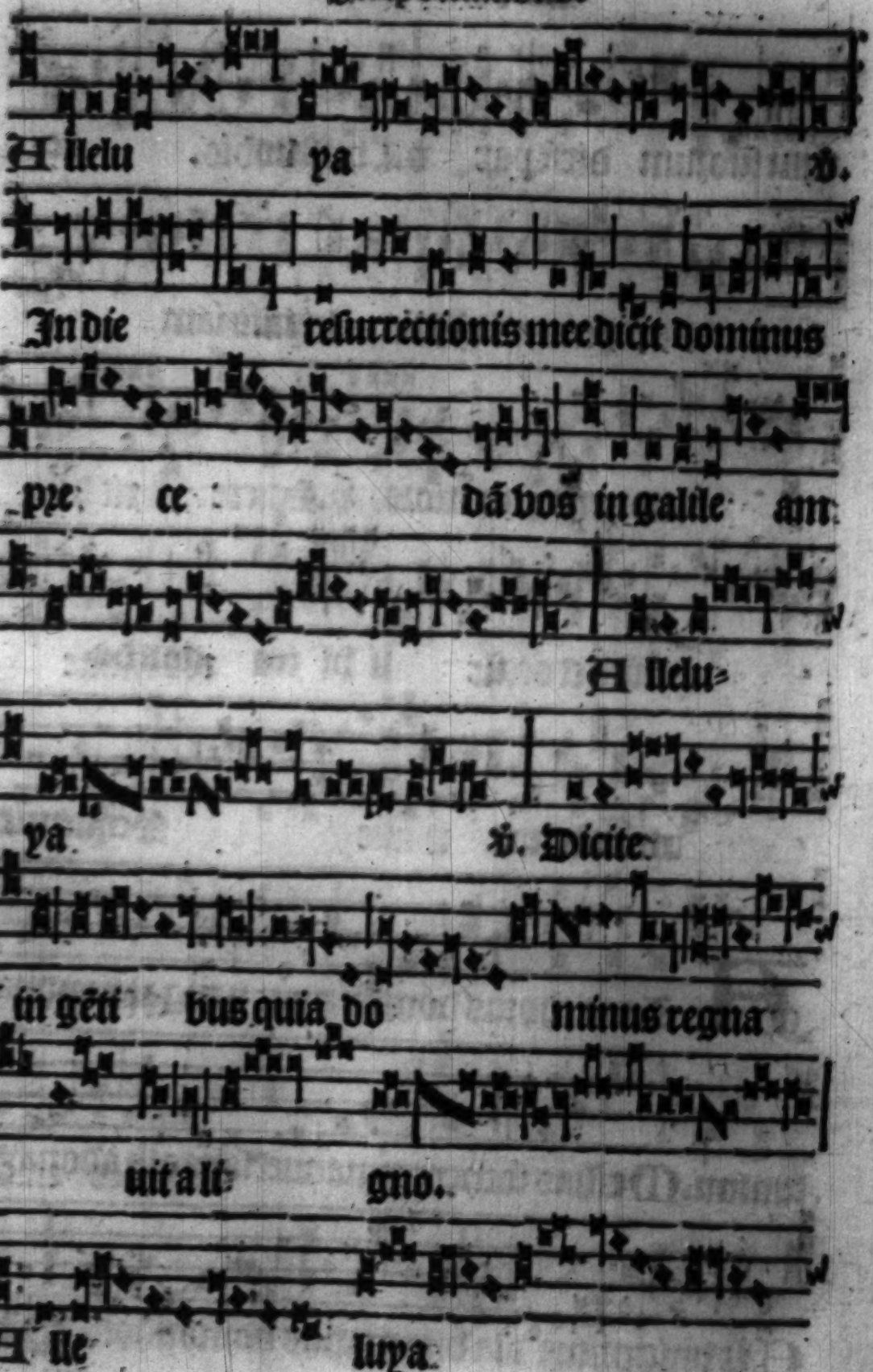
Alleluya ℣.
In die resurrectionis mee dicit dominus
pre ce dā vos in galile am
Alleluya ℣. Dicite
in gēti bus quia do minus regna
uit a li gno.
Alle luya

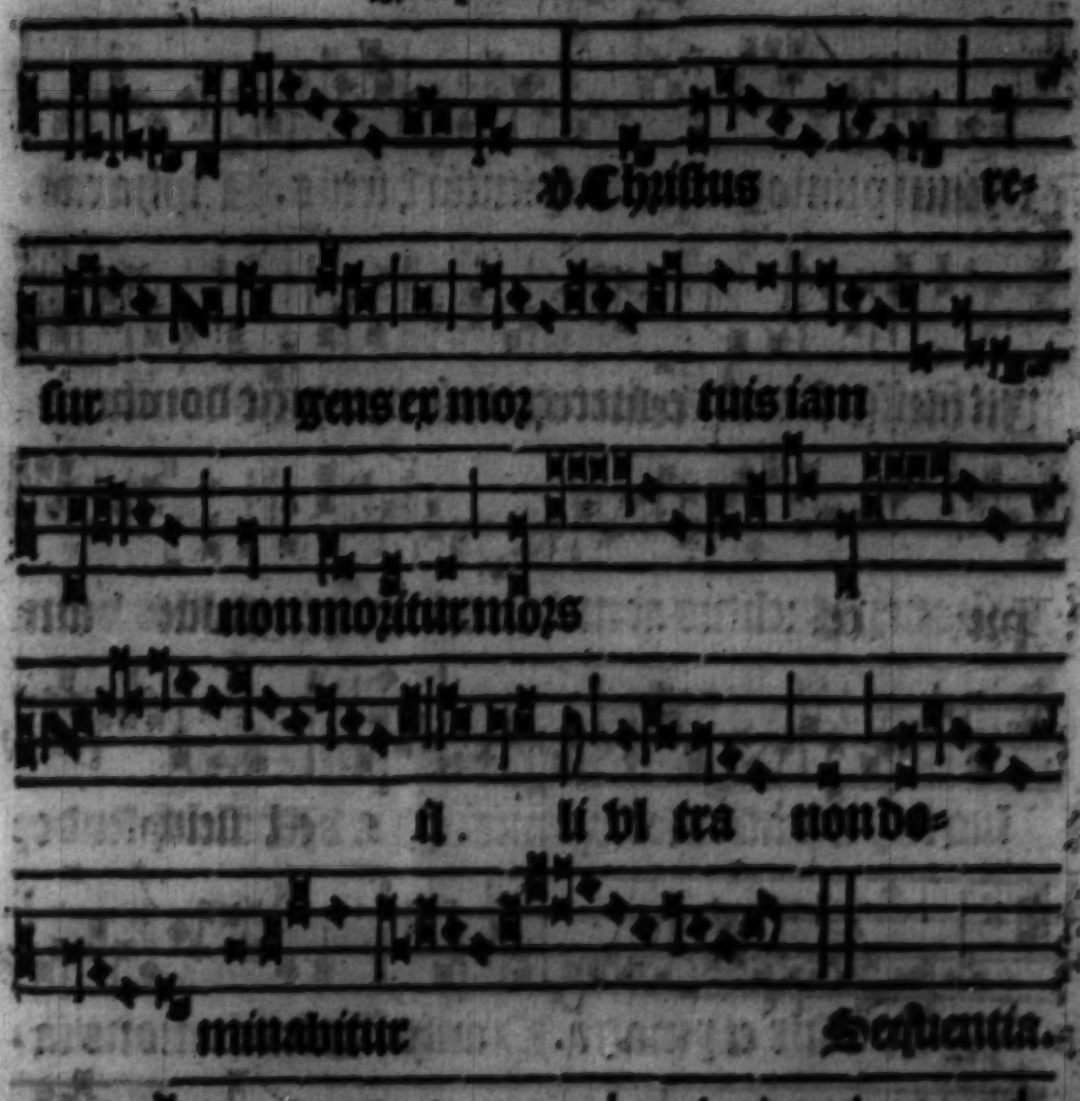

Alma chorus domini nunc pangat mouins
summi. Messias sother emmanuel sabaoth adonay.
Est vnigenitus via vita manus homousion. Qui

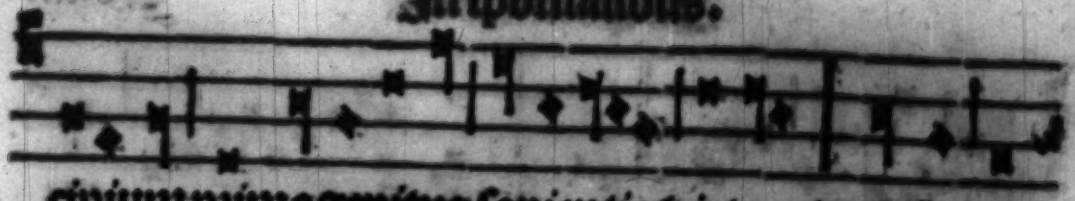

cipium primogenitus sapientia virtus. Alpha ca-

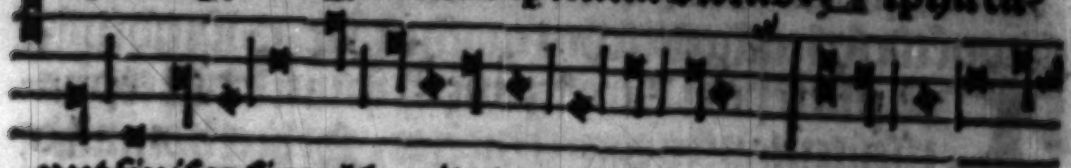

put finisq; simul vocatur et est oo. Bons et ori-

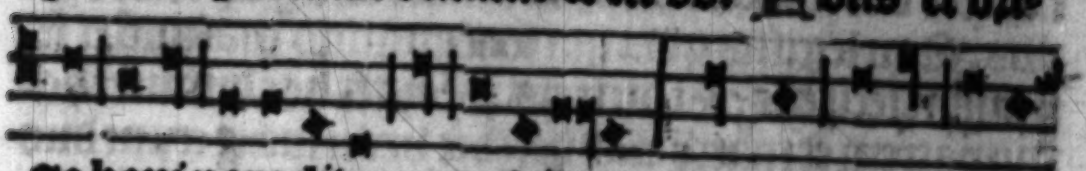

go boni paraclitus ac mediator. Agnus ouis vitu-

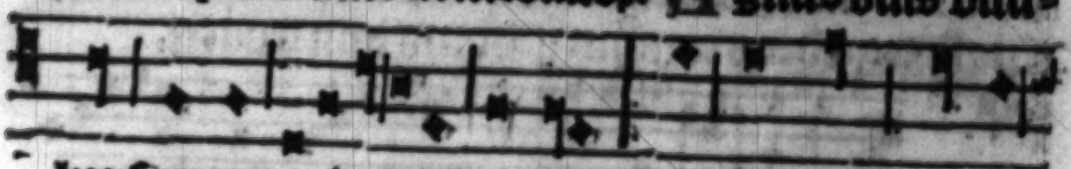

lus serpens aries leo vermis. Os verbum splendor

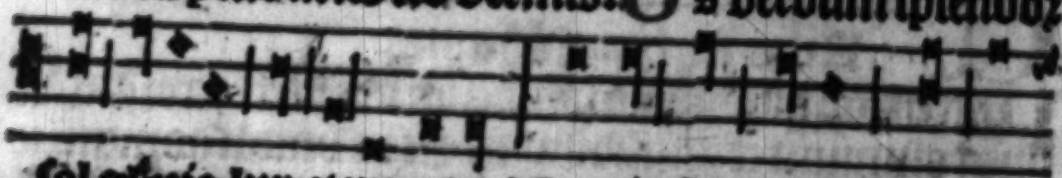

sol gloria lux et ymago. Janis flos vitis mons la-

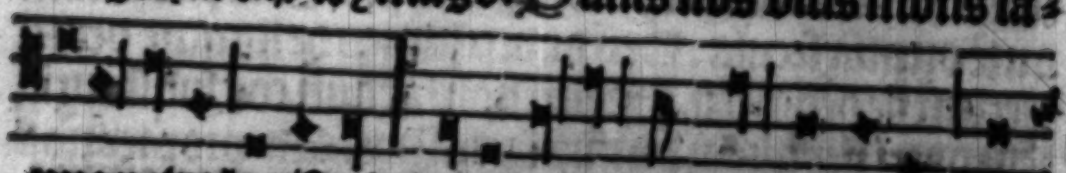

pis petra lapisq;. Angelus et sponsus pastorq; pro-

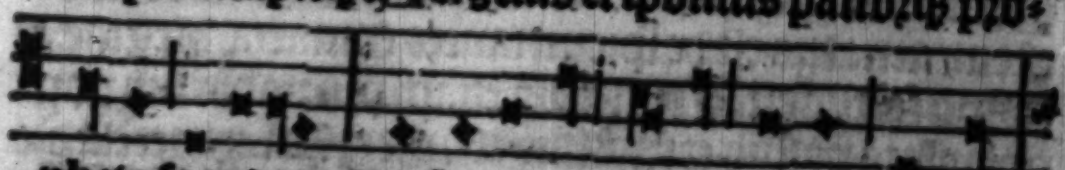

pheta sacerdos. Thanatos kyrios theon panton

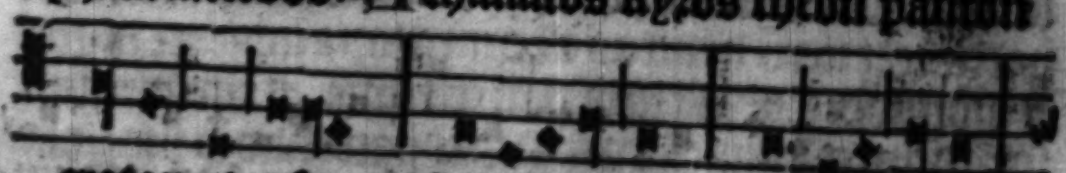

crator et ylus. Sanctificet nos. Sit cui secla.

Per omnia dora.

Sequētia scti euāgelii scōm matheū.xix. Illa tibi dñe.

In illo tēpore. Accesserunt ad iesum scribe et pharisei: tentantes eum et dicētes. Si licet homini dimittere vxorem quacunq; ex causa? Qui respondēs ait illis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculū et feminam fecit eos? Et dixit eis. Propter hoc dimittet homo patrem et matrē et adherebit vxori sue: et erunt duo in carne vna. Itaq; iam non sunt duo: sed vna caro. Quod ergo deus coniunxit: homo non separet.

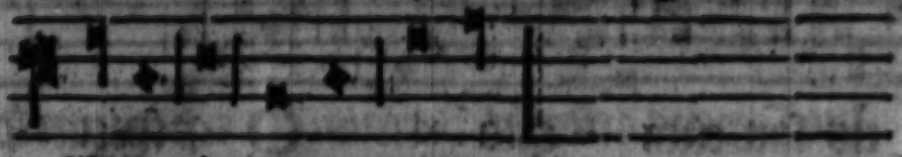

Credo in vnum deum.

Patrem omnipotentem. Factorem celi et terre. Visibilium omnium et invisibilium. Et in vnum dominū ihesum christum filium dei vnigenitum. Et ex patre natū ante omnia secula. Deū de deo lumen de lumine deum verum de deo vero. Genitū non factum consubstantialem patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descēdit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine: et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub pontio pylato passus et sepultus est. Et resurrexit tercia die scōm scripturas. Et ascēdit in celum sedet ad dexteram patris. Et iterū vēturus est cum gloria iudicare vivos et mortuos. Cuius regni non erit finis. Et in spiritum sctū dñm et vivificātem. Qui ex patre filioq; procedit. Qui cū patre et filio simul adoratur et conglorificatur.

Qui locutus est per prophetas. Et vnã sanctam catholicam et apostolicã ecclesiam. Confiteor vnum baptisma in remissionẽ peccatorũ. Et expecto resurrectionem mortuor. Et vitam venturi seculi. Amẽ. Offertorium

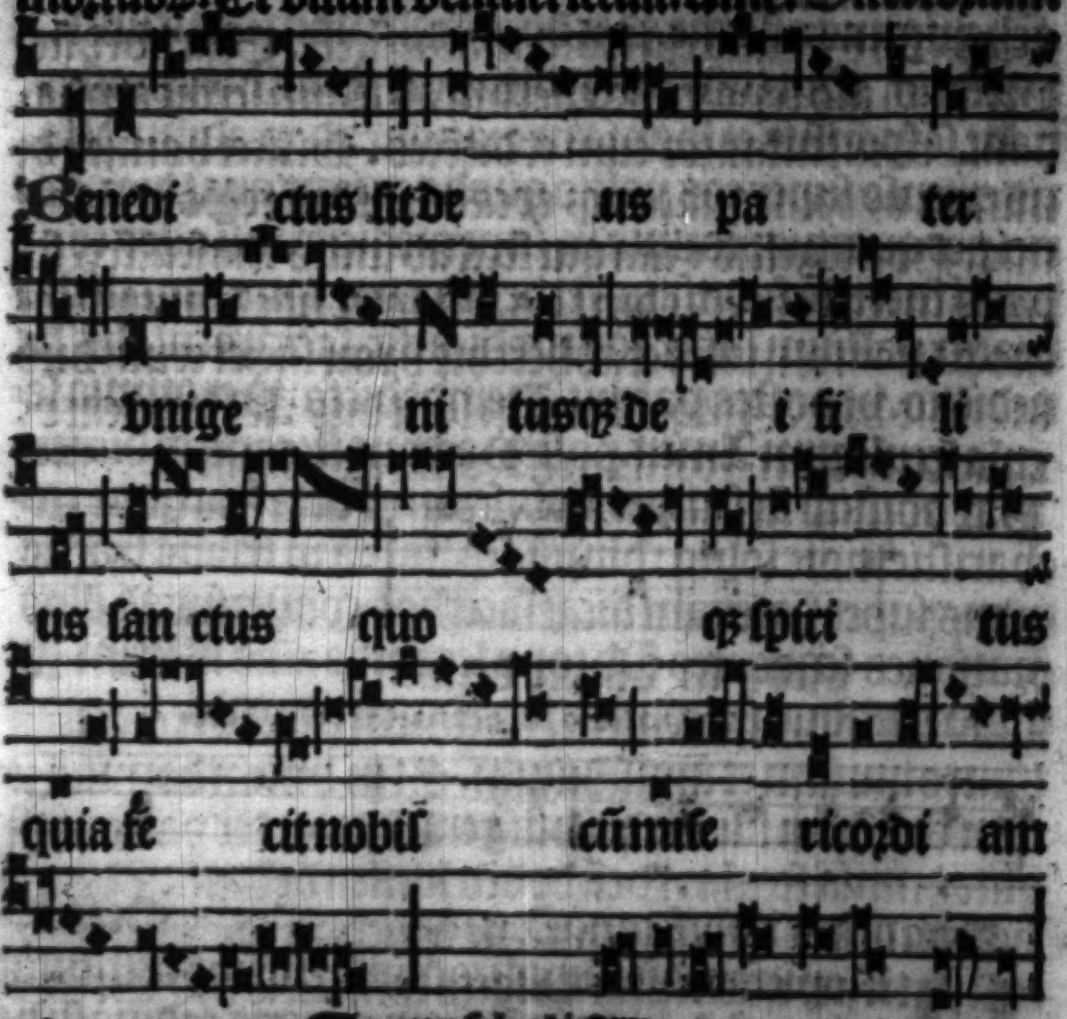

Nota q; odor thuris benedicti nunq; datur i ecclesia sponso et sponse. Inde est q; oblato thure bñdicto super altare si descẽdat thuribul'. ad clericos vl' ad laicos: aliꝫ thus est apponendum et hoib⁹ est offerendũ. Secreta.

Sanctifica quesumus domine deus noster trinitas sancta per tui sancti nominis inuocationem huius oblationis hostiam: et cooperante spiritu sancto per eam nosmetipsos tibi perfice munus eternum.

Adesto domine supplicatio- (Alia secreta.
nibus nostris et hanc oblationem quam tibi of
ferimus pro famulis tuis quos ad statum maturitatis
et ad diem nuptiarum perducere dignatus es/placatus
ac benignus assume. Per dominum nostrum iesum.
Prefatio. Qui cum vnigenito post Sanctus, prosternant se sponsus et sponsa in oratione ad gradum altaris extenso super eos pallio quod teneant quattuor clerici per quattuor cornua in superpelliciis nisi alter eorū prius fuerit desponsatus et benedictus: quia tunc nō habeatur pallium super eos nec dicatur sacramentalis benedictio. vt postea patebit. Deinde dicto: Per omnia secula seculorum Amen. post Pater nosteranteꝫ dicitur Pax domini sit semper vobiscum. Facta fractione eucharistie more solito: dimissaq; hostia in tribus fractionibus; super patenam dicat sacerdos conuersus ad illos orationes sequentes sub tono lectionis: illis interim genuflectentibus sub pallio/sacerdote sic dicente.

Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Oropiciare dñe supplicationib⁹ nr̄is: ⁊ institutis tuis quib⁹ ꝓpagine hūani generis ordinasti benignus assiste: vt qđ te auctore cōiungitur te auxiliante

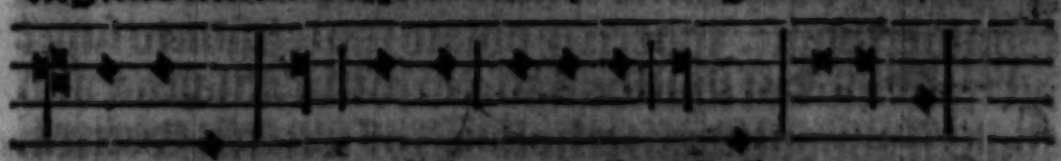

seruetur. Per christū dominū nostrū. Oremus Or.

Deus qui potestate virtutis tue de nichilo cūcta fecisti: q̄ dispositis vniuersitatis exordiis hoi ad ymaginē dei facto, ideo ī separabile mulieris adiutoriū

cõdidisti: vt femineo corpori de virili carne dares principium docens quod ex vno placuisset instituit: nunq̃ liceret dissungi. Hic incipit benedictio sacramentalis.

DEus qui tam excellẽti mysterio ẓugalẽ copulã cõsecrasti: vt xpi et ecclie sacramẽtum pẓefignares in federe nuptiarũ. Hic finit bñdictio sacramẽtalis.

DEus per quẽ mulier iũgitur viro et societas pẓcipaliter ordinata ea bñ dictiõe ✠ donatur que sola nec per originalis peccati penam nec per diluuii est ablata sententiam respice. Respice pẓopicius super hãc famulã tuam que maritali iungenda est consoꝛtio: tua que se expetit pẓotectione muniri. Sit in ea iugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat i chẓisto: imitatriꝛ qꝫ sanctarum permaneat feminarũ Sit amabilis vt rachel viro/ sapiens vt rebecca/ longeua et fidelis vt sarra Nichil in ea ex actibus suis ille auctoꝛ pẓeuaricationis vlurpet: nexa fidei mãdatisqꝫ permaneat vni thoꝛo iũcta ẓtactꝰ illicitos fugiat / muniat qꝫ infirmitatem suã roboꝛe dilcipline. Sit verecundia grauis/ pudoꝛe venerabilis, doctrinis celestibus erudita. Sit fecunda in sobole/ sit pẓobata et innocens et ad optatam perueniat senectutẽ/ et videat filios filioꝛum suoꝛ vsqꝫ in terciam ẽ quartã pgeniẽ: et ad beatoꝛ requiẽ atqꝫ celestia regna

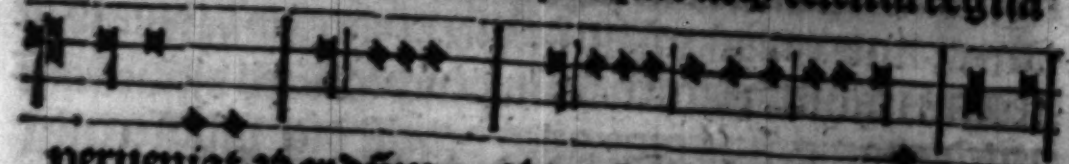

perueniat. Per dñm. ẓc Per oĩa secula seculoꝛ. Amẽ.

¶ Notandum qꝫ hec clausula Deus qui tam excellenti mysterio. vsqꝫ Deus per quem mulier iungitur viro. nõ dicat in scõis nuptiis vir enĩ aut mulier ad bigamiã transiens non debet iterum a sacerdote benedici: quia cum alia vice benedicti sint: eoꝛum bñdictio non debet

iterari: quia caro bñdicta trahit ad se carnē nō bñdictā Notandū est aūt q̄ inhibitiū est per cp̄m extra de secundis nuptiis: ne bñdictio detur in secūdis nuptiis. quod etiam testatur beatus ambrosius qui ait. Prime nuptie a dño sunt constitute. Secunde vero permisse. Prime nuptie sub omni benedictione celebrantur. Secunde vero carent omni benedictione. sed quia plures benedictiones sunt in nuptiis celebrandis. scilicet in introitu ecclesie et super pallium et post missam et super thorum in sero. Quere que benedictio sit iteranda in secundis nuptiis et que non. Sciendum est q̄ in hac oratione que sic incipit Deus qui p̄tāte. &c. tres sūt benedictiones ibidē que idē habent principiū: scilz Deus. media autē est omittenda. scilicet ista Deus qui tam excellenti. vsq̄ Deus per quem mulier. quia ī ista benedictione agitur de vnitate christi et ecclesie: que figuratur in p̄mo matrimonio non autē in secūdo. vñ aplūs ad corinthios ait Erūt inq̄t duo i carne vna. et hoc notatur extra de bigamis capitulo Debitū. et sit vir vnius vxoris. et hoc p̄ro p̄mo matrimonio: sed qui adheret pluribus dissoluit vnitatem vel fedus vnitatis: et ideo illa benedictio que agit de vnitate. scilicet De⁹ qui tam excellenti mysterio. et cetera. non dicitur in secundis nuptiis: et hoc est verū tam in viro bigamo q̄ in muliere vidua: quia caro benedicta trahit ad se carnē non benedictā: sed omnes alie benedictiones siue orationes debent dici indifferenter secundum curiam romanam/et secundum hostiensē et thomam alquinum et mozandum doctorem. Et questio ista discussa erat et determinata in sacro palatio domini pape et translata in angliam per magistrum Johannē hayssted. anno dñi M.ccc.xxi. ꝛ causa discussiōis erat q̄ multitudo sacerdotum tunc temporis ad sedem

apostolicam conuolarunt causa obtinende absolutionis beneficium pro benedictionibus in secundis nuptiis indiscrete collatis. Ideo super hoc statuitur constitutio noua Johannis pape. xxii. que sic incipit.

Quoncertationi antique finē imponere cupientes presenti declaram⁹ edicto: q licet vir vel mulier ad bigamiā vel ad secundas nuptias transierint: bñdici non debent cum fuerint alias benedicti: q si forsan alter eor vel ambo essent ad secundas nuptias transeuntes et in primis nuptiis bñdicti nō fuerint: danda est eis bñdictio in secundis nuptiis. Sane volētes antiquū rigorē tēperare: cōcedimus q pbr̄ qui secundas nuptias bñdixerit sciēter ad sedē aplicā ex hoc venire minime teneatur: sed a pena sulpensionis hoc casu a iure indicta: per suos possunt dyocesanos absolui. Si qui vero iuxta opinionē quorūdā hactenꝰ ex hoc se non reputantes sulpēsos ordines quoslibet seu quenis bñficia receperit: dyocesani eor a pena sulpēsionis ꝓdicta ipsos absolue re ac suꝑ executione ordinū et retentione bñficior ymōi cū eis valeāt licite dispēsare. Hic queri pōt quare secūde nuptie nō benedicantur: Ad hoc dico q scdm matrimoniū q̄uis in se cōsideratū sit perfectū sacramentum tamē in ordie ad primū sacramētū cōsideratū: aliqd habet de defectu sacramēti. qr non habet plenā significationē cū nō sit vna caro sicut est in mrimonio xpi et ecclie et rōne hui⁹ defect⁹ bñdictio a scdis nuptiis subtrahit. Sz hoc est intelligendū q̄n scde nuptie sunt scde ex parte viri et ex parte mulieris tm̄ prime. Si enī virgo cōtrahat cum illo q̄ habuit aliā vxorē: nichilominus nuptie bñdicūr. saluatur ꝛ aliquo mō significatio etiā in ordine ad primas nuptias: qr eps et si vnā ecclesiā habeat sponsā: hz tm̄ plures plonas desponsatas in vna ecclesia: sed ala nō

potest esse spõsa alteri⁹ ꝙ ꝓpi.q̃ cũ demone fornicatur / nec est mr̃imonii spũale et ꝓpter hoc quando mulier sc̃o nubit: nuptie non bñdicũtur ꝓpter defectum sacramenti ¶ Post hec vertat se sacerdos ad altare et dicat. Par dñi. et Aqua dei. Tũc amoto pallio surgãt ambo sponsus et sponsa / accipiat sponsus pacem a sacerdote et ferat sponse osculans eam et neminem alium nec ipse nec ipsa: sed statim dyaconus vel clericus a presbytero pacem accipiens ferat aliis sicut solitum est. ¶ Cõmunio

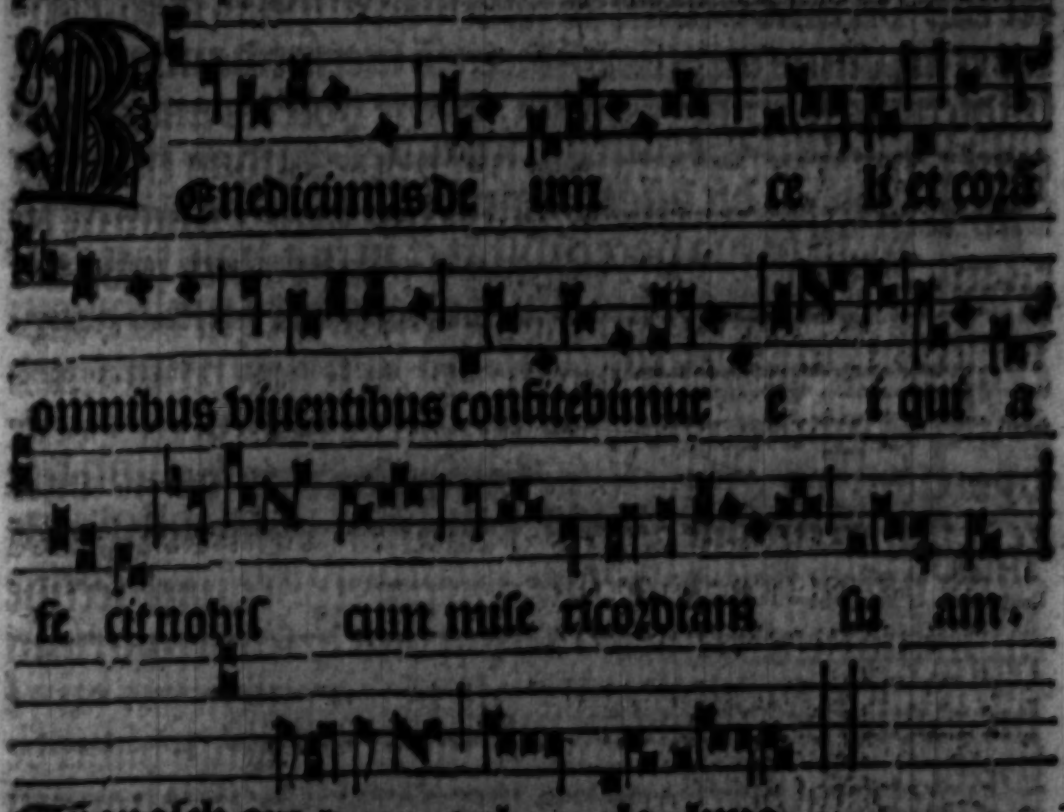

Tpe palch. Alleluya al le luya.

Oroficiat nobis ad salutẽ corporis (Postcõio. et anime domine deus huius sacramenti susceptio: et sempiterna sancte trinitatis eiusdemq̃ individue vnitatis confessio. ✠ Alia postcommunio.

Quesumus omnipotens deus institutа prouidentie tue pio amore comitare: vt quos legitima societate connectis: longeua pace custodias. Per dominum

Post missam bñdicatur panis et vinū vel aliquod potabile in vāsculo et gustent in nomine domini sacerdote dicente. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe panē istum ⁊ hunc potum et hoc vasculū sicut benedixisti quīq; panes in deserto et ler y dzias i chana galilee: vt sint sani ⁊ sobrii atq; immaculati omnes gustantes ex eis saluator mūdi. Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Nocte vero sequente cum sponsus et sponsa ad lectum pervenerint accedat sacerdos ⁊ benedicat thalamum dicens. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe thalamū istū ⁊ oēs habitātes in eo: vt in tua pace cōsistāt et in tua volūtate permaneāt/ et in amore tuo viuāt et senescāt ⁊ multiplicentur in longitudinem dierum. Per dominum nostrum. Itē bñdictio sup lectū cū Dñs vob. et Oremꝰ. Oratio.

BEne ✠ dic dñe hoc cubiculū. respice qui non dormis neq; dormitas/ q̄ custodis israel custodi famulos tuos in hoc lecto quiescentes ab oībꝰ fantasmaticis demonū illusionibꝰ custodi eos vigilātes vt in p̄ceptis tuis meditētur dormiētes ⁊ te y sopore sentiāt vt hic ⁊ vbiq; defēsionis tue muniātur auxilio. Per dñm. Deide fiat bñdictio sup eos i lecto tm cū Oremꝰ. Bñd.

BEne ✠ dicat deus corpora vestra et aias vras ⁊ det super vos bñdictionē sicut bñdixit abraham y saac et iacob amen. Alia benedictio cum Oremus.

MAnus dñi sit sup vos mittat angelū suū sanctū qui custodiat vos oībus diebus vite vre. amen

BEne ✠ dicat vos (Alia bñdictio cū Oremus. pater et filius et spiritussanctus qui trinus est in numero et vnus est in numine amē. His pactis alygat

eos aqua bñdicta: et sic discedat et dimittat eos in pace.

¶ Ordo ad seruitiū peregrinoꝝ faciendū. Imprimis cōfiteātur peregrini de oībus peccatis suis: deinde dicantur sup eos coꝝ altari p̄stratos. psal. et preces sequentes: et post vnūquēq; ꝑm dicatur ista p̄ti. ps. Ad te dñe leua. et p̄ Miserere, require in vigilia mortuorum. Psalmꝰ.

QUi habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi commorabit. Dicet dño susceptor meus es tu: et refugium meū deus meꝰ sperabo in eum. Qñ ipse liberauit me de laqueo venantiū: et a verbo aspero. Scapulis suis obūbrabit tibi: et sub pēnis eius sperabis Scuto circūdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno. A sagitta volāte in die a negocio perambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadēt a latere tuo mille et decem milia a dextris tuis: ad te aūt nō approximquabit. Verūtamen oculis tuis cōsyderabis: et retributionē pctōr videbis. Quoniam tu es dñe spes mea: altissimū posuisti refugium tuum. Non accedet ad te malū: et flagellū non approximquabit tabernaculo tuo. Qñ angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in oībus vijs tuis. In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. Sup aspidem et basiliscū ambulabis: et conculcabis leonē z draconē. Qñ in me sperauit liberabo eum: protegā eum qñ cognouit nomē meū. Clamauit ad me z ego exaudiam eum cum ipso sum in tribulatione: eripiā eum et glificabo eū. Longitudine dierū replebo eū: et ostendā illi salutare meū. Gloria ꝑti. Kyrieꝰ. Xpeꝰ. Kyrieꝰ. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Ego dixi dñe miserere mei. Sana animam meam quia peccaui tibi. Vias suas dominus demonstret tibi. Et semitas suas doceat te. Gressus tuos dñs dirigat secundum eloquium

tuū: vt nō dñentur mei oēs iniusticie. Utinā dirigantur vie tue. Ad custodiendas iustificationes dñi. Dirigat dñs gressus tuos in semitis suis. Ut nō moueātur vestigia tua. Benedictus dñs de⁹ die quotidie prosperū iter faciat tibi. Deus salutarū tuor. Angelus dñi bonus comitetur tecum. Et bene disponat itinera tua et actus tuos: et iterum cum gaudio reuertatis ad propria Bñ inmaculati i via. Qui ambulāt in lege dñi. Nichil proficiat inimicus tibi. Et filius iniquitatis nō apponat nocere tibi. Exurge dñe adiuua nos. Et libera nos propter nomē tuū. Dñe deus virtutum conuerte nos. Et ostēde faciē tuā et salui erim⁹. Dñe exaudi oratione meam. Et clamor. Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. Oremus

Adesto dñe supplicationibus nīs: et dia famuli tui N. in salutis tue prosperitate dispone vt inter oīa vie et vite huius varietates: tuo semp protegatur auxilio. Per xpm dominū nostrum. Oremus. Oratio.

Deus qui ad vitā ducis et cōfidētes in te paterna protectione custodis: qs vt huic pñti famulo tuo N. a nobis egredieti angelicū tribuas comitatū: vt auxilio tuo protectus nullius mali cōcutiat formidine/nullo cōprimat aduersitatis languore nullis irruentis inimici molestetur insidiis: sed spacijs necessarii itineris prio gressu peractis pprijsq; locis restitutus recipiat sospes ac debitas exoluat tuo nois gras. Per x. Oremus. Oratio.

Deus qui diligētib⁹ te mīam tuā semp spēdis: et a seruiētib⁹ tibi in nulla es regione longinquus dirige viam huius famuli tui N. in voluntate tua: vt te protectore te duce per iusticie semitas sine offensiōe gradiatur. Per dominū nostrum. Hic surgant peregrini a prostratione: et benedicat sacerdos peras suas et baculos suos dicens. Dominus vobiscū. et Oremus. Oro.

Item dicat sacerdos. Protegat te christus filius dei viui. Amen. Deinde tradat ei sacerdos baculum dicens. Accipe hūc baculū ad hoc duellū preparatū: cū quo valeas tibi rebellantē prosternere et insurgentium cōterere: habeasq victoriā. In nole pris. ꝛc. Deinde tenens pugnaturus scutū et baculū iterū genuflectat coram altari: dicente super eū sacerdote. Dñs vobiscū. ℟. Oremus. Deus

Confortator et corroborator sustentamentumq tuorum fidelium adonay indeficiēs interminabilis/inenarrabilis pater eterne deus qui gētes magnas et reges fortes coram pplo tuo israel destruxisti q vicisti quiq puero tuo dauid de gygāte te blasphemante atq in sua virtute confidente triūphare concessisti: te suppliciter exoramus: vt hūc famulū tuū N. in te cōfidentem: bñdicere/adiuuare/protegere/confortare et conseruare: atq sanctorum tuorū angelorū presidio eum vallare digneris: presta ei dñe fidē rectā/spem firmā/cordis fiduciā/corporis fortitudinē/omniq membrorū valitudinē/quatenus te adiuuāte/hostē prosternere atq victoriam capere valeat: tibiq soli deo omnipotēti bello triūphaliter peracto gratias et laudes referat. Per xpm dñm nostrū. ℟. Deinde sacerdos dans ei bñdictionem dicat hoc modo

Confortare et esto robustus: spera in domino q fac bonitatē: et noli obliuisci oēs retributiones eius ipse det tibi vitā et victoriā q bñ ✠ dictionē in scēcula scōrum amē. Bñ ✠ dicat te deus pater. amē. Custodiat te filius christus. amen. Confortet te spiritussanctus. Amen. ℟. Prestet tibi victoriam trinus et vnus deus. Qui viuit et regnat per omnia secula seculorum. Amen. Deinde aspergat sacerdos cum aqua benedicta: q ita recedant in nomine domini. ¶ Bñdictio oculorum in armis: pōt fieri in hunc modū si necessitas inducat et deuotio alicui

illam depoſcat. Imprimis genuflectat infirm⁹ coꝝ altare: deinde dicat ſacerdos Dñs vo. et Oremus. Or.

OOmine ieſu xpe qui aperuiſti oculos cęci nati: ſerena hui⁹ famuli tui oculos dās in eis lūmen ꝓficacē ſufficiētem ydoneū ꝑpetentē in obſequiū tuum per virtutem huius ſacramēti et per hoc ſignū ſctē crucis tue. Hic ſignet ſacerdos oculos infirmi ſigno ſancte crucis cū coꝝpoꝝalibus et cum eiſdem ventilet in oculis eius dicens. In noīe patris et filii et ſpūſſancti. Amen.

¶ Benedictio nauis. cū Dñs vobiſcū. et Oremus. Or.

DEus cuius ꝓuidentia vniuerſa regūtur et cōſeruātur: q̄ dñaris poteſtatis maris ⁊ mitigas motū fluctuū eius qui noe famulo tuo ne gen⁹ hūanū totū periret in diluuio archam facere ꝓcepiſti: qui ventis et tēpeſtatibus imperas et obediunt: qui petrū ſuper aquas maris ābulantē ne mergeret erexiſti: tuā dīe clementiā obnixe petim⁹ et humiliter implorāmus: quatenus hanc nauiculā per virtutē ſctē crucis ⁊ p̄ intercēſſionem btē ⁊ glioſe marie ſp̄ virginis ⁊ oīm ſctōꝝ tuoꝝm tua dextera dignet̄is bene ✠ dicere oēſq; inſidias hoſtium viſibiliū et inuiſibiliū ab ea repelle: vt i ea ſub tua ꝓtectione nauigātes: nullis illudant̄ fantaſmatibus nullis deiiciātur aduerſis/ nō eos vorago terribilis ſorbeat nō tēpeſtas impellat/ non frāgat ſcopulus/ nō inuadat aduerſari⁹: ſed vniuerſis expedita terroꝝbus: nomen tuū collaudātes ad ꝓꝑia cum gaudio reuerti mereantur. Per te ſaluator mūdi qui cū deo patre et ſpū ſācto viuis et regnas deus. Per omnia ſecula ſeculoꝝm. Amen. Deinde aſpergatur nauis aqua benedicta.

¶ Oī die per annū de quocūq; fiat ſeruitū nīſi in diebus veneris ⁊ quādo ieiunū eſt ꝓceptū vt in vigiliis quattuoꝝ tēporū⁹ et ferialibus dieb⁹ infra quadrageſi-

et nisi per ebdomadā pasche: dicātur bñdictiones ante prandiū hoc modo. Imprimis dicat sacerd̄. Bñdicite. ℟. Dñs. ps. Oculi omn̄ in te sperāt dñe: et tu das escam illor̄ in tpe opportuno. Aperis tu manum tuā: et imples omne animal benedictione. Gloria patri. Sicut erat. Kyrieleyson. Xpe eleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Deide dicat sacer. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. Sacerdos. Oremus. Bñ ✠ dic dñe nos et dona tua que de tua largitate sumus sumpturi. Per christum dominū nostrū. ℟. Amen. Lector. Jube dñe bñdicere. Sacerdos. Mense celestis participes faciat nos rex eterne glorie. Amen. Lector. Deus charitas est qui manet in caritate in deo manet et deus in eo: et sit deus in nobis et nos maneamus in ipso. ℟. Amen. Hec predicta lectio non mutatur per totum annum quando predicte bñdictiones dici debent ante prandium: nisi in dñicis paschalis temporis tantum. tunc enim dicatur sequens lectio. Expurgate vetus fermentum vt sitis nova conspersio sicut estis azimi: etenim pascha nostrū immolatus est christus: itaq epulemur in dño. Deinde post prādium dicat sacerd̄. hoc mō. Deus pacis et dilectionis maneat semper nobiscum: tu aut̄ dñe miserere nostri. ℟. Deo gratias. ps. Confiteantur tibi domine omnia opera tua: et sancti tui benedicant tibi. Gloria patri. Sicut erat. Deinde dicat sacerdos capitulū. Agimus tibi gratias rex omnipotens deus pro vniuersis beneficiis tuis: qui viuis et regnas deus: per omnia secula seculor̄. Amen. Deinde dicatur sequens psalmus sacerdote incipiente. Laudate dñm oēs gētes: laudate eum omnes populi. Quoniā confirmata est super nos misericordia eius: et veritas domini manet in eternum. Gloria patri. Sicut erat. Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et

ne nos. Sed libera. ℣. Iſperſit dedit pauperibus. Juſtitia eiꝰ manet in ſeculū ſeculi. ℟. Benedicā dñm in oī tempore. Semp laus eius in oze meo. ℣. In dño laudabitur aīa mea. Audiant manſueti et letentur. ℟. Magnificate dñm mecū. Et exaltemꝰ nomen eius in idipſum. ℣. Sit nomē dñi bñdictū. ℟. Ex hoc nunc et vlqz in ſcłm. Deinde dicat ſacerd. ſine Oremus. ℟. Retribuere dignare dñe deus oībus nobis bona facientibus ꝓpter nomē ſanctū tuum vitam eternā. Amen. ℟. Benedicamus dño. Deo gratias. Deinde dicatur de ſancta maria aliqua antiphona ad placitū cū verſiculo et ozōe de eadē que magis tēpoꝛi cōueniāt: quibus dictis dicatur ꝑ fidelibus defunctis. ℣. De ꝓfundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. ℟. Fiant aures tue intendentes: in vocē deprecationis mee. ℣. Si iniquitates obſeruaueris dñe: dñe quis ſuſtinebit? ℟. Qꝛ apud te ꝓpiciatio eſt: et ꝓpter legem tuam ſuſtinui te dñe. ℣. Suſtinuit aīa mea in verbo eius: ſperauit aīa mea in dño. ℟. A cuſtodia matutina vſqz ad noctē: ſperet iſrael i dño. ℣. Qꝛ apud dñm mīa: et copioſa apud eum redemptio. ℟. Et ipſe redimet iſrael: ex oībus iniquitatibus eius. Finito ꝑo non dicatur Gloria patri ſed ſtatim ſequatur. ℟. Kyrieleyſon. Chriſte eleyſon. Kyrieleyſon. Pater nr̄. ℟. Et ne nos. Sed libera. ℣. A equiē eternā. Et lux perpetua. ℟. A porta inferi. Erue dñe. ℣. Requiē dona eis dñe. ℟. Et cū ſpū tuo. Oremus. Oꝛ.

Absolue qs dñe aīas famulorꝫ famularūqꝫ tuarum parētum parrochianorꝫ amicorꝫ et benefactorū nr̄orꝫ et omniū fidelium defunctorꝫ: vt in reſurrectionis gloria inter ſanctos et electos tuos reſuſcitati reſpirēt. Per xpm dñm nr̄m. Amen. Requieſcāt i pace. Amē. Deinde dicat ſacerd. Benedicite. ℟. Dominus Sacerdos. Det vobis gratiā/defunctis miſam/eccłie et

regno pace: et nobis vitā eternā. Amen. Et dicatur ps De profundis. in fine gratiarum post prandium omni die per annum de quocunq; fiat seruitium: nisi in duplicibus festis principalibus. Ante cenam vero per totum annum fiant benedictiones hoc modo sacerdote dicente. Benedicite. ℣. Dñs. Cenā sanctificet qui nobis ora precet. In nomine pa ✠tris et filii et spiritussancti. Amen. Deinde post cenā per totum annū nisi per ebdomadam pasche dicat sacerdos hoc mō. Benedictus deus in donis suis. ℣. Et sanctus in omnibus operibus suis. Adiutoriū nostrum in nomine domini. Qui fecit celum et terram. Sit nomen dñi benedictum. Ex hoc nūc et vsq; in seculū. Sequat oratio sine Oremus. sic. Retribuere dignare. cum antiphona de sancta maria vt supra post prandiū. Nunq; enī dicatur ps De profundis. post cenam sc̄m vsum Sar. Quandocunq; fuerit q̄ ieiuniū est p̄ceptū vt in vigiliis quattuor tēporib⁹ et in omnibus ferialib⁹ diebus infra quadragesimam: de quocūq; fiat seruitiū/ dñicis diebus tantum exceptis / ac in oī die veneris per annū quodcūq; festum duplex vel simplex ibidem cōtigerit: nisi in die natalis dñi et per ebdomadam pasche: dicantur benedictiones ante prandium hoc modo. Benedicite. ℣. Dominus. Edent pauperes et saturabuntur et laudabunt dominum qui requirunt eum: viuent corda eorum in seculum seculi. Gloria patri. Sicut erat Kyrieleyson. Xpe el. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos Sed libera. Oremus. Benedic domine nos. vt supra. Jube domine benedicere. Sacerdos. Cibo spiritualis alimonie reficiat nos rex eterne glorie. Amen. Lectio. Gratia dñi nostri ihesu christi ⁊ charitas dei ⁊ communicatio sancti spūs sit semper cum omnibus nobis. Amē. Hec predicta lectio non mutat̄ per totū annū quēdo iste

benedictiones dici debēt ante prandiū: nisi in ferialibus diebus infra quadragesimā: tunc enī dicatur hec lectio. Frange esurienti panē tuū: et egenos vagosq; induc in domū tuā. Cū videris nudū operi eū: et carnē tuam ne despexeris. Ait dñs ops. Sicut in vigilia pasc. dī hec icō Si cōsurrexistis cum christo que sursum sunt querite: vbi christus est in dextera dei sedēs. Deinde post prandium dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis et dilectionis. vtš. ℣. Memoriā fecit mirabilium suoꝝ misericors et miserator dominꝰ escam dedit timentibus se. Gloria patri. Sicut erat. Cp̄m. Agimus tibi gratias rex ops. ps. Laudate dñm oēs gentes. Qm̄ cōfirmata est. vtš. Iste ps pdictus non mutat̄ per totū annū nisi in ferialibus diebus infra xl. tūc enī loco eiꝰ dicitur p̄. Miserere eiꝰ: per totā quadragesimā de quo cūq; fit seruitiū: et ratio: quia huiusmodi benedictiones sunt de natura temporalis et non sanctoꝝ. deinde fiant vt supra post prandium in alio tēpore. Tamē in vigilia pasche non dī ps Miserere. sed p̄s. Laudate dñm oēs gentes. quo dicto dicat sacerdos. Dominꝰ vobiscū. et Oremus. Oratio.

Spiritum nobis domine tue charitatis infunde: vt quos sacramētis paschalibus satiasti: tua facias pietate concordes. Per eundē dominum nostrum iesum christum filium tuū. Qui tecum viuit et regnat in vnitate eiusdem spūssancti deus. Per omnia secula seculoꝝ. Amen. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Benedicamus dño. Deo grās. In die pasche et per totam ebdo. fiant benedictiōes ante prandium hoc modo.

Benedicite. Dñs. Hec dies quā fecit dñs exultemus et letemur in ea. Gloria patri. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. Et ne nos. Sed libera Oremus. Benedic domine nos. Jube dñe benedicere.

Deus celestis. lctō. Expurgate vetus fermētum. vtō. Deinde post prādium dicat sacerdos hoc mō. Qui dat escā omni carni confitemini deo celi: tu aūt dñe miserere nostri. Deo grās. ps. Laudate dñm oēs gētes. Dñi cōfirmata. Glia pri. Sicut erat. ℣. In resurrectione tua christe. ℟. Celi et terra letentur allā. Dñs vo. Oremus. Spiritū nobis. vtō. Benedicamus dño. Deo grātias. Ante cenā fiāt benedictiones vtō. deinde post cenā dicat hoc mō. Hec dies quā fecit dñs. ℣. In resurrectione tua xpe. ℟. Celi et terra. Dñs vobiscum. Oremus. Spiritum nobis domine. vtō. Bñdicam⁹ dño. Deo grātias

Q Qualiter hi qui ad ordinē anachoritarū accedūt accedere siue se habere debeant sequentia sectidū vūm vaz declarabunt. Non oportet quē ꝙ inclusum fieri sine epi ꝛsultu. ab eo aut aliquo alio pbto erudiatur ac moneat. quaten⁹ ipse deuot⁹ cōscientiā suā scrutetur/ ac videlz vtrū bona intentione aut mala sanctitatem appetit: si deo placere aut lucrum siue laudē humanam acquirere affectat. deniq; an vires ei an constantia mētis suppetāt contra malignū hostis versutias. et cōtra huius mundi innumerabiles molestias. Que cū se pro regno dei toleraturū et in deo solo spem positurum promiserit includat eum eps aut pbr̄ iussu epi. Ipe vero inclusus discat nō sūpbe sapere quoniā meruit a frequētia hoīm separari. sed infirmitati sue potius credat esse prouisū siue cōsultū ꝙ elō gatus est a ꝛsortio proximor⁹ ne crebrius peccando ac se perditioni mancipādo: cohabitātes cōtaminaret: et ob hoc in damnationē grauiorē incideret. Reputet ergo se inclusus quasi pctis damnatum et celle solitarie velut carceri traditum: et propter infirmitatem propriam hominum consortio indignum. Hec regula in vtroq; sexu seruetur.

¶Incipit ordo famulos vel famulas dei includendi.
Imprimis prouideat sibi qui includendus est q de oib⁹ pctis suis que memorie occurrere possint sit cõfessus et q in die die inclusionis p̃cedẽte panem et aqua tm̃ reficiatur In nocte vero sequẽte in monasterio inclusorio suo vicino cũ cereo suo accenso deuote in oronib⁹ vigilare tenet. In crastino facta exhortatione ad pplm̃ et ad eum qui includendus est: eps vel sacerdos incipiat hoc Rm.

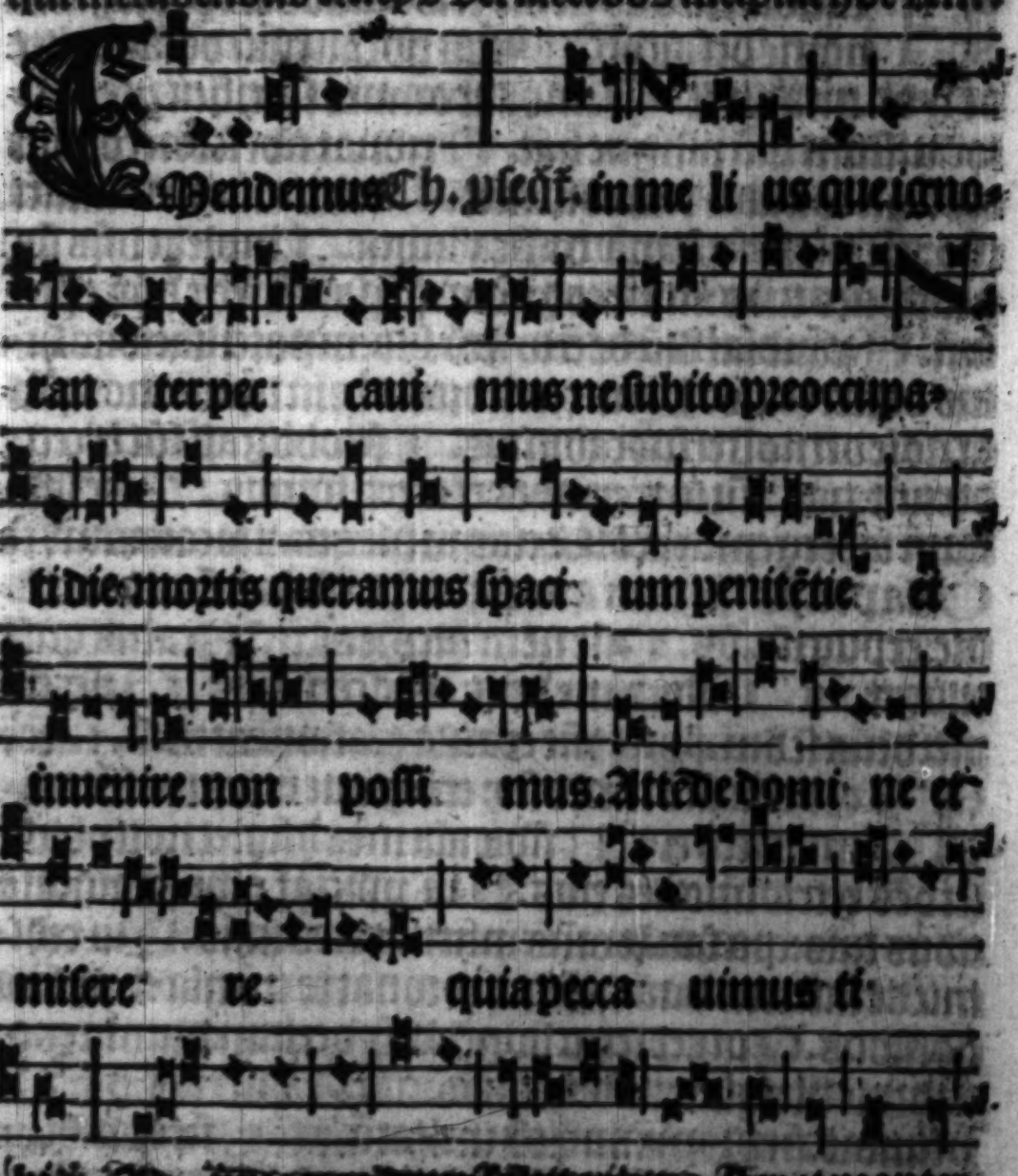

gloziã nominis tui domine libe ra nos. Atte.
Postea prosternens se ep̃s vel sacerdos super tapetum:
ante altare cum clericis incipiat hos p̃os. Dñe ne in fu-
roze. i. Domine dominus noster. cum Gloria patri. p̃s
Exaudiat te dñs in die tribulationis: protegat te
nomẽ dei iacob. Mittat tibi auxiliũ de sancto: et
de syon tueatur te. Memor sit omnis sacrificii tui: et o-
locaustum tuũ pingue fiat. Tribuat tibi scm̃ coz tuũ
et omne consiliũ tuũ cõfirmet. Letabimur in salutari
tuo: z in nole dei nr̃i magnificabimur. Impleat dñs õs
petitiones tuas: nunc cognoui qm̃ saluũ fecit dñs xp̃m
suũ. Exaudiat illũ de celo sctõ suo: in potentatibus sa-
lus dextere eius. Hi in curribus et hi in equis: nos aũt
in nole dei nr̃i inuocabimus. Ipi obligati sũt et ceci-
derunt: nos aũt surreximus et erecti sumus. Dñe sal-
uum fac regem: z exaudi nos in die qua inuocauerim⁹ te
Olla p̃ri. p̃s. Beati quoz. p̃s. Iudica dñe nocentes
me: expugna. p̃s. Dñe ne in furoze. ii. p̃. Beatus qui i
telligit. p̃s. Iudica me deus et discerne. p̃s. Miserere
mei deus scm̃. p̃s. Dñe exaudi oz̃ationem meã. i. p̃s.
Benedic aĩa mea dño: et oĩa que intra me sũt no-
mini sctõ ei⁹. Confidic aĩa mea dño: et noli obliui
sci oẽs retributiones eius. Qui ppiciat oĩbus iniquita
tibus tuis: qui sanat oĩs infirmitates tuas. Qui redi-
mit de interitu vitã tuã: qui coronat te in miĩa et misera
tionibus. Qui replet in bonis desyderium tuum: reno-
uabitur vt aquile iuuẽtus tua. non dr̃ vlterius. p̃s. De
pfundis. p̃s. Dñe non est exaltatũ. p̃s. Dñe exaudi. ii.
His dictis sequat Kyriel. Xp̃e el. Kyriel. Pater noster.

Et ne nos. Sed lib. Saluū fac seruū tuū vel ancillam tuā. Deus meus sperātē in te. Nichil pficiat inimic⁹ i eo Et filius iniquitatis nō apponet nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudis. A facie inimici. Mitte ei dñe auxiliū de sctō. Et de syon tuere eū. Dñe exau. Dñs vo. Orē.

PArce dñe parce famulo tuo N. quem redemisti christe sanguine tuo: ⁊ non in eternum irascaris ei. Qui viuis. ⁊c. Alia oratio cum Oremus. Oratio.

DEus infinite mie et bonitatis immēse ppiciare iniquitatibus eius: et oībus aie eius medere languoribus: vt peccatoꝝ suoꝝ remissione pcepta sp in tua benedictione letetur. Per xp̄m dñm nr̄m. Orem⁹. Or.

OMnīps sempiterne de⁹ miserere famuli tui N. ⁊ dirige eū scōm clemētiam tuā in viā salutis eterne: vt te donāte tibi placita cupiat et tota virtute pficiat ⁊ actiones nr̄as q̄s dñe aspirādo p̄ueni et adiuuando p̄sequere: vt cūcta nr̄a operatio a te sp incipiat et per te cepta finiatur. Per d̄m. His itaq; pactis induet se casula ep̄s vel sacerd̄ et statim missa de quocūq; voluerit incipiat. Ita q; hec sequens oratio dicat pro includendo: et dicat oō. sub vno Per dominū. et sub vno Orem⁹. Oratio.

DEus qui iustificas impiū et nō vis mortē pcātis maiestatē tuā suppliciter deprecamur: vt famulum tuū N. de tua pietate cōfidentē celestī ptegas benignus auxilio: et assidua protectione ꝓtegas: vt tibi iugit famuletur: et nullis tēptationibus a te separetur. Per do. Post euā geliū offerat iclusēdus cereū suū qui sup altare ad missā sp ardeat. deīde stet iclusēd⁹ āte gradū altaris: et legat aperta voce pfessionē suā. si vero laicus fuerit: legat aliquis puer pro eo. Professio vero talis erit

EGo frater vel soror N. offerēs trādo me ip̄m diuine pietati in ordine anachoritano seruiturum:

et secundum regulã ordinis illius in seruitio dei amodo per gratiã diuinã z cõsilii ecclie promitto me obseruaturũ et patribus meis spũalib⁹ obedientiã canonicã exhibiturũ. Et faciat includẽdus signũ crucis cũ pẽna sup cedulã professionis sue: et ponẽs eã super altare genibus ozet: epyscopo vel sacerdote ãn. incipiente hoc modo.

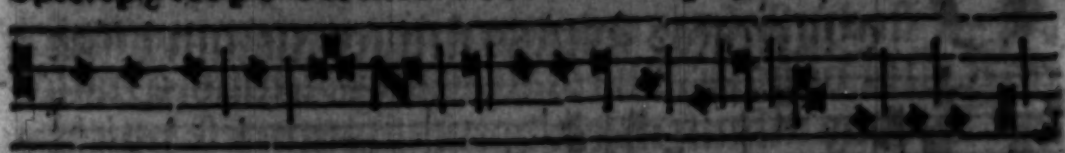

Cõfirma hoc deus qđ operatus es in nobis a tẽplo

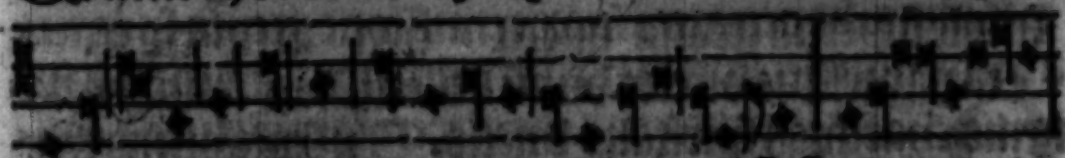

sctõ tuo qđ est in hierusalẽ alleluya allã. p. Expurgat. Epyscopus vel sacerdos dicat Ozemus. Oratio.

Deus qui famulũ tuũ a seculi vanitate cõuersum ad tuyne vocationis amozem accẽdis: pectoz illius purificãdo illabere/et gratiã qua in te pseueret ifũde: vt protectionis tue munit⁹ pũdio/que te donante promisit ipleat et sue professionis executoz effectus. Ad ea q̃ perseuerãtib⁹ in te dignat⁹ es pmittere ptingat. Per.

Post hec eps vel sacerdos eũ hac oone bñdicat habitũ pfesso cõgruũ. Signũ dñi nr̃i iesu xpi damus sup hãc vestem ad custodiẽdũ ppositũ et vt spũsanct⁹ regnet i corde et in corpore et in omnibus operibus suscipientis. Per eundẽ xpm do. n. Postea aspergat z suscipiẽtẽ z habitũ aqua bñdicta: et cũ dederit habitũ: induendo dicat. Exuat te deus veterẽ hoiem cũ actibus suis: et induat te deus nouũ hoiem qui scm deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis. Et respondeant omnes Amẽ. Indutus cũ habitu includẽdus: statim prosternat se ante gradum altaris: et sic in oratione ꝓstratus perma

neat donec ab epyscopo vel a sacerdote ad communionem vocetur. His itaq; peractis epyscopus vel sacerdos super prostratum cantando incipiat hunc hymnum.

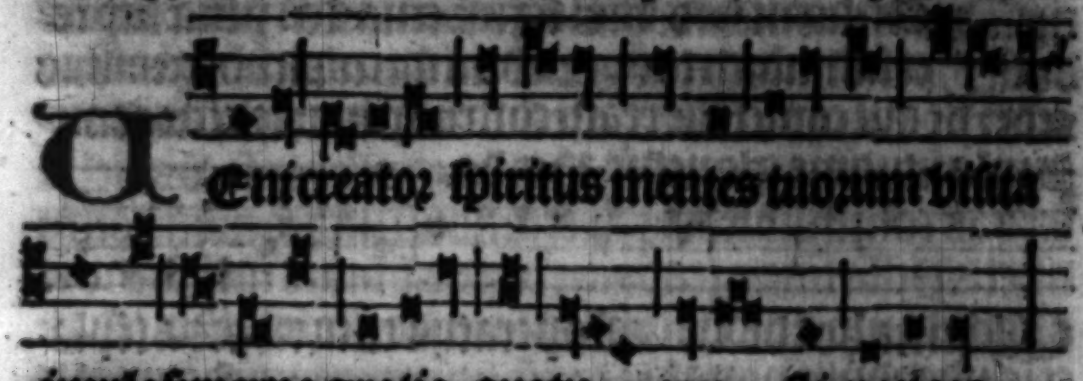

Veni creator spiritus mentes tuorum visita

imple superna gratia que tu creasti pectora.
Qui paraclitus diceris donū dei altissimi fons vivus ignis charitas q; spiritalis unctio. Tu septiformis munere dextre dei tu digitus tu rite promissum patris sermone ditans guttura. Accende lumen sensibus infunde amorem cordibus infirma nostri corporis virtute firmans perpeti. Hostem repellas longius pacēq; dones ptinus ductore sic te huio vitem⁹ omne noxium.
Per te sciamus da patrē noscam⁹ atq; filiū te utriusq; spiritū credam⁹ omni tpe Sit laus patri cū filio sancto simul paraclito nobisq; mittat filius carisma sancti spūs. Amen. ℣. Emitte spiritū tuū et creabuntur. Et renouabis faciem terre. Dominus vobiscum. Oremus. Or.
Deus qui non vis mortē pctōris sed penitētiam et emendationē semp desyderas: mitte tue clementiam suppliciter implorantes: ut huic famulo tuo secularibus actibus renunciatis large tue pietatis gratiam infundere digneris: quatenus castris tuis insertus ita tibi militādo stadium vite presentis percurrere valeat: ut brauium eterne remunerationis te donante capiat. Per xpm dnm nostrū. Post hec epyscopus vel sacerd. pergens ad altare missam finiet p includēdo. Secreta.

Ertius quesumus dñe virtute mysterii et a pro-
priis nos munda delictis: z famulum tuū .N. ab
omnibus absolue peccatis. ℣ per dñm nostrū. ℟ ostēdo
Sanctifica nos dñe sacramenta que sumpsimus
et famulum tuū. ℟ ab omni culpa liberū esse cō
cede: vt qui conscientie reatu cōstringitur: celestis vene-
dii plenitudine gloietur. ℣ per do. ℟ ostēdo ipse eps vel sa
cerdos communicatus fuerit: nouū includendū cōmu
nicet. ℣ illa finita tradatur cereus p̄fatus includēdo et
ordinata processione eps vel sacerdos calsulat⁹ incedat:
et includendum portantē cereū suū per manū accipiat et
honeste secū ad habitaculū suū deducat. ℣ clerici iterū
letaniā solēniter procedētes cantēt. ℣ ū aūt ad habita-
culū peruentū fuerit finita letania: eps vel sacerdos in
cludendum extra habitaculū dimittat et solus i habita
culū inducat incipiēdo cum aqua bñdicta antiphonā.
Asperges me. vel Vidi aquam prout tempus exegerit
postea sanctificet z bñdicat habitaculum per orationes
sequentes. Hec oratio dicatur super altare cū ℣ dñs ℟ Et
Omine sancte pater clemēs cuius nec initiū nec
finis aduertitur q̄ tātus es ip̄t⁹ esse voluisti. sz
sanctus atq; mirabilis deus cui⁹ maiestatē clemēta nō
capiunt: te benedicimus te supplices deprecamur: vt sit
altare hoc sicut illud qđ abel salutarib⁹ mysterius p pas-
sione precursor iugulatus a fratre nouo sāguine ibuit z
sacrauit. Sit tibi dñe altare hoc sicut illud qđ abraham
pater nr̄ quia te videre meruit fabricauit: in quo ſūmus
sacerdos melchisedech sacrificii nouā triumphalis ex-
pressit. Sit tibi altare hoc sicut illud qđ moyses septem
dierum purificatione mūdauit: et celesti tercio alloquio
sāctum vocauit. Sicut locut⁹ es ad eū dicēs. Si quis te
tigerit altare hoc sctificatus habeat. In hoc ergo altari

iugiletur luxuria oīsq; libido feriatur: offerat̃ p turtu
ribus sacrificiū castitatis / pro pullis colūbarum īno-
cētie sacrificiū. Per dñm. ℭ Bñdictio sup domū. Oze⁹

ADesto dñe supplicationib⁹ nr̄is: et hāc domū
serenis oculis tue pietatis illustra: descendat su
per habitantes in ea gr̄a tue pietatis larga bñdictio: vt
in his manufactis habitaculis cū sobrietate manētes:
ipsi tuū sp sint habitaculū. Per xp̄m. Alia or. cū Oze⁹.

EXaudi dñe sancte pater ops eterne deus: vt si qua
sint aduersa / si qua contraria in hac domo famu
li tui N. auctoritate maiestatis tue pellantur. Per do-
minū nr̄m. Alia oratio cum ℭOremus tantum. Oratio.

BEne ✠ dic dñe domū istā et locum istum: vt sit
in ea sanitas / sctitas / castitas / virtus / victoria /
et sctimonia / humilitas / lenitas / mansuetudo / plenitudo
legis et obedientia deo p̄ri et filio ⁊ spū sctō: et sit sup lo
cū istū ⁊ sup oēs habitātes i eo tua larga dn̄ ✠ dictio:
vt i his manufact̃ hitaculis cū sobrietate manētes: ipi
tuū sint sp hitaculū. Per do. His ꝑdictis ereat eps vel sa
cerd̄. ⁊ introdu. ⁊cludēdū. portātē cereū suū ⁊ inci. hoc ℣.

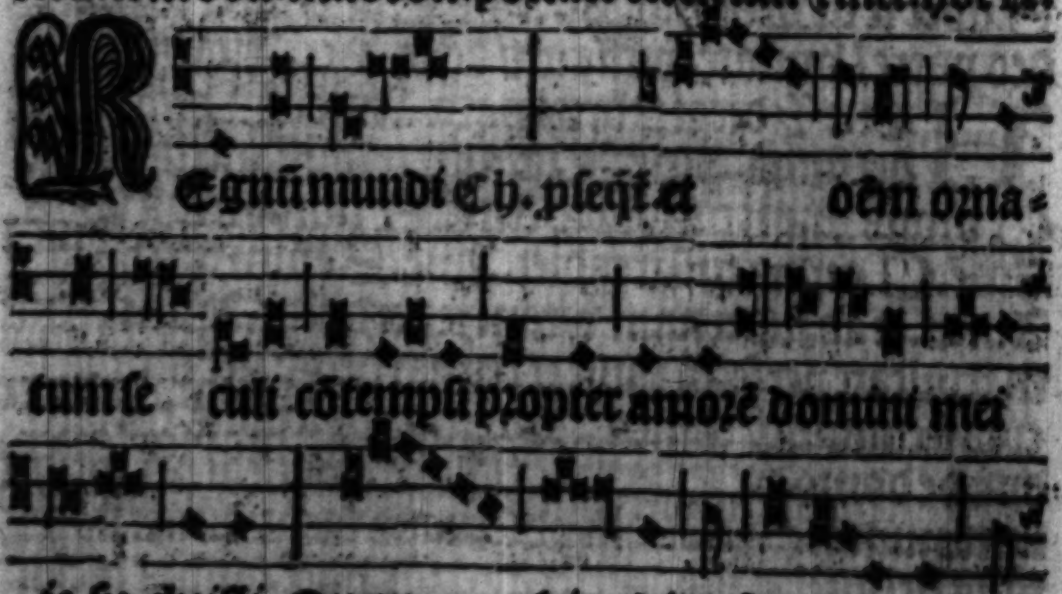

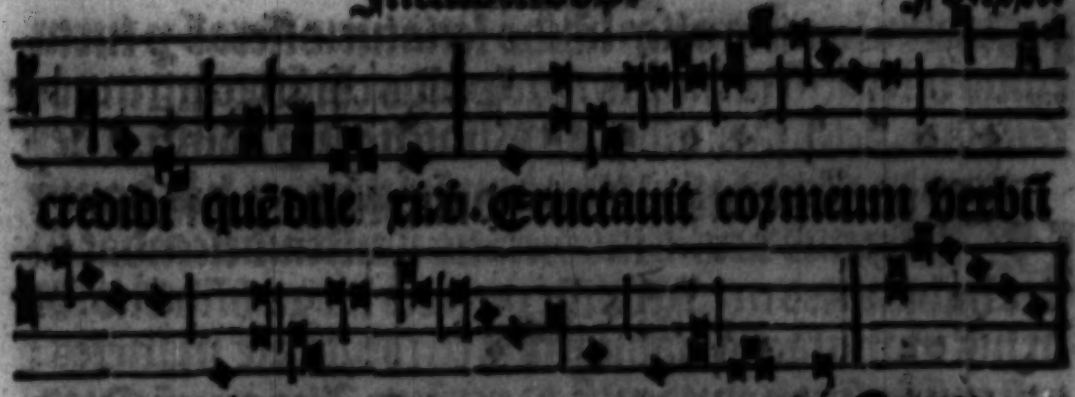

credidi quẽ dile xi.ꝺ. Eructauit cor meum verbũ

bonum: dico e go o pera mea re gi. Quem.

¶ Quo cantato cum ꝟ. epyscopus vel sacerdos dicat Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio.

ORamus te domine sancte pater omnipotens eterne deus: vt super hunc famulum tuum spiritum benedictionis tue infundere digneris: vt celesti munere ditatus/ et tue maiestatis dona possit acquirere: et bene viuendi aliis exempla prebere. Per. Amen.

¶ Item alia benedictio super eum.

DOminus ihesus christ? apud te sit vt te defendat. Amen. Intra te sit vt te reficiat. Amen. Circa te sit vt te ꝓtegat. Amen. Ante te sit vt te deducat. Amẽ Super te sit vt te bñdicat. Amẽ. Qui viuit et regnat cũ deo patre i vnitate spũsancti deus. Per. Alia bñdictio.

BEne ✠ dicat te deus pater. Amẽ. Custodiat te dei filius. Amẽ. Illumiet te spũsanctus. Amẽ. Corpus tuum custodiat. Amẽ. Animam tuã saluet. Amẽ. Cor pus tuũ irradiet. Amẽ. Gressum tuũ dirigat Amen. et ad supernam vitam te perducat. Amen. Qui in trinitate perfecta viuit et regnat deus: per omnia secula seculorum. Amen. Post hec epyscopus vel sacerdos de domo exeat: inclusus solus remaneat per totum summum et continuum obseruans silentium: et sic deforis firmiter claudatur: et interim voce sonora incipiat episcopus vel sacerdos antiphonam hoc modo.

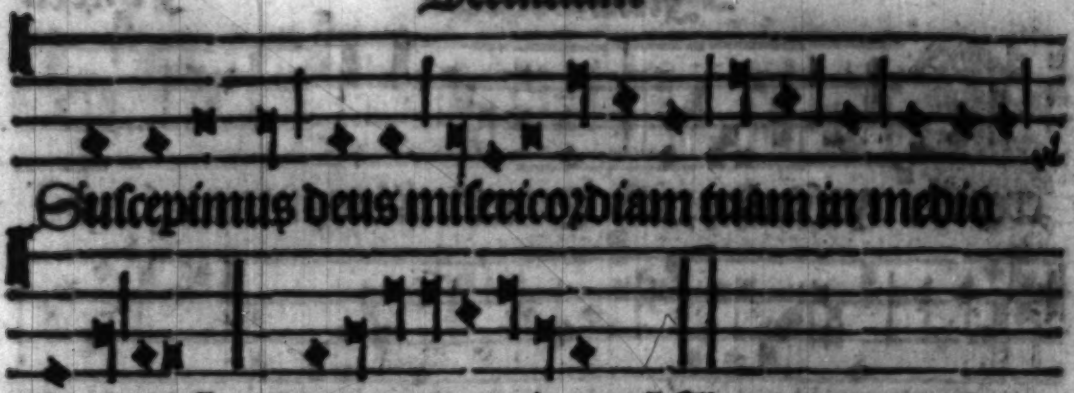

Suscepimus deus misericordiam tuam in medio

tẽpli tui. ps. Magn⁹ dominus. ℣. Laudate do. oẽs g. ps. Lauda hierlm. ps Laud̃ do. in sctis. cũ Glia patri repetat̃ ã. Suscepimus deus. Finita ãn. faciat eps vel sacerd̃. oẽs pro eo orare quaten⁹ ops de⁹ pro cui⁹ amore ille mũdũ reliqt et in illo strictissimo carcere includi sele fecit ita ipm in suo seruitio cõseruet et confirmet vt post mortẽ cũ eo in eternũ viuere valeat. ℣. nr. Et ne. Dstẽ de nobis dñe. Fiat pax in virtu. Dñs vo. Orem⁹. Dr.

PRotege dñe ql̃umus famulũ tuum et intercedẽ te gloriosa virgine maria cũ ois sanctis tuis gr̃e tue in eo dona multiplica: vt ab oib⁹ liber offensis et tẽporalibus non destituatur auxiliis / et sempiternis gaudeat institutis. Per xpm dñm. Oremus. Oratio.

DEus cui omne corpatet et ois volũtas loquit̃/ et quem nullũ latet secretum: purifica per infusionẽ sancti spũs cogitationes cordis nostri: vt te perfecte diligere et digne laudare mereamur. Per x. Ore⁹. Dr.

OMnipotens sempiterne de⁹ dirige actus nostros in bñplacito tuo: vt in nomine dilecti filii tui mereamur bonis operibus abundare. Qui tecum viuit.

Deinde recedant omnes pergentes in ecclesiam choro canente aliquod responsorium cum suo versu de sancto in cuius nomine et honore fundata est ecclesia: et finiatur ad gradum chori dicente sacerdote versus et oratio de eodẽ. et si fuer̃. eccl̃ia de sctã maria: tunc dicat̃ hoc ℟.

Eiꝛnãoꝛ es sacra virgo ma ri
a et omni laude dignis si ma
Oꝛ ex te oztus est sol iusti ci e
chzistus de us no ster Ihe pale.
Alle lu yaꝺ. Oꝛa pꝛo populo inter
ueni pꝛo clero intercede pꝛo deuoto femineo se xu
sentiant omnes tuũ leuamen quicunꝙ celebꝛant tuã
cõmemo rati o uem. Quia ex te.
℣. Sã
cta dei
genit.
Oño.

CConcede qs misericors deus fragilitati nostre p-sidiū: vt qui sctē dei genitricis et virginis marie cōmemorationē agimus: intercessiōis ei⁹ auxilio a nīs iniquitatibus resurgamus. Per eundē xp̄m do.nr̄m.

CBenedictio agni paschalis/ouorum et herbārū in die pasche. cum Dominus vobiscum. et Oremus. Dō.

DEus celi terreq; dnator qui das escā omni carni et reples oīe aīal benedictione bn̄ ✠ dic et sanctifica hanc creaturā agni paschalis et nobis dona tua sumētibus aie et corporis sanitatē cōcede. Per. Dō.

DEus qui vniuerse carnis es conditor: qui noe et filius suis de mūdis et imundis aialib⁹ precepta dedisti: quiq; sicut ouaz olera herbarum humano generi et quadrupedia mūda edere permisisti et qui agnū paschalē in egypto moysi et ppō tuo in vigilia pasche comedere p̄cepisti. In figura agni dn̄i nr̄i iesu christi: cui⁹ sanguine oīa primogenita tibi de mūdo redemisti et nocte illa oē primogenitū i egypto purgare p̄cepisti: seruās pplm agni sanguine p̄notatū: dignare dne deus omps bn̄ ✠ dicere et sanctificare hūc agnū paschalē: vt qcūq; ex populo tuo fideliter de illo comederit: omni benedictione celesti et gr̄a tua saturati repleantur in bonitate. Per quē hec oīa dne cōdita sunt et ab initio creata saluator mundi. Qui viuis et regnas cum deo patre. et cetera

CHec prefatio dicatur in die sancte trinitatis et in oib⁹ dnicis diebus vsq; ad aduētum dn̄i qñ de dnica dicatur missa: licet in capitulo dicatur. et in commemoratione sancte trinitatis per annum et in missis sponsalium.

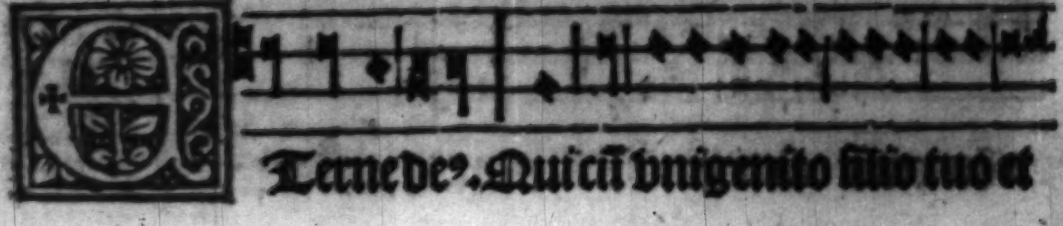

Terne de⁹. Qui cū vnigenito filio tuo et

citu sancto vnus es deus vnus es dominus. Dñ in

vnius singularitate persone sed in vnius trinitate

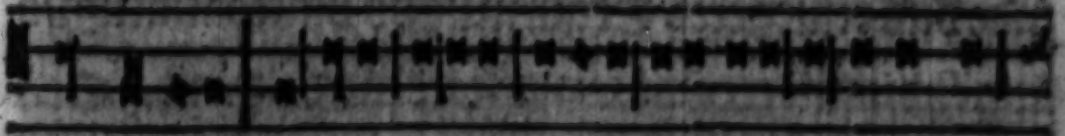

substantie. Qđ enī de tua gloria reuelāte te credimus:

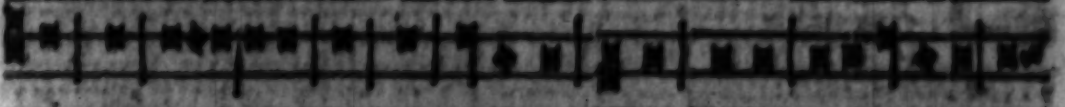

hoc de filio tuo: hoc de spiritu sancto: sine differētia dis

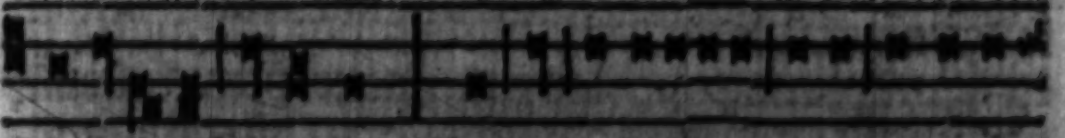

cretionis sentimus. Ut in confessione vere sempiter

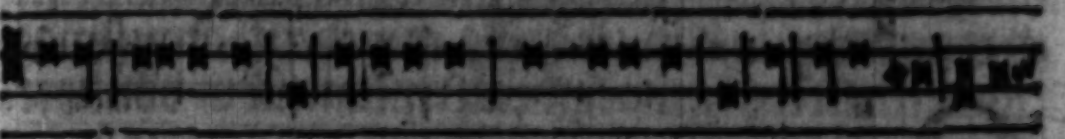

nęq deitatis: et in ysonis proprietas: et in essentia vni

tas: et in maiestate adoretur equalitas. Quā laudant

angeli atq archāgeli cherubin quoq ac seraphim quī

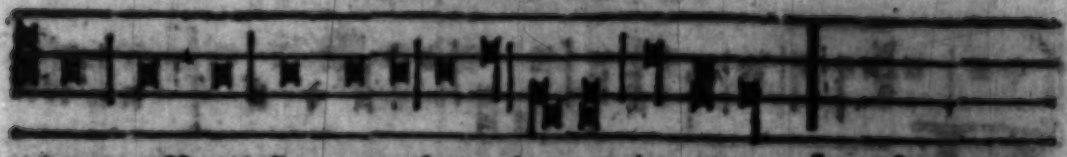

non ceſſant clamare vna voce dicentes.

¶ Hec prefatio dicitur in vtroq; feſto ſancte crucis: et in omnibus coꝫmemoꝫationibus eiuſdem.

Eterne deus Qui ſalutem humani generis in ligno crucis conſtituiſti: vt vnde moꝫs oꝫiebatur: inde vita reſurgeret. Et qui in ligno vincebat: in ligno quoq; vinceretur. Per xpm. Hec ꝓfatio dꝫ in oīb⁹ feſ. btē marie: niſi in purifi. Dicaꝫ etiā per oct. aſſūp. ⁊ nati. btē marie: ⁊ in cōme. eiuſdē: niſi a natiui. do. vſq; ad purifi.

Eterne deus. Et te in veneratione btē et gloꝫioſe ſemperq; virginis marie exultātibus animis laudare: bñdicere et ꝓdicare. Que et vnigenitū tuum ſancti ſpiritus obumbꝫatione concepit / et virginitatis gloꝫia permanente huic mundo lumē eternum effudit: ieſum chriſtū dñm noſtrū. Per quē maieſtatē tuam ꝛc.

¶ Hoc modo incipiantur omnes ꝓfationes ad miſſam per totum annum: tam in feriis q̄ in feſtis.

Per omnia ſecula ſeculoꝫ. Amē. Dñs vobiſcū.

Et cū ſpiritu tuo: Surſū coꝫda. Habem⁹ ad dominū.

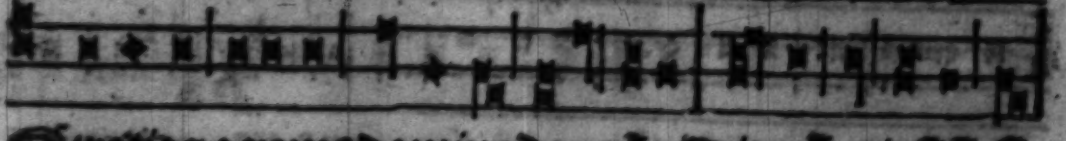

Gꝫatias agam⁹ domino deo nr̄o. Dignū et iuſtū eſt.

Uere dignum et iustum est equū et salutare

nos tibi semper et vbiq; gratias agere: domine sanc-

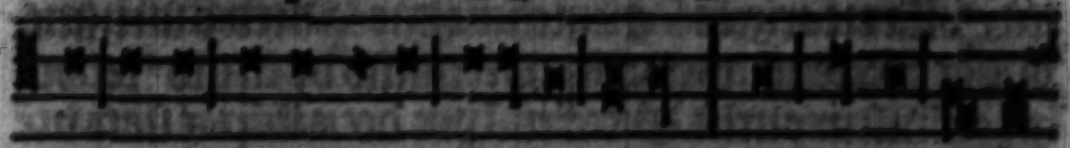

cte pater omnipotens eterne deus. Per christū dom̄-

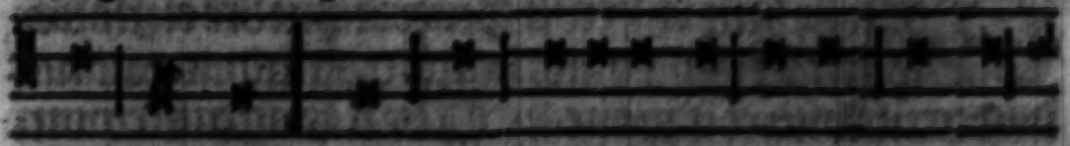

num nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant

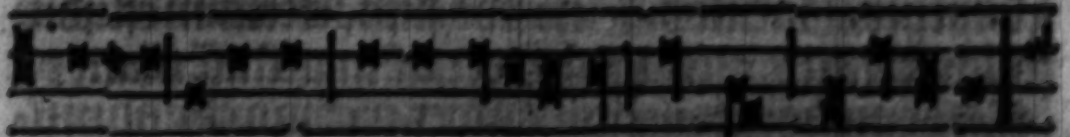

angeli adorant dominationes tremunt potestates.

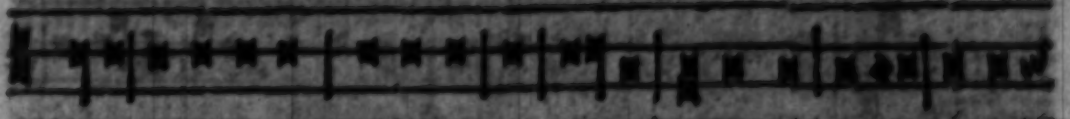

Celi celorumq; virtutes ac beata seraphin socia exul-

tatione cōcelebrant. Cū quibus et nostras voces ut

admitti iubeas deprecamur supplici cōfessione dicētes.

Sctūs. Sctūs. Sctūs. dñs deus sabaoth. Pleni sūt celi et terra glia tua osanna in excelsis. Benedict⁹ q̄ venit in noīe dñi osanna in excelsis. Et cū dicat sacer. Sctūs erigat parūper brachia sua et tūgat manꝰ suas vsq; ad hoc verbū Jn noīe dñi. Tunc signet se in facie sua: et sic fiat in oibus pfationibus totius anni. Deinde statim iūctis manib⁹ et oculis eleuatis incipiat. Te igitur clemētissime pater. ꝛc. corpore inclinato donec dicat Acpetim⁹. Tunc erigēs se osculetur altare a dextro sacrificii. Hec pfatio dicitur in omnib⁹ missis de sancto spiritu.

ETerne deus. Per christum dominū nostrum. Qui ascendens sup oēs celos: sedēsq; ad dexterā tuā: promissū spīm sanctū in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terraꝝ mūdus exultat: sed et superne virtutes atq; angelice potestates hymnum glorie tue concinunt sine fine dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus. dñs deꝰ sabaoth. ꝛc.

TE igitur clementissime pater per iesum christum filium tuum dominū nostrū: supplices rogamus ac petimus. Hic erigens se osculetur altare a dextris sacrificii dicens. vti accepta habeas et benedicas. hec do ✠ na. hec mu ✠ nera. hec sacri ✠ ficia illibata. Factisq; signaculis super calicem eleuet manus suas ita dicens.

IMprimis que tibi offerimus pro ecclesia tua sancta catholica quam pacificare/ custodire/ adunare/ et regere digneris toto orbe terrarum: vna cū famulo tuo papa nostro N. et antistite nostro. N. id est proprio epyscopo et rege nostro. N. et dicātur nommatim

et omnibus ortodoxis atq; catholice et apostolice fidei cultoribus. Hic roget cogitando pro viuis.

MEmēto dñe famulor famularq; tuar. N. & N.

In qua oratione ordo debet attendi propter ordinē charitatis. Quinq; orat sacerdos. Primo p seipso Secundo p patre et matre carnali/ videlicet & spirituali: et pro aliis parentibus. Tercio pro amicis specialib⁹ parrochianis et aliis. Quarto pro omnibus astantib⁹. Quinto pro omni populo christiano et potest hic sacerdos omnes suos amicos deo commendare. Consulo tamen vt nullus ibidem nimis immoretur tum propter cordis distractionem tū propter immissiones que possunt fieri per angelos malos: tum propter alia pericula

ET omnium circumastantium atq; omnium fidelium christianorum quorum tibi fides cognita est et nota deuotio: pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisq; omnibus pro redemptione animarum suarum: pro spe salutis et incolumitatis sue: tibiq; reddunt vota sua eterno deo viuo et vero.

COmmunicātes et memoriā venerātes imprimis gloriose semp⁹ virginis Inclinādo parūp dicat. marie genitricis dei et dñi nostri ielu xpi. Sed et beatorū apostolorū ac martyrū tuor. Petri Pauli Andree Iacobi Iohānis Thome Iacobi Philippi Bartholomei Mathei Simonis et Thadei Lini Cleti Clementis Sixti Cornelii Cipriani Laurentii Crisogoni Iohānis & Pauli Cosme & Damiani Et oīm sanctorū tuorū quorū meritis precibusq; concedas: vt in oībus protectionis tue muniamur auxilio. Per eundem christum dominum nostrum. Amen. Hic respiciat hostiam cum magna veratione ita dicens.

HAnc igitur oblationē seruitutis nostre sed cū=
cte familie tue qs dñe vt placatus accipias: dies=
q nostros in tua pace disponas: atq ab eterna damna
tione nos eripi et i electoꝝ tuoꝝ iubeas grege nume=
rari. Per xpm do.n. Amē. Hic iterū respiciat hostiaz di.

QUam oblationē tu deus oēs in oībus qsumus
Hic faciat tres cruces super calicē cum dicat bene
✠ dictā. aſcrī ✠ ptam ra. ✠ tam. rationabilē accepta=
bilemq facere digneris: vt nobis. Hic faciat crucē super
panē dicēs: coꝝ ✠ pus hic sup calicē: et san ✠ guis. iun
ctisq manibꝰ di. fiat dilectissimi filii tui dñi nri iesu xpi

QUi pridie q̄ paterētur. Hic erigat sacerd. manꝰ &
coniungat et postea tergat digitos et eleuet ho=
stiā parūper: ita q nō videatur a populo & sic debet tene
re quousq dixerit verba consecrationis. q si ante conse
crationē eleuetur et populo ostendatur sicut faciunt fa=
tui sacerdotes populū ydolatrare adorando panē purū
tanq̄ coꝝpus christi: & in hoc peccant. Et sacerdos debet
ꝑcipue in hoc loco congregare seipsum ad se. s. coꝝ dili=
genter ad attendendū verba/et os ad distincte proferen
dum. vt ab hoc loco. videlicet Qui pridie. vsq ibi. Un=
de et memores. nulle alie rei attēdat: nullaq dictio/nul=
laq syllaba euadat/nichil de forma verboꝝ vel signo=
rum omittat vel diminuat. Accipiēdo panē dicat. Acce=
pit panē in sanctas ac venerabiles manꝰ suas: et eleua=
tis oculis in celū. Hic eleuet oculos suos nō solū coꝝpo=
rales sed etiā spirituales ad te deum patrē omnipoten=
tem: tibi Hic inclinet se dicens gratias agēs bñ ✠ dixit/
fregit. Hic non debet tangi hostia modo fractionis si=
cut aliqui fatui tangunt et male faciunt. Videtur tamē
ex ordine verboꝝ q prius debet frāgi q̄ cōsecrari: cū
dicit benedixit fregit per hec verba videtur q prius est

fractio ꝙ cõsecratio. sed eccla ꝓius consecrat ꝙ frangit scilicet aliter facit eccla ꝙ xps fecit: et sic eccla videtur errare. et per consequens delinquit. Solutio. Dicendum est ꝙ eccla nõ deliquit: qz xps post cõsecrationẽ et bñdictionẽ fregit: licet ordo verboꝝ aliter sonat. Et dicat sacerdos inclinãdo debitꝫ discipulis suis dicens accipite et manducate ex hoc omnes. Hoc est enim corpus meum. Et debent ista verba ꝓferri sub vno spiritu et sub vna platiõe: nulla pausatione interposita. Post hec verba inclinet se sacerdos ad hostiam ꝛ capite inclinato illam adoret: et postea eleuet illã mature supra frontem vt a populo possit videri: et caueat nenimis diu teneat eam ne aliquo modo corpꝰ xpi osculetur nec sup oculos ponat sicut solent q̃dã stulti facere: nec aliquã partẽ corporis vllo modo tangere debet: nisi tantum digitis ad hoc specialiter consecratis. Tunc illud reponat ante calicem in modum crucis per eum fiende: repposito corpore christi in loco suo discooperiat calicẽ et eum teneat inter manꝰ suas nõ diiungendo pollicẽ ab indice/ nisi dñi faciat bñdictionẽ tñ: ꝛ tũc capiat calicis cõsecrationẽ di.

Similli modo postea ꝙ cenatis est accipiẽs ꝛ hunc preclarũ calicẽ in sanctas ac venerabiles manus suas item tibi. Hic inclinet se dicẽs. gratias agens benedixit debitꝫ discipulis suis dicens: accipite ꝛ bibite ex eo omnes. Hic eleuet parumper calicem ita dicẽs. Hic est enim calix sanguinis mei noui et eterni testamenti mysteriũ fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Hic eleuet calicẽ vsqꝫ pectus vel vltra caput dicens. Hec quotienscũqꝫ feceritis: in mei memoriam facietis. Hic reponat calicem et tegat digitos suos vltra calicem propter micas et cooperiat calicem. deinde eleuet brachia in modum crucis: iunctisqꝫ

digitis vsq; ad hec ꝓbade tuis donis ac datis. ita dicēs

VNde et memores dñe nos serui tui sed plebs tua sancta eiusdem christi filii tui domini dei nostri tam beate passionis necnon et ab inferis resurrectionis: sed et in celos gloriose ascensionis: offerimꝰ ꝓclare maiestati tue de tuis donis ac datis. Hic faciat tres cruces supra calicem cū dicat. Hostiam ✠ puram hostiā ✠ sanctam hostiam ✠ immaculatam. Hic super hostiam dicens. Panem sanctum ✠ vite eterne. Hic super calicem Et calicem ✠ salutis perpetue. Sequatur.

SUpra q̄ ꝓpicio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel et sacrificiū patriarche nostri abrahe: et qđ tibi obtulit summus sacerdos tuus melchisedech sanctū sacrificium immaculatā hostiam. Hic sacerdos corpore inclinato et cācellatis manib⁹ dicat

SUpplices te rogamꝰ omnipotens deus iube hec perferri ꝑ manus sancti angeli tui i sublime altare tuum in conspectu diuine maiestatis tue. Hic erigat se et deosculetur altare a dextris sacrificii dicens. Ut quot quot ex hac altaris participatione sacrosanctū filii tui. Hic faciat crucē sup corpus xp̄i dicēs cor ✠ pus hic aliam crucē sup calicē dicēs. et sanguinē ✠ sumpserimus hic faciat terciam crucem in facie sua dicens. Omni benedictione ✠ celesti et gratia repleamur. Per eundem christum dominum nostrum. Amen. Sequatur.

MEmento etiā dñe animarum famulorū famularūq; tuarum. N. et N. Hic oret sacerdos cogitādo ꝓ defunctis. Qui nos precesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. Ipsis dñe et omnib⁹ in christo quiescentibus locum refrigerii lucis et pacis vt indulgeas deprecamur. Per eundem xp̄m dñm nostrū.

Amen. Hic percutiat sacerdos pectus suū semel dicendo.

NObis quoq; peccatorib⁹ famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus: partem aliquam⁊ societatē donare dignieris cum tuis sanctis apostolis⁊ martyrib⁹: cum Iohanne. Stephano. Mathia. Barnaba. Ignatio. Alexandro. Marcellino. Petro. Felicitate. Perpetua. Agatha. Lucia. Agnete. Cecilia. Anastasia. Et cum omnib⁹ sanctis tuis: intra quorum nos consortium nō estimator meriti ⁊ veniē quesum⁹ largitor admitte. Per christū dominum nostrum. Amē. Per quē hec omnia domine semper bona creas. Hic sacerdos ter signet calicem dicens. sanctificas hui✠ficas bñ✠dicis et p̄stas nobis. Hic sacerdos discooperiat calicem et faciat signum crucis cū hostia quinquies. Primo vltra calicem ex vltra⁊ parte: secundo calici equali: tercio infra calicē: quarto sicut primo: q̄nto ante calicē. Interim vero diacon⁹ a dextris sacerdotis assistat manib⁹ p̄ri⁹ lotis: eiq; in corporalibus sustinendis subministret: et in recessu de osculet altare ⁊ humeriū sacerdotis dextrū sacerdote sic dicente. Per ip✠sum et cū ip✠so ⁊ in ip✠so est tibi deo patri✠ omnipotenti in vnitate✠ spiritusancti de⁹ omnis honor et gl̄ia. Hic cooperiat calicē et teneat manus suas super altare vsq; dicitur Pater noster. hoc modo.

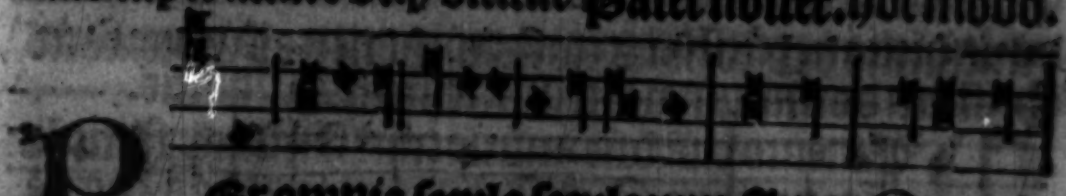

PEr omnia secula seculorum. Amen℣ Oremus

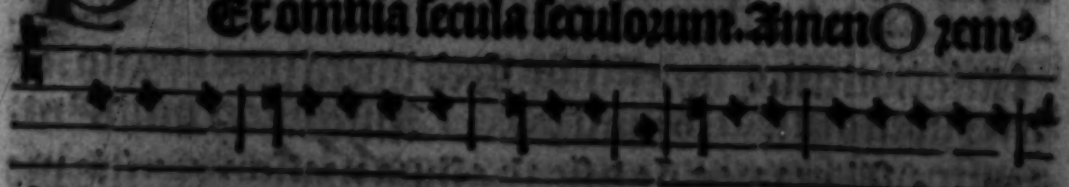

Preceptis salutaribus moniti et diuina institutione

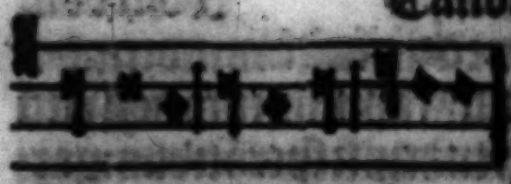

Hic accipiat dyacon? patenā de manu sub̄ō. eāq; a dextris sacer. extēto brachio sinistro dimissa tenens. Hic eleuet sacerdos manus suas dicens

PAter noster qui es in celis sanctificetur nomen

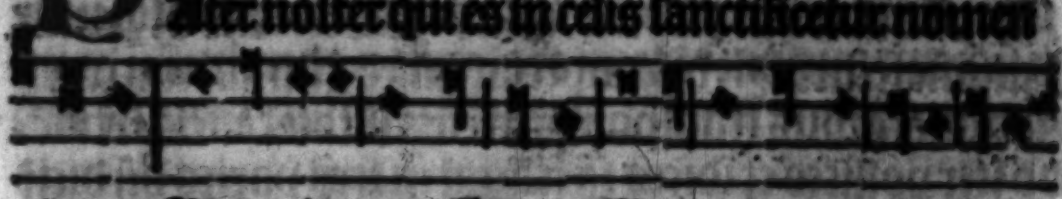

tuum. Aduenīat regnū tuum: fiat voluntas tua sicut

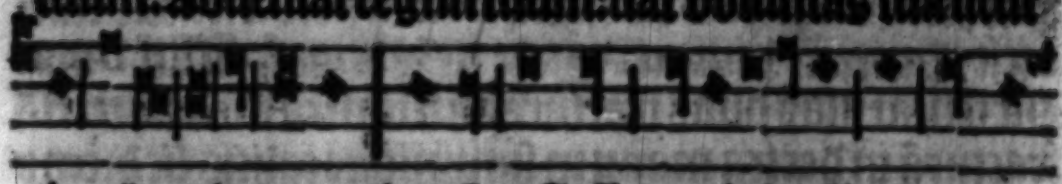

in celo et in terra. Panē nostrū quotidianū da nobis

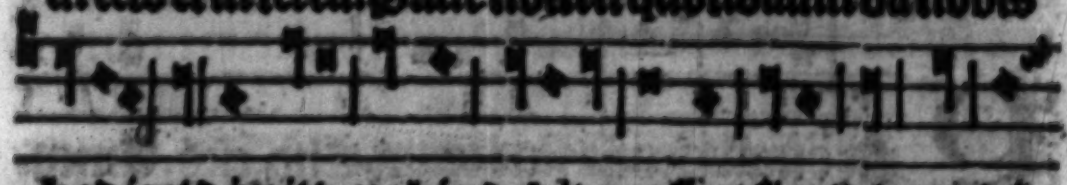

hodie et dimitte nobis debita nostra sicut et nos di-

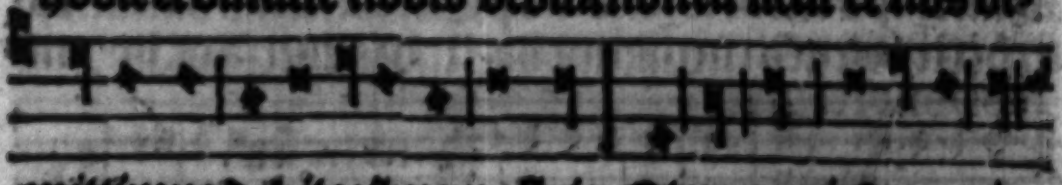

mittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in

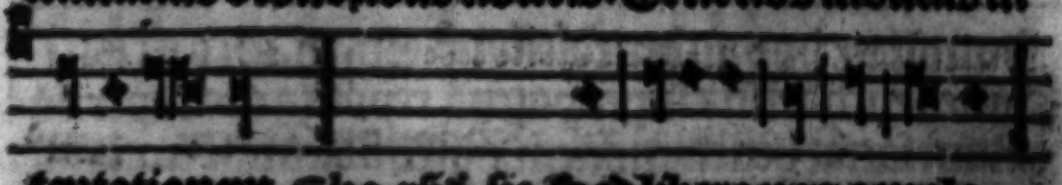

tentationem. Cho. rñō. sic. Sed libera nos a malo.

Deinde dicat sacerdos priuatim. Amen.

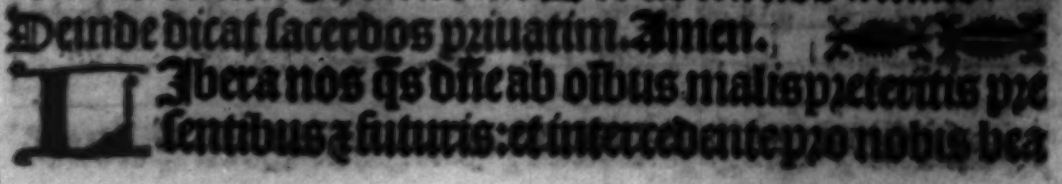

LIbera nos q̄s dñe ab oīb̄us malis p̄teritis p̄sentibus z futuris: et intercedente p̄ro nobis bea

ta et gloriosa semperq; virgine dei genitrice maria. Hic inclinet parumper & dicat. & beatis apostolis tuis Petro et Paulo atq; Andrea cum omnibus sctis. Hic committat dyaconus patenā sacerdoti deosculanis manum eius: & sacerdos deosculetur patenam postea ponat ad sinistrū oculū. deinde ad dextrū: postea faciat crucē cū patena vltra caput: et tunc reponat eam in locū suum: ita dicens.

Oa propicius pacem in diebus nostris vt ope misericordie tue adiuti & a pcō simus sp liberi et ab oi perturbatione securi. Hic dicto operiat calicē & sumat cum incli natione corpus transponēs in cōcauitate calicis retinēdo inter pollices et indices: & frāgat in tres partes dū dicit Per eūdē dñm nrm ihesū xpm filiū tuū. Scōa fractio cum dicit Qui tecū viuit et regnat in vnitate spūsc̄i deus. Hic teneat illas duas fracturas in sinistra manu & terciā fracturā in dextra manu in summitate calicis sic dicens

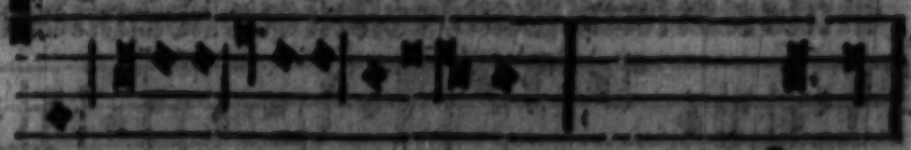

Per omnia secula seculorum. Cho. rñ ō. Amen. Deīn si eps celebr̄. dyaco. ad ppīm cōuersus baculū epi in dextera tenēs curuatura bacli ad se uersa dicit hoc mō

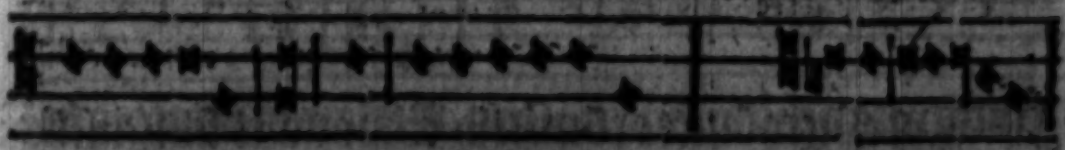

Humiliate vos ad benedictionē. Ch. rñ. Deo gras. Postea eucharistia super patenā reposita eps super populum faciat benedictionem. post bñdictionē sequatur.

Dat dñs ✠ sit sp ✠ vobīc ✠ cū. Cho. Et cū spū tuo.

ad dicendum **Agnus dei.** accedāt dyaconus ⁊ subdiaconus ad sacerdotē vterq; a dextris diacon⁹ ppior subdiaco. remotior: ⁊ dicāt simul priuatim. **Agnus dei q̄ tollis pcta mūdi: miserere nobis. Agnus dei q̄ tollis peccata mūdi: mi.no. Agn⁹ dei q̄ tollis pcta mūdi: dona nobis pacē.** In missis vo p defunctis dicat hoc modo. **Agn⁹ dei q̄ tollis pcta mūdi dona eis requiē.** tribus vicib⁹ cū hac addit. **sempiternā.** Exeqe quas nos facim⁹ pro mortuor excessibus celebrantur Quare ad missam mortuorū par nō dat: tripler assignat ratio. Prima est quoniā hoc officium triduanā christi sepulturā significat vbi par nō datur propter osculū iude. Scda q̄ non cōmunicamus mortuis: q̄ nobis nō respondēt. Unde est q̄ corp⁹ nunq̄ debet esse in ecclesia q̄diu missa de die celebratur. Tercia est quoniā ex multis granis collectis vn⁹ panis efficitur: ⁊ ex multis racemis vinum eliquatur: sic ex multis fidelib⁹ quorum quidā boni quidam mali vna ecclesia constituitur ⁊ coadunat q̄ ergo mortuo homine nescitur vtrum ipe sit de cōformitate ecclie et pacē cū creatore suo habeat: ideo pacē nō damus nec **Benedicam⁹.** nec **Deo gratias.** nec aliquas laudes resertimus pro mortuis: q̄ non est vnde agēde sint: nec enī apparet eorum requies. Hic cruce signando deponat dictam tertiam partem hostie in sanguinem sic dicendo.

Hec sacrosancta cōmixtio corporis et sanguinis dñi nostri ihesu christi fiat michi osibusq; sumentibus salus mentis et corporis: ⁊ ad vitam eternā promerendā et capescendā preparatio salutaris. Per eundem xp̄m dñm nr̄m. Anteqū pax det dicat hanc oratione.

O Domine sancte pater ops eterne deus da michi hoc sacrosanctū corpus ⁊ hūc sanguinē filii tui dñi nr̄i ihesu christi ita digne sumere vt merear per hoc

remissionem omniū peccatoꝝ meoꝝ accipere et tuo sancto spū repleri et pacē tuam habere: quia tu es deus solus et preter te nō est alius cuius spēciū sine fine permanet in secula scīoꝝ amen. Hic deosculet sacer. corporalia in dextera parte et summitatē calicis corpore dñico pr̄tactam et dyaconum dicēs. Pax tibi et ecclīe dei. R filio. Et cū spū tuo. Dyacon⁹ a dextris sacerdotis ab ipso pacem recipiat et subdyacono ferat. deinde ad gradū cho. ipse dyacon⁹ pacē portet rectoribus chori: et ipsi rectores pacem choro portēt: vterq; sua parte incipientes a maioribus. In feriis vero⁊ in festis quādo chorus nō regit pax a dyacono choro apportetur per duos extremos de scō a forma. ⁊c. vt prius. Si eps celebrauerit primo osculetur dyacon⁹ principalē subdyaconū a quo ceteri subdyaconi pacē sumāt. deinde duos secundarios rectores si duplex festum fuerit qui primo deferāt ad rectores principales. postea ipsis principalibus rectoribus ipsam pacem ex parte decani et cantoris deferentibus secūdariis vero ex parte cancellarii et thesaurarii. Post datam pacem dicat orationem sequentem priuatim anteq̄ se communicet tenendo hostiam ambabus manibus dicens.

DEus pater fons et origo toti⁹ bonitatis: qui dūctus mia vnigenitū tuum pro nobis ad infima mundi descēdere et carnē sumere voluisti quē ego indignus hic in manibus meis teneo. Hic inclinet se ad hostiā dicēs. te adoro/te glorifico/te tota mentis ac cordis intētione laudo et precor. vt nos famulos tuos non deseras sed vt pcām nr̄a dimittas. quatenus tibi soli viuo ac vero deo puro corde et casto corpore seruire valeamus. Per eundem xp̄m dominum nostrum. Amen. Alia or̄

DOmine ielu christe fili dei viui qui ex voluntate patris cooperāte spiritu scō per mortem tuam

mundū viuificasti: libera me ꝯ̄ hoc sacro sanctum corpus et hunc sanguinē tuū a cunctis iniquitatib⁹ meis et ab vniuersis malis: et fac me tuis semp obedire mandatis et a te nūq̄ in perpetuum separari permittas: saluator mundi qui cū deo patre et eodē spūsancto viuis ⁊ regnas deus. Per oīa secula seculoꝝ. Amen. Sequatur

Corpus et sanguis tui dñe ihesu xp̄e sacramentū qđ licet indign⁹ accipio nō sit michi iudicio ⁊ ꝯdēnatiōi iꝫ p tua pīt pietate corpis mei ⁊ aīe saluti amen. Ad corpus cū humiliatione dicat anteq̄ illud recipiat.

Ave in eternum sanctissima caro xp̄i michi ante omnia ⁊ super omnia summa dulcedo Corp⁹ domini nostri ihesu christi sit michi peccatori via et vita. Caueat sibi sacerdos post istas oīones dictas a nimia prolixitate tractādi ppt cogitationes volubiles aliquo cū tū in p̄missis oīonib⁹ debet sacerd̄ meditari de incarnatiōe/natiuitate/ ⁊ passiōe ⁊ pijssima morte dñi nr̄i ihesu xp̄i ⁊ de huius sacramenti virtute et tunc cum magna deuotione et oī reuerentia et timore debet cōmunicari cruce p̄ius facta ex ipso corpore christi ante os recipiētis dicēs. In nōe patris et filii: et spūssancti. Amen. Deinde ad sanguinem cum magna deuotione dicat.

Ave in eternū celestis potus michi ante omnia ⁊ super oīa summa dulcedo. Corpus ⁊ sanguis dñi nr̄i ihesu xp̄i p̄sint michi pctōri ad remedium sempiternū in vitā eternā. amen. In nōe patris et filii et spūssancti Amē. Hic sumat sanguinē. quo sumpto eat sacerdos ad dextrū cornu altaris cum calice inter manus adhuc digitis cōiunctis sicut p̄ius: et accedat dyaconus et effundat in calicem vinū vel aquam et recinserat sacerdos manus suas ne alique reliquie corporis remanteant in digitis/ vel sanguinis in calice. Cum vero aliquis

sacerdos bis debeat celebrare i vno die tñc nō debet pa-
pere ablutionē vllam: sed ponere in sacrario aut in vase
mūdo vsq; in finē alterius misse: z tñc sumatur vtraq;
ablutio post pmā ablutionē. Deinde sequat hec oō.

QUod ore sumpsimus dñe pura mēte capiam⁹:
et de munere tēporali fiat nobis remediū sempi-
ternū amē. Hic lauet digitos suos in concauitate calicis
cum vino a dyacono effuso: quo hausto sequat ista or.

HEc nos domine communio purget a crimine: z
celestis remedii faciat esse participes. Hic infun-
det idem dyaconus aquam in calice: qua hausta eat sa-
cerdos ad medium altaris et inuoluat calicem super pa-
tenam: et postea inclinet se ante altare cum magna de-
uotione dicens hanc orationem.

GRatias tibi ago dñe scte pater omps eterne de⁹/
qui me refecisti de sacratissimo corpe z sanguine
dñi nri ihesu christi: et precor vt hoc sacramētum salutis
nostre qđ sumpsi indignus peccator non veniat michi
ad iudiciū neq; ad dānationē pro meritis meis/ sed ad
profectum corporis mei et anime mee salutem in vitam
eternam amen. Et cū hac oratione eat sacerdos ad dex-
trum cornu altaris et abluat manus: z subdyaconus ei
ministret: dyacon⁹ vero interim corporalia cōplicet et ad
dextrū cornu altaris subdyaconus librum portet et acce-
pto a dyacono calice iacente super patenā et redeunte sa-
cerdote ad dextrum cornu altaris: si quid in eo infusiōis
remāserit: idē dyacon⁹ ori sacerdotis porrigat sumēdū

POst perceptionē sacramēti sacerdote ad man⁹ abluē-
das veniēte: dyaconus corporalia plicet z in loculo re-
ponat: postea vero ipsa corporalia calici cū offert. suppo-
nat ipm̄q; calicē dum cōio dr ipsi accolito remittat Qui
dū Per oīa secula seculor. post orationem dr: ea solēni

tate qua eum apportauerit reportet ablutis manibus sa cerdos reuertat se ad dextrum cornu altaris & dicat cum suis ministris cõmunionem: deinde facto crucis signaculo in facie vertat se sacerdos ad populũ: eleuatisq; aliquãtulũ brachiis et iunctis manibus dicat. Dñs vobiscum. Et interim se vertat ad altare dicens. Oremus. et postea dicat postcõiones iuxta numerum et ordinem antedictarũ oronũ ãte epl̃am. Finita vltia postcõ. fctõq; signaculo crucis i facie vtat se sacerd̃ .ad pplm̃ dicat Dñs vo. Deide diacon⁹ sua casula reidut⁹ qñ vtr̃ dicat Benedicamus domino. alio vero tempore ann dicat Ite missa est. sp ad pplm cõuerso. sed sp Fidicam⁹ do. et Requiescant in pace. conuerso ad altare dicantur. His dictis sacerdos corpore inclinato iunctis manibus tacita voce coram medio altaris dicat hãc orationem.

PLaceat tibi sancta trinitas obsequium seruitutis mee: et presta vt hoc sacrificiũ quod oculis maiestatis tue indignus obtuli: tibi sit acceptabile michiq; & omnibus pro quibus illud obtuli/ sit te miserãte propiciabile. Qui viuis et regnas de⁹: per oia scła scłor amẽ Qua finita erigat se sacerdos et signet se in facie sua dicens. In nomine patris et filii et spiritussancti. amen. Et sic inclinatione facta eodẽ ordine quo prius accesserunt ad altare in principio misse: sic induti cum cerofer. et ceteris ministris redeant in sine. et statim post Deo gratias incipiatur in choro hora nona qñ post missam dicitur. Sacerd̃. vero in redeundo dicat euãg. In principio erat v̄bũ. Cum vero sacerdos exuerit casulã & alia indumẽta sacerdotalia. dicat hos psal. sub vno Gloria patri. cum hac ãn. Tciũ puerorũ. ps. Benedicite sacerdotes dñi dño. et dicatur vsq; ad finẽ. ℣. Laudate dñm in sanctis eius. ps. Nunc dimittis. Glia p̃ri. Sicut erat

deinde dicatur ān. Trīū puerōz cātemus hymnū quē cātabāt in camino ignis benedicētes dīm. Kyrieleyson. Xpe eleyson. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Benedicam⁹ patrē et filiū cum sancto spīu. Laudemus z superexaltemus eum in secula. Benedictus es dñe in firmamento celi. Et laudabilis et gloriosus z superexaltat⁹ i secula. Benedicat et custodiat nos ōps et misericors dñs. Amē. Non intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. Quia nō iustificabitur in conspectu tuo oīs viuens. Dñe deus virtutū cōuerte nos. Et ostende faciē tuā et salui erimus. Dñe exaudi oratiōnē meā. Et clamor. Dñs vobiscū. Oratio.

Deus q̄ trib⁹ puerīs mitigasti flāmas ignīū/ accedentib⁹ ppicius: vt nos famulos tuos nō exurat flāma viciōz. Oratio. Reigne sancti spīritus renes (nostros z cor nostrum domine: vt tibi casto corpore seruiamus/et mundo corde placeamus. Oratio.

Actiones nostras qs dñe aspirando pueniz adiuuādo prosequere: vt cuncta nostra operatio a te semper incipiat et per te cepta finiatur. Et finiantur he tres orōnes sub vna determinatiōe dic. Per xpm d. no.

Ordo ad visitandū infirmum. Imprimis induat se sacerdos in suppellicio cum stola: z in eundo dicat cum suis ministris septem psalmos penitentiales. cū Gloria patri et cum antiphona. Ne reminiscaris ps. Dñe ne i furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Miserere mei dñe qm infirm⁹ sū: sana me dñe qm cōturbata sūt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu dñe vsq; quo. Conuertere dñe et eripe aiam meā: saluum me fac propter miam tuam. Qm̄ non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo lauabo per sin-

gulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter oēs inimicos meos. Discedite a me oēs qui operamini iniquitatem: quōniam exaudiuit dñs vocē fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationē meā: dñs orationem meā suscepit. Erubescant et conturbētur vehementer omnes inimici mei: conuertantur et erubescant valde velociter. Gloria patri. Sicut erat. Psalmus.

Beati quorum remisse sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir cui non imputauit dñs peccatum: nec est in spiritu eius dolus. Quoniam tacui inueteraverunt ossa mea: dum clamarem tota die. Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua: conuersus sum in erumna mea dum configitur spina. Delictum meum cognitum tibi feci: et iniusticiam meā non abscondi. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meā dño: et tu remisisti impietatem peccati mei. Pro hac orabit ad te oīs sanctus: in tpe opportuno. Verūtamē in diluuio aquarū multarum: ad eum non approximabūt. Tu es refugium meum a tribulatione que circūdedit me exultatio mea erue me a circumdantibus me. Intellectum tibi dabo et instruam te in via hac qua gradieris: firmabo sup te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulus: quibus nō est intellectus. In chamo et freno maxillas eorum constringe: qui non approximāt ad te. Multa flagella peccatoris: sperantem autem in dño mia circūdabit. Letamini in dño et exultate iusti: et gliamini oīs recti corde. Gloria patri.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt michi: et confirmasti super me manum tuā. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee super gresse

sunt caput meū: et sicut onus graue grauate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipientie mee. Miser factus sū et curuatus sū vsq; in finem: tota die contristatus ingrediebar. Quia lumbi mei impleti sunt illusionibus: et nō est sanitas in carne mea Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desyderiū meum: et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meū cōturbatū est dereliquit me virtus mea: et lumen oculorū meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei: aduersum me appropinquauerunt et steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt: et vim faciebant qui querebāt animā meā. Et qui inquirebāt mala mihi locuti sunt vanitates: et dolos tota die meditabantur. Ego autem tanq̄ surdus nō audiebā: et sicut mutus non aperiēs os suū. Et factus sum sicut homo non audiens: et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speraui: tu exaudies me dñe deus meus. Quia dixi nequādo supergaudeāt michi inimici mei: et dum commouētur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sū: et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annunciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati sunt super me: et multiplicati sunt qui oderūt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant michi: quoniā sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriū meum domine deus salutis mee. Gloria patri. Psalmus.

Miserere mei deus: scōm magnā misam tuā. Et scōz multitudinē miserationū tuarz dele iqtatē meā. Amplius lauta me ab iqtate mea: et a pctō meo mū

da me. Qm iniqtatē meā ego cognosco: ꝫ peccm meum contra me est semp. Tibi soli peccaui et malū coram te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris: Ecce enī in iniqtatibus conceptus sū: et in peccis concepit me mater mea. Ecce enī veritatē dilexisti: incerta ꝫ occulta sapiētie tue manifestasti michi. Asperges me dñe ysopo et mundabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū ꝫ leticiam et exultabunt ossa hūiliata. Auerte faciem tuam a peccatis meis: et oēs iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus: et spiritum rectū innoua in visceribus meis. Ne proicias me a facie tua: et spiritū sanctū tuū ne auferas a me. Redde michi leticiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te conuertētur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: ꝫ exultabit lingua mea iusticiam tuam. Dñe labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuā. Qm si voluisses sacrificium dedissem vtiqꝫ holocaustis non delectaberis. Sacrificiū deo spūs contribulatus: cor cōtritum et humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. Gloria patri. ℣ Psalm⁹.

Domine exaudi orationē meā: et clamor meus ad te veniat. Nō auertas faciē tuam a me: in quacunqꝫ die tribulor inclina ad me aurē tuā. In quacunqꝫ die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremium aruerunt. Percussus sum vt fenum ꝫ aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemitus mei: adhesit os meum carni mee. Similis fa-

ctus sum pellicano solitudinis: factꝰ sū sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui et factus sū sicut passer: solitarius in tecto. Tota die exprobrabant michi inimici mei: et q̄ laudabant me aduersum me iurabāt. Q̄ cinerē tā q̄ panem manducabā: et potū meū cū fletu miscebam. A facie ire indignationis tue: quia eleuans allisisti me Dies mei sicut vmbra declinauerunt: et ego sicut fenū aruī. Tu autem domine in eternum permanes: et memoriale tuū in generatione ⁊ generationem. Tu exurgens dñe misereberis syon: quia tēpus miserendi eius/ q̄ venit tps. Q̄ñ placuerunt seruis tuis lapides eius: et terre eius miserebuntur. Et timebūt gentes nomen tuū dñe: et omnes reges terre gloriā tuā. Q̄ ⁊ edificauit dñs syon: ⁊ videbitur in glia sua. Respexit in oratione humilium: et nō sprēuit precē eoꝝ. Scribantur hec in generatione altera: et populus qui creabitur laudabit dominū. Q̄ prospexit de excelso sancto suo: dñs de celo in terrā aspexit. Vt audiret gemitus compeditoꝝ: vt solueret filios interēptoꝝ. Vt annūciēt in syon nomē domini: et laudem eius in hierlm. In cōueniendo populos in vnum: et reges vt seruiāt dño. Respōdit ei via virtutis sue: paucitatē dierū meoꝝ nūcia michi. Ne revoces me in dimidio dieꝝ meoꝝ: in generatione ⁊ generationē anni tui. Initio tu dñe terrā fundasti: ⁊ opa manuū tuarū sunt celi. Ipsi peribūt tu aūt permanes: ⁊ oēs sicut vestimentū veterascent. Et sicut operturium mutabis eos ⁊ mutabuntur: tu aūt idemipse es et anni tui nō deficiēt. Filii seruoꝝ tuoꝝ habitabunt: et semen eoꝝ in seculum dirigetur. Gloria patri. ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendentes: in vocē deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe

quis sustinebit? Qz apud te ꝓpiciatio est: et ꝓpter le
gem tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea i verbo ei⁹:
speravit aīa mea in dño. A custodia matutina vsq; ad
noctem: speret israel in dño. Qz apud dñm mīa: et copi
osa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex om
nibus iniquitatibus eius. Gl oria patri. Psalmus.

Domine exaudi orationē meā auribꝰ ꝑcipe obse
crationem meā: in veritate tua exaudi me i tua
iustitia. Et nō intres in iudiciū cum seruo tuo: qz non
iustificabitur in conspectu tuo oīs viuens. Qz persecu-
tus est inimicus aīam meā: humiliauit in terra vitam
meā. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi:
et anxiatus est super me spūs meus in me turbatum est
cor meū. Memor fui dierum ātiquorꝫ meditatus sum
in oībus operibus tuis: in factis manuū tuarū medita-
bar. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut ter-
ra sine aqua tibi. Velociter exaudi me domine: defecit spi-
ritus meus. Non auertas faciem tuam a me: et simi-
lis ero descendentibus in lacū. Auditā fac mihi mane
mīam tuam: qz in te speraui. Notā fac mihi viam in
qua ambulē: qz ad te leuaui aīam meā. Eripe me de
inimicis meis dñe ad te confugi: doce me facere volun-
tatem tuam quia deus meus es tu. Spiritus tuus bo-
nus deducet me in terrā rectā: ꝓpter nomen tuum dñe
viuificabis me in equitate tua. Et duces de tribulatione
aīam meam: ⁊ in mīa tua disperdes oēs īimicos meos.
Et perdes oēs qui tribulant aīam meā: qm̄ ego seruus
tuus sum. Gl oria patri. ān. Ne reminiscaris domine
delicta nostra vel parentū nostrorꝫ: neq; vindictam su-
mas de peccatis nostris/parce domīe parce famulo tuo
quem redemisti ꝓcioso sanguine tuo: ne in eternū ira-
caris ei. Et cū intrauerit domū: dicat Pax huic domui.

et oibus habitãtibus in ea: par ingredientibus et egredientibus. Et sciendũ est qñ infirmus debet inungi: affereda est ei ymago crucifixi. et ante conspectũ eius statuenda vt redẽptorẽ suum in ymagine crucifixi adoret: et passionis eius quã pro pctõrũ salute sustinuit recordet. Deinde aspergat infirmũ aqua bñdicta. et statim sequatur. Kyrieleyson. Xpe. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos. Salvũ fac seruũ tuũ vel ancillã tuam. Deus meus sperantem in te. Mitte ei dñe auxiliũ de sancto. Et de syon tuere eũ. Nichil proficiat inimicus in eo. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi. Dñs vobiscũ. Oremꝰ. Oratio.

DEus qui beatũ petrũ apl̃m tuũ mirifice ab thabitam famulã tuã vt eiꝰ precibus suscitaretur ad vitam: exaudi nos ꝗs vt hunc famulũ tuũ N. quẽ in nomine tuo visitat nostra fragilitas / exorata medicine tue medela citius sanitati restituat. Per christũ. Oremus. Oratio.

OMps sempiterne deꝰ qui subuenis in periculis et necessitate laborantibus et flagella clemẽter tam peras: te dñe supplices exoramꝰ vt pavilitationem tuã sanctã erigas hunc famulũ tuũ N. et hac egrotatione qua teneꝝ et representes eum ecclie tue sancte icolumem: ad laudẽ et gloriã nois tui. Per xpm. Oremus. Oratio.

EXaudi nos oipotens et misericors deus et visitationem tuã cõferre dignetis sup hũc famulũ tuum N. quẽ diu: ecta verat infirmitas: visita eum dñe sicut visitare dignatus es socrũ petri puerumq; centurionis et thobiã et sarrã per sanctũ angelũ tuũ raphaelem restitue in eo dñe pristinã sanitatẽ vt mereatur in atrio domus tue dicere: castigãs castigauit me dñs et morti non tradidit me saluatoꝛ mundi. Qui cum deo patre et spũ scto vivis et regnas deꝰ. Per oia scla sclorꝫ. amẽ. Oꝛ

Ad visitandū infirmū.

DEus qui famulo tuo ezechie terq̃tos annos ad vitā donasti: ita et hūc famulum tuū N. a lecto egritudinis tua potētia erigas ad salutē. Per xpm. Or.

RESpice qs dñe famulū tuū N. in infirmitate sui corporis laborantem/ et animā refoue quā creasti: vt castigationibus emūdata continuo se sentiat tua medicina saluatam. Per christum dñm nostrum. Or.

DEus qui facture tue pio semper dñaris affectu: inclina aurē tuā supplicationibus nostris: et famulū tuū N. ex aduersa valitudine sui corporis laborātem placatus respice: et visita in salutari tuo / ac celestis gratie presta medicinā. Per christū dñm nostrum. Or.

VIrtutū celestium deus qui ab humanis corporibus oēm languorem et omnē infirmitatē pcepti tui potestate depellis: adesto propicius huic famulo tuo N. vt fugatis infirmitatibus et viribus receptis nomen sanctum tuum instaurata protinus sanitate benedicat. Per christum dominū nostrum. Oremus. Oco.

DOmine sancte pater omnipotēs etne deꝰ q̃ fragilitatē cōditionis humane infusa virtutis tue dignatione confirmas: vt salutaribus remediis pietatis tue corpora nostra et mēbra vegetentur super hunc famulū tuū N. propicius intende: vt omni necessitate corporee infirmitatis exclusa: gratia in eo plustime sanitatis perfecte reparetur. Per xpm dñm nrm. Oremus. Or.

RESpice dñe de celo et vide et visita hūc famulum tuū N. et benedic eum sicut benedicere dignatus es abraham/ ysaac et iacob: respice super eum dñe oculis mie tue: et reple eum omni gaudio et letitia et timore tuo expelle ab eo oēs inimici insidias: et mitte angelum pacis qui eum custodiat et domū istam in pace perpetua. Per dñm nostrum. &c. Deinde prius ꝙ vngatur infirmus

aut cōmunicentur: hortatur cum sacerdos hoc modo.

FRater charissime gras age omipotenti deo p vni uersis ⁊ obsequiis tuis: patiēter et benigne suscipiēs infirmitatē corporis quā tibi deꝰ imisit: ita ut ipsam humiliter sine murmure toleraueris: infert ale tuemarti mū pzemiū ⁊ salutē. Et frater carissime qz via vniuerse carnis ingressurus es/ esto firmus in fide/ qui enī nō est firmus in fide: infidelis est/ ⁊ sine fide impossibile est placere deo: et ideo si saluus esse volueris ante omnia opus est vt teneas catholicā fidē: quā nisi integrā inviolatam qz seruaueris: absqz dubio in eternū peribis. Deinde bonū et valde expediēs est vt sacerd. exponat infirmo xiii. articulos fidei: quoꝝ vii. pzimi ad mysteriū trinitatis: et vii. alii ad xpi hūanitatē ptinēt: vt si forte pzius in aliquo ipsoꝝ errauerit/ titubauerit/ vel dubius fuerit: antequā mortē dī adhuc spūs vnitꝰ est carni ad fidē solidā reducatur et pōt sacerd. dicere sic. FIdes autē catholica hec est frater: credere in vnū deū hoc est in vnitatem diuine essentie in trinū yponaꝝ indiuisibili trinitate. ii. Patrē ingenitū esse deum. iii. Unigenitū dei filiū esse deum per oīa coequalē pri. iiii. Spūm scm non genitū/ nō factū/ non creatū: sed a pre et filio pariter procedentē esse deū pri filioqz consubstantialē etiā et equalē. v. Creatorē celi et terre: id est oīs visibilis ⁊ invisibilis creature a tota invisibili trinitate. vi. Sanctificationē ecclie p spūm scm et gratie sacramēta: ac cetera oīa in quibꝰ cōmunicat eccla xpiana in quo intelligit qz ecclia catholica cū suis sacramētis ⁊ legibꝰ p spūm scm regulata: oī hoī ꝓficiētiqz sacinorosolo pctōri sufficit ad salutē: et extra ecclesiā catholicam non est salus. vii. Consummationē ecclie per gloriā sēpiternā in aīa et carne veraciter suscitādo: ⁊ per cuius oppositū intelligit eterna dānatio reprobōꝝ. Si vis ergo saluus

esse frater: ita de mysterio trinitatis sentias. Deinde exprimat ei sacerdos alios septem articulos ad christi humanitatē pertinētes hoc modo. Similiter frater charissime necessarium est ad eternā salutē vt credas et confitearis dñi nostri ihesu christi incarnationem seu verā carnis assumptionē p spīm sctm ex sola virgine gloriosa. i. Verā incarnati dei natiuitatē ex virgine incorrupta. ii. Verā christi passionē et mortē sub tyrānide pylati. iiii. Verā christi dei descēsionē ad inferos i aīa ad spoliationem tartari quiescente corpore christi in sepulchro. v. Veram christi dei tercia die a morte resurrectionem. vi. Veram ipsi⁹ ad celos ascensionē. vii. Ipsius venturi ad iudiciū certissimā expectationē. Hec est fides catholica frater quā nisi fideliter firmiterq; crediderit sicut sancta mater ecclia credit: saluus esse nō poteris. Et si infirmus laicus vel simpliciter litterat⁹ fuerit: tūc potest sacerdos articulos fidei in gñali ab eo inquere sub hac forma. Charissime frater: credis patrem et filium et spīm sanctum esse tres personas et vnum deū et ipsam bndictam atq; indiuisibilē trinitatem creasse oīa creata visibilia et inuisibilia: et solum filiū de spiritu sancto conceptum incarnatum fuisse ex maria virgine: passum et mortuum pro nobis in cruce sub poncio pylato: et sepultum descendisse ad inferna: die tercia resurrexisse a mortuis: ad celos ascendisse. Iterum venturum ad iudicandum viuos et mortuos/ omnesq; homines tunc in corpore et aīa resurrecturos/ bona et mala scōm merita sua recepturos et remissionem peccatorum per sacramētorum ecclesie perceptionem: et sanctor cōmunionem. id est omnes homines in caritate existentes esse participes omnium bonorum gratie que fiunt in ecclia et omnes qui communicant cum istis hic i gratia communicare

cum eis in gloria. Deinde respondeat infirmus. Credo firmiter in omnibus sicut sancta mater credit ecclesia: protestando coram deo et omnibus sanctis continue hoc esse meam veram et firmam intentionem quomodocunq; aliquis spiritus malignus memoriam meā aliter forte in futuro sollicitauerit perturbare. Deide dicat sacerdos. Charissime frater: quia sine charitate nichil proderit tibi sola fides: testante apostolo qui dicit. Si habuero omnem fidem ita vt montes transferam/charitatē autem non habuero nichil sum: et ideo oportet te diligere dominum deum tuum super omnia ex toto corde tuo & ex tota anima tua: et proximum tuum propter deum sicut teipsum. nam sine huiusmodi charitate nulla fides valet. Exerce ergo charitatis opera dum vales: et si multum tibi affuerit abunder tribue: si autem exiguum illud impertiri stude/et ante omnia si quem iniuste leseris/satisfacias si valeas: si autem: expedit vt ab eo veniam humiliter postules/dimitte debitoribus tuis et illis qui in te peccauerunt vt deus tibi dimittat/obedientes te diligas et pro malis bona retribuas: dimittentiq; saluator et dimittetur vobis. Spem etiam firmā et bonā fiduciam frater oportet te habere in deo et in misericordia sua: et si occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatorum tuorū: dole/sed nullo modo desperes: immo cogita quoniam testatur scriptura. Misericordia eius super omnia opera eius: et illi soli proprium est semper misereri et parcere: et secundum altitudinem celi a terra corroborauit misericordiā suā super timentes se. Spera igitur in deo & fac bonitatem quoniam sperantem in domino misericordia circundabit: et qui sperant in domino habebunt fortitudinem et assument pennas vt aquile volabunt & non deficiēt: volabit enī a tenebris ad lumē: a

carcere ad regnum: a miseria presenti ad gloriā sempiternā. Deinde stabilito sic infirmo in fide/charitate et spe/dicat ei sacerdos. Charissime frater si velis ad visionem dei peruenire: oportet omnino q̄ sis mundus i mente/et purus in conscientia. ait enī christus in euāgelio. Beati mundo corde: q̄m ipsi deum videbunt. Si ergo vis mundū cor et conscientiā sanam habere peccata tua vniuersa confitere: oris enim confessio fit ad salutē. Ut ait apostolus. Et quia forte ante hoc aut per obliuionem: aut verecundie cōfusionē aliqua peccata tua vel eorum circunstantias aggrauantes omisisti/truncasti absconditi/vel minus cōfessus fuisti: ideo iam resume ab initio et confitere/quoniā in proximo est vt viā vniuerse carnis ingressurus sis et tunc amplius cōfiteri nō poteris: dic ergo vni peccata tua/vt deus coram multis milibus in die iudicii ea tegat. Si tu autem hic ea tegas et abscondas: in omnium conspectu ad tui cōfusionem in die iudicii denudabuntur. Recognita ergo oēs annos tuos in amaritudine anime tue: et nō sit tibi sollicitudo de aliqua creatura vel rebus mūdanis: sed omnem sollicitudinem tuam proice in deum/et noli esse immemor salutis anime tue/multum tempus in vanū trāsegisti: nunc vna hora tibi forte tantum superest in hac vita/et ideo hanc expende totaliter in vtilitatem et commodū anime tue. Surge frater de lacu miserie et de luto peccati per confessionem. Grandis enim tibi restat via. Surge ergo vt lotus lachrymis contritionis comedere valeas panem vite: hoc est sacramentum corporis christi quod erit tibi in via hac qua gradieris robur et fulcimētum/et ambulabis per dei gratiam in fortitudine cibi illius vlq; ad montem dei: quod tibi concedat omnium fidelium redemptor dei filius iesus christus. Amen.

Deinde audita integra cõfessione infirmi et facta inter rogationibus expedientibus iniungat sacerdos infirmo q̃ si quid iniuste alteri habuerit: vel si quem iniuste leserit seu damnificauerit: reddat et satisfaciat si valeat: finaute venia humiliter postulet: attamẽ non iniungat sacerdos aliquam penitentiam sed dicat ei benigniter hoc modo. Frater tu totz talia peccata commisisti: p quibus si tu esses sanus talem penitentiã deberes agere vlqz ad tale tempus. Innotescendo ei illam penitentiã in speciali sed q̃ infirmus es et forte vita tua ad hoc peragendũ extendere non valebit: ideo nõ iniungo tibi aliquam penitentiam: volo tamẽ q̃ si forte discesseris: facias talem elemosynã vel ad minus iniũgas amicis vel executorib⁹ tuis ipsam facere ex parte tua pro ipsa penitẽtia. Assignãdo ipsam elemosynã in speciali. Si autẽ conualueris: penitentiam quã tibi notificaui adimpleas vel iterum humiliter de nouo redeas ad confessionem: vel michi vel alii qui tibi absolutiõis beneficium in hac parte de iure conferre valeat et debeat. Et concedo tibi q̃ omnes indulgentie quorumcunq̃ prelatorz tibi concesse seu qualitercunq̃ concedende: eorumq̃ benedictiones/ oiõs aque bñdicte asperliones/ deuote pectoris tui tonliones/ cordis tui contritiones/ ista cõfessioz omnes alie confessiones tue deuote/ omnia ieiunia/ abstinentie/ elemosyne/ vigilie/ discipline/ orationes ꝛ peregrinationes/ et omnia alia bona que fecisti vel facies: et omnia mala que pro deo siue iniuste sustinuisti vel sustinebis: passio saluatoris dñi nostri ihesu christi/ meritaq̃ beatẽ gloriose virginis marie et omniũ aliorũ sanctorũ: necnon suffragia totius sancte ecclesie catholice: cedant tibi in remissionem istorum et omnium aliorum peccatorz tuorum/ in augmentationem meritorz ꝛ consecutionẽ

ptem̄ioꝝ eternoꝝ. Amen. Deinde dicat sacerd̄. hoc mō.
Miserearꝫ tui omnipotens deus et dimittat tibi om-
nia peccata tua: liberet te ab oī malo conseruet et confir-
met et ad vitā perducat eternā. Amē. Deinde absoluat
sacerdos infirmū ab oībus peccatis suis hoc mō dicēs.
Dominus noster iesus christus p̄z sua magna
pietate te absoluat: ⁊ ego auctoꝛitate eiusdem dei
et dñi nostri iesu christi et btōꝝ apostoloꝝ petri et pauli
et auctoꝛitate michi tradita absoluo te ab omnibus pec
catis his de quibus coꝛde contritus ⁊ oꝛe michi cōfessus
es: et ab oībus aliis peccatis tuis de quibus si tuē occur-
reꝛent memoꝛie ꝓfiteri velles: ⁊ sacramētis ecclesie te re-
stituo. In nomine patris et filii et spiritussancti. Amen.
Notandū est ꝙ licet sacerdos possit de facto absolue-
re infirmum in articulo moꝛtis ab oībus peccatis suis:
tamen si aliquis casus occurrat in confessione a quo ip-
se sacerdos eum alias de iure absoluere non posset: intel-
gendum est infirmo ꝙ cum conualuerit p̄sentet se illi
ad confitendum qui eum de iure vel consuetudine i hac
parte absoluere debeat: receptuꝛus eius mandata et sa-
tisfacturus. nam alias reincidit in eandem sententiam
quam p̄ius sustinuit. Si infirmus bullam habeat apo
stolicam de plenaria absolutione et remissiōe omnium
peccatoꝝ suoꝝ semel in articulo moꝛtis concessam: tunc
p̄imo legat sacerdos effectum bulle: deinde ceteris pe-
actis vt p̄dictum est fiat eius absolutio sub hac forma
Dominus nr̄ iesus xp̄s p̄z sua magna pietate te
absoluat: et ego auctoꝛitate eiusd̄ dei et dñi nr̄i
iesu xp̄i et beatoꝝ apostoloꝝ̄ petri et pauli et dñi nostri
dñi N. diuina p̄uidentia sūmi pontificis et virtute gr̄e
tibi concesse et electionis qua me in tuum cōfessoꝛem ele
gisti in hac parte michi cōmissa: absoluo te ab omnib⁹

peccatis tuis de quibus corde contritus et ore michi confessus es: et ab omnib⁹ aliis peccatis tuis de quib⁹ si tue occurrerent mēorie confiteri velles: ab omni fractione votor/et ab omni omissione salutarium penarū sacramentaliter tibi iniunctarū: et ab omni trāsgressione diuinor mandatorū tibiq; concedo plenā indulgentiam omniū peccatorū tuor inquantū claues ecclesie et ptās dñi pape se extendunt: Et si immiscendo te diuinis sicut nodat⁹ es aut vnq; fuisti q aliquam notam ireregularitatis contraxisti vel penam suspensionis interdicti seu excommunicationis incurristi: eadem auctoritate tollo et amnoueo tecumq; dispenso/et sacramentis ecclesie te restituo. In nole patris et filii et spiritussancti. Amen
Deinde dicat sacerdos oratiōem sequentem cum Dominus vobiscum. et cum Oremus. Oratio.

OReminde dñe huic famulo tuo dexteram celestis auxilii vt te toto corde requirat/et que digne postulat assequatur. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum ℟. Amen. Sequatur.
Bene✠dictio dei patris omnipotentis et filii et spiritussancti super te descendat et maneat semper. Amen.
Deinde osculetur crucem infirmus et sacerdotē et postea dēs alios per ordinē et interim dicat sacer. morosius Dominus vobiscū. Et cū spiritu tuo. Oremus. Dño.

DEus misericors de⁹ clemens: qui secūdum multitudinem miserationū tuarū peccata penitentium dēles et p̄teritor. criminū culpas venia remissionis euacuas: respice super hunc famulum tuum ℣. sibi remissionē omnium peccator suor tota cordis contritione poscentē: renoua in eo piissime pat quicqd diabolica fraude violatū est: & vnitati corporis ecclesie me⁹bum infirmū p̄tōr precepta remissione restitue/miserere dñe

genituũ eius miserere lachrymarũ miserere tribulationum atq; doloꝝ et nõ habentẽ fiduciã nisi in tua mia ad sacramẽtũ reconciliationis admitte. Per x. Oꝛe. Oꝛ

OA nobis q̃s dñe vt sicut publicanꝫ precabꝫ z confessis eplacatus es: ita et huic famulo tuo ℞. benignus aspira vt in confessione flebili permanens misericordiam tuam celeriter consequatur: sacrisq; altaribus restitutus: cursuloq; diuino famulatui mãcipetur. Per christum dominum nostrum. Amen. Absolutio.

ABsoluimus te ℞. vice bti petri apłoꝝ pncipis cui dñs potestatem ligandi atq; soluendi dedit et quãtum ad te ptinet accusatio z ad nos remittit: sit tibi ops deus vita et salus et oim pctoꝝ tuoꝝ pius indultoꝝ. Qui viuit z regnat cũ deo pa. ℣c. ℣iuloꝝ infirmatur infirmꝫ capiat lacer. ã. Saluatoꝝ mundi ℣ Deus dicat ℣.

IN te dñe speraui nõ cõfundar in eternum: in iustitia tua libera me z eripe me. Inclina ad me aurem tuã: et salua me. Esto michi in deũ protectoꝝem: z in locũ munitũ vt saluũ me faciaꝫ. Quoniã firmamentũ meũ: et refugium meum es tu. Deus meus eripe me de manu peccatoꝝis: et de manu contra legẽ agẽtis et iniq Quoniã tu es patientia mea: domine spes mea a iuuẽtute mea. In te confirmatus sum ex vtero: de ventre matris mee tu es protectoꝝ meus. In te cantatio mea semper: tanꝗ prodigiũ mũlt factus sum multis et tu adiutoꝝ fortis. Repleatur os meũ laude: vt cãtem gloriã tuam tota die magnitudinem tuã. Ne proicias me in tpe senectutis: cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei michi: z qui custodiebant aiam meã cõsilium fecerũt in vnũ. Dicentes deus dereliquit eum persequimini et cõprehendite eũ: quia nõ est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus meus in auxi-

uium meum respice. Confundan tur et deficiant detra hẽtes ale mee: operiãtur cõfusione et pudore q̃ querunt mala michi. Ego aũt semper sperabo: et adiiciã super omnẽ laudẽ tuã. Os meũ annũciabit iusticiã tuã: to ta die salutare tuũ. Quñ nõ cognoui litteraturã: introi bo in potentias domini: dñe memorabor iusticie tue so lius. Deus docuisti me a iuuẽtute mea: ẽ vsq; nũc pnũ ciabo mirabilia tua. Et vsq; in senectã et senium: deus ne derelinquas me. Donec annuncié brachiũ tuũ: ge nerationi oĩ que vẽtura est. Potentiã tuã et iusticiam tuam deus vsq; ĩ altissima que fecisti magnalia: de⁹ q̃s similis tibi? Quãtas ostẽdisti michi tribulatiões mul tas ẽ malas: ẽ cõuersus viuificasti me ẽ de abyssis terre iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificẽtiã tuã: et conuersus cõsolatus es me. Nã et ego cõfitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuã. deus psallã tibi in cytha ra sanctus israel. Exultabũt labia mea cum cantauero tibi: et anima mea quam redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabitur iusticiam tuã: cum cõfusi et reuereti fuerint qui querunt mala michi. Finito psalmo cum Gloria pẽ. Sicut erat. tota dicat ãn. Saluator mun di salua nos qui per crucem et sanguinẽ redemisti nos auxiliare nobis te deprecamur deus noster. Tunc dicat sacerdos Dominus vobiscũ. et Oremus. Oratio.

OMnẽs sempiterne deus qui per beatũ iacobũ apo stolũ tuũ locut⁹ es dicẽs: infirmatur q̃s ĩ vobis inducat pẽsbyteros eccle et orẽt sup eum vngẽtes oleo sancto in nõe dñi: et oratio fidei saluabit infirmum: et alleuiabit eũ dñs ẽ si in peccis sit dimittentur ei: dignare per manus nostras hũc famulũ tuũ. N. infirmũ de oleo sanctificato vngere et virtute benedictionis tue salutẽ pristine restituere: vt q̃ exterius p ministeriũ nostrum

m.i.

efficitur: hoc interius spialiter tua diuina virtus ac lui sibiliter tua magnalia operetur. Per do. Tūc sacerdos accedēs ad infirmū incipiat psal. Ieqn. quē choꝛꝰ vel clericus totum prosequatur: et sic fiat de ceteris pīs. Ieqn. ps

Usqz quo dñe obliuiscer me i finē: vsqz quo auertis faciē tuā a me: Quādiu ponā cōsilia in aīa mea: dolorem i corde meo per diē. Usqz quo exaltabit inimicus meus super me: respice et exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam i morte: nequando dicat inimicus meus prevalui aduersus eū. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego aūt in mia tua speraui. Exultabit cor meum in salutari tuo cātabo dño q̄ bona tribuit michi: psallam nomini dñi altissimi. Gloria patri. Dū dꝛ predi. ps. a choro vel a clerico: accipiat interī sacerdos oleū infirmoꝝ sup pollicē dextrū: et sic cū illo pollice tangat īfirmum cum oleo signum crucis faciens super vtrūq̄ oculum incipiendo ad dextrum oculum: et dicat sacerdos hoc modo.

Per istā vnctionē z suā pīssimā miam īdulgeat tibi dñs q̄cq̄d peccasti p vīsū. R. amē. Sequat p

Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super me. Domine deꝰ meꝰ clamaui ad te: et sanasti me. Domine eduxisti ab inferno aiam meā: saluasti me a descendentibus in lacū. Psallite dño sancti eius: et cōfitemini memorie sctitatis eius Quoniam ira in indignatione eius: z vita in voluntate eius. Ad vesperum demorabitur fletus; et ad matutinum leticia. Ego aūt dixi in abundātia mea: non mouebor in eternum. Domine in voluntate tua: prestitisti decori meo virtutem. Auertisti faciem tuam a me: et factus sum conturbatus. Ad te dñe clamabo: z ad deum meum deprecabor. Que vtilitas in sanguine meo: dū

descendo in corruptionē? Numqd confitebitur tibi pul-
uis: aut ānunciabit veritatem tuā? Audiuit dñs ⁊ mi-
sertus est mei: dñs factus est adiutor meus. Conuertisti
planctū meū in gaudiū mihi: concidisti saccū meū ⁊ cir-
cumdedisti me lētitia. Ut cātet tibi gloria mea et nō cō-
pungar: domine deus meus in eternum confitebor tibi.
Gloria patri. Sicut erat. Deinde super latus dicens

Per istā vnctionē ⁊ suā pissimā misericordiam
indulgeat tibi dñs quicquid peccasti vel auditi. Amē. Sequi-
tur Iudica me deus et discerne causam meā de gente
nō sctā: ab homine iniquo et doloso eripe me. Quia tu
es deus fortitudo mea: quare me repulisti et quare tristis
incedo dū affligit me inimicus. Emitte lucem tuā ⁊ ve-
ritatem tuā: ipsa me deduxerunt et adduxerūt in mōtē
sanctū tuū et in tabernacula tua. Et introibo ad altare
dei: ad deum qui letificat iuuentutem meā. Confitebor
tibi in cythara deus deus meus: quare tristis es anima mea
et quare conturbas me? Spera in deo quoniam adhuc
confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Glo-
ria patri et filio et spūi sancto. Deinde super labia dicēs

Per istā vnctionē ⁊ suā pissimā misericordiam
indulgeat tibi dominus quicquid peccasti per gu-
stum et illicita verba. ℟ Amen. Sequatur psalmus.

Deus in nomine tuo saluum me fac: et in virtute tua
iudica me. Deus exaudi orationē meā: auribus
percipe verba oris mei. Quia alieni insurrexerūt aduersū
me: et fortes quesierunt animam meā et non proposuerunt
deum ante cōspectum suum. Et ecce enim deus adiuuat
me: ⁊ dñs susceptor est animē. Auerte mala inimicis
meis: ⁊ in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrifica
bo tibi: et confitebor nomini tuo dñe quia bonum est. Quia ex
omni tribulatione eripuisti me: et super inimicos meos

Marco

desperit oculus meus. Ofilia pri. Deinde sup nares dicēs.

PEr istā vnctionē z suā pīissimā mīam īdulgeat tibi dñs q̄cq̄d p̄cassti p odoratū. R. amē. Deīt p

DEus in adiutoriū meū intende: dñe ad adiuuandū me festina. Cōfundant z reuereant: q̄ querunt aīam meā. Auertantur retrorsum z erubescant: q̄ volunt mihi mala. Auertātur statim erubescentes: q̄ dicunt mihi euge euge. Exultent z letētur i te oēs qui querunt te: et dicant semper magnificetur dñs qui diligunt salutare tuū. Ego vero egenus z pauper sum: deus adiuua me. Adiutor meus z liberator meus es tu: domine ne moreris. Ofilia pri. Manus sacerdotis īfirmi debēt inūgi i partib⁹ exteriorib⁹. nā et episcop⁹ linebat in partib⁹ interiorib⁹. Manus vero cuiuscūq; alteri⁹ īfirmi debent inungi interius. Deinde sup manus ita dicens.

Marg

PEr istam vnctionem et suam pīissimam miseri: cordiam indulgeat tibi dominus quicquid pec= cassti per tactum. R. Amen. Sequatur psalmus.

INclina domine aurē tuā z exaudi me: qm̄ inops et pauper sum ego. Custodi aīam meā quoniā sanctus sum: saluū fac seruum tuum deus sperantem i te. Miserere mei dñe qm̄ ad te clamaui tota die: letifica aīmam serui tui quoniā ad te dñe aīam meam leuaui. Quoniam tu domine suauis et mitis: et multe mie= ricordie oībus īnuocantibus te. Auribus percipe dñe orationem meā: intende voci deprecationis mee. In die tribulatio nis mee clamaui ad te: q⁹ exaudisti me. Non est similis tui in diis dñe: et nō est secūm opera tua. Omnes gētes quascūq; fecisti venient et adorabūt coram te domine: et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu: et faciens mirabilia / tu es deus solus. Deduc me domine in via tua z ingrediar in veritate tua: letetur cor.

meum vt timeat nomen tuū. ℣ Cōfitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: et glorificabo nomen tuum in eternū. ℣ Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meā ex inferno inferiori. ℣ Deus iniqui insurrexerūt super me: et synagoga potentiū quesierūt animam meā: et non proposuerunt te in conspectu suo. ℣ Et tu dñe deus miserator et misericors: patiens et multemisericors et verax. ℣ Respice in me et miserere mei: da imperiū puero tuo: et saluū fac filium ancille tue. ℣ Fac mecū signū i bono vt videant q̄ oderūt me: et confundātur: quōm tu dñe adiuuisti me et cōsolat⁹ es me. ℣ Glia. ℣ Exaudi supplicationem meam. ℣ Dñe ne in furore tuo arguas me. ℣ Neque in ira tua corripias me. ℣ Miserere mei dñe quoniam infirmus sum. ℣ Sana me dñe quoniam conturbata sunt ossa mea. ℣ Et anima mea turbata est valde. ℣ Sed tu dñe vsquequo. ℣ Conuertere dñe et eripe animam meam. ℣ Saluum me fac propter misericordiam tuam. ℣ Quoniam non est in morte qui memor sit tui. ℣ In inferno autem quis confitebitur tibi. ℣ Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectum meum: lacrimis meis stratum meum rigabo. ℣ Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. ℣ Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit dñs vocem fletus mei. ℣ Exaudiuit dñs deprecationem meam: dñs orationem meam suscepit. ℣ Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertantur et erubescant valde velocissime. ℣ Gloria patri. ℣ Sicut erat. ℣ Kyrieleyson. ℣ Christeleyson. ℣ Kyrieleyson. ℣ Pater noster. ℣ Et ne nos inducas in temptationem. ℣ Sed libera nos a malo. ℣ Saluum fac seruum tuum deus meus sperantem in te. ℣ Mitte ei dñe auxilium de sancto. ℣ Et de sion tuere eum. ℣ Esto ei dñe turris fortitudinis a facie inimici. ℣ Nichil proficiat inimicus in eo: et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣ Mitte dñe virtutem in eum: et super inimicos eius preualeat. ℣ Memento nostri dñe secundum bonam voluntatem populi tui. ℣ Visita nos in salutari tuo. ℣ Ad videndum bona electorum tuorum. ℣ Ad letandum in letitia gentis tue. ℣ Ut cum hereditate tua laudemur. ℣ Fiat misericordia tua dñe super nos. ℣ Quemadmodum speranimus in te. ℣ Dñe exaudi orationem meam. ℣ Et clamor meus ad te veniat. ℣ Dñs vobiscum. ℣ Et cum spiritu tuo. ℣ Oremus. ℣ Deus cui proprium est misereri semper et parcere: suscipe deprecationem nostram: vt hunc famulum tuum quem (vel hanc famulam tuam quam) pro peccatis suis grauiter penitet: tribulationis sue dolor ad te confitentem (vel confitentem) misericorditer respiciat. Per dñm nostrum ihesum christum filium tuum: qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus. per omnia secula seculorum. ℣ Amē. ℣ Dñs vobiscum. ℣ Et cum spiritu tuo. ℣ Oremus. ℣ Deus misericordiarum pietate mirabilis: qui pro redemptione humani generis vnigenitum filium tuum crucis voluisti subire tormentum: vt nos ab inimici potestate liberares: da famulo tuo (vel famule tue) hanc infirmitatem deuote recognoscere: vt per ipsius passionis meritum: et per crucis signaculum: a diabolo et angelis eius malignis: et a cunctis aduersitatibus: et malis omnibus: te saluatore liberetur: qui cum deo patre in vnitate spiritus sancti viuis et regnas deus. per omnia secula seculorum. ℣ Amē. ℣ Dñs vobiscum. ℣ Et cum spiritu tuo. ℣ Oremus. ℣ Deus qui per beatum iacobum apostolum tuum dixisti: orate quis infirmatur in vobis: inducat presbiteros ecclesie: et orent super eum: vngentes eum oleo in nomine dñi: et oratio fidei saluabit infirmum: et alleuiabit eum dñs: et si in peccatis sit dimittentur ei: respice propitius super hunc famulum tuum (vel hanc famulam tuam) quem (vel quam) pro peccatis suis grauiter penitet: tribulationis sue dolor ad te confitentem (vel confitentem) misericorditer respiciat. Per dñm nostrum ihesum christum filium tuum: qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti

et iustitia tua in terra obliuionis. Et ego ad te dñe clamauī: z mane oratio mea preueniet te. Ut quid dñe repellis orationem meā: auertis faciem tuā a me? Dauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus aūt humiliatus sū et conturbatus. In me transierūt ire tue: et terrores tui cōturbauerunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul. Et longasti a me amicū z proximū: z notos meos a miseria. Gloria patri et filio z spūi sctō. Sicut erat in principio et nūc et sp et in scla sclorū amen. Deide si dorso inter lūbos maris: vel super vmbilicū mulieris ita dicens.

Habbot maris
vmbilicū mulieris

PEr istam vnctionem z suam pīissimam misericordiam indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per illicitas cogitationes et per ardorem libidinis. ℟. Amen. Tunc erigens se sacerdos lauat manus suas cum sale et aqua in vase quo stuppe olei que igne cremantur et in cimiterio fodiantur. Postea dicat sacerdos super infirmum benedictionem hoc modo.

IN nomīe patris et filii et spīritussancti sit tibi hec olei vnctio ad purificationem mētis et corporis ad munimen z defensionem contra iacula īmundorum spīrituum. Responsorii. Amen. Sequatur psalmus.

DOmine clamaui ad te exaudi me: intende voci mee cū clamauero ad te. Dirigat or̄o mea sicut incensum i cōspectu tuo: eleuatio manuū mearū sacrificiū vespertinū. Pone dñe custodiā ori meo: et hostiū circumstantie labiis meis. Non declines cor meū in verba malicie ad excusandas excusationes i pctis. Cū hominibus operantibus iniquitatem: et non communicabo cū electis eorum. Corripiet me iustus in mīa et increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eo-

tum: absoluti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniã potuerũt: sicut crassitudo terre erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra sec' infernum: q' ad te domine domine oculi mei in te speraui nõ auferas animã meã. Custodime a laqueo quẽ statuerunt michi: z ab scandalis operantium iniquitatem. Cadent in rethiaculo eius peccatores: singulariter sum ego donec transeam. Gloria patri. Deinde dicat sacerdos Dominus vobiscum. et Oremus. ¶ Oratio.

DOmine deus saluator noster qui es vera salus z medicina: a quo ois sanitas et omne medicamentum venit: quiõz nos apli tui iacobi documento instruisti vt languentes olei liquore ungentes tangeremus: respice propicius super hunc famulum tuum N. quẽ languor cruciat ad exitum/et virium defectus protrahit ad occasum/medela gratie tue saluti restituat castigatum extingue in eo clementissime deus omniũ febrium est' / dolorum stimulos: et cunctorum languorum cruciat': vlcerũ quoq; et secretorum interna medicina: atq; medullarum discrimina sana compagum etiam et arruũ dele cicatrices veteres: et acerbas compesce passiones re formet in eo carnis ac sanguinis quẽ creasti pfecta materies: sicq; illũ iugiter tua pietas tueat vt nec ad corruptionem aliquando sanitas/nec ad pditionẽ perducat infirmitas: sed fiat illi hec sacra olei perfectio z rita morbi presentis et languoris expulsio: et peccatorum omnium eroptata remissio. Per te saluator mundi Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per oia secula seculor. Amen. Facta vnctione vt predictum est expediẽs erit vt sacerdos ante communionẽ inquirat ab infirmo an aliqua alia pctã sibi ad memoriã occurrant de quib' non erat confessus: nam posset esse q' per preces z

deuotas ꝺcones sacerdotis siue aliorum: deus cor infirmi illustraret et daret ei gratiã veri⁹ et pleni⁹ confitẽdi. Et postea interroget eũ sacerdos si recognoscat corpus et sanguinẽ dñi nostri ihesu xpi sic dicẽdo. Frater credis q̃ sacramentum qꝺ tractatur in altari sub forma panis est verũ corpus et sanguis dñi nr̃i ihesu xp̃i: Respondeat infirmus Credo. Deinde cõmunicet infirm⁹: nisi prius cõmunicatus fuerit: et nisi de vomitu vel alia irreuerentia ꝓbabiliter timeat: i quo casu dicat sacerdos infirmo Frater i hoc casu sufficit tibi vera fides ⁊ bona voluntas tantum crede et manducasti. Et nota q̃ sacerdos infirmus cõmunicãdus stola iducetur. Inde cõicans sacerdos infirmũ dicat. Corp⁹ dñi nr̃i ihesu xp̃i custodiat corpus tuũ et aiam tuã in vitã eternã. Amẽ. Deinde dicat sacerd̃. sine Dñs vobis. sed tñ cum Oremus. oronẽ sequẽtem: q̃ nõ dicatur nisi tñ q̃n infirmus cõicat. Dño.

O Omine sancte pater oꝑs eterne deus te fideliter deꝓcamur: vt accipienti hunc fratrem nr̃m sacrosanctũ corpus et sanguinẽ filii tui dñi nr̃i ihesu christi tam corporis q̃ aie sit salus. Amẽ. Deinde sequatur psalm⁹.

L Auda aia mea dñm laudabo dñm i vita mea: psallam deo meo q̃diu fuero. Nolite cõfidere in principibus: nec in filiis hoim in q̃bus non est salus. Exibit spiritus eius et reuertetur in terrã suam: in illa die peribũt oẽs cogitationes eor. Beat⁹ cuius deus iacob adiutor eius spes eius in dño deo ipsius qui fecit celum et terram/ mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatẽ in seculũ facit iudiciũ iniuriã patientib⁹ dat escã esurientib⁹. Dñs soluit cõpeditos: dominus illuminat cecos. Dñs erigit elisos: domin⁹ diligit iustos. Dñs custodit aduenas pupillum et viduam suscipiet: et vias peccatorum disperdet. Regnabit dñs in secula

deus tuus syon: in generationē ⁊ generationem. Oratia patri. Quo finito dicat sacerdos Oremus. Oratio.

DEus qui peccatores et sceleꝝ onere vulneratos sacerdotis tui offendere iustissi deus qui discipulis tuis manꝰ super infirmos vt bene haberent ponere precepisti. Deus qui per apostolorum tuorum manus infirmos sacro oleo vngere/ ⁊ p eis orare docuisti. Deus qui per impositionē manuū sacerdotū cum sācti nois tui inuocatione pctā relaxare voluisti: exaudi orationes nostras et da huic famulo tuo N. infirmitatis nostre oppresso: per hoc sacrosctū mysteriū quod nos indignos famulos tuos agere voluisti remissionem omniū peccatoꝝ: quatenus per hanc sacrati olei vnctionē/ corporis et sanguinis tui susceptionem atos manꝰ nre impositionem cūcta ei facinora spiritus sancti gratia relaxentur/ sanitas anime et corporis restituatur: vt non ei plus noceāt conscientie reatus ad penam: ꝙ indulgētia tue pietatis ad emendationem prosit et venīā te concedente saluatoꝝ mundi. Qui viuis et regnas cū deo pī in vnitate eiusd̄ &c. Deide bñdicat sacerdos infirmum dicēs sic. Benedicat ✠ te deus pī: qui in principio cuncta creauit. ℟. Amen. Et sic respondeatur ad singulas bñdictiones. Sanet te dei filius. Amen. Illuminet te spiritus sanct⁹. Amen. Corpꝰ tuū custodiat. Amen. Animam tuā saluet. Amē. Cor tuū irradiet. Amen. Sensum tuum dirigat: et ad supernā patriā te perducat qui in trinitate perfecta viuit et regnat deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Alia benedictio.

BEne ✠ dicat te deus cel̄i. Amen. Hiniuet te xp̄s filius dei. Amen. Corpus tuum ⁊ tuo sctō seruitio custodiri et conseruari faciat. Amen. Mentē tuam illuminet. Amen. Sensum tuū custodiat. Amen. Ora

tiam tuã ad p̃fectũ ale tue inte augeat. Amen. ℍb oĩ malo te liberet. amẽ. ℚ ta pctã tua deleat. amẽ. ℚ erta tua te defẽdat. amẽ. ℚ ui ſctõs ſuos ſemp adiuuat ipſe te adiuuare ⁊ cõſeruare dignet. Qui vi. ⁊ reg. Alia bñõ.

℟ Benedicat te deus pr̃ q̃ in p̃ncipio cũcta creauit. ℟ ℟ dicat te dei filius qui de ſupnis ſedib⁹ pro nobis ſaluandis deſcẽdit et crucẽ ſubire non recuſauit. Amẽ. ℟ ℟ dicat te ſpũſanctus q̃ in ſimilitudine colũbe in flumine iordanis i xp̃o requeuit amẽ. ℟ pleas te in trinitate ſctificet quẽ oẽs gẽtes venturũ expectant ad iudiciũ. Qui cũ deo p̃re et eodẽ ſpũſctõ. Finito hoc officio cõuenienter dici poterũt ab infirmo languẽte ſi extremis ſi placeat oz. ſubſcripte vel eaz aliqua videlz. ℣. Miſerere. Itẽ ps. De⁹ i noſe. Itẽ ℣. Suſcipe me ſecũdũ eloquium tuũ et viuã: et nõ confundas me ab expectatione mea: et que eſt expectatio mea noune dñs. vel ſic. Dñe ielu xp̃e ſuſcipe ſpm̃ meũ. Itẽ. Deus propici⁹ eſto michi pctõri. Itẽ ℣. In manus tuas dñe cõmẽdo ſpm̃ meũ redemiſti me dñe deus veritatis. Itẽ ℣. Delicta iuuentutis mee ⁊ ignoratias meas ne memineris. Itẽ ℣. Ab occultis meis mũda me dñe. Item ℣. Ne proiicias me domine in tempore ſenectutis cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. ¶ Sciendũ eſt autem q̃ non licet alicui miniſtrare ſacramẽtũ vnctionis extreme niſi tantũ ſacerdoti. vnde ſi aliqs nõ ſacerdos attẽtaret hoc facere: nichil faceret conſecratio. ¶ Loca vero vngẽda ſunt ſuprad̃icta et non alia niſi in mutilatis: in quib⁹ debent inungi loca magis propinqua. ¶ Et notandũ eſt q̃ ſi ſacerdos tã aliquibus partibus inunctis aliis reſtãtibus ad vngendum defecerit/ partes cũ vncte non ſunt iterato vngende/ ſed q̃ reſtant vnctiones vngẽde p̃ ſacerdotẽ aliũ compleatur. ¶ Poteſt enim ſacerdos vno

clerico ꝓsente infirmꝰ inungere: et etiã sine clerico in necessitatis articulo. ¶ Moneat frequenter sacerdos parochianos suos q̃ oẽs. xiiii. annoꝝ et ãpliꝰ se exhibeãt ad sacramentũ vnctionis extreme suscipiẽdũ qñ metus mortis ĩminet. ¶ Dotest etiã eos q̃ hoc sacramẽtũ licite potest iterari sine aliqua sui luxuria vnde quoties hõ conualuerit et nouꝰ infirmitas iterato supervenerit: et qua fuerit metus mortis: potest idem hõ in vnaquaq; huiusmodi infirmitate iungi. ¶ In eadẽ quoq; infirmitate hoc sacramentũ iterari potest nisi egritudo diutuꝛna debet fieri qñ videt deducere ad mortẽ. Et si ille articulũ euadat eadẽ infirmitate durante: etiã postea ad statũ similẽ reducat. iterũ potest iungi: quia aliꝰ est infirmitatis status: licet sit eadẽ infirmitas: et si quis post hoc sacramentum cõualuerit: nichilominus ad opꝰ cõiugale et ad oĩe opus honestum licite poterit reuerti. ¶ Hoc sacramẽtũ nõ est cõferẽdũ ei⁹ti bꝰ ad bellũ vel ad duellũ pegris aut nauigãtibꝰ vl̃ his q̃ statim occidẽdi sũt. Similit pueri/frenetici/furiosi vel aliq̃ alii huiusmodi alienationẽ mẽtis patiẽtes: eo q̃ debitã discretionem deuotionis ꝛ vere penitẽtie nõ habeant ad hoc sacramẽtũ non admittãtur nisi forte ipsi frenetici furiosi vel amentes in sana mẽte cõstituti hoc sacramẽtũ petierit vel alias ante huiusmodi passionẽ seu mentis alienationẽ de sua salute fuerint sollicit: tũc nichilomin⁹ conulit hoc sacramentum eis fiducialiter ministrari. Jn cõsti. lambeth. p. cap. vlt. ¶ Nota q̃ tpe interdicti non debet conferri sacramentum vnctionis extreme nec alia sacramẽta. exceptis baptismo/confirmatione/penitentia et viatico exibentibus in articulo mortis tantum conferendo ¶ Cum vero aĩa in exitu seu dissolutione cozporis visa fuerit laborare: p cutiaꝝ tabula minute et acriter: et tunc

oẽs clerici cũ ſũma velocitate accurrant ⁊ dicant Credo in vnũ. egrel miſſa ſpõſa. Deinde dicãt ſeptẽ pſal. pen ten. cũ Glia pr̃i. vtſ. Quib⁹ dictis ſubiũgatur hoc ch̃.

PArce domine parce famulo tuo quem redimere dignat⁹es h̃ cioſo ſãguine tuo ne eternũ traſca ris ei. Hoc capitulum dicatur tribus vicibus tam a ſacerdote q̃ a toto conuentu: ita tamen q̃ ſacerdos pmus dicat: et conuentus repetat. Deinde dicatur ſequens letania ſine nota hoc modo.

PAter de celis deus: miſerere aſe famuli tui. Fili redẽptor mũdi de⁹: miſe. a. fa. t. Spũs ſcte deus miſe. a. fa. t. Sctã trinitas vnus de⁹: miſ. a. fa. t. Sãcte ſanctor deus: miſe. Qui es trin⁹ et vnus deus: miſere. Sctã maria itercede p aſa ei⁹. Sctã dei geitrix interce. Sctã virgo virginũ iter. Sctẽ bartholomee inter. Sctẽ michael inter. Sancte mathee inter. Sancte gabriel inter. Sancte thoma inter. Sctẽ raphael inter. Sancte ſymon inter. Oẽs ſcti angeli ⁊ archãge li intercedite p̃o aſa eius. Sancte iuda inter. Sancte mathia inter. Oẽs ſcti btor ſpirituũ or dines: itercedite p aſa eius. Sancte marce inter. Sctẽ iohẽs baptiſta iter. Sancte luca inter. Oẽs ſcti patriarche ⁊ p̃o phte intercedite p aſa eius Sancte barnaba inter. Oñs ſcti apli et euangeliſte intercedite p aſa eius. Sancte petre inter. Oẽs ſcti diſcipuli dñi et in Sancte paule inter. nocẽtes: itercedite p aſa ei⁹. Sancte andrea inter. Sancte ſtephane inter. Sancte iacobe inter. Sancte line inter. Sancte iohannes inter. Sancte clete inter. Sancte philippe inter. Sancte clemens inter. Sancte iacobe inter. Sancte cozmeli inter.

Sancte laurenti inter.
Sancte sixte inter.
Sancte vincenti inter.
Sancte georgi inter.
Sancte fabiane inter.
Sancte sebastiane inter.
Sancte albane inter.
Sancte edmunde inter.
Sancte blasi inter.
Sctē dyonisi cũ so. t. iter.
Sctē eustachi cũ so. t. iter.
Sctē geruasi inter.
Sancte pzothasi inter.
Sancte cosma inter.
Sancte damiane inter.
Scti iohēs ⁊ paule inter.
Sancti crispine ⁊ crispinia ne. Intercedite p aīa eius.
Oēs scti martyzes Int.
Sancte benedicte inter.
Sancte siluester inter.
Sancte nicolae inter.
Sancte martine inter.
Sancte hylari inter.
Sancte ambzosi inter.
Sancte hieronime inter.
Sancte augustine iter.
Oēs scti intercedite p aīa eius.
Sancte birine inter.
Sancte ludwine inter.
Sancte ethelwolde inter.
Sancte dunstane inter.
Sancte cuthberte inter.
Sancte leonarde inter.
Sancte egidi inter.
Oēs scti cõfessozes iter.
Oēs sci monachi ⁊ he. int.
S. maria magdalena iter.
Sctā maria egyptiaca it.
Sancta felicitas inter.
Sancta perpetua inter.
Sancta cecilia inter.
Sancta lucia inter.
Sancta agatha inter.
Sancta agnes inter.
Sancta fides inter.
Sancta katherina inter.
Sancta scolastica inter.
Sancta iuliana inter.
Sctā margareta inter.
Sancta anastasia inter.
Sancta petronella inter.
Sancta editha inter.
Sancta brigida inter.
Oēs sctē virgines inter
Oēs scti intercedite p aīa eius. Propicius esto parce ⁊ dimitte ei omnia pcta sua dñe. Ab oī malo. libera et defende aīam eius dñe. Ab hoste iniquo. libera et defende aimā eius dñe. Ab insidiis et laqueis dyaboli. libe. et defen. a. e. d. Ab incursu malignozum spirituū. libe.

A timore inimicoꝝ.libe. A ira tua.lib. A dãnatione perpetua.lib. A penis inferni.libe. A periculo mortis. li. A põdere pctoꝝ.lib. Per imẽsã pietatẽ tuã.lib. Per mysteriũ sctẽ incarnationis tue.li. Per sanctã circumcisionẽ tuã.li. Per sanctã apparitionẽ tuã.li. Per baptismũ tuũ.li. Per ieiuniũ tuũ.li. Per passionẽ et crucẽ tuam.li. Per pijssimã mortẽ tuã.li. Per gloriosam resurrectionẽ tuam.li. Per admirabilẽ ascensionẽ tuam li. Per aduẽtũ sancti spũs paracliti.li. Per intercessionem oim sanctoꝝ tuoꝝ.li. In die iudicii.li.et de.aiam eius dñe. Peccatores.te rogamꝰ audi nos. Ut animã famuli tui de pricipibus tenebrarũ ꝛ de locis penarum liberare digneris.tꝛ. Ut ab inferoꝝ cruciatibꝰ liberare digneris.tꝛ. Ut cuncta eiꝰ peccata obliuioni perpetue tradere digneris.tꝛ. Ut ei oẽs lubrice temeritat offensas dimittere digneris.tꝛ. Ut delicta iuuentutis eiꝰ et ignorãtias nõ reminiscaris.tꝛ. Ut q̃cq̃d vicioꝝ fallente dyabolo et propria iniq̃tate atq; fragilitate contraxit clementer indulgere digneris.tꝛ. Ut eũ in pacis ac lucis regione constituere digneris.tꝛ. Ut ei gaudiũ ꝛ exultationẽ in regno tuo cum sanctis et electis tuis donare digneris.tꝛ. Ut nos exaudire digneris.te rogamꝰ. Fili dei.te rogamꝰ audi nos. Agnꝰ dei qui tollis peccata mundi miserere aie eiꝰ. Christe ihesu miserere anime eius. Agnus dei qui tollis pctã mundi dona ei pacem eternamq; felicitatem ꝛ gloriã sempiternã. Amen.

Proficiscere aia christiana de hoc mundo in nole dei patris omnipotentis qui te creauit. Amen. In nomine ihesu christi filii eiꝰ q̃ pro te passus est. Amen In nole spiritus sancti qui in te effusus est. Amen. In nomine angelorum ꝛ archangelorum. Amen. In nomine thronorum et dominationũ. Amen. In nomine

pncipatuum et potestatum et oīm celestium virtutum. Amen. In nole cherubin et seraphin. Amen. In nole patriarcharum et prophetarum. Amen. In nole apostolor et martyrū. Amen. In nole confessor et epyscopozum. Amen. In nole sacerdotū et leuitarum et oīm ecclesie catholice graduum. Amē. In nole monachor et anachoritarum. Amē. In nole virginū et fidelium viduarum hodie i pace locus tuus fiat et habitatio tua in celesti hierusalem. Amen. Oremus. Oratio.

Suscipe itaq; dñe seruū tuū i bonū z lucidum habitaculū tuum Amen. Libera dñe animā serui tui ex oībus periculis infernor z de locis penarum et de oībus dolorib⁹ tribulationū. Amen. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti enoch et heliā de morte cōmuni. Amen. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti loth de sodomis et de flāma ignis. Amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti ysaac de manibus patris sui abrahe Amen. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti moysē de manu pharaonis. Amen. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti iob de passionibus suis. Amē. Libera domine animā serui tui sicut liberasti dauid de manu golie et de manu saul regis. Amen. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti danielem de lacu leonum. Amen. Libera dñe animā serui tui sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardētis. Amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti susannā de falso crimine. Amē. Libera dñe aīam serui tui sicut liberasti petrū z paulū de vinculis. Amē. Sicut liberasti sctōs seruos tuos de tormētis: sic liberare digneris aīam serui tui de gehenne incendiis z ab oīb⁹ angustiis. Amē. Sequat cōmēdatio aīar et dicat i camera vel in aula sine nota turta corp⁹ et oīa subsequēter similit vsq; ad pcessionē ad hoiem mortuū

suscipiendum. Post cōmendationē sequat℞. Subuenite sancti dei occurrite angeli dñi suscipientes aiam ei⁹ Offerentes eā i conspectu altissimi. ℣. Suscipiat te xps qui vocauit te et in sinu abrahe angeli deducāt te. Offerentes. sequat oro sine Dñs vo. et sine Oremus. Or.

TIbi dñe cōmendamus aiam famuli tui N. vt defunctus seculo tibi viuat. et q̄ per fragilitatem mundane cōuersationis peccata admisit tu veniami sericordissime pietatis absterge. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

MIsericordiā tuā dñe sācte pater ōps eterne deus pietatis affectu rogare p aliis cogimur: q̄ p nos tris supplicare petis nequaq̄ sufficimus: tamen de tua confisi gratuita pietate et inmolita benignitate clemētiā tuā deposcim⁹: vt aiam famuli tui N. ad te reuertētem cū pietate suscipias: assit ei angelus testamēti tui michael: et per man⁹ sctōr angelorum tuor in sinu abrahe patriarche tui eā collocare digneris. quatenus liberata de principibus tenebrarum et de locis penarum / nullis iā primeue natiuitatis vel ignorantie / aut proprie iniquitatis seu fragilitatis confundatur erroribus: sed potius agnoscatur a tuis et sancte beatitudinis requie pfruat / atq̄ cum magni iudicii dies aduenerit: inter sanctos et electos tuos aggregata / gloria manifeste contemplationis tue ppetuo satietur. Per xpm dñm. ā. Suscipiat te christus q̄ vocauit te et in sinu abrahe angeli deducāt te ōs. In exitu totus ps. dicatur sine Gloria patri. vt ferius patebit. scilicet in officio sepulture. Quo finito dicat sacerdos Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio

OPs sempiterne de⁹ q̄ humano corpori aiam ad similitudinē tuā inspirare dignat⁹ es: dū te iubente pulvis in pulverē reuertit: tu ymaginē tuā cū sanctis

et electis tuis eternis sedibus precipias sociari eāq; ad te
reuertentē de egypti partibus blāde leniterq; suscipias/
et angelos tuos sanctos ei obuiā mittas: viamq; illi in
sticie demōstra: et portas glorie tue illi aperi: repelle q̄s
ab ea oēs principes tenebrarum: ⁊ agnosce depositū fide
le q̄d tuum est. Suscipe dñe creaturā tuā nō ex diis alie-
nis creatā sed a te solo deo viuo et vero: quia non est ali-
us deus p̄ter te dñe: et nō est sc̄dm opera tua. letifica cle-
mētissime pater aiam serui tui ℣. et clarifica eā in mul-
titudine mie tue. ne memineris q̄s iniquitatū eius anti-
quarum et ebrietatū quas suscitauit feruor mali desyde
rii. licet enim peccauerit: tamē te nō negauit. sed signo fi
dei insignitus/ te d̄m omnia et cum inter omnia fecisti fi-
deliter adorauit. Qui viuis et regnas deus. ℣per omnia
secula seculorum. Amen. ān. Chorus angelorum. p̄s.

DIlexi qñ exaudiet dñs: vocē orationis mee. Q;
inclinauit aurem suā michi: et in diebus meis i-
uocabo. Q; circūdederunt me dolores mortis: et pericu-
la inferni inuenerūt me. Tribulationē et dolorē inueni:
et nomen dñi inuocaui. O dñe libera aiam meā miseri
cors dñs et iustus: et deus nr̄ misereatur. Custodiens
parvulos dñs: humiliatus sū et liberauit me. Conuer-
tere aia mea in requiem tuā: q; dñs bñfecit tibi. Q; eri-
puit aiam meā de morte oculos meos a lachrymis: pe-
des meos a lapsu. Placebo dño: in regione viuor. ℣.

CRedidi propter quod locutus sum: ego aūt hu-
miliatus sū nimis. Ego dixi in excessu meo: omis
homo mendax. Quid retribuā domino: p̄o omnibus
que retribuit michi? Calicē salutaris accipiam: et no-
men domini inuocabo. Vota mea domino reddam
coram omni populo eius: pretiosa in cōspectu dñi mors
sanctorum eius. O domine quia ego seruus tuus: ego

ſeruus tuus et filius ancille tue. D icupiſti vincula mea tibi ſacrificabo hoſtiam laudis: et nomẽ dñi inuocabo. V ota mea dño reddã in cõſpectu omnis populi eius: in atriis domus domini in medio tui hieruſalem. ps.

L Audate dñm omnes gentes: laudate eum omꝰ populi. Q uoniã confirmata eſt ſuper nos miſericordia eius: et veritas dñi manet in eternum. ps.

C Onfitemini domino qñ bonus: quoniam in ſeculũ miſa eius. D icat nũc iſrael quoniam bonꝰ: quoniã in ſeculũ miſa eius. D icat nunc domus aaron: quoniã in ſeculũ miſa eius. D icant nunc qui timent dominum: quoniã in ſeculũ miſericordia eiꝰ. D e tribulatione inuocaui dominũ: et exaudiuit me i latitudine dominus. D ominꝰ michi adiutor: non timebo quid faciat michi homo. D ñs michi adiutor: et ego deſpiciã inimicos meos. B onũ eſt cõfidere in dño: q̃ confidere in hoĩe. B onũ eſt ſperare in dño: q̃ ſperare in principib9. O mnes gentes circuierunt me: et i nomiĩe dñi q9 vltus ſum in eos. C ircũdantes circundederunt me: et in nomine dñi q9 vltus ſum in eos. C ircundederunt me ſicut apes et exarſerunt ſicut ignis in ſpinis: et in nomine dñi quia vltus ſum in eos. I mpulſus euerſus ſum vt caderem: ⁊ dñs ſuſcepit me. F ortitudo mea⁊ laus mea dominus: et factus eſt michi in ſalutẽ. V ox exultationis et ſalutis: in tabernaculis iuſtor. D extera dñi fecit virtutem dextera dñi exaltauit me: dextera domini fecit virtutem. N on moriar ſed viuã: et narrabo opera dñi. C aſtigãs caſtigauit me dñs: et mortinõ tradidit me. A perite michi portas iuſticie et ingreſſus in eas confitebor dño: hec porta dñi iuſti intrabunt in eam. C õfitebor tibi quoniam exaudiſti me: et factus es michi i ſalutem. L apidẽ quẽ reprobauerũt edificantes: hic factus

est in caput anguli. A dño factū est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quā fecit dñs: exultemus & letemur in ea. O dñe saluum me fac o dñe bene prosperare: benedictus qui venit in nomine domini. Benedicimus vobis de domo domini: deus dominus et illuxit nobis. Constituite diem solennē in condēsis: vsq; ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es michi in salutem. Confitemini dño quoniā bonus: quoniā in seculum mīa eius. ps Beati immaculati. vsq; ad ☩ dominus cū tribularer. sine Gloria patri. Finitis psalmis incipiatur ān. Chorus angelorum te suscipiat: et in sinu abrahe collocet te: vt cum lazaro quondam paupere eternam habeas requiē. qua finita dicat sacer Orem⁹. Oz.

DEi vulneris nouitate perculsi et quodāmodo cordibus sauciati mīam tuam mundi redemptor flebilibus vocibus iploramus: vt cari nostri. N. animā ad tuam clementiam qui fons es pietatis reuertentem blāde leniterq; suscipias: et si quas illa ex carnali cōmoratione extraxit maculas: tu deus solita bonitate clementer deleas/ pie indulgeas/ obliuioni in perpetuum tradas. atq; hanc laudem tibi cū ceteris redditurā & ad corpus proprium quādoq; reuersurā: sanctor⁹ tuor⁹ cetibus aggregari precipias. Qui cum deo patre. &c. Hic roget sacerdos orare pro ea ita dicens ☩ro ala N. et pro alabus oim fidelium defūctor⁹. Pater nē. Et ne nos. Sed libe. Requiē eternā dona eis dñe. Et lux perpetua. A porta inferi. Erue dñe. Dō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. Qz nō iustificabit in cōspectu tuo oīs

DAtē beate resurrectionis obtineat: vitamq; eternam mereatur (viuēs. Dñs vobi. Orem⁹:

habere in celis. Per te saluator mũdi q̃ cũ pre et spũ sancto viuis et regnas de⁹ per oĩa sc̃la sc̃lor. Amẽ. Oremus.

DEus cui soli cõpetit medicinã pstare post mortẽ tribue quesum⁹. vt aĩa famuli tui N. terrenis exuta contagiis: in tue redemptionis parte numeretur.

ABsolue q̃s dñe aĩam famuli tui N. et aias omnium fideliũ defunctor̃ ab omni vinculo delictor̃um. vt in resurrectionis gloria inter sc̃tos et electos tuos resuscitati respirent. Per chr̃istum dñm nostrum. Amen.

Deinde si corpus regis inuncti fuerit qui migrauit ex hoc seculo: primo a suis cubicularius corp⁹ eiusdẽ aqua calida siue tepida lauetur. Deide balsamo cum aromatibus vngatur per totum/ et postea in pãno lineo cerato inuoluatur. ita tñ q̃ facies et barba illius tñ pateant: et circa manus et digitos ipsius dictus pãnus ceratus sit depositus: vt quilibet digitus cum pollice vtriusq̃ manus singulatim inuatur per se/ acti man⁹ eius cirotecis lineis essent coopte. Deinde corp⁹ induatur tunica vsq̃ ad talos longa: et desuper pallio regali adornetur. Barba vero ipsius decẽter cõponatur sup pect⁹ illi⁹: et postmodũ caput cũ facie ipsius sudario serico cooperiatur. ac deinde corona regia aut dyadema capiti eiusdem apponatur. Postea induantur manus eius cirotecis cum aurofragiis ornatis: et in medio digito dextre manus imponatur anulus aureus aut deaurat⁹: et in dextera manu sua ponatur pila rotũda deaurata: in qua virga deaurata sit fixa a manu ipsius vsq̃ ad pectus protensa: et cuius virge summitate sit signũ dominice crucis quod super pectus eiusdem principis honeste debet collocari. In sinistra vero manu sceptrum deauratum habeat vsq̃ ad aurem sinistrã decẽter protensum: ac postremo tibie et pedes ipsius caligis sericis et sandalis induantur.

duantur. Deniq; dicī? pīceps ita adornatus cū regni sui pontificibus et magnatib? ad locū quem pro sua sepultura pī? elegerit cū omni reuerentia deferatur et cū exequiis regalibus honestissime tradatur sepulture. ¶ Si vero corp? alterius fuerit: tūc tñ lauetur corpus aqua tepida vel calida si placeat: et postea linthеamine mūdo honeste inuoluatur ꝛ in feretro locet: clericis iteꝝ dicētib? ve speras de die ꝛ de sctā maria/ et postea vigi. mortuorū vt ista patebit. Quibus dictis dicāt sine nota pī sequē. videlicet ps. Verba mea ℣. Diſcerne in furo. i. quere hos pos. ista i vigi. mortuor. In. i. noc. ℣. Dile xi. ps. Credidi. ḡre vts. ps De profundis. ℣ Voce mea. quere infra post lau. mortuor. quibus finitis dicatur ā. Requiē eternā dona eis dñe: et lux perpetua luceat eis. Kyrieleyson. Xpe eleyson. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera Requiē etnā dona eis dñe. Et lux. A porta inferi. Erue. Nō ītres in iudiciū. Qz nō iu. Dñs vo. Oremus. Oū.

Suscipe dñe animā famuli tui ¶ Ad te reuertentē veste quoq; celesti idue eā ꝛ laua eā sctō fōte vite eterne: vt iter gaudētes gaudeat/ et inter sapientes sapiat/ et inter martyres coronata incedat/ et inter patriarchas et prophetas proficiat/ et inter apostolos xpm̄ seq̄ studeat/ et inter angelos et archāgelos claritatē dei videat/ ꝛ inter paradisi rutilos lapides gaudium dei possideat/ noticiā mysteriorū dei agnoscat/ et inter cherubin et seraphin claritatē dei videat: et inter viginti quattuor seniores cantica canticorū audiat/ et inter lauantes stolas suas in fonte luminis vestem lauet/ et inter pulsantes portas celestis hierusalem apertas reperiat/ et inter videntes deum facie ad faciem videat/ et inter cātantes canticū nouū cantet/ et inter audientes celestem harmoniam audiat. Per xpm̄ dominū nr̄m. Sequāt alia exempla.

Suscipe dñe animā famuli tui N. quā de ergastulo huius seculi vocare dignat⁹ es: et libera eā de principibus tenebraꝝ et de locis penarum: vt absoluta omni vinculo peccatoꝝ: quietis ac lucis eterne beatitudine perfruatur: et inter sanctos et electos tuos in resurrectionis gloria resuscitari mereatur. Qui cum deo patre. ⁊c. Aia eius et aie omniū fidelium defunctoꝝ per dei mīam requiescant in pace. Amē. Deinde deportetur corpus ad ecclesiam: ibidem vel in cimiterio humandū. ¶ Quādo deportari debet corp⁹ defuncti ad ecclesiam: imprimis sumat sacerdos spiculam ⁊ aspergat aquam benedictam super corpus eramine interim dicendo psalmum De profundis clamauī. quo dicto sequatur Kyrieleyson. Xpe eleyson. Kyrieleyson. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Requiē eternā dona eis dñe. Et lux. A porta inferi Eruе. Credo videre. Dñs vo. Orē⁹. Oꝝ. Inclina dñe. ⁊ oꝝ. Fidelium deus oīm. et finiantur sub vna conclusione sic. Qui cum deo patre. ⁊c. Requiescant in pace. Amen. Si vero fuerit corp⁹ mortui cū processione suscipiendū tūc eodē modo ordinet̄ pcessio sicut in simplicib⁹ dominicis: preterq̄ in hac pcessione sacerdos ⁊ mīstri eius in albis cum amictibus induti incedāt: choꝝ autē in capis nigris quotidie. Et cum ad locum destinatum peruenerit processio: cadauer ipsum sacerdos aqua benedicta aspergat: et postea thurificet interim dicendo psalmum De profundis. vt supradictum est. Deinde in redeundo dum deportatur corpus ad ecclesiam cātetur sequens antiphona cantore incipiente ān.

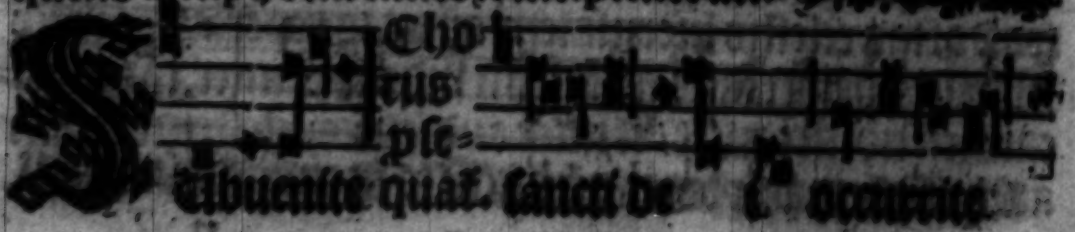

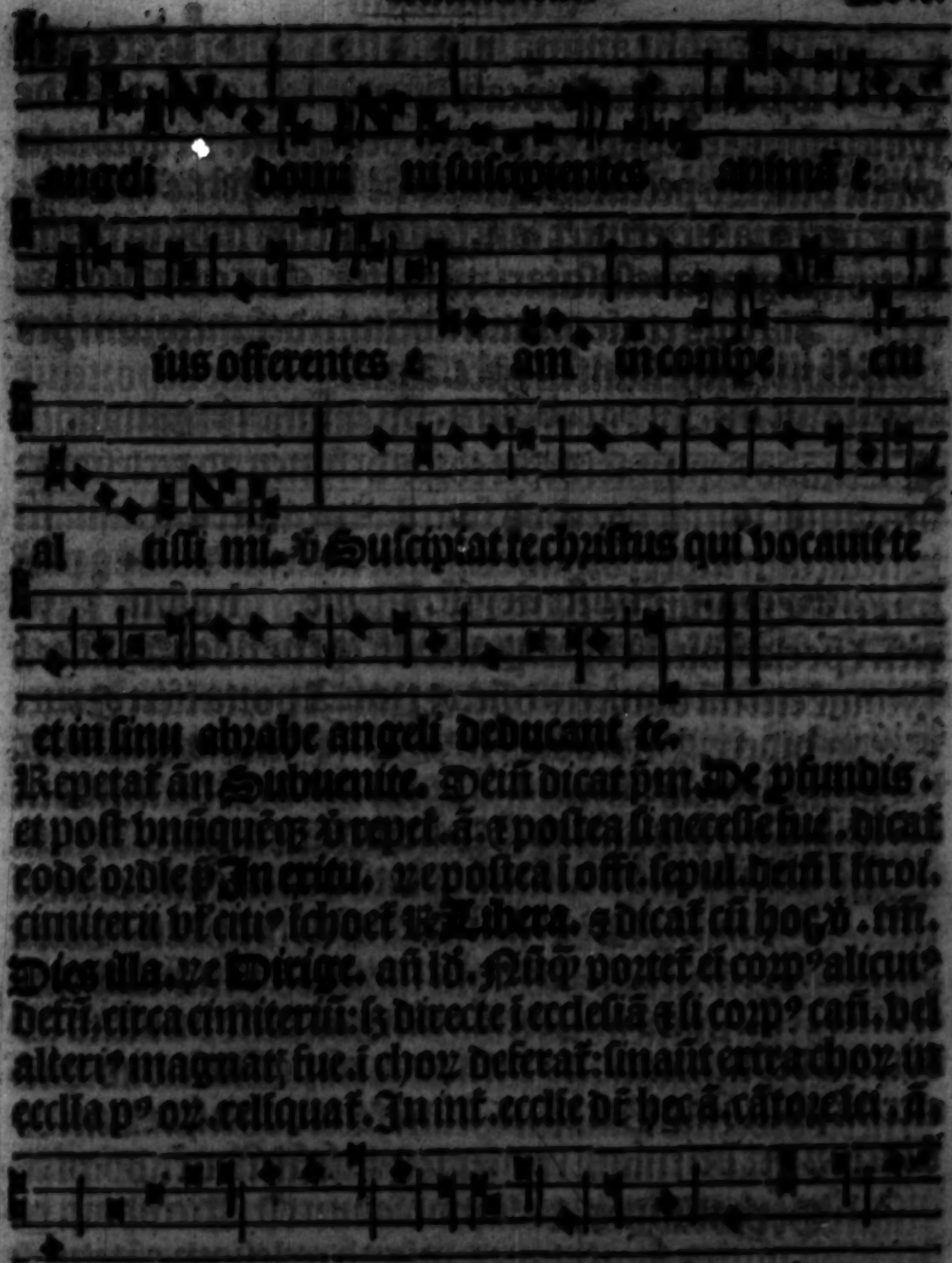
N. N.
angeli domū ꝛ suscipientes animā ꝛ
ius offerentes ꝛ am in conspe ctu
N.
al tissi mi. ℣ Suscipiat te christus qui vocauit te
et in sinu abrahe angeli deducant te.
Repetaꝫ ãn Subuenite. Deiñ dicat ꝑm. De ꝓfundis.
et post vnūquēq; ℣ repet. ã. ꝛ postea si necesse fuꝛ. dicat
eodē ordie ꝙ In exitu. ꝛ postea i offi. sepul. deiñ i ſtroi.
cimiterii vl ecclā ſchoet ℟ Libera. ꝙ dicaꝫ cū hoc ℣. tm.
Dies illa. ꝛ Dirige. añ ld. Nūq; potest ei corp⁹ alicui⁹
defū, circa cimiterii: ſz directe i ecclīã ꝛ si corp⁹ casu. vel
alteri⁹ magnat; fuꝛ. i chor deferaꝫ: sinaūt extra chor. in
ecclia p⁹ or. relinquaꝫ. Ju int. ecclie dē hoc ã. cātor eligi. ã.
In paradisū deducāt te angeli in suum conuentū su-
scipiāt te martyres et perducāt te in ciuitatē sanctam

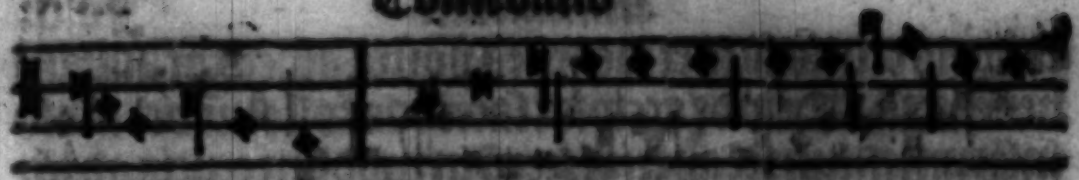

hie: rusalem.ꝯ. Requiem eternam dona eis dñe:

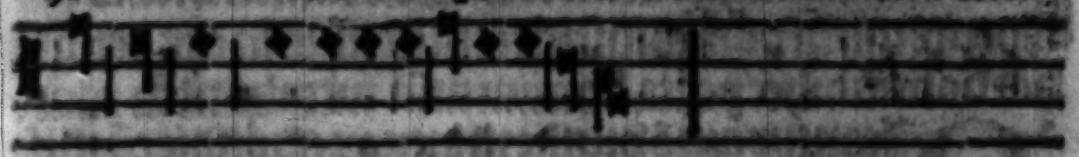

et lux perpetua luceat eis.
Repetatur ān. In paradisum. Qua finita sequatur.

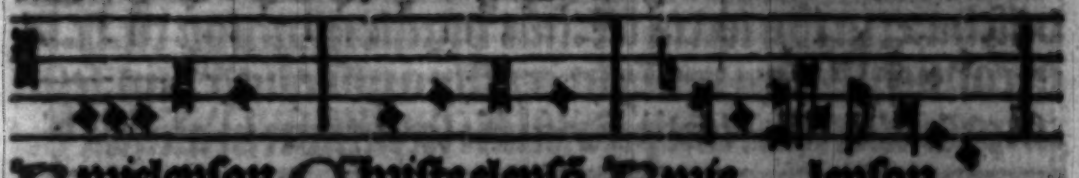

Kyrieleyson. Christe eleyſō. Kyrie leyson.
Deinde aſpgat sacerō. aqua bñdicta corpus defuncti et thurificet: rogās astātes orare p aīa defuncti ita dicēs.
Pro aīa N. et pro aīabus oīm fideliū defunctoꝝ. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. A porta inferi. Non intres in iudiciū. Qz nō iustificabit. Dñs vo. Oremus. Oratio.
Suscipe dñe seruū tuū i bonā habitaculū: et da ei requiē in regno celesti hierusalē. vt i sinu abrahe patriarche tui collocatus resurrectiōis diem ꝑstoletur: et inter resurgētes ad gloriā resurgat/ et cū bñdictis ad dexterā dei venientibus veniat/ et cū possidētibus vitā eternā possideat. Per xpm. Aīa eiꝰ ⁊ aīe oīm fidelium defunctoꝝ per dei miam in pace requiescāt. Amē. Deinde dicantur solenniter vigilie mortuoꝝ: et postea 2plet. de die more solito. Cubi vero in die sepulture deportetur corpꝰ ad ecclesiā tunc imediate post ꝑdictā or. Suscipe dñe dicat cōmendatio aīaꝝ solēniter. vt infra post vigil. mortuoꝝ patebit: et finito ꝑo. Dñe probabit. statim incipiatur missa pro defunctis. Deide eat sacerdos cum sto la et aqua bñdicta ad locum vbi sepeliēdus est mortuus

et signū crucis signet locum: & postea aspergat aquam benedictā. Deinde accipiat sacerdos fossorii vel alium instrumentum et aperiat terrā in modum crucis ad longitudinem et latitudinem corporis defuncti dicens.

Aperite michi portas iustitie et ingressus in eas confitebor domino: hec porta domini iusti intrabunt in eam.

Dicantur autē vigilie mortuorū quotidie cū missa in capo. in crastī. vsq; ad vigi. nati. dñi nisi cū fes. ix. lec. et a crastino octa. epie vsq; ad terciam fer. ante pascha: et in ipa tercia fer. fiāt vigilie mortuorū cū. ix. le. in conuentu cum missa in crastino nisi aliqđ dup. festū impediat: et tunc fiat predictum seruitium in aliqua die precedenti ipsius ebdomade que ad hoc vacauerit: videlicet in dominica vel in scđa feria: et sic cōpleat seruitium mortuorū vsq; ad octa. pasc. nisi corp⁹ pīs forte attigerit.

¶ Post octa. vero paschē nō fit seruitium mortuorum in cuentu: nisi corp⁹ presens affuerit vel dies anniuersarij vel dies tricēnalis attigerit vsq; in crastinū scē trinitatis.

¶ In crastino autē sancte trinitatis: & ab hinc quotidie fiant vigilie mortuorū vsq; ad aduentū dñi. nisi p octa. assumptionis et natiuitatis bte marie et dedica. ecclesie.

¶ Canonico vero defuncto/ statutum est triginta dierum in conuentu obsequium fieri: et triginta psalteria separatim a quocunq; presbytero vnumquemq; presbyterorum/ ac reliquos vero cuiuscunq; ordinis sint viginti psalteria cantare: et ab vnoquoq; in ebdomada sua priuatim eius anniuersarium celebrare.

¶ Impediuntur autem debite vigilie mortuorū per totum annū per festa duplicia in primis et scdis vesperis: nisi corp⁹ presens affuerit: et in octa. dñi epyphanie et in aliis octa. quando dicitur hymnus Saluator mundi. In omnibus etiā aliis festis nouē lectio. et in do. et in festis

triũ lec. et in octa. in quib⁹ chor⁹ regitur in primis vesp
tiñ. Silr fiat in cõmeõratione vtẽ marie ⁊ sci loci. ¶ Si
ant aũt vigilie mortuorum cũ nouẽ ps. ir. ãn. et ir. lect.
qñcũq; corp⁹ adest presens vel quãdo dies anniuer. vel
dies tricẽnalis ⁊tigerit nisi in tpe paschali. ¶ In paschali
vero tpe dãr tres ps. ⁊ tres lec. cũ tribus ãis. sup pos. aũ
lec. qualiscũq; noct. dr. et oẽs ãe. super pos. ad vs. ⁊c ad
placebo. et oẽs añe sup pos ilauõ. dicãtur. ¶ Post oct.
vero paschę in quacũq; feria inchoetur officiũ mortuo-
cum: incipiat ãn. in primo noc. ⁊ spleãtur duo seq̃ntes
nocturni in eadẽ ebdomada si fieri potest: siue autem fie
ri potest siue nõ: deinceps non seruetur ordo nocturnor
sed feriarũ in hoc tẽpore sicut in aliis temporibus obser
uetur. Ita tamen q; quandocunq; fit seruitium pro cor
pore presenti cuiuscũq; fuerit et in anniuersariis et trigi
talibus episcoporum in predicto tẽpore semper antipho
ne psalmi. ℣. lect. et duo ℟ta dicantur de primo noctur.
¶ Sciendũ est q; in tpe paschali semp erit tertiũ ℟. Li-
bera me dñe de mor. cũ his trib⁹ ℣. l. Dies illa. ℣ Quid
ergo. ℣ Nũc xpe. Quãdocunq; dicatur hoc predictũ ℟
Libera me dñe. semp reincipiatur post vltimũ versum
¶ In anniuersar. vero epor ⁊ qñcũq; corp⁹ adest ps̃s
et in die aiar tiñ: tertium sextũ et nonũ ℟. debent repeti
ab illis clericis q ℣. Priorũ cantauerunt. ¶ In quotidia
nis obsequiis mortuor videlicet quãdo corpus non est
ps̃s/ vel dies anniuersar. vel tricẽnalis non habet tunc
tãt vigi. mortuor cũ tribus lec. tiñ et ir. ps̃s. et vna sola
ãn. sup pos. hoc mõ. Ad vs. vna sola ã. ⁊c placebo. ps
Dilexi. ps Ad dñm cum tri. ps Leuaui. ps De profun
dis. ps. Confitebor. tii. Repetita ãn. post pos. dicat sa-
cerdos executor officii. ℣ Aperta inferi. ℟ Eruedñe. ã.
Audiui vocẽ. ps Magnificat. Sequat Kyrie el. Pr el.

Kyrieleyson. ꝑ nr̄. dein de sine pñciatiõe Et ne. dicat iste ps sine nota Verba mea finito ꝑo dicat sacer̄ loco nec habitu mutato Requiē eternā Et lux. A porta inferi. Credo. Credo vi. In terra vi. Dñs vo. Et cum spi. iñ. oz di. tā ad placebo. q̄ ad Dirige. sub determinatione quarti ꝓma p epīs/ seda p fratribus & lozoribus tercia gñal. Et dicāt iste oz. ad placebo. p totū ānū oz De⁹ q̄ inter aplicos. oz De⁹ ve. oz Fidelium. nō dicāt Dñs vo. nec Requiescāt in. sed statū sine fuit. scipiat ān. Dirige. tñ q̄n Dirige. non dicatur. statū ꝓsq̄ placebo. vt s. xl. & q̄n oz. ꝑdi. dicant in laud. vt a die alaz vsq̄ ad quartā fer. ad pascha: tūc dicat ab ipso sacerd. executo. officii v. Requiescāt in pa. sine Dñs vo. post oz. ad Dirige sup oēs ꝑos ad lec. hec sola ān. Dirige. ps Verba mea ps Dixit ne in. i. ps De⁹ deus meus in te spe. ps Dñs regit me. ps Ad te dixi leuaui. ps. Dñs illuminatio. ps. Expectās expe. ps Beati q̄ intelligit. ps Quēadmodū Repetita ān. post ꝑos: sacerd. executoz officii dicat v. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me. v. Dñe ad adiuuandū me respice. ꝓ nr̄. dein dicat sacer. i audictu. Et ne nos chozi. & libera. Similiter in audientia. Omnes lr̄. legātur in. ii. forma. v. quoq; Vicoz ab ipsis lectoribus dicāt. Ita q̄ ꝓma & tercia lr̄. ex parte cho. legant: & seda lr̄. ex altera ꝑte. et hec ola sine nota dicant statū post vs. de secta maria ante ꝓpt. dein. In lectiõib⁹ legēdis & Vers cātādis octo feriaz seruetur/ videlz die dñica & fer. quarta/ lectiones & Vers de ꝓmo nocturno/ et seda et quinta fer. lr̄. & Vers de secõ noct. & tercia et sexta fer. lr̄. et Vers de tercio noc. ita tñ q̄ semp in tercia & sexta fer. sit tercius lr̄. Libera me dñe de vijs inferi. In obsequijs mortuoz ad nouē ꝑis et trib⁹ lec. tercii R. num q̄ reperat ante laudes quādo sequit̄ laudes/ vt a festo sancte trinit.

vsq; ad festū olim sctōr dicat sacerd̄. hīc ℣. Requiescāt in pace. ℟. Amē. Iu lau. hec sola ān. Exaltabō. ps. Miserere. Te decet. Deus de⁹ me⁹. Ego dixi. Laud dīm de celis. Repetita ān. post pos dicat sacerd̄. ℣. Requiē eter. ℟. Et lux. ān. Ego sū. p Benedict⁹. sequat Kyriel. xpel. Kyriel. Pater nr̄. Deinde sine pnūciatione. Et ne nos. dicat sine nota. ps. Exaltabo. deide dicat sacer. Requiē eternā. Et lux. A porta īferi. Eruedo. Credo videre. In terra vi. Dñs vo. Oremus. Or. Deus cuius mīe. Or. Inclina dñe. Et finiātur sub vna termīatione sic. Per xpm do. sequat Oremus. deīn dīr orōes p defunctis familiarib⁹ ad placitū: qub⁹ expletis sequat ōco gnalis i audiētia. scz Aiab⁹ ḡs dñe. q̄ terminet sic Qui cum deo patre et spū sancto viuis et regnas de⁹. Per oīa secula seculor. Amen. Requiescāt in pace. Amen. sine Dñs vo. Dñ laud. non sequunt cōtinue post lec. vt a die aiay vsq; ad quartā fer. an̄ pascha. tūc nō dicat ante lau. ℣. Requiescāt i pace. sz post vlti. ℟. dicat Kyriel. xpel. Kyriel Pater noster. sine Et ne nos. Deide dicat ps. Exaltabo sine nota cū ℣. et orōibus q̄ dicende sunt ad lau. alio tpe Laudes ℣o tunc dicūtur post matu. de die ꝛ de scta ma cia sup̄ad. mō: ꝛ tunc post pm Benedict⁹. dicat Kyriel. xpel. Kyriel. Pater nr̄. sine Et ne nos. cū p. Voce mea. cī. cum ℣. et orationibus que dicebantur ad Placebo. et hec sola tam ad Dirige. q̄ ad Placebo. sine nota dicunt. ¶ Sciendū est q̄ q̄cunq; dicitur seruitiū mortuor in conuentu: nisi corpus presens fuerit vel anniuersarius episcopor vel decanor: et nisi in die aiay semper dicat Placebo. sed ēdo vsq; ad ān. post pos silr fiat in lau. ad Dirige. vero per totum tempus sedet chorus nisi ān. super psalmos ante lectiones dicitur vsq; ad inceptionem lec. Ita tamen q̄ lect. et ℣. Priorum stando dicantur: et

leguntur ab aliis clericis soltz qui dictum sunt tñi: chor vero interi sedeat. In repentis e autē non dñi. post vlt. ℣. stet chor vsq ad primā ām. scdm dam super laudes Prostratus vero debet esse chorus in omni feria quando de feria agitur extra tēpus paschale in vigiliis mortuorum trium lectio. ad Placebo. et quo dicitur Dirige. donec vltima or. pleat: et ad Dirige. sitc dū dicit nr. afi lec. z post vlti. ℣. qñ nō sequit̄ tinue laud. z post ℣. Benedictus. eodem modo quo post psal. Magnificat. ad Placebo. Et hoc sit gñale per totum annū: q quoties fiunt genuflexiones i chorō ad vesperas vel ad matutinas dici: totiens fiant in sequentib⁹ obsequiis mortuorum q̄uis fiant noue lec. nisi corp⁹ presens fuerit vel nisi dies anniuersarius eiusdē ecclesie eor: tunc enī genuflectere chorum non licet: sed cōtinue stare tenetur ad Placebo. quousq; finiatur: et etiam in singulis noct. ad Dirige. dum dicitur oēs dñicalis ante lec. et in laud. tñ ad. i. pm. s. Miserere. et a versiculo ante pm Benedictus. quousq; illius obsequii offiū expleatur. In reliqua psalmodia et in oībus aliis sedere debet. Sciendum est q in vigiliis mortuor nunq̄ fiunt prostrationes in paschali tē: nec in aliquo festo trium lectionum vel nouem lectionū: nec in cōmemo. beate marie vel sancti loci: nec i octa. nec infra octa. sctōr. Quando vero corpus adest pñs et i anniuersariis eor oēs clerici stare tenentur ad Placebo. per totū tps ad Dirige. vt in alio tempore ad laudes similiter per totū tēpus nisi ad inceptione psal. Tedeet. vsq ad ℣. āte Benedictus. In vigiliis quoq mortuor trium lec. extra tps paschale oēs versiculi dicantur a sacerdote executore officii loco siue habitu mutato. In vigi. mortuor. in ℣. simp. pria āu. sup p. ad Placebō in supiori gradu i choet. cete oēs āe i. i. forma discurrāt

excepta ān. sup Mag. et pma ān. sup pos. ad Dirige. et pia ā. ad laud. z ā. sup Confitebor. q in supioꝛi gradu discurrāt. Tres pme lect. in pia forma legantur: loco nec hitu mutato sua quoq; ℟ia ab eisdē lectoꝛib⁹ cātent. Tres medie lec. in scda forma cū suis ℟iis dicātur tres vlti. lec. in supioꝛi gradu eodē mō cū suis ℟iis dicantur. Ita tñ q scōs ỽ. vltimi ℟ii i eodē gradu ex opposito dicatur. Tercius sīc ex parte choꝛi in eodē gradu dicatur. Cetera vt p̄dictū est sunt exequēda. ¶ Iste modus seruitii moꝛtuoꝛ locum habet in ol anniuersarioꝛ trigintali post pmū diem triginta. ¶ In anniuer. tamē simpli. canonicoꝛ vltimū ℟. a duobus de supioꝛi gradu dicat ad gradū choꝛi hitu non mutato cū suis trib⁹ ỽ. In pma quoq; die triginta. simpli. canon. eodē mō vltimū ℟. dicatur: sed tñ post vltimū ỽ. ℟ii. ab ipsis cātoꝛibus ad gradū choꝛi repetatur ℟. et a cho. percantetur. Pꝛeterea sexta lec. in supioꝛi gradu cū suo ℟io di cat. ¶ In anniuersa. vero archidiaconoꝛ z subdya. vel succentoꝛ mod⁹ seruitii fiat sicut in pmo trigin. simpli. canonici. ¶ In anniuer. cantoꝛ / thesauꝛ / cancellar / an. q in simplicib⁹ vigi. solēt esse in pma forma: in scda forma discutiant. cetera vt in die trigintali de canonicis. ¶ In anniuer. decani sīc seruitium obseruetur. qđ de ceteris personis excep. q tercia lec. in scda forma. vi. lec. in superioꝛi gradu cū suo ℟. dicat. ¶ De p̄sonis ỽo ecclie in epos pmotis in aliis ecclesiis fit seruit. in eoꝛ ānniuersa. iuxta dignitatis sue exigētiā quā ante pmotionē in ecclesia Sar. habuerūt. ¶ De aliis ỽo cp̄is extraneis / et pꝛo regib⁹ pꝛo qb⁹ fit seruit. eodē mō fiat quo in ānniuer. canoni. simpli. Sciendū tñ est q de aliis solūmodo fit seruitiū in anniuersariis q̄ scribūtur in martyꝛologio. ¶ Sciendū est autē q in anniuersario quattuoꝛ pꝛci-

palij plonat excellentior sacerdos exequit officiū. ℣s vero in āniuersa. chor pdecessor officiū exequit. ¶ In anniuersar. et trigināa. chor. Dat ecclie totū seruitium discurrit more duplicis festi. sc3 Johannis baptiste habitus tamē nō mutet in legendo vel cantando. Tabula etiam de lec. legēdis et ℟iis cantandis disponit sicut in predicto festo/excepto q nullus ℟. a tribus cātatur nisi ix. Terciū quoq sextū z nonū repetātur ab illis chōris qui ℣. ℟ior cātauerūt. Iciones vero nō in pulpito sed ad gradum chori super lectrinū legātur. Executor tamen officii in oībus dicēdis locū non mutet nec habitum. Dēs autē ℣. dicantur z respōdeātur sub eodē tono quo in tribus noctibus ante pascha: sed in audientia non respondeantur. ¶ In omnibus aliis anniuersariis et trigintalibus prima ān. super primum psm: ad placebo. I superiori gradu inchoetur cetere omnes āe. in sēda forma discurrant per ordinē: excepta ā. sup psm Magnific. et vīa ā sup primū p. ad Dirige. z pria ā. ad lau. zā. sup Bñ. ¶ I superiori gradu discurrāt. Septime lec. I sēda forma legantur loco nec habitu mutato. ℣. quo ℟iorum ab eisdē lectoribus cantentur. Septima lec. cum ℟. vii fit: et sic deinceps in superiori gradu suprādicto mō discurrant. Ita tñ q nonus ℟. a duob⁹ de supiori gradu cantet ad gradū chori habitu nō mutato cum suis ℣si. ¶ Et sciendū est q semper dicatur a sacerdo. Et ne nos post pater nr. ante inceptionē lec. qñq dicat seruitium minoris tā triū q noue lec. Dēs vero ℣. ab aliquo sacerdote de supiori gradu dicantur sub eodē tono quo tribus noctib⁹ ante pascha/loco nec habitu mutato vel ab executore officii et respondeat chor⁹ suprādicto mō. ¶ Quādo vero fit seruitiū pro corpore presenti non pro canonico omnes āe. preter quinq principales I sēda

forma suprad̃icto mõ discurrãt due prime lect. cum suis
R. in prima forma: terciũ & quartum in scõa forma. qn-
tum et sic deinceps in superiori gradu. Singula vero ps
a duob⁹ ad caput defũcti ad oriẽtẽ quer̃is hitu nõ mut
cãtẽtur vltimũ vo. R. a tribus cũ repetitiõe cantet: loco
et hitu supraḍ. Ita tñ q ab ipis cãtoribꝫ cãtet et chorꝰ.
Siguli vo vñ. a duob⁹ pueris ibiḍ dicãt hitu nõ mut.

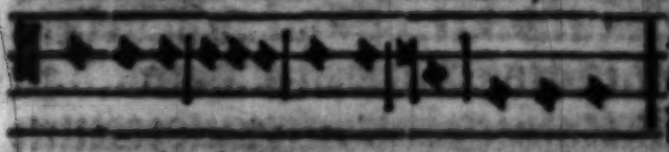

Non respõdeatur in
audiẽtia quãdo dr a
duobus. cetera vt in
vigiliis prędictis.

Requiẽ etnã dona eis domine.

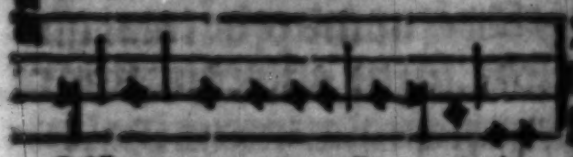

Si vero fuerit corpus cã-
nonici cuiuscũqꝫ eodẽ mõ
fiat seruitiũ licuit ãnuer-
sarijs epoꝝ eiusdem eccle

Et lux perpetua luceat eis. Ç In vigiliis mortuoꝝ ad vesperas sine Deus in ad-
iutoꝝium incipiatur in superiori gradu. Antiphona.

Placebo. Amen. ps. Dilexi quoniã exaudi-

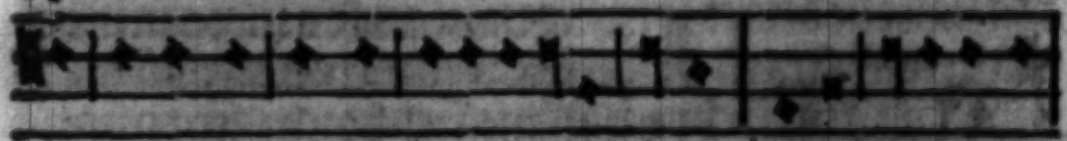

et dominus: vocem orationis mee. Q uia inclinauit
aurem suã michi: et in diebus meis inuocabo. Q ircun-
dederũt me dolores mortis: et pericula infernj inuenerunt
me. Q ribulationẽ et dolorẽ inueni: et nomẽ dñi inuocaui.
O dne libera aiam meam misericors dñs & iustus: et
deus nr̃ miseret. Q ustodiẽs parvulos dñs: humiliat⁹ sũ
et liberauit me. Q onuertere aĩa mea in requiẽ tuã: qr
dñs benefecit tibi. Q uia eripuit aĩam meam de morte/

oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Iste sequens ℣. scz Placebo dño in regione viuor. eo q̄ idem cū ān. sequēti nō dicatur pro verbi nisi cū in quotidianis obsequiis mortuor: quādo vna sola ān. dicitur super hos. sed finito verbi Qz eripuit. immediate sequatur ān.

Placebo dño in regione viuor. ī. Heu me. Amen. ℣. Ad dñm cū tribularer clamaui: et exaudiuit me. Dñe libera aiam meā a labiis iniquis: et a lingua dolosa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi ad linguā dolosam: Sagitte potētis acute: cū carbonibus desolatorijs. Heu michi q̄ incolat⁹ meus prolongatus est/habitaui cum habitantibus cedar: multū incola fuit anima mea. Cū his qui oderūt pacem erā pacificus: cum loquebar illis impugnabāt me gratis. ān.

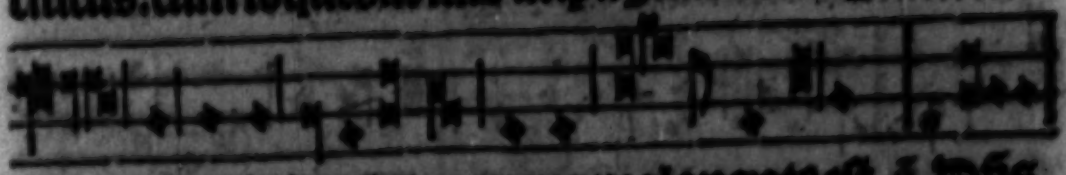

Heu me quia incolatus meus prolongat⁹ est. ī. dñs

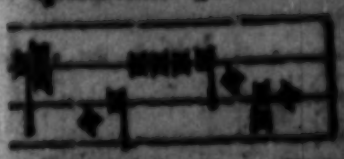

Leuaui oculos meos in montes: vnde veniet auxilium michi auxiliū meū a dño: qui fecit celum et Amen. ps. terram. Non det in commotionem pedem tuum: neq̄ dormitet qui custodit te. Et ecce non dormitabit neq̄ dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te dominus protectio tua: super manum dexteram tuam. Per diem sol non vret te: neq̄ luna per noctē. Dominus custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam domin⁹. Domin⁹ custodiat introitum tuum et egressum tuum: ex hoc nunc et vsq̄ in seculum. ān.

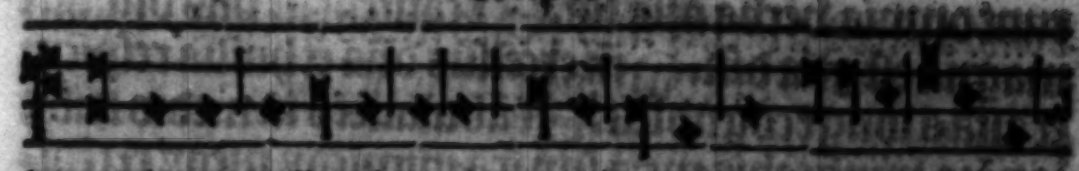

Dominus custodit te ab omni malo custodiat aiam tuam

dominus. ãn. Si iniquitates. Amen. ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocẽ meã. Fiant aures tue intendentes: in vocẽ deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit? Quia apud te propiciatio est: et propter legem tuam sustinui te dñe. Sustinuit aia mea in verbo eius: speravit aia mea in dño. A custodia matutina vsq; ad noctẽ: speret israel in dño. Quia apud dñm misericordia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Antiphona.

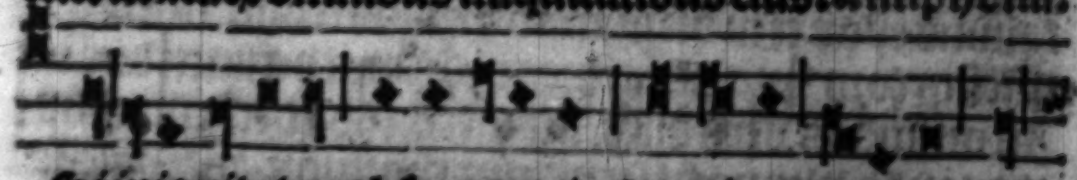

Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis

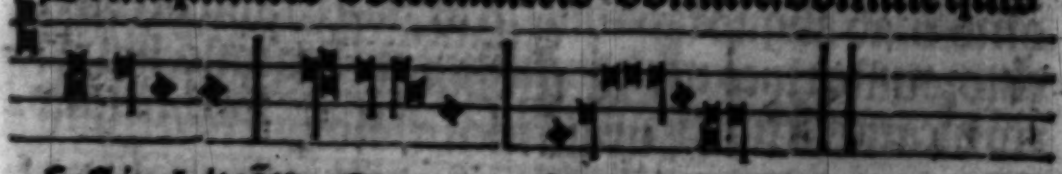

sustinebit ãn. Opera. Amen. ps.

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: quoniã audisti verba oris mei. In cõspectu angelorũ psallam tibi: adorabo ad templũ sanctũ tuũ et cõfitebor nomini tuo. Super misericordia tua et veritate tua: quoniã magnificasti sup oẽ nomẽ sanctũ tuũ. In quacũq; die invocauero te exaudi me: multiplicabis in aia mea virtutem. Confiteantur tibi dñe oẽs reges terre: q; audie-

runt omnia verba oris tui. Et cantent in viis dñi: quñ magna est glia dñi. Quñ excelsus dñs et humilia respicit: et alta a longe cognoscit. Si ãbulauero in medio tribulatiõis vivificabis me: et sup trã inimicor meor extendisti manũ tuã et salvũ me fecit dextera tua. Quis retribuet pro me dñe mia tua sclm: opa manuũ tuar ne despicias

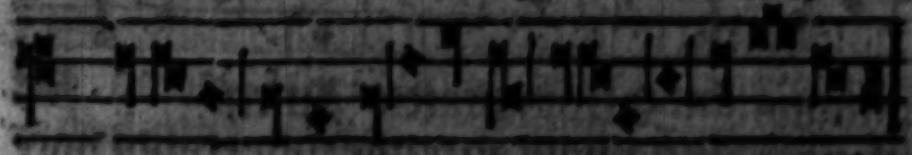

Deinde dicit̃ hoc mõ ãn. Opera manuũ tuarum dñe ne despicias. versus.

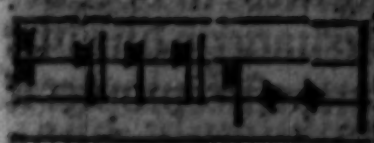

℣. Erue dñe aiasc. Et sciendũ est q̃ qñcũq; corp̃ pñs fuerit: et iãmuersarius et trigitalib̃ eṕor Sar eccle: et

A porta inferi. ĩ die aiar oés ℟. tã ad Placebo. q̃ ad Dirige. a duob̃ pueris pariter stãtibus ad orientem cõuersis habitu non mutato: sub tono supradicto cãtetur et sub silẽcio respõdeãtur. Ita q̃ tm amniuersarius et trigintalibus eṕor et in die aiar ad gradum chori i medio: et qñcũq; corp̃ presens affuerit ad caput defuncti dicãtur In omnibus vero aliis anniuersariis et trigintalibus et quando vltimo fit seruitium mortuor ante pascha: oñs ℟. ab aliquo sacerdote in supiori gradu vel ab executore officii loco nec habitu mutato sub tono supradicto dicãtur: et tunc semp respõdeat chor̃ sub hoc tono.

℣. Erue dñe ãias eor ãn. Audiui vocẽ. Amen. ps.

Magnificat: anima mea dñm. Et exultauit spiritus meus: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatẽ ancille sue: ecce enĩ ex hoc beatã me dicent omnes gñationes. Quia fecit michi magna qui potens est:

et sanctū nomen eius. Et mīa eius a progenie in progenies: timentibus eū. Fecit potentiā in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede: et exaltauit humiles. Esurientes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerum suum: recordatus mīe sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abraham et semini eius in secula. Dunc enim thurificetur corpus alicuius defuncti ad Placebo. vel ad Dirige. secundum vsum Say. Antiphona.

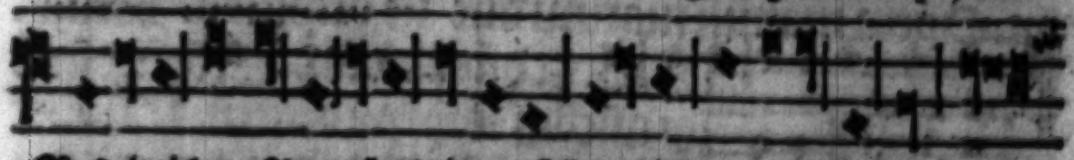

Audiui vocē de celo dicentē: beati mortui qui in dño

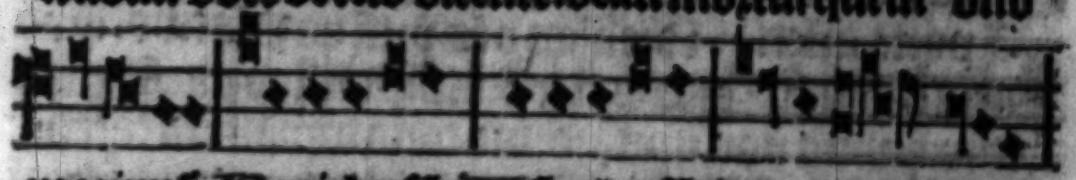

moriunt. Kyrieleyson. Xpe eleyson. Kyrie leyson. Pr nr. Deide sine pnūcia. Et ne. dicat iste p. sine nota.

Laus mea dīm laudabo dīm in vita mea: psallā deo meo q̄diu fuero. Nolite confidere i principibus: nec in filiis hominū in quibus non est sal? Exibit spiritus eius et reuertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eor. Beat? cuius deus iacob adiutor eius spes eius in dño deo ipsius qui fecit celum et terram: mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatem in seculū: facit iudiciū iniuriā patientibus/dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illuminat cecos. Dominus erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas/pupillum et viduam suscipiet: et vias peccatorum disperdet. Regnabit dominus in seculā deus tuus syon: in generatiōē et generationem. Finito psalmo

dicat fiat eis dos loco uestis habitu mutato beatitudinem.

Requiem eternã dona eis domine. Et lux perpetua

luceat eis. ℣ Porta inferi. ℟ Erue domine animas eorum

℣ Credo uidere bona domini. ℟ In terra uiuentium.

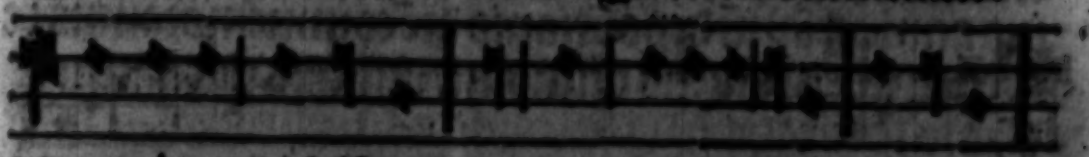

Dominus uobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Sciendũ est q̃ officiũ corp⁹ adest presens nisi fuerit ꝑ regis/regine uel alteri⁹ magnatis ꝙ dicantur sub tono sequẽti et sub una ꝛeclusiõe tã ad ꝓ lacebo. ꝙ ad dirige. quattuor ordines: quar⁹ prima sit pro corpore ꝓsti. Secũda ꝑ ẽpis. Tercia ꝑ fratrib⁹ ꝛ sororib⁹. Et quarta ꝯgnalis Si uero eodẽ die dies anniuersari⁹ uel trigitale alicuius nõ ꝯple. ꝛtigerit: tunc sit secũda ordo pro illo anniuersario uel trigitali: tercia ꝑ fratrib⁹ ꝛ sororib⁹: ꝛ quarta ꝯgnal. Et si trigitale simul cũ anniuersario eodẽ die cõtigerit: tũc sit secũda ordo pro illo trigitali: tercia pro anniuersario et quarta ꝯgnalis. Tñ hoc nõ ubitatũ est in ecclia Sar. imo differãtur ibidẽ huiusmodi solẽnitates: ꝛ unaq̃q; ꝑ se solẽnitas celebret. Iz i ecclesiis parrochialib⁹ fieri nõ ualeat Silr in ordib⁹ ãniuer. uel trigin. ꝙ dicãt. viii. ordines sub una ꝛeclusiõe tã ad ꝓ lacebo. ꝙ ad dirige. quar⁹ pria sit

pro illo anniuer. uel trigitali. scda p̄ epis. tercia pro fratribus et sororib⁹ et quarta g̃nalis. ¶ Pro corpore p̃sti cuiuscūq; fue. tā ad Placebo. ℣ ad Dirige. ℟ hec ℣ō.

DEus cui proprium est misereri semper & parcere te supplices deprecamur pro aīa famuli tui uel famule tue N. quā hodie de hoc seculo migrare iussisti: ut nō tradas eā i manus inimici nec obliuiscaris in finē. sed iubeas illā ab āgelis scis suscipi: atq; ad regionē uiuor. pduci: & q̄ in te spauit & credidit: sciō; tuor. mereat sor-

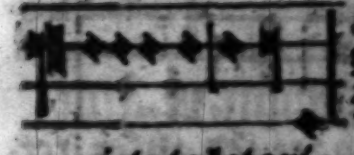

In anniuersario de quocūq; fuerit ad Placebo. tātū dicat hec seq̄ns oratio.

cietate letari. DEus idulgētiar. dñe da aīe famuli tui uel famule tue N. cuius anniuersariū depositionis diē commemoramus refrigerii sedem quietis bītudinē/luminis claritatem. ¶ Pro trigita. 2plēdo seu cōpleto. seu 2meōratiōe uni⁹ defūcti ut plior. tā ad Placebo. ℣ ad Dirige. ℟ hec or.

DEus cui proprium est misereri semper et parcere: ppiciare aīe famuli tui uel famule tue N. et omnia eius pcā dimitte: ut mortis uinculis absolutus uel absoluta transire mereatur ad uitā. ¶ Pro epyscopis defunctis ad Placebo. tantum dicitur ista oratio.

DEus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali fecisti dignitate censeri: psta q̄s ut quor. uicē ad horam gerebāt in terris: eor. perpetuo consortio letentur in celis. ¶ Pro fratribus et sororib⁹ ad Placebo. tantum dicitur ista oratio.

DEus uenie largitor. & hūane salutis auctor. q̄s clemētiā tuā: ut nr̄arū 2gregationū fratres & sorores qui ex hoc scō trāsierūt: intercedēte btā maria semp uirgine & btō michaele archāgelo cū omnibus sanctis: ad perpetue beatitudinis consortiū peruenire concedas.

Oratio cotidialis ad Placebo. tantū dicatur ista oratio.

FIdeliū deus omniū cōditor et redēptor animab' omniū fideliū defunctor remissionē cunctor tribue petēti. vt indulgentiā quā ip optauerit: piis supplicatiōib' cō

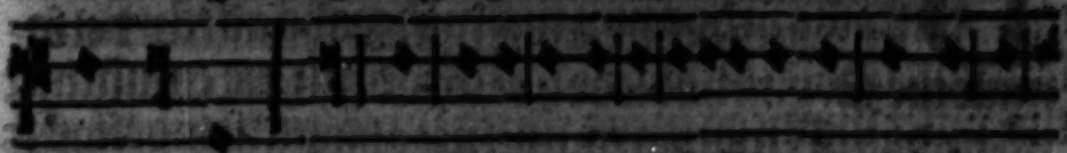

sequantur. Qui cum deo patre et spūsancto viuis et

regnas deus. Per omnia secula seculorum. ℟. Amē.

Non dr Dñs vo. neq; Requiescāt in pace. sed absq; iteruallo incipiantur matutine mortuor. vt patet inferi⁹. Tamē quīcūq; nō dr Dirige. statim post Placebo. vt i die animar; in xl. et q̄n oziones p̄dicte dīr in laudibus: vt a die animar; vsq; ad quartam feriam ante pascha. Tūc finita oratiōe Fidelium. vt supradictū est: statim dicat sacerdos executor officii sine Dñs vobiscū. hoc modo.

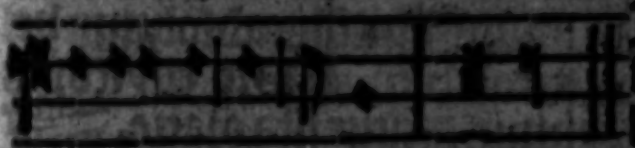

In quotidianis tñ obsequiis mortuorū/ feria lec. ip sine nota dr et cātabitur. Ad matutinas mortuor nō dr Dñe labia. nec Deus in adiutoriū. sed statim Inuitat. et sine psal. Venite. incipiantur ān. in superiori gradu hoc modo. ¶ In primo nocturno. ān.

Verba mea auribus pcipe dñe: intelligе clamorem meum. Intende voci oris mei. Dirige. Amen. ps. Exr me⁹ z de⁹ me⁹. Quā ad te orabo dñe: mane exaudies vocē meā. Mane astabo tibi et videbo: quīa non deus volens iniquitatem tu es. Neq;

habitabit iuxta te malignꝰ: neꝙ ymanebūt liusti ante oculos tuos. Odisti oēs qui operātur iniqtatē: perdes oēs qui loquuntur mendaciū. Virū sanguinū ꝫ dolosum abominabitur dñs: ego autem i multitudine mie tue. Introibo in domum tuam: adoꝛabo ad templum sanctum tuum i timoꝛe tuo. Dñe deduc me in iusticia tua ꝓpter inimicos meos: dirige in cōspectu tuo viam meā. Qñ non est in oꝛe eoꝝ veritas: coꝛ eoꝝ vanū est. Sepulchꝛum patēs est guttur eoꝝ: linguis suis dolose agebant iudica illos deus. Decidant a cogitationibus suis scōm multitudinē ipietatū eoꝝ expelle eos: quoniā irritauerūt te dñe. Et letentur oñs qui sperant in te: in eternū exultabūt et habitabis in eis. Et gloꝛiabūtur i te oēs qui diligūt nomē tuū: qñ tu bñdices iusto. Domine vt scuto bone voluntatis tue: coꝛonasti nos. ān.

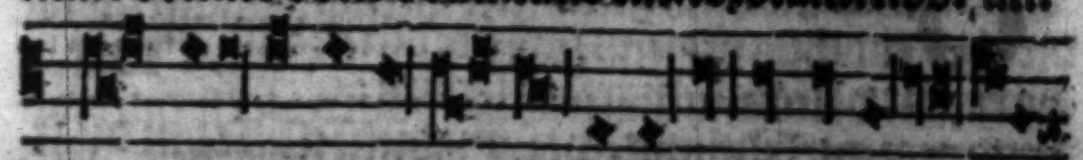

Di rige domine de us meus in cōspectu tuo viā.

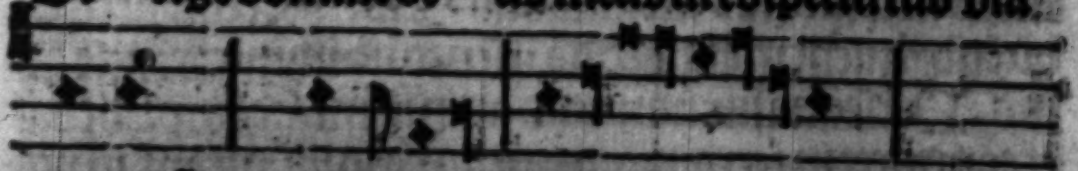

meam. ān. Conuertere. Amen. Ꝑsalmus.

Domine ne in furoꝛe tuo arguas me: neꝙ in ira tua coꝛripias me. Miserere mei dñe qñ infirmus: sana me dñe quoniā ꝛturbata sunt ossa mea. Et aīa mea turbata est valde: sed tu dñe vsqꝙ quo. Conuertere dñe et eripe aīam meā: saluū me fac ꝓpter miam tuam. Qñ non est in moꝛte qui memoꝛ sit tui: in inferno aūt quis confitebitur tibi. Laboraui i gemitu meo lauabo per singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratum meū rigabo. Turbatus est a furoꝛe oculus

meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem: quĩ exaudiuit dñs vocẽ fletus mei. Exaudiuit dñs deprecationẽ meam: dominꝰ orationem meam suscepit. Erubescãt et conturbentur vehementer omnes inimici mei: cõuertantur et erubescant valde velociter. Antiphona.

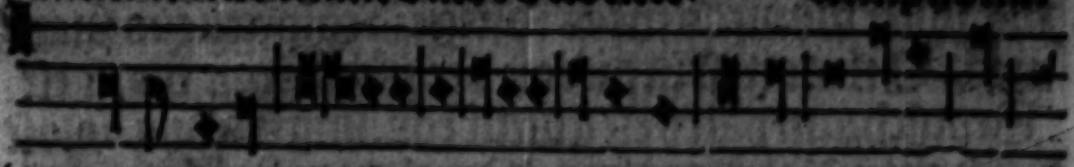

Conuertere domine et eripe animã meã quoniã non

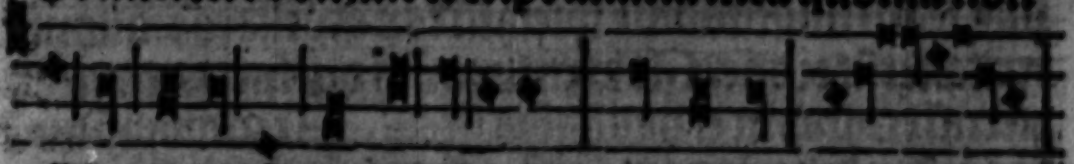

est in morte q̃ memor sit tui. ã. Requãdo. Amen. ps.

DOmine deus meus in te speraui: saluum me fac ex omnibus persequẽtibus me: et libera me. Dum quãdo rapiat vt leo animam meam: dum non est qui redimat: neq; qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud: si est iniqtas in manibus meis. Si reddidi retribuẽtib⁹ michi mala: decidã merito ab inimicis meis ianis. Persequatur inimicus animã meã: comprehẽdat et conculcet in terra vitam meã/et gloriã meam in puluerem deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimicorum meorꝫ. Et exurge dñe deus meus in precepto quod mandasti: et synagoga populorũ circundabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. Iudica me dñe secũdum iusticiam meã: et secũdum innocentiã meam super me. Cõsumet nequicia peccatorum et dirriges iustum: scrutans corda et renes deus. Iustum adiutorium meum a domino: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens: nunquid irascitur per singulos dies?

Nisi conuersi fueritis gladiũ suũ vibrauit: arcũ suum tetendit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturit iniusticiam: concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum: et incidit in foueã quã fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in verticem ipsius iniquitas eius descendet. Confitebor domino secũdum iusticiã eius: et psallam nomini domini altissimi. ãn.

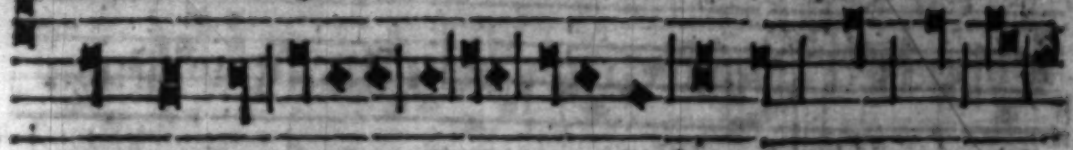

Nequando rapiat vt leo animã meam dum non est

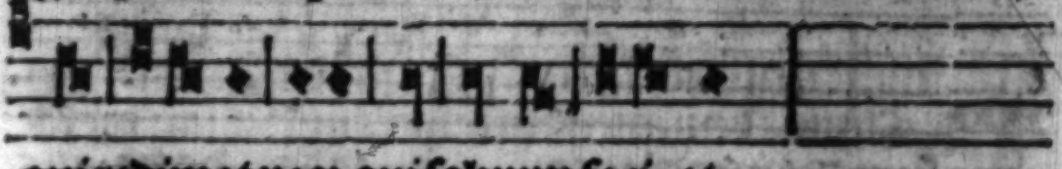

qui redimat neq; qui saluum faci at.

℣. A porta inferi. ℟. Erue dñe aiãs eor. Pr nr. Deinde dicat sacerd̃. in audientia sub tono consueto. Et ne nos. Cho. silẽt in audientia sub eodẽ tono rñdeat Sed libera qđ per totũ annũ obseruet in obsequiis mortuor cum nota dicedis: qualiscũq; nocturn⁹ dr̃ ante lctões. ac etiã in die alar. Non dr̃ Jube. nec Tu autem. sed ex verbis lect. finẽ faciãt lectores. vt infra patebit. Lectio prima.

Parce michi domine: nichil enim sunt dies mei. Quid est homo quia magnificas eum: aut quid apponis erga eũ cor tuum? Vilitas eum diluculo: et subito probas illũ. Vsq; quo non parcis michi: nec dimittis me vt glutiã saliuam meam? Peccaui. Quid faciam tibi o custos hominũ? Quare posuisti me cõtrarium tibi: et factus sum michimetipsi grauis? Cur non tollis peccatum meum: et quare nõ aufers iniquitatẽ meam? Ecce nunc in puluere dormio: et si mane me quesieris

Eodem modo finiantur omnes lectiones in vigiliis mortuorum: preter secundam lectionem. Responsorium.

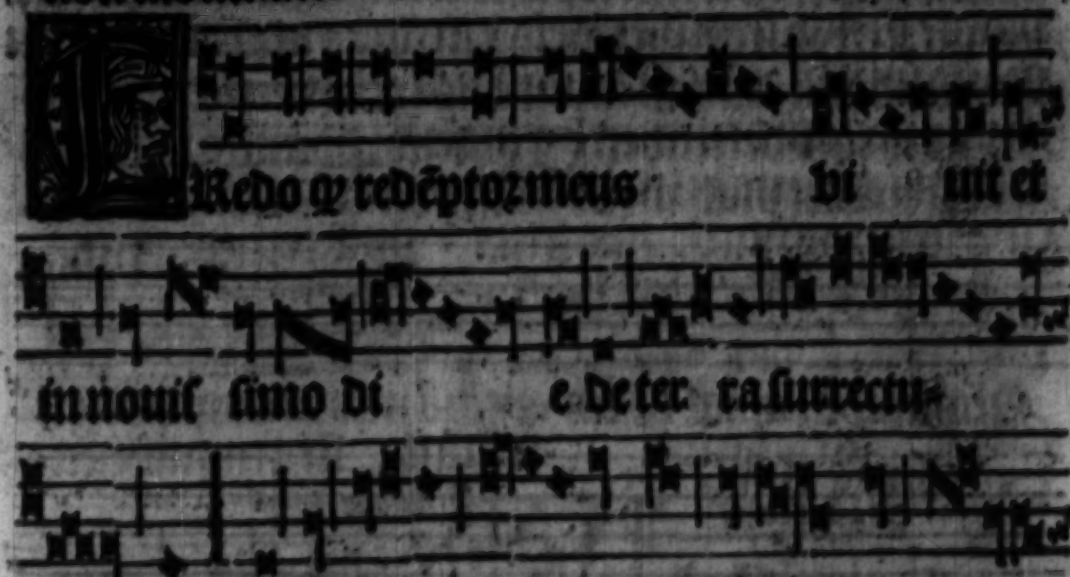

Redo q redẽptor meus vivit et in nouissimo de e de terra surrecturus sum. Et in carne mea videbo deum saluatorem meum. ℣. Quẽ visurus sum ego ipse et nõ alius et oculi mei conspecturi sunt.

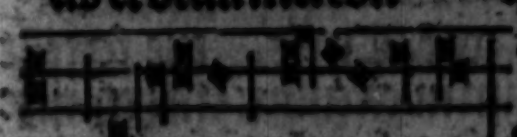

Et in carne mea.

Edet a lam me-(℟. ii.
am vite mee: dimittam aduersum me eloquium meũ. Loquar in amaritudi-

ne ale mee: dicã deo. Nolime condẽnare. Indica michi: cur me ita iudices: Nũqd bonũ tibi videt̃ si calumnier̃ et oppz̃mas me op⁹ manuũ tuarũ: z ẽsiliũ ipior̃ adiuues: Nũqd oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt hõ etiã vides: Nũqd sicut dies hois dies tui: z anni tui sicut humana sunt tpa: Ut q̃ras iniq̃tat̃ meã: z peccatum meum scruteris Et scias quia nichil impiũ fecer̃: cum sit nemo qui de manu tua possit eruere Ant.

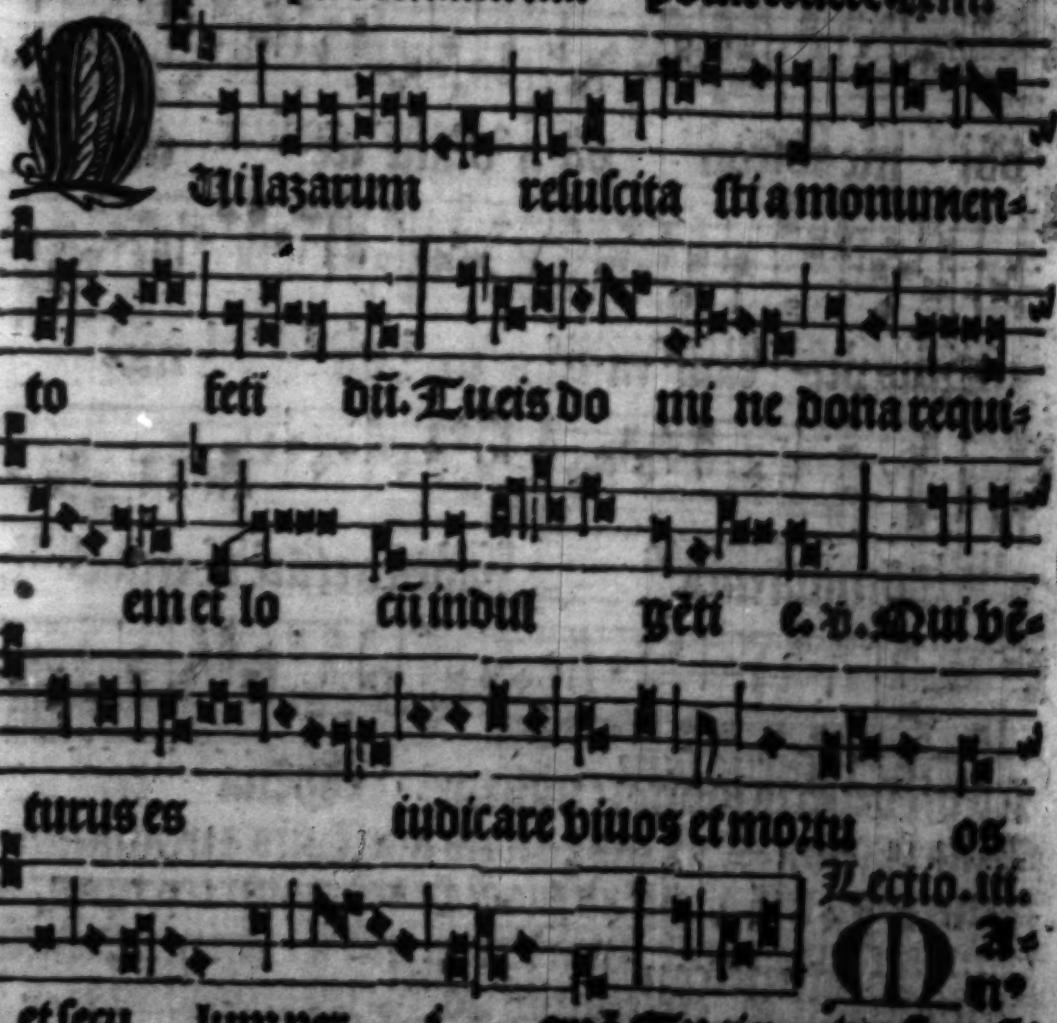

Vilazarum resuscita sti a monumento fetĩ dñi. Tueis domi ne dona requiem et lo cũ indul gẽti e. v. Qui vẽturus es iudicare viuos et mortuos

Lectio. iii.

Omnes et secundum per i gnẽ. Tueis. tue fecerũt me et plasmauerunt me totum in circuitu: et sic repente precipitas me. Memento quesq; sicut lutũ feceris me: et in puluerem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti

me: et sicut caseum me coagulasti: pelle et carnibus vestisti me: ossibus et neruis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti michi: et visitatio tua custodiuit spiritum meum. ℟. Responsorium.

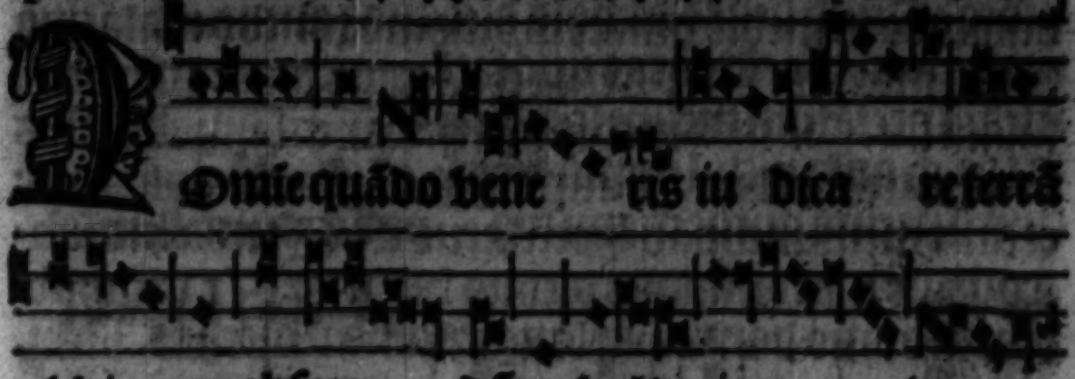

Quia peccaui. Mficiũq; corpus adest pñs ℣ in anniuersariis ep̃or tñ. ac etiã in die aĩar repetatur tercium/sextum et nonũ ℟. ab illis clericis qui ỽ. Veit precedentis cantauerunt. ℣ In secundo nocturno antiphona.

In loco. Amen. Psalmus.

℣ Dominus regit me et nichil michi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Super aquã refectionis educauit me: animam meã cõuertit. Deduxit me super semitas iusticie: propter nomen suum. Nam et si ambulauero in medio vmbre mortis: nõ timebo mala quoniã tu mecũ es. Virga tua et baculus tuus: ipsa me cõsolata sũt. Parasti in cõspectu meo mensam: aduersus eos qui tribulãt me. Impinguasti in oleo caput meũ: et calix meus inebriãs q̃ preclarus est. Et mia tua subsequetur me; omnibus diebus vite mee. Et vt inhabitem in domo domini: in longitudinem dierum. ãn.

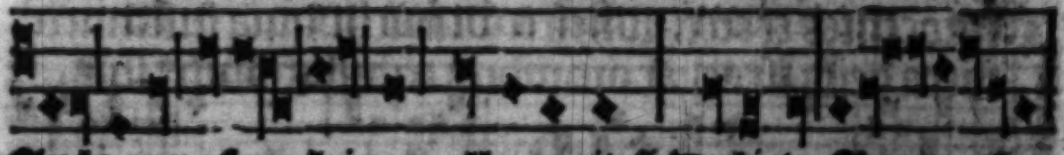

In loco pascue ibi me collocauit. ã. Delicta. Amen. ℟.

℣ Ad te dñe leuaui aiam meã: deus meus in te cõfido non erubescã. Neq; irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinent te non cõfundentur. Cõfundãtur omnes iniqua agẽtes: superuacue. Vias tuas domine demonstra michi: et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me: quia tu es deus saluator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationũ tuarum dñe: et misericordiarum tuarũ que a seculo sunt. Delicta iuuentutis mee: et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu: propter bonitatem tuam domine. Dulcis et rectus dominꝰ: propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Dirriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie domini mia et veritas: requirentibus testamentũ eius et testimonia eius. Propter nomen tuum dñe propiciaberis peccato meo: multũ est enim. Quis est homo qui timet dñm: legem

statuit et in via quã elegit. Anima eius in bonis demo
rabitur: et semen eius hereditabit terrã. Firmamentũ
est dominus timẽtib⁹ eũ: et testamẽtũ ipsius manife
stetur illis. Oculi mei semper ad dominũ: quoniã ipse
euellet de laqueo pedes meos. Respice in me et misere
re mei: quia unicus et pauper sum ego. Tribulationes
cordis mei multiplicate sunt: de necessitatib⁹ meis erue
me. Vide humilitatem meam et laborem meum: et di
mitte uniuersa delicta mea. Respice inimicos meos quo
niã multiplicati sunt: et odio iniquo oderũt me. Custo
di animã meã et erue me: nõ erubescam quĩ speraui in te.
Innocentes et recti adhesserunt michi: quia sustinui te.
Libera deus israel: ex omnibus tribulationib⁹ suis. ã.

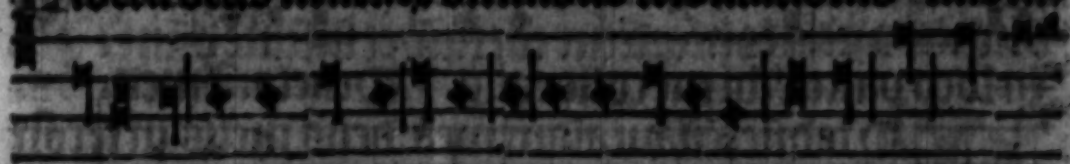

Delicta iuuentutis mee et ignorãtias meas ne memi-

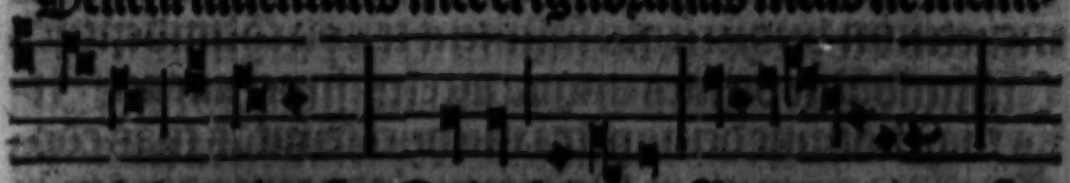

neris domine. ãn. Credo uidere. Amen. ps.

Dominꝰ illuminatio mea et salus mea: quem ti
mebo? Dominꝰ protector uite mee: a quo trepida
bo? Dum approprĩãt sup me nocentes: ut edant carnes
meas. Qui tribulãt me inimici mei: ipsi infirmati sunt et
ceciderũt. Si cõsistant aduersum me castra: nõ timebit
cor meũ. Si exurgat aduersum me prelium: in hoc ego
sperabo. Vnã petii a domino hanc requiram: ut inha
bitem in domo dñi oĩbus diebus uite mee. Ut uideam
uoluntatem domini: et uisitem templũ eius. Quoniam
abscondit me in tabernaculo suo in die malorum: pro te
xit me in abscõdito tabernaculi sui. In petra exaltauit.

me: ⁊ nūc exaltauit caput meū sup inimicos meos. Q te
cuiui et imolaui in tabernaculo eius hostiā vociferatio
nis: cantabo ⁊ psalmū dicam dño. Q exaudi dñe vocem
meā qua clamaui ad te: miserere mei et exaudi me. Q ti-
bi dixit cor meū exquisiuit te facies mea: faciem tuā dñe
requiram. Q e auertas faciē tuā a me: ne declines i ira
a seruo tuo. A diutor me⁹ esto ne derelinquas me: neq;
despicias me de⁹ salutaris me⁹. Q m̄ pater me⁹ ⁊ mater
mea dereliquerūt me: dñs aūt assūpsit me. V egē pone
michi dñe in via tua: et dirige me in semita recta ppter
inimicos meos. Q e tradideris me i aias tribulātiū me
q̄m insurrexerūt i me testes iniq̄: ⁊ mēdacium est iniq̄tas sibi
Q credo videre bona dñi: i terra viuēciū. Q xpecta dñm
viriliter age: ⁊ confortetur cor tuū / et sustine dñm. ān.

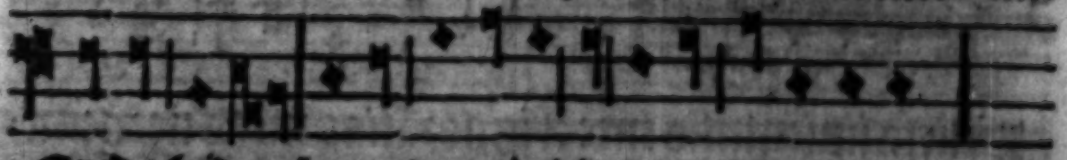

Credo videre bona domini: in terra viuentium. ℣ Sus
In medꝛia etna erit iust⁹. ℟. Ab auditione. ℣ Ē nē. Tiii
Q Tātas habeo iniq̄tates et pcā: scelera mea atq;
delicta ostende michi. Cur faciē tuam abscōdis
et arbitraris me inimicū tuū: Contra foliū q̄ vēto rapi
tur ostēdis potētiā tuā: ⁊ stipulā siccā p̄sequeris. Scri-
bis enī contra me amaritudines: et consumere me vis
pctis adolescētie mee. ℣ Posuisti in nervo pedē meum: et
obseruasti oēs semitas meas: et vestigia pedum meoꝛū
consyderasti. Qui quasi putredo consumendus sum: ⁊
quasi vestimentum quod comeditur a tinea. ℟m.

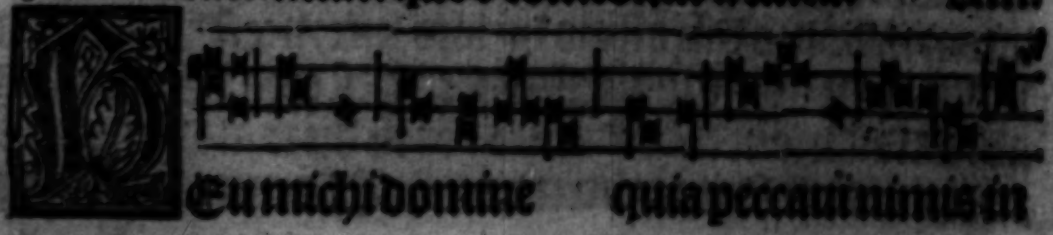

Eu michi domine quia peccaui nimis in

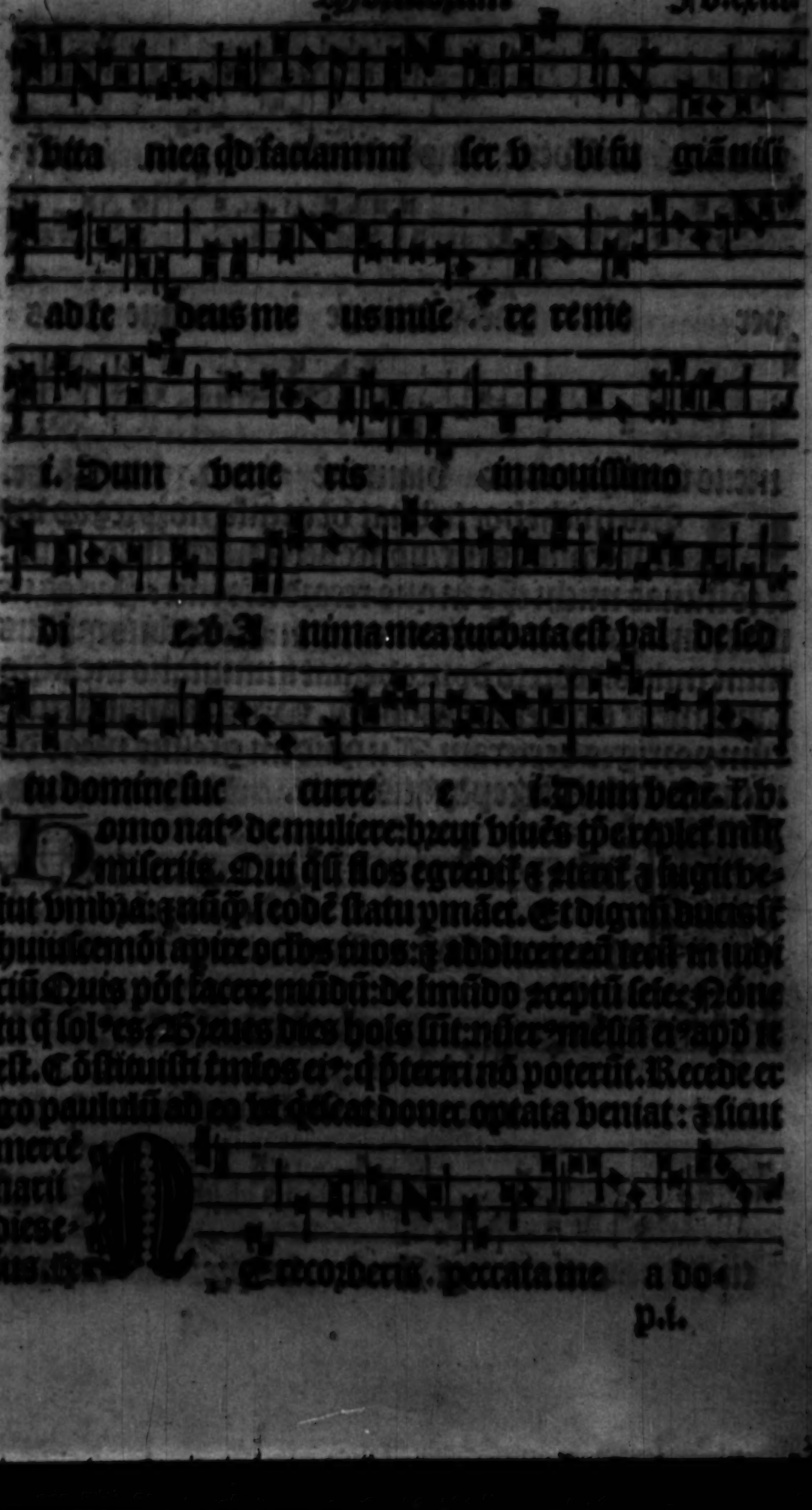

Homo nat⁹ de muliere: brꝫ uiuẽs ꝑ tẽp repleſ miſ
ꝛiꝛ. Qui qſi flos egꝛedit ⁊ ꝛtert ⁊ fugit be-
ſut vmbꝛa: ⁊ nũq̃ i eodẽ ſtatu pmãet. Et dignũ duc is ſꝛ
huiuſcemõi apire oculos tuos: ⁊ addꝛucere eũ tecũ in iudi
ciũ Quis põt facere mũdũ: de imũdo ꝛceptũ ſeie: Nõne
tu q ſol⁹ es: Dies hoꝛis ſũt: nũer⁹ mẽſiũ ap⁹ te
eſt. Cõſtituiſti tmios ei⁹: q̃ ꝑteriri nõ poterũt. Recede ex
go paululũ ab eo ut q̃ſcat donec optata ueniat: ⁊ ſicut
merce
narii
dieſ
ius. ℣.

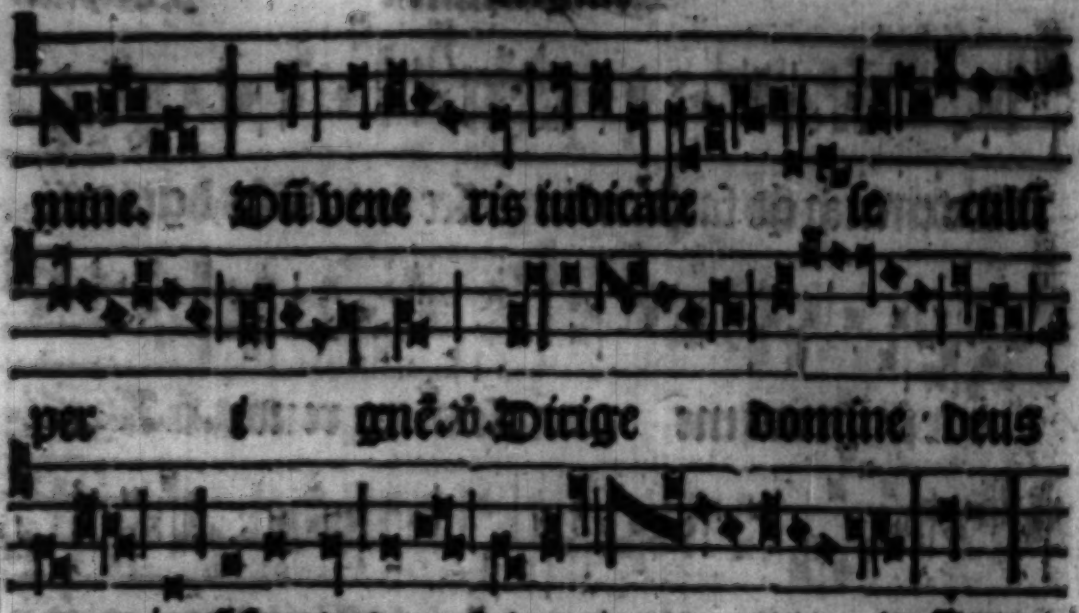

nuine. Dñi vene ris iudicare se culli

per ī gnē.ṽ. Dirige domine deus

meus in cōspectu tuo viam me am. Dñi.l.vi.

Quis michi hoc tribuat vt in inferno ptegas me et abscondas me/donec pertranseat furoꝛ tuus: et cōstituas michi tps in quo recoꝛderis mei: Putas ne mioꝛtuus homo rursum viuat: Cunctis diebus quibus nunc milito: expecto donec veniat immutatio mea. Tu cabis me: et ego respondebo tibi. Operi manuum tuaꝝ cum poꝛtriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumeraſti: sed parce peccatis meis. Responsoꝛium.

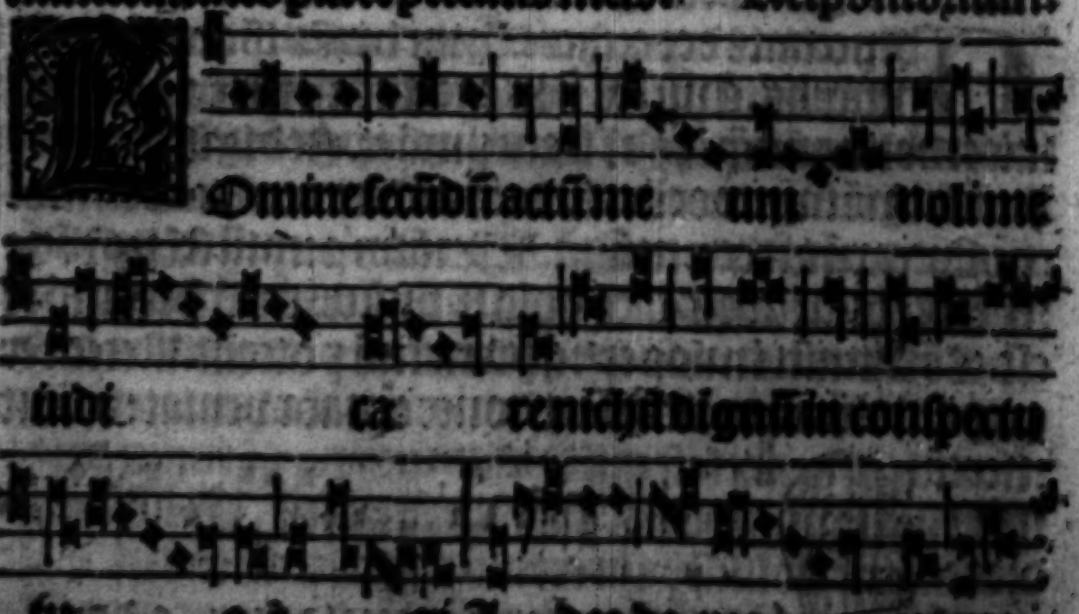

Omine ne cū ira tua arguas me neq; in ira tua

iudi ca re me: miserere mihi domine quoniam infirmus

sum: o ī gi. Deo de pze cotinua

Expectans expectaui dñm: et intendit michi. Et exaudiuit preces meas: et eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. Et statuit supra petrā pedes meos: et direxit gressus meos. Et immisit in os meum canticū nouū: carmen deo nostro. Videbūt multi et timebūt: et sperabunt in dño. Beatus vir cuius est nomen dñi spes eius: et non respexit in vanitates et insanias falsas Multa fecisti tu dñe deꝰ meus mirabilia tua: et cogitationibꝰ tuis non est qui similis sit tibi. Annunciaui et locutꝰ sum: multiplicati sunt super numerū. Sacrificiū et oblationē noluisti: aures autem perfecisti michi. Holocaustū et pro peccato nō postulasti: tunc dixi ecce venio. In

capite libri scriptū est de me vt facerē volūtatē tuā: deus meus volui et legē tuā in medio cordis mei. ℟ nuntiaui iustitiam tuā in ecclesia magna: ecce labia mea non prohibebo dñe tu scisti. ℣ iustitiā tuam non abscondi in corde meo: veritatē tuam et salutare tuū dixi. ℣ non abscondi miam tuā et veritatē tuā: a cōsilio multo. ℣ tu aūt dñe ne longe facias miserationes tuas a me: mia tua et veritas tua semper susceperunt me. ℣ circūdederunt me mala quoꝝ non est numerus: comprehēderunt me iniquitates mee et nō potui vt viderē. ℣ multiplicate sunt super capillos capitis mei: et cor meum dereliquit me. ℣ ōplaceat tibi dñe vt eruas me: domine ad adiuuandū me respice. ℣ confundātur et reuereātur simul: qui quesierūt animā meā vt auferāt eā. ℣ ōuertātur retrorsū et reuereantur: qui volūt michi mala. ℟ erūt cōtestim cōfusionē suā: qui dicūt michi euge euge. ℣ exultent et letentur sup te oēs querētes te: et dicāt sp magnificet dñs qui diligūt salutare tuū. ℣ go aut̄ mendicus sū et pauper: dominus sollicitus est mei. ℟ adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris. Antiphona.

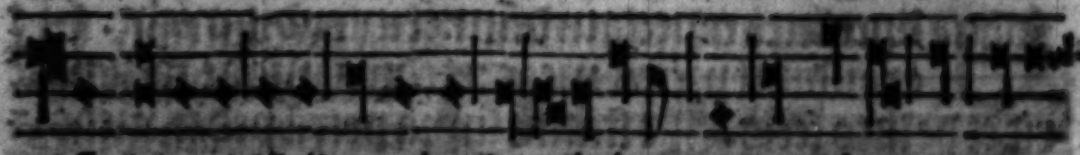

Cōplaceat tibi domine vt eripias me domine ad adiu-

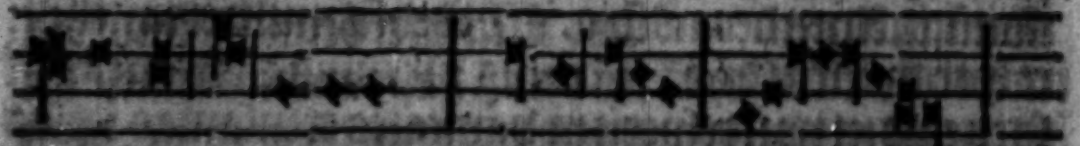

uandū me respice ān. Sana dñe. Amen. Psalmus

Beatus qui intelligit sup egenū et pauperem: in die mala liberabit eū dominus. ℣ ns conseruet eū et viuificet eum et beatum faciat eum in terra: et non tradat eū in animam inimicoꝝ eius. ℣ ominus opem

ſtrat illi ſuper lectum dolorꝭ eius: uniuersum ſtratum eius uersasti in infirmitate eius. Ego dixi domine miserere mei: sana animā meā quia peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala michi: quando morietur et peribit nomē eius. Et si ingrediebatur ut uideret uana loquebatur: cor eius congregauit iniquitatem sibi. Et egrediebatur foras: et loquebatur idipsum. Aduersum me susurrabāt oēs inimici mei: aduersum me cogitabāt mala michi. Uerbum iniquum constituerunt aduersum me: nunquid qui dormit nō adiiciet ut resurgat: Et etenim homo pacis mee in quo speraui: qui edebat panes meos magnificauit sup me supplantationē. Tu autē dñe miserere mei et resuscita me: et retribuam eis. In hoc cognoui quīn voluisti me: quoniā nō gaudebit inimicus meus super me. Me autē propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Benedictꝰ dñs deꝰ israel: a seculo ⁊ in seculū fiat fiat. ām.

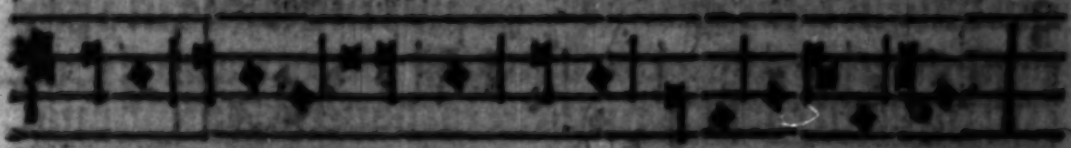

Sana domine animam meam quia peccaui tibi. ām.

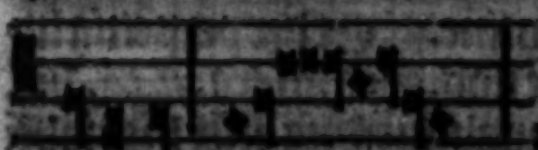

Quēadmodū desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat aia mea ad te deus. Sitiuit aia mea ad deū fortē viuū: quī veniā ⁊ apparebo ante faciē dei mei. Fuerūt michi lachrymē mee panes die ac nocte: dum dicitur michi quotidie ubi est deꝰ tuus. Hec recordatꝰ sum et effudi in me aiam meā: quīā trāsibo in locū tabernaculi admirabilis usq; ad domū dei. In uoce exultationis et confessionis: sonꝰ epulantis. Quare tristis es aia mea: et quare conturbas me. Spera in deo quīā ad-

huc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus. A d
me ipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui
de terra iordanis et hermonii a monte modico. A byssus abyssum invocat: in voce cataractarum tuarum. O mnes
tue et fluctus tui: super me transierunt. I n die mandavit
dominus misericordiam suam: et nocte canticum ei. A pud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Q uare
oblitus es mei et quare contristatus incedo: dum affligit
me inimicus? O dum confringuntur ossa mea exprobraverunt
michi: qui tribulant me inimici mei. D um dicunt michi
per singulos dies: ubi est deus tuus? Q uare tristis es
anima mea: et quare conturbas me? S pera in deo quoniam
adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus.

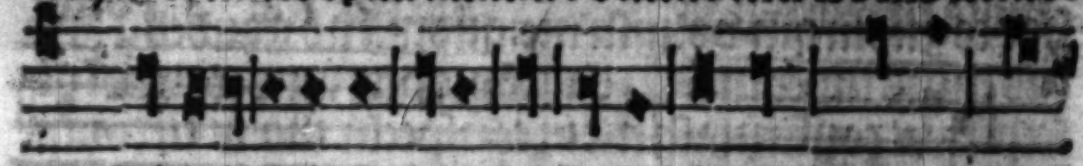

an. Sitivit anima mea ad deum vivum quando ve-

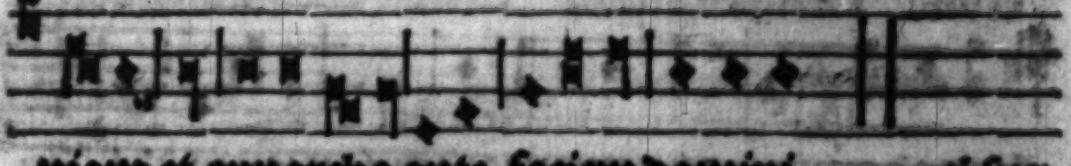

niam et apparebo ante faciem domini. ℣. Requiem eternam dona eis domine. ℟. Et lux perpetua luceat eis. Pater noster. Et ne nos. Sed lib era. ℣. Spiritus meus attenuabitur: dies mei breviabuntur: et solum michi superest sepulcrum. Non peccavi: et in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me domine et pone me iuxta te: et cuiusvis manus pugnet contra me. Dies mei transierunt cogitationes mee dissipate sunt torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem: et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus domus mea est: et in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi. Pater meus es: mater mea et soror

mea hermibus. Tibi est ergo nunc prestolatio mea ⁊ pa
tientia mea tu es domine deus meus. Responsorium.

Lectio octaua.

Pelli mee consūptis carnibus adhesit os meū:
et derelicta sunt tantummodo labia circa dētes
meos. Miserimini mei miserimini mei: saltem vos a-
mici mei: quia manus dñi tetigit me. Quare perse-qui-
mini me sicut deus: et carnib⁹ meis saturamini? Quis
michi tribuat: vt scribātur sermones mei? Quis michi
det: vt exarentur libro stilo ferreo [illegible] lūbi lamia vel
celte sculpant⁹ silice? Scio enī q⁹ redēp⁹ meus viuit: et i
nouissimo die de terra surrecturus sū: et rursū circūdabor

pelle mea: et in carne mea videbo deū salvatorē meum. Quē visurus sum ego ipse: et oculi mei conspecturi sunt et non alius. Reposita est hec spes mea: in sinu meo. ℣.

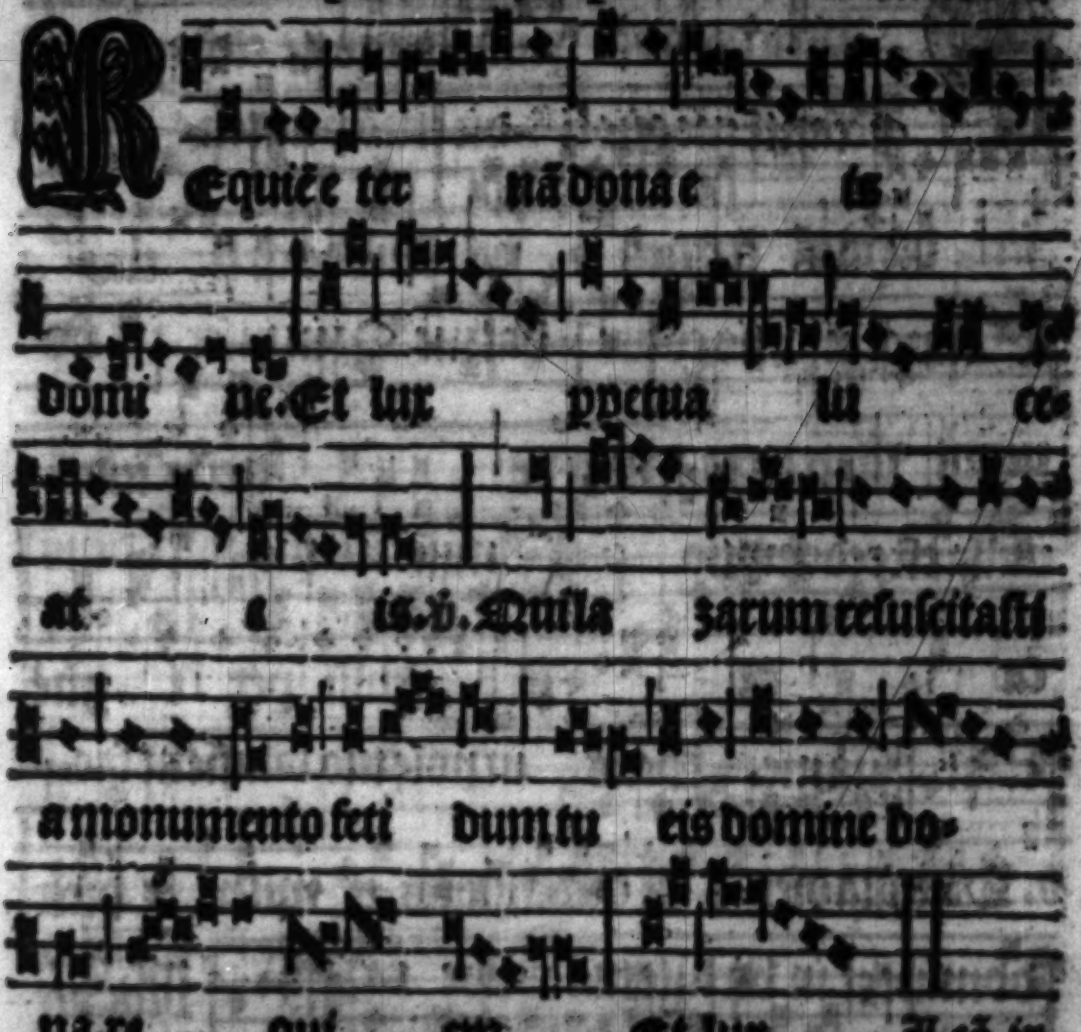

Lēc. ix.

Quare de vulua eduxisti me? Mui vtinam consumptus essem: ne oculus me videret. Fuissem quasi non essem: de vtero translatus ad tumulum. Nū quid non paucitas dierum meorum finietur breui? Dimitte ergo me domine vt plangam paululum dolorem meum: antequā vadam et non reuertar ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine. Terram miserie et tenebrarum: vbi vmbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitans. ✠ Responsorium.

Vera medo mihi de nocte mee
in die illa tremet da. Quando et il
uendi fiat et terra. Dum ve
ex te fe culũ per i gne.
℣. Dies illa dies i re calamitatis et miseri ẽ dies
magna et amara val de. Quãdo celi.
Et dicat
vlos ad
Dñi veñi.
tantũ. ℣.
Quid ergo miserimus quid dicam vel quid faciam
dum nil boni perficiam ante tam tum audiam.

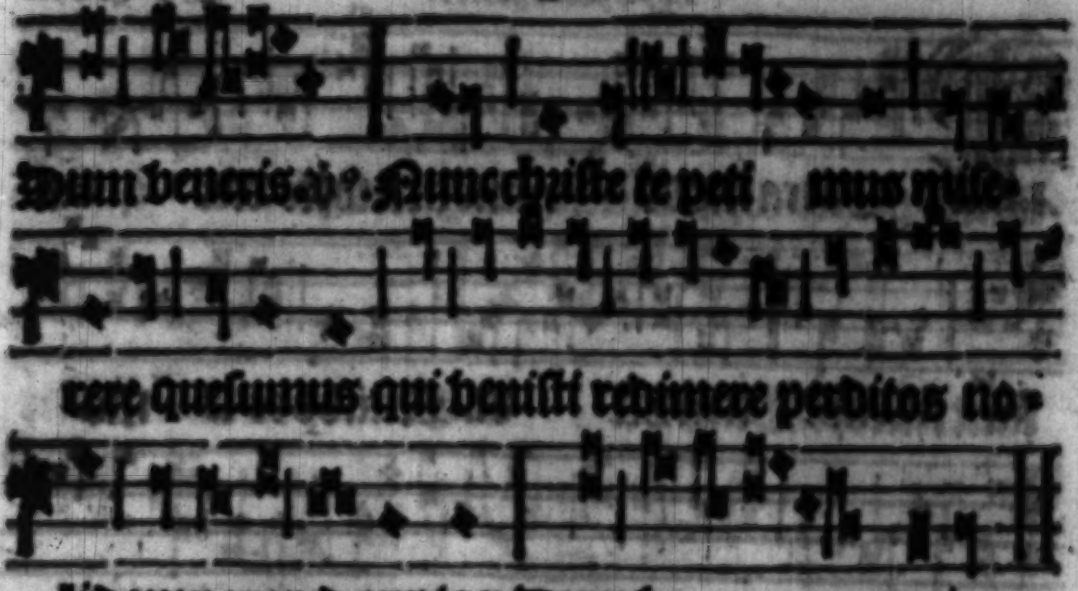

Deinde repetatur ℟. **Libera me domine.** quod per totum annum obseruetur quandocūq; corpus adest presens: et in anniuersariis et trigintalibus epyscoporum et quattuor personarum principaliū. scilicet decani/cantoris/cancellarii et thesaurarii: et in die animarū tantū. ¶ In omnibus vero aliis vigiliis mortuorum in quibus dicitur predictū ℟. tūc finito vltimo ꝟsu: nō dicat **Dum veneris.** sed statim reincipiatur Responsorium. **Libera me domine.** et repetatur vsq; in finem. Quandocunq; corpus adest presens: et in omnibus anniuersariis et trigintalibus et quādo vltimo fit seruitiū mortuorum ante pascha: ac etiam in die animarum: semper erit predictum Responsorium. **Libera me domine de morte.** vltimum et semper dicitur cum tribus versibus supradictis a die animarum tantum: tunc enim dicetur cum bis ꝟ. **Dies illa. Quando cēli.** vt supra. versus.

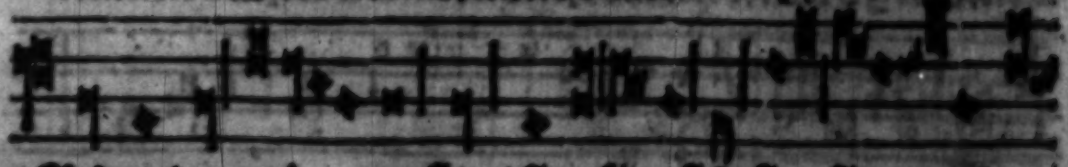

lantes per tenebras dicitis singule be be be quidē
sunt tenebre. Dum be. ℣. Creator omnium verum
deus qui me de limo ter re formasti et mirabiliter
sanguine proprio redemisti corpus q̄ meū licet uno
do putrescat de sepulchro facias in die iudicii
resuscita ri exaudi exaudi me de animam meam
in sinu abrahe patriarche tui i subeas
collocari. Dum be.

Deinde repetatur ℟. vt supradictum est. In ol vero. iii. et vi. fer. per annū quicūq; fuerit vigil. mortuor est. ir. psal. et iii. lec. tñ. tñe sit hoc tertiū ℟. Libera me dñe de viis inferni. Qui peccatas eruas cōtegisti & visitasti lecrymas & dedisti eis lumen vt viderēt te qui erant in penis tenebrarū. ℣. Clamantes et dicētes aduenisti redemptor nr. Qui pcctas. Nō repetat hoc ℟. deide dicat sacerdos executor officii añ laud. loco nec habitu mutato hūc ℣.

Iste ℣. pdictus dicatur semp ante lau. supradicto modo: nisi a die alacrū vsq; ad quartā feriā ante pascha: nam tunc non sequuntur laudes continue post Dirige. sicut infra patebit.

℣ In laudibus. ān.

Ilevare mei deus: secūdū magnā misericordiam tuā. Et secūm multitudinem miserationum tuarū: dele iniquitatem meā. Amplius laua me ab iniquitate mea: & a pccato meo munda me. Quoniā iniquitatē meā ego cognosco: et pctū meū cōtra me est sp. Tibi soli pcccaui et malū cora te feci: vt iustificeris in sermonib⁹ tuis & vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniquitatib⁹ cōcept⁹ sū: & i pctis cōcepit me mater mea. Ecce enī veritatē dilexisti: incerta & occulta sapiētie tue manifestasti michi. Asperges me dñe ysopo & mūdabor: lauabis me & super niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū et leticiā: & exultabūt ossa humiliata. Auerte faciē tuā a pctis meis: et oēs iniquitates meas dele. Cor mūdū crea in me de⁹: et spiritū rectū innoua in visceribus meis. Ne proicias me a facie tua: et spiritū scūm tuū ne auferas a me. Redde michi leticiā salutaris tui: et spū principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te cõuertentur. Libera me de sanguinib⁹ deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiã tuã. Dne labia mea aperies: et os meũ annũciabit laudem tuam. Quia si voluisses sacrificiũ dedissem: holocaustis non delectaberis. Sacrificiũ deo spũs contribulatus: cor contritum et humiliatum deus non despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta: tũc imponent super altare tuum vitulos. Antiphona.

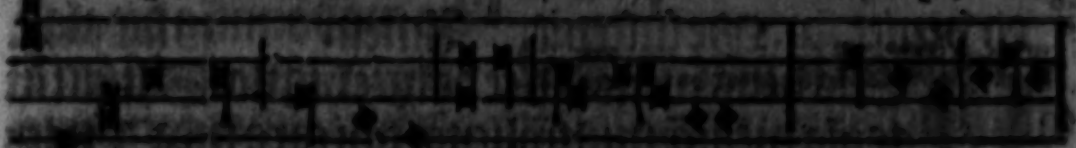

Exultabunt domino ossa humiliata. ℣. Gaude dñe.

Te decet hymnus deus in syon: et tibi reddetur votũ i hierusalẽ. Exaudi oratiõnẽ meã: ad te omnis caro veniet. Verba Amen. Ne iniquor⁹ prevaluerũt super nos: et impietatibus nr̃is tu ppiciaberis. Beatus quẽ elegisti et assumpsisti: habitabit in atriis tuis. Beplebimur in bonis domus tue: sanctũ est templũ tuũ mirabile in equitate. Exaudi nos deus salutaris nr̃: spes omnium finiũ terre et in mari longe. Qui parans montes in virtute tua accinctus potentia: qui conturbas profundũ maris sonum fluctuum eius. Turbabuntur gentes et timebũt qui habitant terminos a signis tuis: exitus matutini et vespere delectabis. Visitasti terram et inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam. Flumen dei repletũ est aquis: parasti cibũ illorum quia ita est preparatio eius. Rivos eius inebrians multiplica genimina eius: in stillicidiis eius letabitur germinans. Benedices corone anni benignitatis tue: et campi tui replebũtur ubertate. Pinguescent speciosa deserti:

et exultatione colles accingentur. Induti sunt arietes ouium et valles abundabunt fromento: clamabunt etenim hymnum dicent. Antiphona.

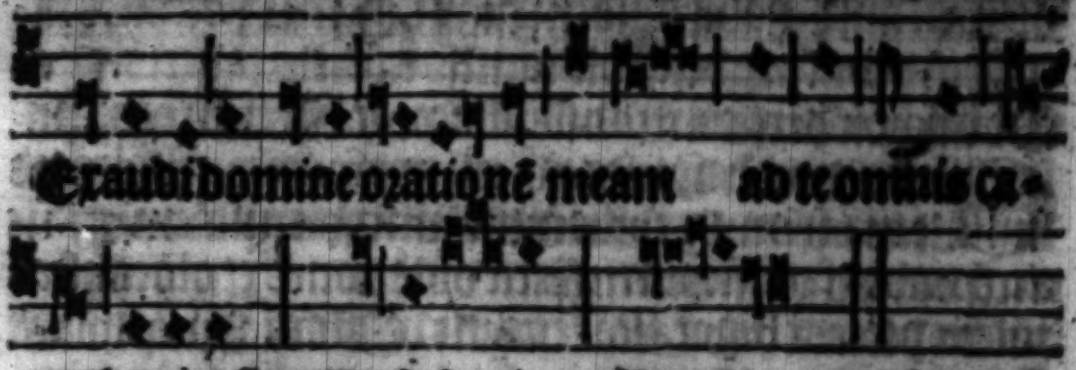

Exaudi domine orationē meam ad te omnis ca-

ro veniet. ℣n. Me suscepit. Amen. Psalmus.

DEus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te aīa mea: q̄ multipliciter tibi caro mea In terra deserta inuia ⁊ inaquosa sic in sancto apparui tibi: vt viderem victutem tuā et gloziam tuā. Quōm melioz est mia tua sup vitas: labia mea laudabūt te. Sic benedicā te in vita mea: ⁊ in nomīe tuo leuabo manus meas. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: et labiis exultationis laudabit os meū. Sic memoz fui tui super stratū meū in matutinis meditaboz in te: quia fuisti adiutoz meus. Et in velamēto alarum tuarum exultabo adhesit aīa mea post te: me suscepit dextera tua. Ipi vero in vanū q̄sierūt animam meā: introibunt in inferiora terre tradentur in manus gladii partes vulpiū erūt. Rex vero letabitur in deo laudabūtur oēs qui iurāt in eo: q̄ obstructū est os loquentium iniqua. Deus misereatur nostri et bēdicat nobis: illuminet vultū suū sup nos ⁊ misereatur nr̄i. Vt cognoscam⁹ in terra viā tuā in oīb⁹ gentib⁹ salutare tuū. Cōfiteātur tibi ppli deus confiteantur tibi ppli oēs. Lētētur et exultēt gētes q̄m iudicas populos in equitate: et gentes in terra dirigis. Cōfiteantur tibi populi deus / cōfiteātur tibi ppli oēs:

terra dedit fructū suū. ℟ benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus: et metuāt eum oēs fines terre. ān.

℣ Suscepit dextera tua die. ā. ℟ porta sheri. Amen. ps.

EGo dixi in dimidio dierū meorum: vadā ad portas inferi. Quesiui residuū annorum meorū: dixi nō videbo dñm deū in terra viuentium. Non aspiciā hoiem vltra: z habitatorē quietis. Ḡ Tabernaculū meū ablatū est et conuoluta est a me: quasi tabernaculū pastorum. Precisa est velut a texente vita mea: dū adhuc ordiror succidit me. Ḡ mane vsq; ad vesperā finies me: sperabā vsq; ad mane quasi leo sic contriuit oia ossa mea. Ḡ mane vsq; ad vesperā finies me: sicut pullus hyrundinis sic clamabo meditabor vt columba. ℟ Attenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelsa. Ḡ Domine vim patior: respōde p me: quid dicā aut quid respondebit michi cū ipse fecerit. ℟ Recogitabo tibi oēs annos meos: in amaritudine anime mee. Ḡ Domine si sic viuūt homines: et in talibus vita spūs mei corripies me z viuificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima. Tu autē eruisti animā meā vt non perirēt: proiecisti post tergū tuū oia peccata mea. Quia nō infernus confitebitur tibi neq; mors laudabit te: nō exspectabunt qui descendunt in lacū veritatē tuā. Viuens viuens ipse cōfitebitur tibi: sicut et ego hodie pr̄ filiis notā faciet veritatem tuā. Ḡ Domine salui me fac: et psalmos nros cantabimus cūctis diebus vite nre: in domo dñi. ān. ℟ porta inferi

vicerit die aiam meā. ℣ Dis spūs. Amen. ps.

Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes ei⁹. Laudate eum sol et luna: laudate eū omnes stelle et lumen. Laudate eū celi celoꝝ: et aque q̄ sup celos sunt laudēt nomē dñi. Qꝛ ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sūt. Statuit ea in eternum et in seculū seculi: preceptū posuit et nō preteribit. Laudate dñm de tra: dracones et oēs abyssi. Ignis grādo nix glacies spūs procellarū: que faciūt verbū ei⁹. Montes et oēs colles: ligna fructifera et oīs cedꝛi. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et oēs ppli: principes ⁊ oīs iudices tre. Iuuenes et virgines senes cū iunioꝛibus laudēt nomē dñi: quia exaltatū est nomē eius solius. Confessio eius sup celū et terrā: et exaltauit cornu ppli sui. Hymnus oīb⁹ sctis eius: filiis israel ppl̄o appꝛopinquāti sibi. Cantate dño canticū nouū: laus eius in ecclesia sctoꝝ. Letetur israel in eo qui fecit eū: et filie syō exultēt i rege suo. Laudent nomen eius in choꝛo: in tympano ⁊ psalterio psallāt ei. Qꝛ beneplacitū est dño in populo suo: et exaltauit mansuetos i salutē. Exultabūt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis. Exultationes dei in gutture eoꝝ: et gladii ancipites in manibus eoꝝ. Ad faciendā vindictā in nationibus: increpationes in pplis. Ad alligādos reges eoꝝ in compedibus: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudiciū conscriptū: gloria hec est oībus sanctis ei⁹. Laudate dñm in sctis eius: laudate eū in firmamēto virtutis eius. Laudate eū in virtutibus eius: laudate eū secōm multitudinē magnitudinis ei⁹. Laudate eū in sono tube: laudate eū i psalterio ⁊ cythara. Laudate eum in tympano et choꝛo: laudate eū in cordis et organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laus

date eum in cymbalis
iubilationis: omnis spi-
ritus laudet dominū.

Antiphona. Omnis spiritus laudet dñm. ℣.
℟ requiē eternā dona eis dñe. Et lux ppetua luceat eis.

Benedictus dñs
deus israel: quia
visitauit et fecit redem-
ā. Ego sum. Amen. ps. ptionem plebis sue.
Et erexit cornu salutis nobis: i domo dauid pueri sui.
Sicut locut⁹ est per os sctōz: q̄ a seculo sūt pphetarum
eius. Salutem ex inimicis nr̄is: et de manu omniū qui
oderunt nos. Ad faciendā misericordiā cum patribus
nostris: et memorari testamenti sui sancti. Iuramen-
dum q̄d iurauit ad abrahā patrē nostrū: datum se no-
bis. Ut sine timore de manu inimicoz̄ nostroz̄ libe-
rati: seruiamus illi. In sanctitate et iustitia coram ip-
so: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta al-
tissimi vocaberis: præibis enim ante faciem dñi para-
re vias eius. Ad dandā scientiam salutis plebi eius in
remissionem peccatoz̄um eoz̄. Per viscera misericor-
die dei nr̄i: in quibus visitauit nos oriens ex alto. Illu
minare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent: ad
dirigendos pedes nostros in viam pacis. Antiphona.

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam si

mortuus fuerit viuet/et omnis qui viuit et credit

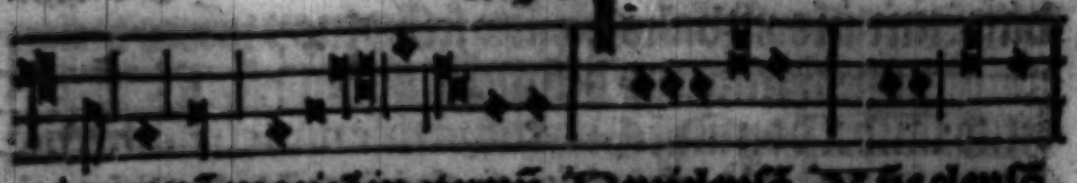

in me nō morier in eternū. Kyrieleyſō. Xpe eleyſō.

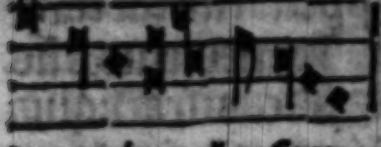

Deinde dicat pr̄ nr̄. ſine pnūciatī. Et ne nos. et dicat iſte ps ſine nota.

Kyrie leyſon. Exaltabo te dñe qm̄ ſuſcepiſti me: nec delectaſti inimicos meos ſup me. O dñe deus me⁹ clamaui ad te: z ſanaſti me. O dñe eduxiſti ab inferno aiam̄ meā: ſaluaſti me a deſcēdentib⁹ in lacū. Pſallite dño ſcti ei⁹: z cōfitemini meō rie ſctitatis ei⁹. Q m̄ ira in indignatiōe ei⁹: et vita i volūtate ei⁹. A d veſperū demorabit flet⁹: z ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in abūdātia mea: nō mouebor in eternū. O dñe in volūtate tua: p̄ſtitiſti decori meo virtutē. A uertiſti faciē tuā a me: z factus ſū conturbat⁹. A d te dñe clamabo: et ad deū meū dep̄cabor. Q ue vtilitas in ſanguine meo: dū deſcēdo in corruptionē? Q unqd cōfitebit tibi pulvis: aut annūciabit veritatē tuā? A udiuit dñs z miſert⁹ eſt mei: dñs fact⁹ eſt adiutor me⁹. O uertiſti plāctū meū in gaudiū michi: ſcidiſti ſaccū meū et circūdediſti me leticia. U t cātet tibi gloria mea z nō cōpungar: dñe de⁹ me⁹ in eternū cōfitebor tibi. Quo finito dicat ſacer. loco nec habitu mutato Requiē eternā: et cetera vt ſ̄. ad veſperas cū or̄. ſubſcriptis ſcd̄m ordinē et numerum or̄. que prius dicebantur ad veſperas. videlicet vſq; corpore p̄ſenti. or̄. Deus cui propriū: maior. vt ſ̄. ad v̄s̄. In die anniuerſa. cuiuſcūq; fuer. or̄. Deus cui propriū. minor. vt ſupra ad veſperas p̄ trigintali cuiuſcunq; fuerit ad laudes tantum. Oratio.

O Mps ſēpiterne de⁹ cui nūq̄ ſine ſpe mīe ſupplicat: expiciare aiē famuli tui vel famule tue. vt q̄ de hac

vita tui nois ꝓfessione decessit: tuoꝝ ꝙ fidelium
ꝓ eis defunctis ad laudes tñ. Ora-
DEus cuius mie non est numerus:
suscipe ꝓ animab⁹ famulorꝝ tuo
aggregari. cū pontificum sacerdotū ꝑces nras: et lu-
cis eis leticieꝝ regionē in tuoꝝ societate concede.
ꝓ fratribus et sororibus ad laudes tantum. Oratio.
INclina dñe aurē tuā ad ꝓces nras quib⁹ miam
tuā supplices deꝓcamur: vt alas famulorꝝ famu
larūꝙ tuarū quas de hoc seculo migrare iussisti i pacis
ac lucis regione ꝓstituas et sanctorū tuorū iubeas esse
cōsortes. Per xp̄m dñm nr̄m. ℟. Amē. sequat̄ Oratio
Dei ñi dē ꝓuati oro ꝓ defuncti familiarib⁹. videz or-
DEus qui nos patrē et matrē honorare ꝑcepisti
miserere clemēter alab⁹ pateꝝ ⁊ matrū nostroꝝ
eorꝝ oia petā dimitte: nosꝙ eos in eterne claritat̄ gau
dio fac viuere. Dici aliqua alia ad placitū. qb⁹ expleti se-
quat̄ or gñalis audiētia sub eodē to. quo ꝓior dicebāt.
ANimab⁹ ꝙs domine oim fidelium defunctorum
oratio ꝓficiat supplicantium: vt eas et a pec-
catis omnibus eruas: et tue redemptionis facias esse
participes. Qui cum deo patre et spiritu sancto vi-
uis et regnas deus: per omnia secula seculorū. ℟.

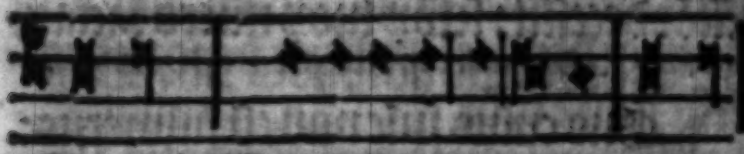

Amen.℣. Requiescāt in pace. Amē. Sciēdū est q̄ in vigil. mortuor̄ tam trin q̄m. ic. a die aiarū vsq̄ ad quartā feriā ante palcha siue com⁹ vñs fuerit siue nō Finito vltimo ℟. non dicatur ℣. Requiescant in pace. sed statī post vltimū ℟. sequatur. Kyrieleyson. Chri ste eleyson. ℟ yriel. Pater nr̄. ps. Exaltabo. cum ℣. et oz. eodē modo ꝫ ordine sicut in alio tp̄e āni post laudes dici solēt. Laudes vero tunc dicantur post matu. de die et de sancta maria: ita q̄ dicta ān. post p̄m. Benedictus dicatur. Kyriel. x̄pe el. Kyriel. Pater nr̄ Deinde sine p nunciatione Et ne nos. dicatur sine nota sequens ps.

VOce mea ad dñm clamaui: voce mea ad dominū deprecat⁹ sū. Effundo i cōspectu ei⁹ oratione meā: et tribulationem meā ante ipm̄ pnūcio. In deficiendo ex me spīm meum: ꝫ tu cognouisti semitas meas In via hac qua ambulabā: absc̄derūt laqueū michi. Cōsyderabā ad dexteram et videbā: et non erat qui cognoscēret me. Perīit fuga a me: et non est qui requirat aiam meā. Clamaui ad te dñe dixi tu es spes mea: portio mea in terra viuentiū. Intēde ad deprecationē meam: q̄ humiliat⁹ sū nimis. Libera me a psequēt⁹ me: q̄ cōfortati sunt sup me. Educ de custodia aiam meā ad cōfitendū nōi tuo: me expectāt iusti donec retribuas michi. Quo dicto dicat sacerd̄. loco nec habitu mutato ℣. et oz. eodēm̄ per oīa quo prius dicebantur ad vespe ras. videl ꝫ ad Placebo. Notandū est vero q̄ q̄ficūq̄ p totum annū missa p corpore presenti anniuersario vel trigintali cuiuscunq̄ in choro vel in capitulo fuerit celebranda: vbi et missa ibi etiam commendatio animarū statim post primam ante missam capitularem pro de-

functis a toto cho.cū nota dicatur incipiēte ā aliquo de
supiozi gradu. Ita tñ q̄ si in die sepulture deportet coz-
pus ad ecclesiam: tūc finita oꝛde Suscipe dñe alam ser-
uī tui vel ancille tue. statim sequatur cōmendatio alaꝝ
eodē mō et oꝛdie sicut post deportationē coꝛpoꝛis ad ec-
clesiam suprādictū est. Ꝓterea oī die per totā xl. quan-
do de feria agit statim post prīmā ante missam capitu-
larē dicatur in choꝛo cōmēdatio alaꝝ nisi in crastino fe
stoꝝ duplicū: et hoc sine nota: qñ Dirige sine nota pre-
cesserit. Et sciēdū est q̄ qñcunq̄ dicat cōmendatio alaꝝ
semper dicatur sedēdo vsq̄ ad ān. post laud. dicēdo ān.

Beati imaculati in via: qui ambulāt in lege dñi
Requiem eternam. Amen. ℣. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto coꝛde exquirunt eum. Non enim qui operātur iniquitatē: in viis eī⁹ ambulauerūt
Tu mādasti: mādata tua custodiri nimis. Vtinā dirigātur vie mee: ad custodiendas iustificationes tuas.
Tunc nō cōfundar: cum perspexero in omnibus mādatis tuis. Cōfitebor tibi in directione coꝛdis: in eo q̄ didici iudicia iustitie tue. Iustificationes tuas custodiam: non me derelinquas vsq̄quaq̄. In quo coꝛrigit adolescentioꝛ viā suā: in custodiendo sermones tuos.
In toto coꝛde meo exquisiui te: ne repellas me a mandatis tuis. In coꝛde meo abscondi eloq̄a tua: vt nō peccem tibi. Benedictus es dñe: doce me iustificationes tuas. In labiis meis pnūciaui: ois iudicia oꝛis tui. In via testimoniоꝛ tuoꝛum delectatus sum: sicut in omnibus diuitiis. In mādatis tuis exercebоꝛ: et cōsiderabo vias tuas. In iustificationib⁹ tuis meditaboꝛ: nō obliuiscar sermones tuos. Retribue seruo tuo viuifica me:

et custodiã sermones tuos. Reuela oculos meos: et cõsyderabo mirabilia de lege tua. Incola ego sũ in terra: non abscõdas a me mãdata tua. Cõcupiuit aĩa mea desyderare iustificationes tuas: in oĩ tẽpore. Increpasti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis. Auer a me oppzobriũ et cõtẽptũ: qz testimonia tua exquisiui. Etenĩ sederunt pzincipes et aduersum me loq̃bantur: seruus autem tuus exercebatur in iustificatiõibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consilium meũ iustificationes tue. Adhesit pauimento anima mea: viuifica me secundum verbum tuum. Vias meas enũciaui et exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationũ tuarum instrue me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis. Viã iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adheli testimoniis tuis domine: noli me confundere. Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum. ps.

LEgẽ pone michi dñe viam iustificationum tuarũ: et exquiram eã sp. Da michi ĩtellectũ et scrutabor legem tuã: et custodiã illã in toto corde meo. Deduc me in semita mandator tuor: qz ipsam volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et non in auariciam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuũ: in timore tuo. Amputa oppzobriũ meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mãdata tua in equitate tua viuifica me. Et veniat super me misericordia tua domine: salutare tuum secundum eloquium tuum. Et respondebo exprobrantibus michi verbum: quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de ore:

meo verbum veritatis vsq; quaq;: quia in iudiciis tuis
supersperaui. Et custodiam legem tuã semper i seculũ
et in seculum seculi. Et ambulabã in latitudine: q; mã-
data tua exquisiui. Et loquebar de testimoniis tuis in
conspectu regũ: et non confundebar. Et meditabar in
mandatis tuis: que dilexi. Et leuaui manus meas ad
mãdata tua q̃ dilexi: et exercebor in iustificationib⁹ tuis.
Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo michi spem de
disti. Hec me consolata est in humilitate mea: q; eloquiũ
tuum viuificauit me. Superbi inique agebãt vsq; qua
q;: a lege autem tua non declinaui. Memor fui iudicio
rum tuorum: a seculo domine: et cõsolatus sum. Defe-
ctio tenuit me: pro peccatoribus derelinquẽtibus legem
tuam. Cantabiles michi erant iustificationes tue: i lo
co peregrinatiõis mee. Memor fui nocte nominis tui
domine: et custodiui legem tuam. Hec facta est michi:
quia iustificationes tuas exquisiui. Portio mea domi-
ne: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sum faciem
tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloqui-
um tuum. Cogitaui vias meas: & conuerti pedes me-
os in testimonia tua. Paratus sum et non sum turba-
tus: vt custodiam mandata tua. Funes peccatorum
circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus.
Media nocte surgebam ad confitendum tibi: super iu-
dicia iustificationis tue. Participeps ego sum omnium
timentium te: et custodientiũ mandata tua. Misericor
dia tua dñe plena est terra: iustificationes tuas doce me
Bonitatẽ fecisti cum seruo tuo dñe: secũdum verbum
tuũ. Bonitatẽ et disciplinã et scientiam doce me: q; in
mãdatis tuis credidi. Priusq; humiliarer ego deliqui:
propterea eloquium tuum custodiui. Bonus es tu: et i
bonitate tua doce me iustificatiões tuas. Multiplicata

eſt ſup me iniquitas ſuppoꝝ: ego aũt in toto coꝛde ſcru
taboꝛ mãdata tua. ¶ Coagulatũ eſt ſicut lac coꝛ eoꝝ: ego vero legẽ tuã meditat⁹ ſũ. Bonũ michi qꝛ huſliaſti me: vt diſcã iuſtificationes tuas. Bonũ michi lex oris tui: ſup milia auri et argẽti. ¶ Manꝰ tue fecerũt me et plaſmauerunt me: da michi intellectũ vt diſcã mãdata tua. Qui timẽt te videbũt me ⁊ letabuntur: qꝛ in verba tua ſuperaui. ¶ Cognoui dñe qꝛ eq̃tas iudicia tua: et i veritate tua humiliaſti me. Fiat mia tua vt cõſoletur me: ſcõm eloquiũ tuum ſeruo tuo. Veniãt michi miſſrationes tue et viuã: qꝛ lex tua meditatio mea eſt. Confundãtur ſuperbi qꝛ iniuſte iniq̃tatẽ fecerunt in me: ego aũt exercebor i mandatis tuis. ¶ Cõuertantur michi timẽtes te: et q̃ nouerũt teſtimonia tua. Fiat coꝛ meum immaculatũ in iuſtificationibus tuis: vt nõ cõfundar.

Defecit in ſalutare tuũ aĩa mea: et in verbũ tuum ſuperaui. Defecerũt oculi mei i eloquiũ tuũ: dicẽtes qñ cõſolaberis me. Qꝛ factus ſũ ſicut vter i pꝛuina: iuſtificationes tuas nõ ſũ oblit⁹. Quot ſunt dies ſerui tui: qñ facies de pſequẽtib⁹ me iudiciũ. Narrauerũt michi iniq̃ fabulatiões: ſꝫ nõ vt lex tua. Omnia mandata tua vꝛitas: iniq̃ pſecuti ſũt me adiuua me. Paulominꝰ cõſũmauerũt me i terra ego aũt nõ dereliq̃ mãdata tua Scõm miam tuã viuifica me: ⁊ cuſtodiam teſtimonia oꝛis tui. In eternũ dñe: verbũ tuũ pmanet i celo. In gñatione et gñationẽ veritas tua: fundaſti terrã ⁊ pmanet. Oꝛdinatiõe tua pſeuerat dies: qñ oĩa ſeruiũt tibi. Niſi qꝛ lex tua meditatio mea eſt: tũc forte piſſem i humiliate mea. In eternũ nõ obliuiſcar iuſtificatiões tuas: qꝛ in ipſis viuificaſti me. Tuus ſum ego ſaluũ me fac: qñ iuſtificatiões tuas exq̃ſiui. Me expectauerũt pctõres vt pderẽt me: teſtimonia tua ſtelleri. Omnis cõſummã

tionis vidi finē: latū mandatū tuū nimis. Quomodo
dilexi legem tuā dñe: tota die meditatio mea est. Super
inimicos meos prudentem me fecisti mādato tuo: qz in
eternū michi est. Super oēs docētes me intellexi: qz te-
stimonia tua meditatio mea est. Sup senes intellexi: qz
mādata tua q̄sui. Ab omni via mala prohibui pedes
meos: vt custodiā verba tua. A iudiciis tuis non decli
naui: qz tu legem posuisti michi. Quādulcia faucibus
meis eloq̄a tua: sup mel ori meo. A mādatis tuis intel
lexi: propterea odiui omnē viā iniq̄tatis. Lucerna pedi
bus meis verbū tuū: et lumen semitis meis. Iuraui et
statui custodire iudicia iustitie tue. Humiliat⁹ sū vsq;
quaq; dñe: viuifica me scdm verbū tuum. Voluntaria
oris mei beneplacita fac dñe: z iudicia tua doce me. Aia
mea ī manib⁹ meis semp: z legē tuā nō sum oblit⁹. Po
suerunt pctōres laqueū michi: et de mādatis tuis nō er-
raui. Hereditate acq̄siui testimonia tua in eternū: qz ex
ultatio cordis mei sūt. Inclinaui cor meū ad faciendas
iustificatiōes tuas in eternū: ppter retributionē. Ini-
quos odio habui: et legē tuam dilexi. Adiutor et suscep-
tor me⁹ es tu: et in verbū tuū supersperaui. Declinate
a me maligni: et scrutabor mandata dei mei. Suscipe
me scdm eloquiū tuū et viuā: et non cōfundas me ab ex
pectatione mea. Adiuua me et salu⁹ ero: et meditabor
in iustificationibus tuis semp. Spreuisti oēs discedē-
tes a iudiciis tuis: quia iniusta cogitatio eorum. Preva
ricātes reputaui oēs pctōres terre: ideo dilexi testimonia
tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enī tu
is timui. Feci iudicium et iustitiā: nō tradas me calū-
niātibus me. Suscipe seruū tuū in bonum: nō calūnie-
tur me superbi. Oculi mei defecerūt in salutare tuum:
et in eloquiū iustitie tue. Fac cum seruo tuo secundum

miam tuam: et iustificationes tuas doce me. Seruꝰ tuus sum ego: da mihi intellectū vt sciā testimonia tua. Tempꝰ faciendi dñe: dissipauerūt legē tuā. Ideo dilexi mandata tua: supꝫ aurū & topazion. Propterea ad oia mandata tua dirigebar: omnē viā iniquā odio habui. Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est ea aia mea. Declaratio sermonū tuoꝝ illuminat et intellectū dat paruulis. Os meū aperui et attraxi spiritum: qꝛ mandata tua desyderabā. Aspice in me et miserere mei: scōm iudiciū diligentiū nomē tuū. Gressus meos dirige secundū eloquium tuum: et nō dñetur mei omnis iniustitia. Redime me a calūniis hominum: vt custodiā mādata tua. Faciē tuam illumina super seruū tuū: et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarū deduxerunt oculi mei: quia non custodierūt legem tuā. Iustus es domine: et rectum iudiciū tuū. Mandasti iustitiā testimonia tua: et veritatem tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus: qꝛ obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitū eloquium tuū vehemēter: et seruus tuus dilexit illud. Adolescētulus sum ego et cōtēptus: iustificationes tuas nō sum oblitꝰ. Iustitia tua dñe iustitia in eternum: et lex tua veritas. Tribulatio et angustia inuenerunt me: mandata tua meditatio mea est. Equitas testimonia tua in eternū: intellectum da mihi et viuam. Clamaui in toto coꝛde exaudi me domine: iustificationes tuas requiram. Clamaui ad te saluum me fac: vt custodiam mandata tua. Preueni in maturitate et clamaui: qꝛ in verba tua supersperaui. Preuenerunt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. Vocem meā audi secundum misericoꝛdiā tuam dñe: et secūdum iudicium tuum viuifica me. Appropinquauerunt persequentes me iniquitati: a lege autē tua lon-

gefacti sunt. Qñpe es tu dñe: et omnes vie tue ve-
ritas. Initio cognoui de testimoniis tuis: quia in eter-
num fundasti ea. Vide humilitatē meā et eripe me: q̄
legem tuā nō sum oblitus. Iudica iudiciū meū et redi-
me me: p̄pter eloquiū tuū viuifica me. Lōgē a pecca-
toribus salus: quia iustificationes tuas nō exquisierūt.
Misericōdie tue multe dñe: scd̄m iudicium tuum viui
fica me. Multi qui p̄sequūtur me̅ tribulant me: a te-
stimoniis tuis non declinaui. Vidi p̄uaricantes et ta
bescebā: quia eloquia tua non custodierunt. Vide q̄m
mādata tua dilexi domine: in misericōdia tua viuifica
me. Principium verbo̅ tuo̅rum veritas: in eternum
oia iudicia iustitie tue. Principes persecuti sunt me gra
tis: et a verbis tuis formidauit co̅r meum. Letabo̅r ego
super eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Ini-
quitatem odio habui et abominatus sum: legem autem
tuam dilexi. Septies in die laudem dixi tibi: super iudi
cia iustitie tue. Pax multa diligentibus legem tuam: et
nō est illis scandalum. Expectabā salutare tuum dñe:
et mādata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimo
nia tua: et dilexit ea vehementer. Seruaui mādata tua
et testimonia tua: quia omnes vie mee in conspectu tuo
Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo domi
ne: iuxta eloquium tuum da michi intellectum. Intret
postulatio mea in conspectu tuo: scd̄m eloquium tuum
eripe me. Eructabunt labia mea hymnum: cū docue-
me iustificationes tuas. Pronunciabit lingua mea elo
quiū tuū: q̄ oia mandata tua equitas. Fiat man⁹ tua
vt saluet me: quoniam mādata tua elegi. Cōcupiui sa
lutare tuum domine: et lex tua meditatio mea est. Viuet
anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabunt me:
Erraui sicut ouis que perijt: quere seruū tuū dñe/ quia

mãdata tua nõ sum oblitus. Finitis pis. repetatur ãn.

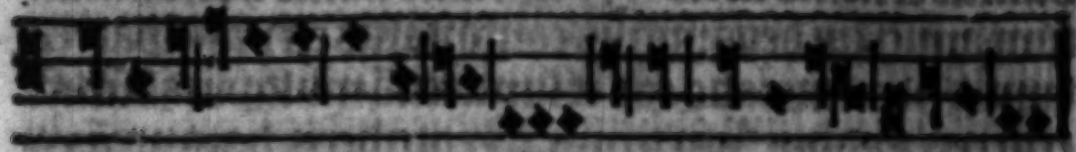

Requiẽ eternã dona eis dñe et lux perpetua luceat eis.

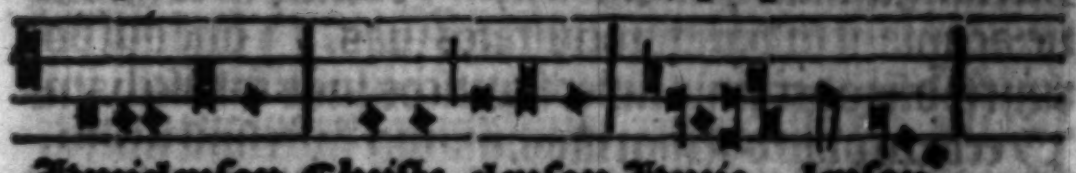

Kyrieeleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.

Deinde dicatur Pater noster. Et sine pronunciatione Et ne nos. sequatur sine nota iste psalmus sequens.

Domine probasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionẽ meã & resurrectionẽ meã. Intellexisti cogitationes meas de longe: semitam meã et funiculum meum inuestigasti. Et omnes vias meas preuidisti: quia non est sermo in lingua mea. Ecce dñe tu cognouisti ola nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti sup me manũ tuam. Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata est et nõ potero ad eã. Quo ibo a spũ tuo: et quo a facie tua fugiã: Si ascendero ĩ celũ tu illic es: si descendero ad infernũ ades. Si sumpsero pẽnas meas diluculo: & habitauero ĩ extremis maris. Etenim illic manus tua deducet me: & tenebit me dextera tua. Et dixi forsitã tenebre cõculcabũt me: & nox illuminatio mea in deliciis meis. Quia tenebre nõ obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabitur/ sicut tenebre eius ita & lumẽ eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cõfitebor tibi qz terribiliter magnificatus es: mirabilia opa tua et aĩa mea cognoscet nimis. Nõ est occultatũ os meũ a te qđ fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre. Imperfectũ meũ viderunt oculi tui et in libro tuo omnes scribentur: dies forma-

buntur et nemo in eis. Michi autē nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principat⁹ eorum. Dinumerabo eos et sup arenā multiplicabūtur: exurrexi ⁊ adhuc sum tecum. Si occideris deus pctōres viri sanguinum declinate a me. Qui dicitis in cogitatione: accipiant in vanitate ciuitates tuas. Nōne quos oderunt te dñe oderam: ⁊ super inimicos tuos tabescebam: Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt michi. Proba me deus et scito cor meū: interroga me ⁊ cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: ⁊ deduc me in via eterna. Deinde sine interuallo incipiatur missa pro defunctis sacerdote interim exeunte ad locū sepulchri signādū si corp⁹ presens affuerit: vtīs dictū est. Tamen quicūq; singulatim extra cōuētū dī mēdatio aiarū: tūc imediate post ꝑm. Dñe pbasti. sequat̄ v. Requiē eternam dona eis dñe. Et lux ppetua luceat eis. A porta inferi. Erue dñe aias eor. Credo videre bona domini. In terra viuentiū. Dñs vobi. Oremus. Oratio.

Tibi dñe cōmēdamus aias famulor⁹ famularūq; tuar: vt defuncti seculo tibi viuāt: ⁊ q̄ per fragilitatē mundane cōuersationis pcā admiserūt: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per ꝑm d.nō. Nunq̄ dicatur alia commendatio in ecclesia Sar. siue corpus presens fuerit siue non. Ad missam. Officium.

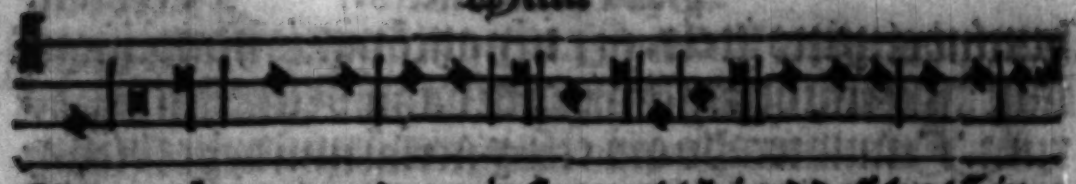

Te decet hymnus deus in syon: et tibi reddet votū in

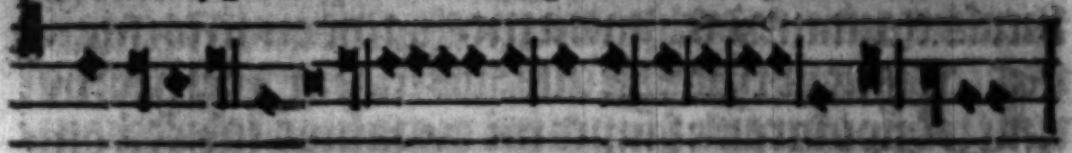

hierusalē exaudi orationē meā ad te oīs caro veniet.
Quīcūq; corpus adest pīs et in anniuersariis et trigintalibus et quando vltimo fit seruitiū mortuorum ante pascha et in die animarum tantum dicatur hic cantus.

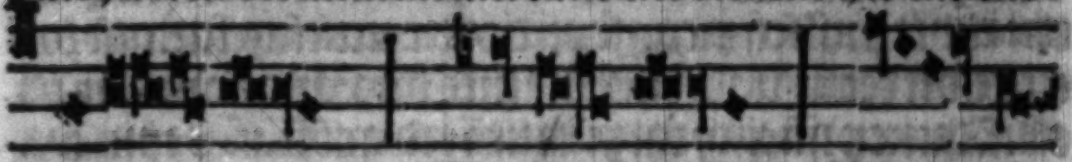

Kyrie leyson.iii. Christe eleyson.iii. Kyrie

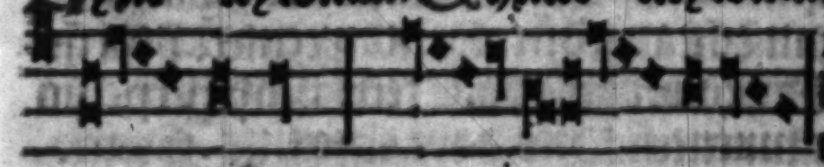

Quotidie aī diē sepulture cuiuscūq; fue.

e leyson.ii. Kyrie leyson. dicat ista or.

DEus cui proprium est misereri semper ⁊ parcere te supplices deprecamur pro aīa famuli tui vel famule tue N. quam hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nō tradas eā in manꝰ inimici nec obliuiscaris l finē sed iubeas illā ab angelis sctis suscipi: atq; ad regionē viuorū pduci: ⁊ q̄ in te spauit ⁊ credidit: sctōꝝ tuoꝝ mereatur societate letari. Per dīm nostrum. ¶ In die quinto sepulture cuiuscunq; fuerit corpus dicatur ista oratio.

OMnīs sēpiterne deus miam tuā supplices deprecamur: vt aīam famuli tui vel famule tue N. cuius corpori debitū sepulture officiū psoluim⁹/ in sinū abrahe pīarche iubeas collocari: vt cum dies agnitiōis tue aduenerit: inter sctōs et electos tuos eū vel eā resuscitari

precipias. Per. In āmuer. de quocūq; fue. vel ista oratio

DEus indulgētiarū dñe da ale famuli tui vel famule tue ℣ cuius anniuersarium depositionis diem cōmemoramus: refrigerii sedē quietis vbitudinē lumis claritatē. p v. In die tricēnali de quocūq; fue. vel

DEus cui proprium est misereri semper et parcere: ppiciare ale famuli tui vel famule tue ℣ omnia eius pcta dimitte. vt mortis vinculis absolut⁹ vel absoluta transire mereatur ad vitā. p v. In anniuersa. eb̄or tm̄ sic vnicē De⁹ idulgētiarū dñe da ale famuli tui pōtificis cui⁹. ꝛc. vts̄. Hoc gnāl notandū est q; ad quālibet missā q̄ p corpe p̄sticele. cuiuscūq; fue. nisi pro rege vel regīa vel p alio magno dño: q̄nq; vel. dīr ad mis. quay p̄ia p corpe p̄sti vts̄. ad missā. ii. p epis. vel.

DEus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali fecisti dignitate censeri. p̄sta q̄s vt quor vicē ad horam gerebāt in terris: cor perpetuo consortio letentur in celis. Per dominum. Secreta.

OFferim⁹ tibi dñe oblationē nr̄e seruitutis p alab⁹ famulor tuor pōtificū vel sacerdotū supplicantes: vt cū p̄fulib⁹ aplice dignitatis quor sūt executi officiū: mereāt hr̄e sēpit ne vbitudis portionē. p v. Postcō.

PRoficiat q̄s dñe animabus famulorum tuorum pontificū ℣ sacerdotū diuini celebratio mysterii vt quos in terris positos huius muneris dispēsatores esse fecisti: inter electos antistites eos iubeas cōnumerari. Per dñm. ℂ Tercia oco pro fratribus et sororibus.

DEus venie largitor et hūane salutis auctor q̄s cle mētiā tuā: vt nr̄ay congregationis fratres ℣ sorores quiex hoc sclo transierunt: intercedēte btā maria sp virgine et btō michaele archāgelo cū omnibus sanctis ad perpetue beatitudinis consortiū peruenire cōcedas.

DEus cui⁹ mie nō est nuēr⁹: suscipe ppici⁹ pces hu militatis nre: z aiab⁹ fratrū z sozoꝝ nrāꝝ cōgre gationū qb⁹ tui nois dedisti cōfessionē: p hec sacramen ta salut nre cūctoꝝ remissionē tribue pctōꝝ. Postcōio.

PResta quesumus ōps et misericoꝝs deus. vt aie fratrum et sozoꝝ nostratum congregationum pro quibus hoc sacrificiū laudis tue obtulim⁹ maiesta ti: per huius virtutē sacramēti a pctis omnibus expia te: lucis perpetue te miserante percipiāt beatitudinem. Quarta oꝝ. pro parentibus et benefactoꝝibus. Oratio.

OMnps z misericoꝝs de⁹ vnica sol⁹ moztaliū: te sup plices exoram⁹ p aiab⁹ famuloꝝ famulaꝝq; tua rū parētū z bñfactoꝝ nroꝝ vt interueniēte btā dei geni trice maria cū oīb⁹ sctis: pctōꝝ eis largiri digner indul gētiā et in nouissimo die btē resurrectiōis leticiā. Secꝝ.

SAnctifica qs dñe hec fidelium oim vitalia sacra menta: et pzesta. vt interueniēte btā dei genitri ce maria cū oībus sanctis tuis aie famuloꝝ famularūq; tuarum parentū et benefactoꝝ nostroꝝ ab oībus vi ciis expiate pabulo vite reficiantur eterne. Postcōio.

PUrificet nos qs dñe salutare quo pasti sum⁹ sa cramētū: et interueniēte btā z gliosa semp q̄ vir gine dei genitrice maria cum oībus sanctis tuis cōcede vt hoc ꝑm pficiat aiabus famuloꝝ famularūq; tua rum parentum et bñfactoꝝ nostroꝝ: ad promerendam tue ppiciationis gratiam et percipiendā future resurre ctionis gloziā sempiternā. Quita oratio gñalis. Oꝝ.

HFideliū de⁹ oim cōditoꝝ z redēptoꝝ aiabus oim fideliū defunctoꝝ remissionē cūctoꝝum tribue peccatoꝝ: vt indulgētiā quā sp optauerunt pijs supplī cationibus consequantur. Qui cū deo pre et spū sancto viuis et regnas deus. Per oīa secula seculoꝝū. Secreta.

HOstias ꝙs dñe quas tibi p alab⁹ omniū fideliū defunctoꝝ offerim⁹ ppiciar⁹ intende: vt quib⁹ fidei xp̃iane meritū cōtulisti: dones et p̃emiū. Postcōio. HAnimab⁹ ꝙs dñe oīm fideliū defunctoꝝ oīo pfi ciat supplicantiū: vt eas et a pctis oībus exuas: et tue redemptionis facias esse participes. Qui cum deo p̃re ꝫ spūsc̃to viuis ꝫ regnas de⁹. Per oīa sc̃la sc̃loꝝ. Añ Item et infra trigintale cuiuslc̃ꝫ fuerit defuncti ꝙcꝫ dñr oz̃ões. quaꝝ p̃ima p ipo trigintali. Item in oībus aliis anniuersar̃. ꝙcꝫ dñr oz̃. quaꝝ p̃ima p anniuer. cetera vtꝫ. p corpore p̃nti. Añcūꝫ corp⁹ adesī p̃lens et in anniuersar̃. epyscopoꝝ et in die animarū tantum. Lectio epystole bti pauli apli. Ad thessalonicēses. i.iii.

HFratres: Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹: vt nō ꝫtristemini sicut ꝫ ceteri q̃ spē nō habent. Si enī credim⁹ q̃ ihesus mortu⁹ est ꝫ resurrexit: ita et de⁹ eos qui dormierūt per ihesū adducet cū eo. Hoc enī vobis dicim⁹ in verbo dñi: q̃ nos q̃ viuim⁹ qui relicti sum⁹ in aduentū dñi nō p̃uenie m⁹ eos q̃ dormier̃t. Qm ipe dñs in iussu et in voce archangeli et in tuba dei descendet de celo: et mortui q̃ in xp̃o sunt resurgēt p̃imi. Deide nos qui viuimus q̃ relinq̃mur simul rapiemur cū illis in nubibus obuiā xp̃o in aera: et sic ꝫ cū dño erimus. Itaq; cōsolamini inuicē: in verbis istis. In oībus aliis anniuersariis ꝫ trigitalib⁹ epla. Ꝫ cō libri machabeoꝝ. ii. rit.

IN diebus illis: Duxit forti illim⁹ turbas collatione facta: duodecī milia dragmas argenti misit hierosolymam offerre ibi ea p̃o pctis mortuoꝝ: iuste ꝫ religiose de resurrectione cogitās. Nisi enī eos q̃ ceciderāt resurrecturos spērar̃et: superfluū videret̃ et vanū orare p mortuis. Sed q̃ considerabat q̃ hi q̃ cū pietate dormitionē acceperant: optimā haberent repositam gratiam

Sctā ergo ⁊ salubris est cogitatio ꝓ defunctis exorare: vt a pctis soluātur. In oībus aliis missis ꝓ defunctis dñr he due epłe alternis vicib⁹ ꝓ ebdo. ita tñ q⁹ ꝓmo dicat epi stola Audiui vocē. qđ per totū annū obseruet qñ feriale dicat missa. epła. Lectio libri apocalip. bti iohīs apli. xiiii

IN diebus illis: Audiui vocē de celo dicentē michi Scribe. Bti mortui: q̄ i dño moriunt. Amodo iā dicit spūs: vt requiescāt a laboribus suis. Opa enim illorum sequuntur illos. Alia epystola. Ad corinthios. i. xv. ca.

HRatres: Xps resurrexit a mortuis primitie dormiētiū quoniāquidē per hoīem mors: ⁊ per hominē resurrectio mortuorū. Et sicut i adā oēs moriunt: ita in xpo oēs viuificabuntur. Unusquisq; aūt i suo ordine: per ihesū christū dñm nostrū. Sciendū est autem q⁹ istud sequens gradale scilicet Si ambulem. nunq̄ debet dici pro corpore presenti alicui⁹ nisi solūmō ꝓ corporibus presentibus epōrū ⁊ eorū trigintalib⁹ ⁊ anniuersar. scdm vsum Sar. eccle. tūc enī dicat a trib⁹ clericis de se cūda forma habitu nō mutato ad caput defuncti si corpus adest presens: sinaūt ad gradum cho. i dicat Grad.

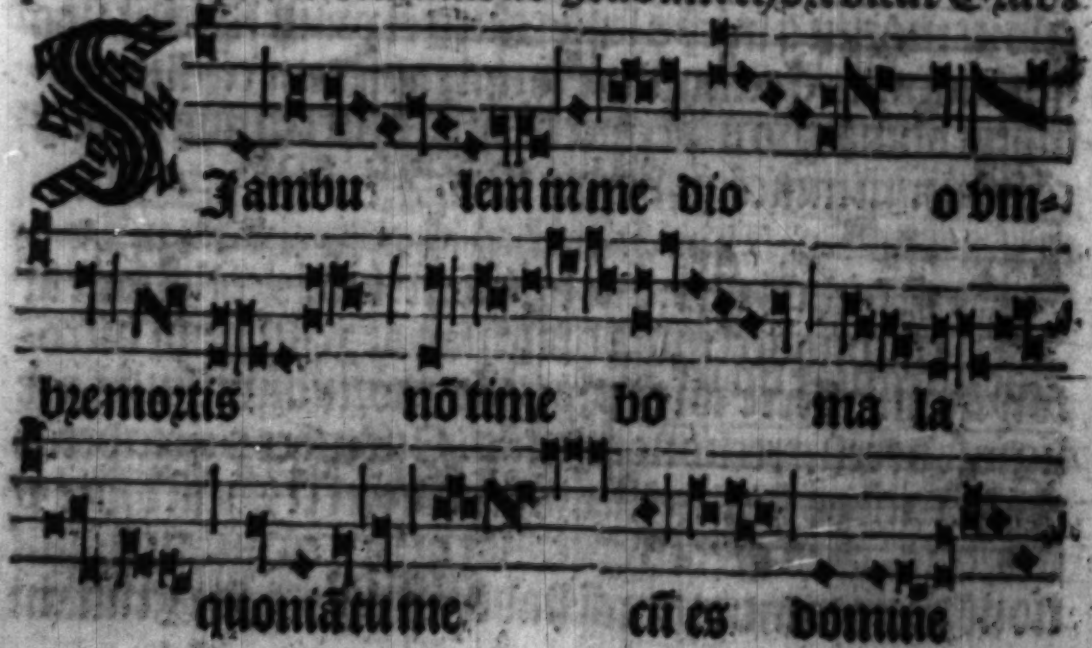

gatu a et
ba cul⁹tu usip; sa me
cõsola ta sunt.
In oibus
at.mis.de
ñict.dē a
c.istō gr. Requiēeter nā dona e is
do mine et lux perpe-
tua lu ceat e is.
hocmō finiaī qñ fct.hē.e is. ℣. Anime eo;
ñ in bo nis demoz-

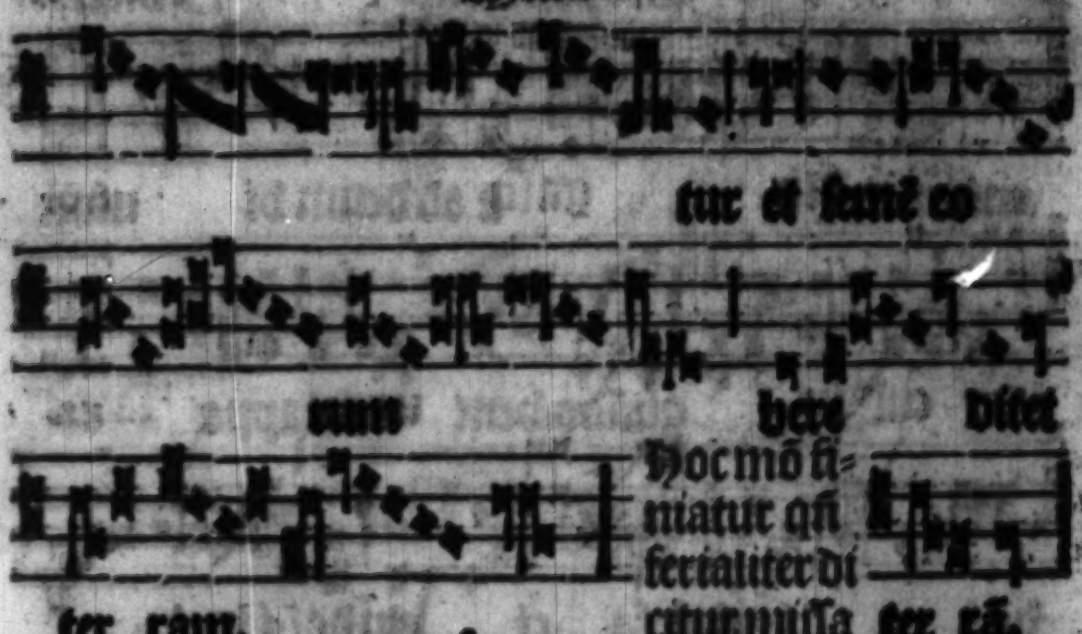

Mñ corp⁹ adest presens et in ãniuer. ep̃o dicat̃ tract⁹.
Sicut cervus. a quattuor clericis de supiori gradu hitu
no mutato ad caput defuncti interim stãtibus cõtinuo
si corp⁹ adest pñs. simaũt ad gradũ chori. ita tñ qꝫ oẽs il
li quattuor clerici simul primũ ℣. incipiãt. quẽ duo ex pte
cho. principalis plequant̃: et ita alternis vicib⁹ singuli ℣.
ab illis iiii clericis toti⁹ tract⁹ dicant̃ choro interi sedẽte
Ita tñ qꝫ oẽs simul ipsum tractũ terminent. Tractus.

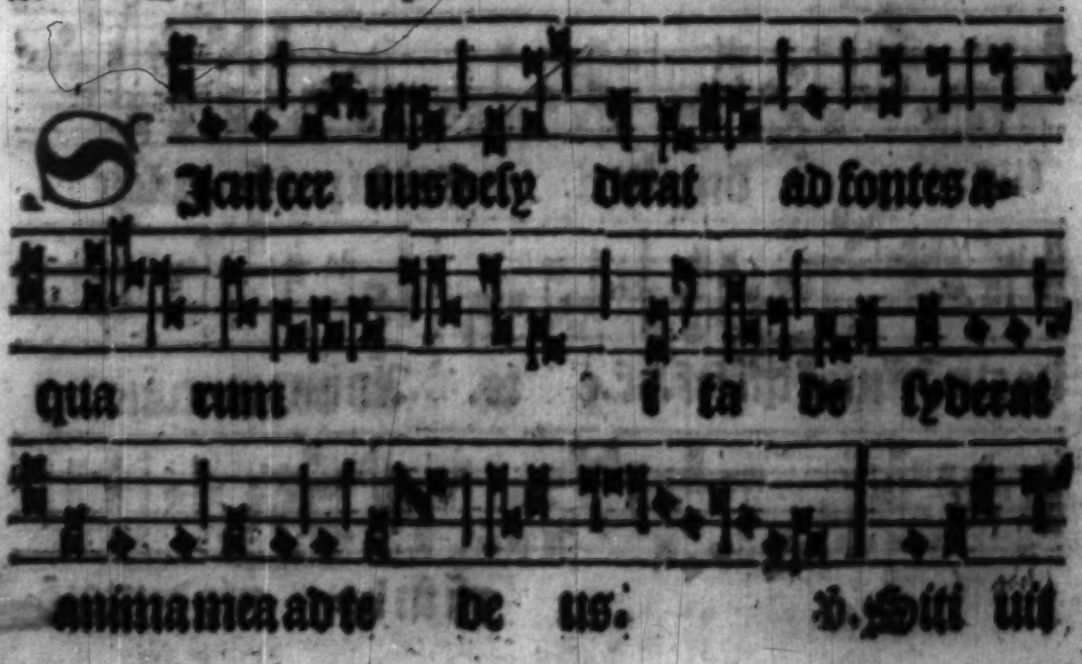

aiam ame a ad deum ví uum
quãdo veni ame et appa ve
bo ante fa ce . eum de ↄ mei
℣. Fue rit mihi lachrime
me e panes die ac no cte
dum dicit tur mihi per singulos
dí eꝰ ℣ bi est de us tuus.

In oīb⁹ al. mīl. ꝓ defūct⁹ dī a toto cho. iste ty² cū cātu sequēti.

Missa

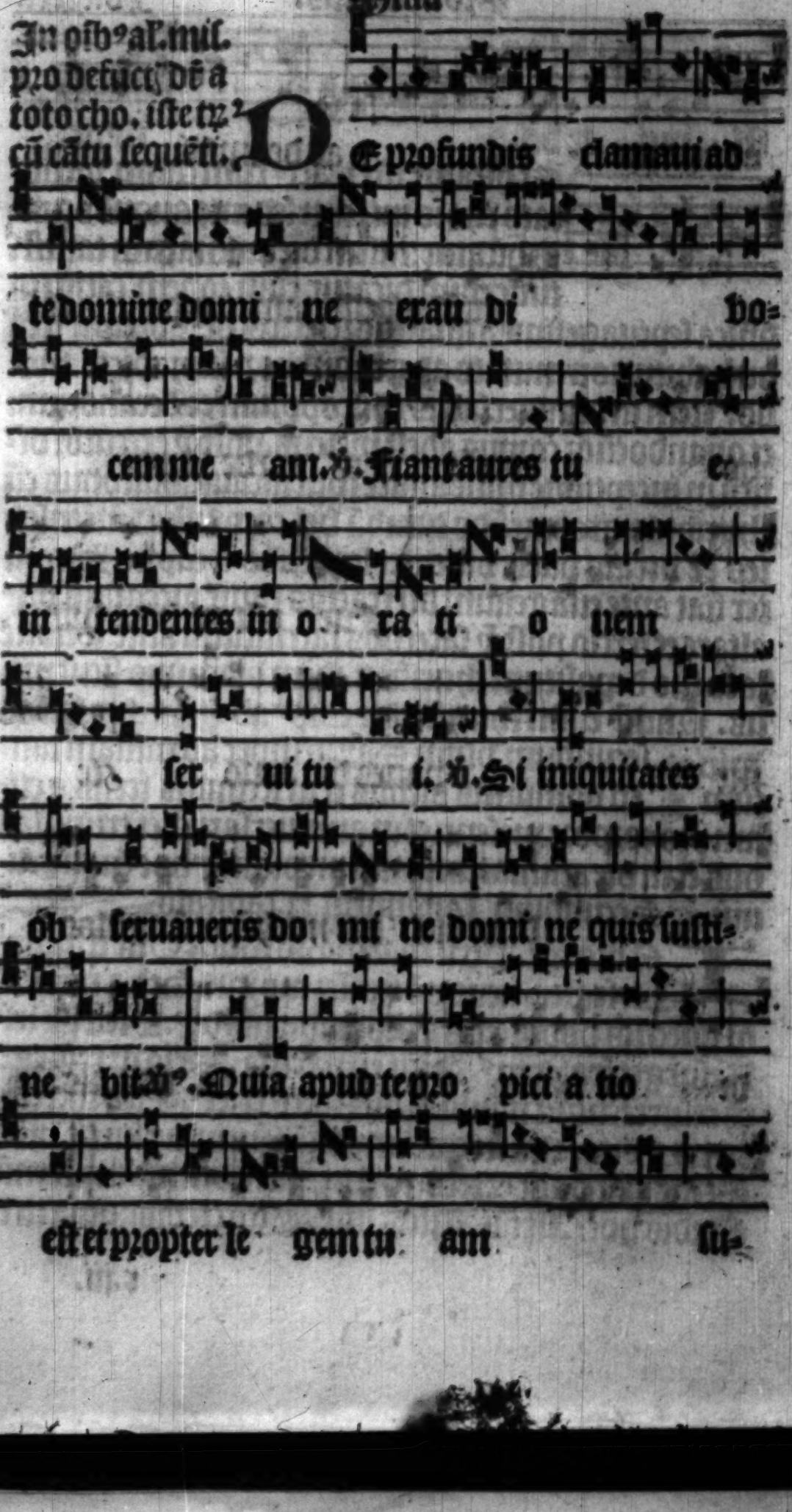

Et dicatur iste tract⁹ cum cantu prenotato choro interim sedente quandocunq; dicatur: nisi in die animarum tantū. tunc enim dicatur cum eodem cantu in ofﬁca septuagesime a quattuor clericis de superiori gra pu habitu non mutato ad gradū chori supradicto modo. Item in annuersariis episcoporum et decanorum: et quandocūq; corpus adest presens. postq; executor oficii in inceptione misse altare thurificauit: diaconus cū thuribulo circumeūdo tumbā vel corp⁹ illud incenset: sed ex vtraq; parte videlicet incipiendo a capite. Similiter fiat ante euāgelium dū tractus canit incensato pr⁹ altare et tercio postq; sacerdos sacrificium ante lotionē loco suo depositum thurificet. idem diaconus sicut prius. Nunq; enim thurificetur corp⁹ ad Placebo. vel ad Dirige. secundum vsum Sar. semper ad missam tantum. In dominicis diebus et in secundis festis ꝛ etiam pro corpore presenti et in annuersariis et trigintalibus et in die animarum tantum dicatur hoc euangelium. Secundum Johannem. xi. capitulo

In illo tpe. Dixit martha ad iesum Dñe si fuisses hic frater meus nō fuisset mortu⁹ Sed ꝛ nūc scio q; quecūq; poposceris a deo: dabit tibi de⁹. Dicit illi ies⁹ Resurget frater tu⁹. Dicit ei martha. Scio q; resurget in resurrectiōe: i nouissimo die. Dixit ei ies⁹. Ego sū: resurrectio ꝛ vita. Qui credit i me: etiā si mortu⁹ fuerit viuet Et oīs qui viuit et credit in me: nō morietur in eternū. Credis hoc? Ait illi. Utiq; dñe. Ego credidi: quia tu es

christus filiꝰ dei: qui in hunc mundū venisti. Feria. iii.

IN illo tpe: Dixit euāgeliū. Scōm iohēm. vi. ihesus discipulis suis. & turbis iudeorum. Omne qđ dat michi pater ad me veniet: & eum qui venit ad me nō eiiciā foras. Qz descēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: sed volūtatē eius q̄ misit me. Hec est autē volūtas eius qui misit me pr̄is: vt omne qđ dedit michi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud i nouissimo die. Hec est aūt volūtas pr̄is mei qui misit me: vt omnis q̄ videt filium et crēdit in eū: habeat vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: i nouissimo die. ¶ Feria. iiii. Euangeliū. Scōm iohānē. v

IN illo tpe. Di. ie. di. l. & turbis iudeorū Amē amē dico vobis: qz q̄ verbū meū audit & credit ei q̄ misit me habet vitā eternā. Et i iudiciū nō veniet: sed trāsit a morte in vitā. Amē amē dico vobis: qz venit hora & nunc est quādo mortui audiēt vocē filii dei: & q̄ audierit viuent. Sicut pr̄ habet vitā i semetipo: sic dedit & filio vitā habere in semetipso. Et ptātē dedit ei iudiciū facere: qz filius hois est. Nolite mirari hoc: qz venit hora i qua oīs qui in monumentis sunt audient vocem filii dei. Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vite. Qui vero mala egerunt: in resurrectionem iudicii.

¶ Feria quinta Euangelium Secundū iohānem. v.

IN illo tpe: Dixit ihesus discipulis suis. et turbis iudeorum. Sicut pater suscitat mortuos & viuificat: sic et filius quos vult viuificat. Neq; enī pr̄ iudicat quem q̄: sed iudiciū omne dedit filio. Vt omnes honorificēt filiū: sicut honorificant patrē. Qui non honorificant filium: non honorificant patrem qui misit illum. Amen amē dico vobis: qz qui verbū meū audit & credit ei qui misit me: habet vitam eternam. Et in iudiciū nō veniet: sed transiet a morte in vitam. ¶ Feria sexta

Euangelium Secundum iohannem. vi.capitulo.

In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iu deor. Ego sum panis viu⁹: qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane: viuet in eternu. Et panis quē ego dabo caro mea est pro mundi vita. Litigabant ergo iudei adinuicē dicētes. Quomō potest hic carnē suā nobis dare ad manducādū: Dixit ergo eis iesus Amē amē dico vobis: nisi manducaueritis carnem filii hois & biberitis ei⁹ sanguinē: nō habebitis vitā i vobis. Qui mānducat meā carnē & bibit meū sanguinē: habet vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: in nouissimo die. Sabbato. Euangelium Secundum iohannem. vi.

In illo tempore: Dixit iesus discipulis suis: et turbis iudeorum. Amen amen dico vobis: nisi manducaueritis carnem filii hominis/et biberitis eius sanguinem/non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem: habet vitam eternam. Et ego resuscitabo eum: i nouissimo die. Hoc sequens offertorium dicatur in omnibus missis p defunctis nisi in die animarum tantum. Offertorium.

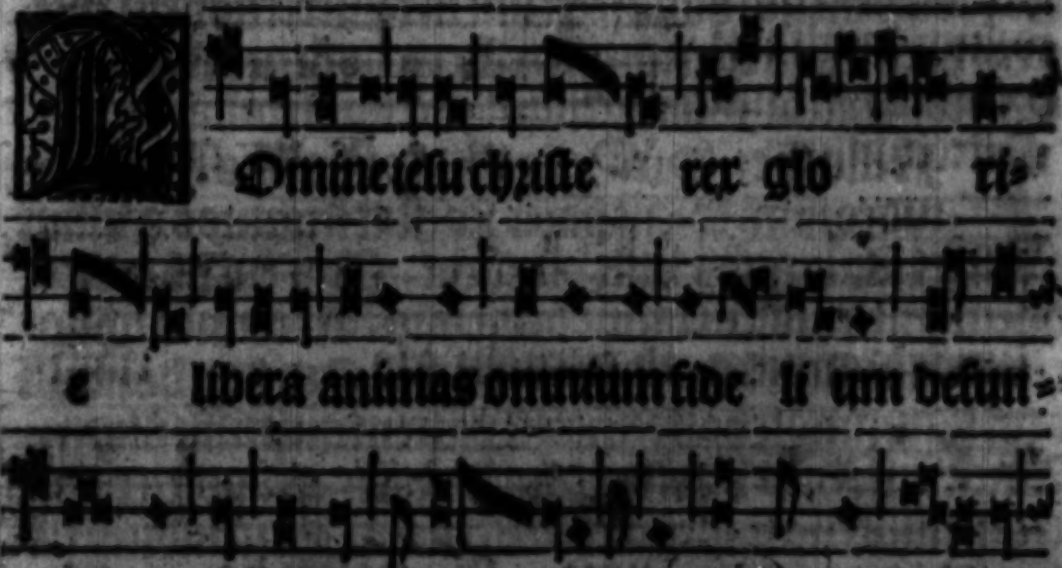

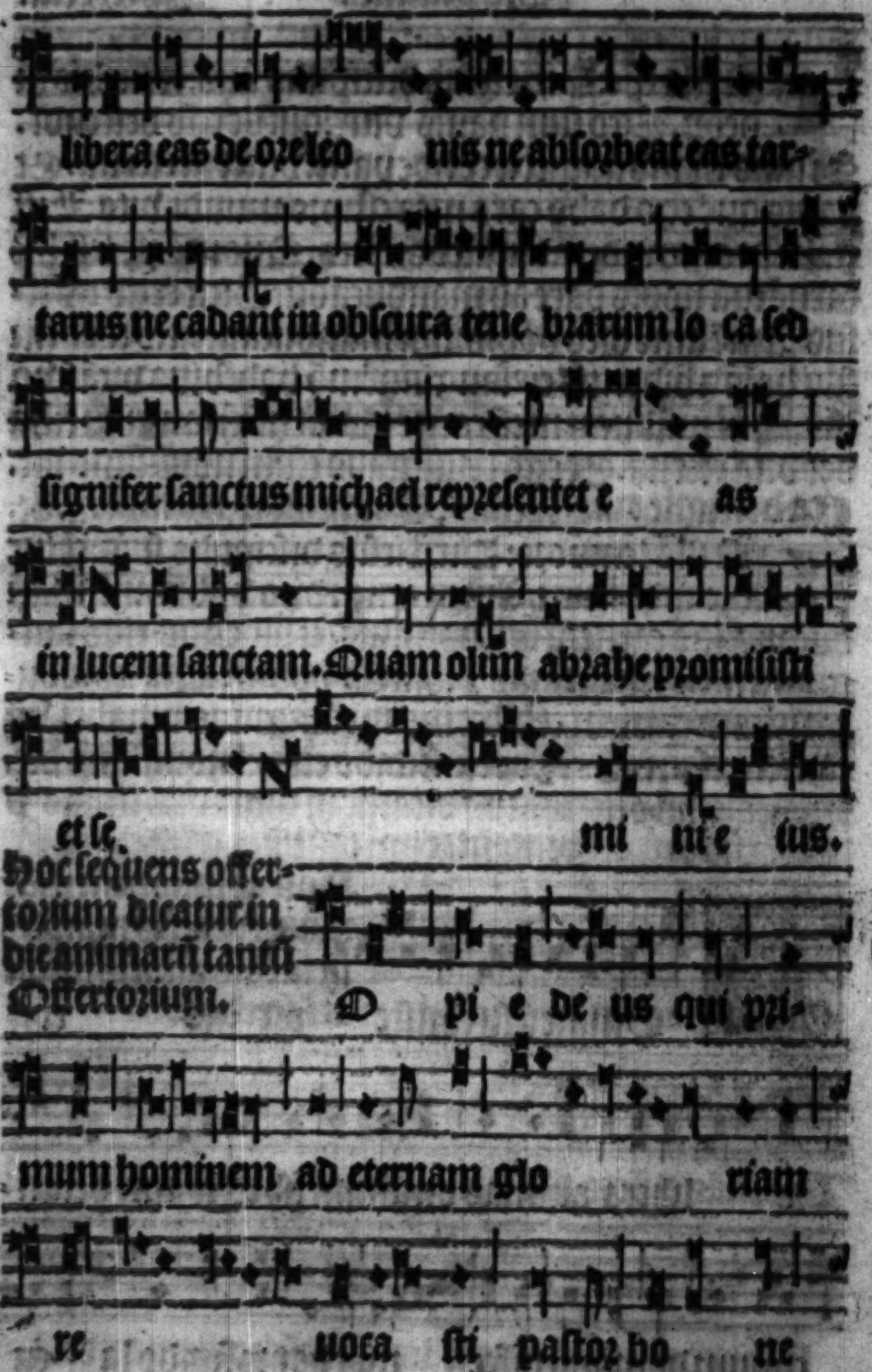
libera eas de ozeleo nis ne absozbeat eas tar-
tarus ne cadant in obscura tene brarum lo ca sed
signifer sanctus michael repzesentet e as
in lucem sanctam. Quam olim abzahe pzomisisti
et se mi ni e ius.
Hoc sequens offer-
tozium dicatur in
die animarū tantū
Offertozium. D pi e de us qui pri-
mum hominem ad eternam glo riam
re uoca sti pastoz bo ne

qui ouem per di tam pio hume ro ad ouile

repoztasti iusse iudex dñi veneris iudica re libe-

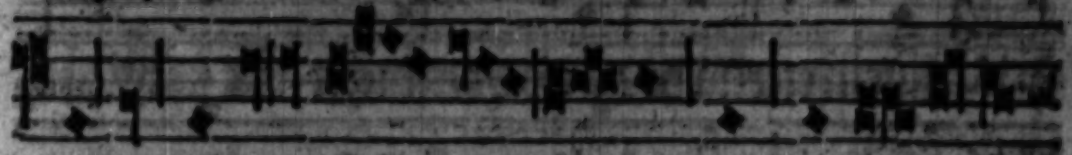

ra de moꝛte ani mas eoꝝ quas redemi ihu

ne tradas bestiis a nimas confitentes ti-

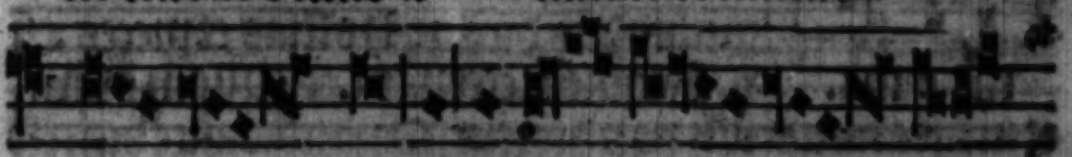

bi ne dere-

linquas eas in fi nem.

Post ablutionem manuum iunctis manib? in medio altaris incipiat sacerdos.

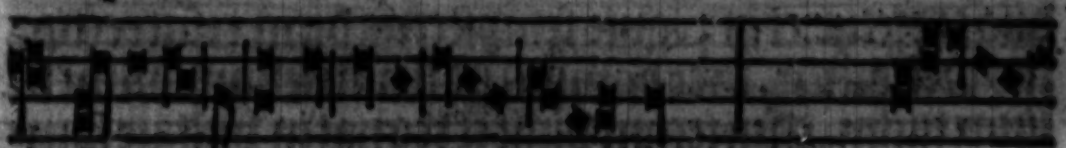

Hostias et ꝓces tibi dñe offerim?. Ch. tñ. Tu

suscipe ꝓ o animabus illis quarū hodie memoꝛiā

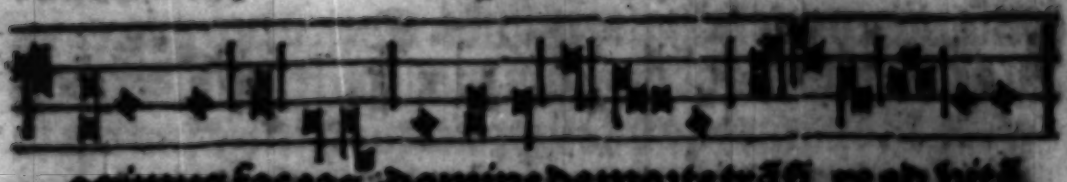

aginus faceas domine de mozte trãs. ad vitã.
Et interim dicat sacerd̃ In spũ hũilitatis. priuati moꝛ
solito. deide dicat sacerdos Oꝛate fres. cho. rñd. cãtãdo

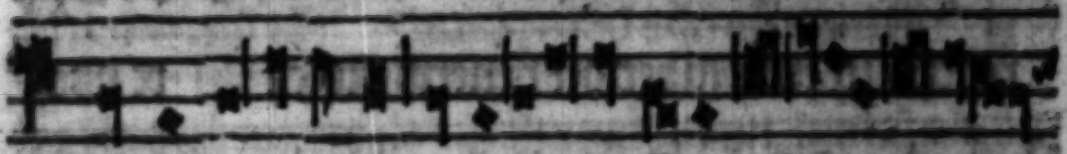

℣. Requiem eternã dona eis domine: et lux perpetua

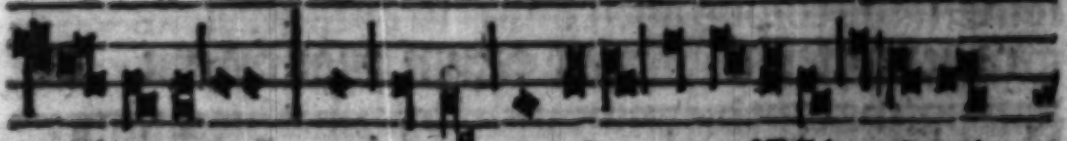

lu ceat eis. Quã olim abrahe pꝛomisisti et semi-

ni e ius. Notandũ est q̃ qñcũq; coꝛp⁹ adest pꝛesens: et in omnibus anniuersariis et trigintalibus dicitur Hostias et pꝛeces tibi. ℣. Requiem eternam. et Quam olim. et in die animarum non dicatur, Quotidie ante diem sepulture cuiuscunq; fuerit dicatur istud secretum.

SUscipe q̃s misericoꝛs pater oblationem quã tibi offerimus pꝛo anima famuli tui vel famule tue. N. quã hodie de carnali coꝛruptione liberasti: et concede: vt ab oĩbus humane cõditionis excessibus his remediis expietur: et in requie sempiterna diem resurrectionis pꝛestoletur. Per dominũ nostrum iesum christũ filium tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculoꝛum. Amen.

SCIn die sepulture cuiuscũq; fuerit dicit Secre.
SUscipe dñe p aĩa famuli tui vel famule tue hostiã quã te deo pri benigne obtulisti p nob: q̃ causa holim descẽdisti de celis: te redelite sctoꝛ tuoꝛ merꝛt ad gꝛi

consortiis: per te salutatorem meum. Qui cū deo patre. ꝛc.
In anniuersariis de quotūcūq; fuerit dicit illud Secretū

PRopiciare ꝙs dñe supplicationib⁹ nr̄is pro aīa famuli tui vel famule tue: cui⁹ hodierne diei sacrificiū p quā tibi offerim⁹ hoc sacrificiū laudis: vt eā sacrosancte cōsortio sociare digneris. ℟. In die tricēnali de quocūq;

IMpetret ꝙs ops dē ⁊ placat⁹ (qz sue. Secreta.
Suscipere dignare hoc sacrificiū qđ tibi offerim⁹ pro aīa famuli tui vel famule tue et concede illi pacē perpetuā et requiē sempiternā. Per dō. Prefatio quotidiana. Quādo corpus adest pns et in anniuersariis et trigintalibus ⁊ quando vltimo fit seruitium mortuorum ante palcha et in die animarum dicantur hic cantus.

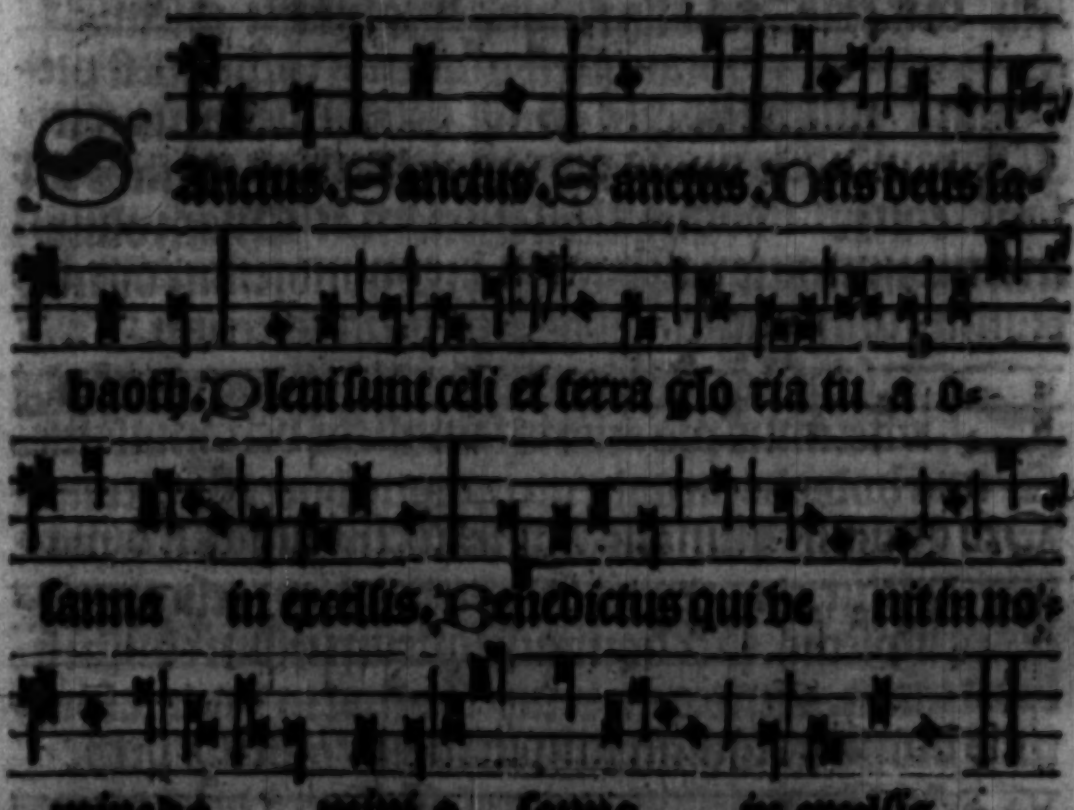

Quando corpus adest presens: et in omnib⁹ anniuersariis et trigintalibus et quando vltimo fit seruitiū mortuorum ante palcha: et in die animarū dicatur hic cantus.

AGnus de i qui tollis peccata mundi dona

e is re quiē. Agn⁹ de i qui tollis peccata mū=

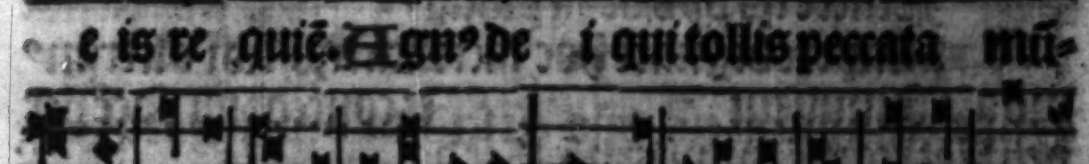

di dona e is re quiē. Agn⁹ de i qui tollis pec=

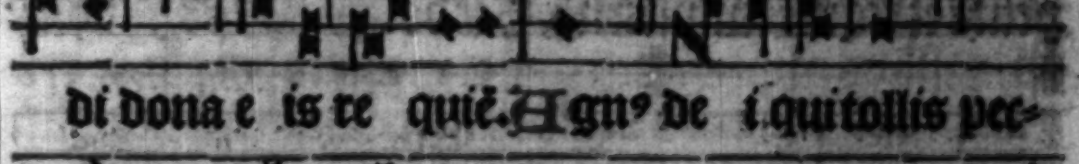

cata mundi dona e is re quiem sempiternam.

¶ In omnibus missis pro corpore presenti et anniuer sariis et trigintalibus: et quando vltimo fit seruitium mortuorum ante pascha: et in die animarū dicatur hec sequens communio.

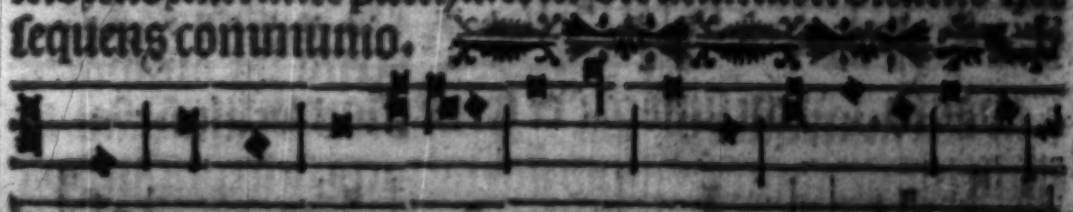

Pro quorum memoria corpus christi sumitur dona

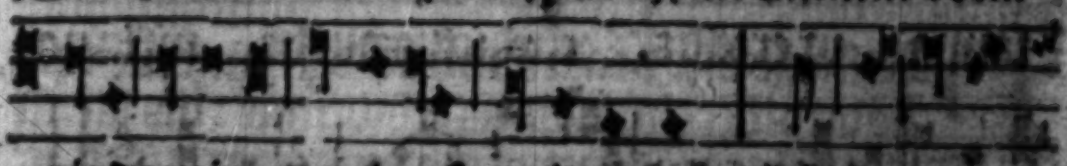

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpe=

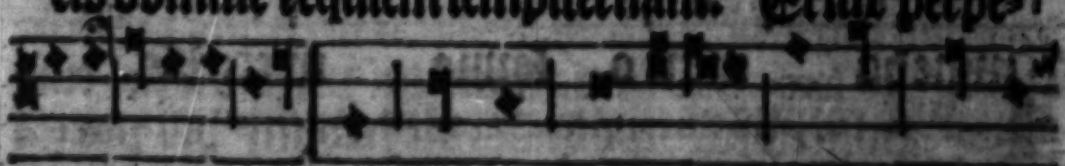

tua luceat eis. Pro quorum memoria sanguis christi

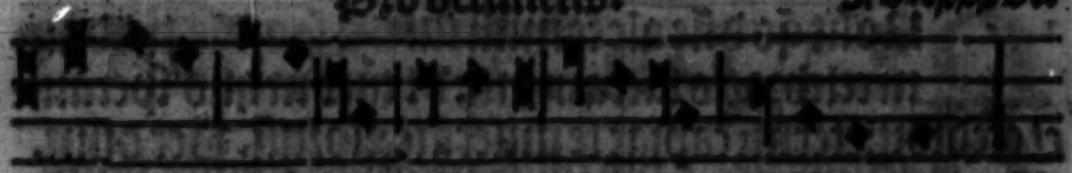

sumitur dona eis domine requiem sempiternam.
In omnibus aliis missis pro defunctis dicatur hec cõlo

Lux eterna luceat eis dñe cũ sctis tuis in eternũ quia

pius es. Et dñ cũ v. Requiẽ eternã dona eis domine

et lux perpetua luceat eis. Cũ repet. Cum sctis tuis

in eternum quia pi⁹ es.

Quotidie ante diem sepultu re dicit ista Postcõmunio.

Oresta qs oĩpotẽs deus: vt animam fa muli tui vel famule tue ab ãgelis lucis suscepta/in ppa rata habitacula deduci facias beator. Per dñm. In die sepulture cuiuscunq fuerit dicatur ista Postcõmunio.

Oresta qs dñe vt ala famli tui vel famle tue cui⁹ hodie officia hũanitatis exhibemus: his sacrifi cijs expiata/salutatiõis tue ppetuo munere gratulet. ꝑ. In ãniuersario de quocũq fue. dicat hec seqns Postcõ.

Oresta qs dñe vt ala famli tui vel famle tue cui⁹ ãniuersariũ depositiõis die recolim⁹ his purga ta sacrificijs indulgẽtiã parit ⁊ requiẽ capiat sempiternã. Per d. In die trigitali de quocũq fue. dicat hec postcõ.

POrsit qs dñe ale famuli tui vel famule tue dñi ni celebratio sacramenti: vt eius in quo speranit et credidit: eternii capiat te miserãte zlortiñ. Per dñm.

Cũ ost missã accedat sacer ad caput defuncti alba ĩdutus absq; cappa sericaq; duo clerici de. ii. forma ad caput defuncti stãtes incipiãt tribus vicibus ãn. sequẽtẽ: quã chorus singulis vicibus totã prosequat vsq; in finẽ. ã.

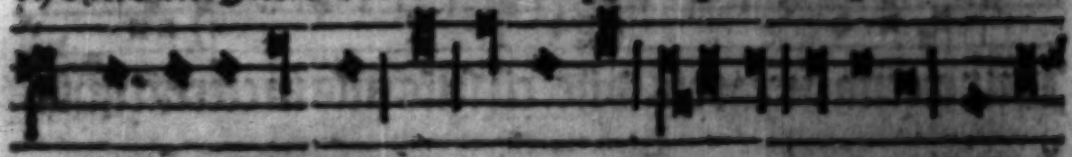

Circumdederunt me gemitus mortis dolores infer-

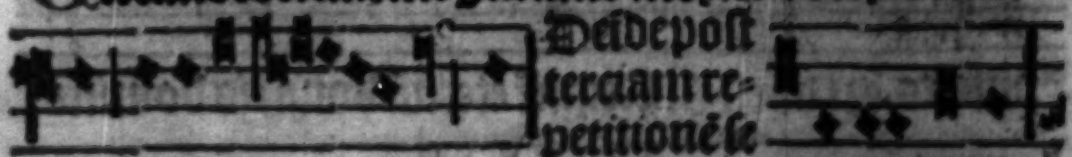

ni circũdederũt me. Deidepost terciam repetitionẽ sequatur. Kyrieleyson.

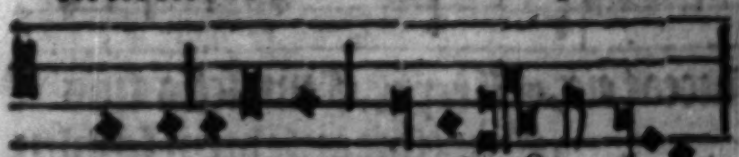

Christe eleyson. Kyrie eleyson. Nõ dicatur Pater nr̃. nec Dñs vobiscũ nec Oremꝰ sed tãtum ofi. sacerdote dicente modesta voce. videlicet sine nota.

NOn intres i iudiciũ cũ seruo tuo vel serula tua dñe qñ nullꝰ apud te iustificabit hõ nisi p te ois petõr tribuat remissio. nõ ergo eũ vel eã tua qs iudicialis sentẽcia ꝑmat quẽ tibi vera supplicatio fidei xp̃iane cõmẽdat: sz gr̃a tua illi succurrẽte mereat euadere iudiciũ vltionis q̃ vel q̃ dñi viueret inlignitꝰ vel ilignita est signaculo scẽ trinitatis. In qua vi. et reg. Eodẽ modo dicũtur omnes orões sequẽtes, deinde incipiat cãtor. R.

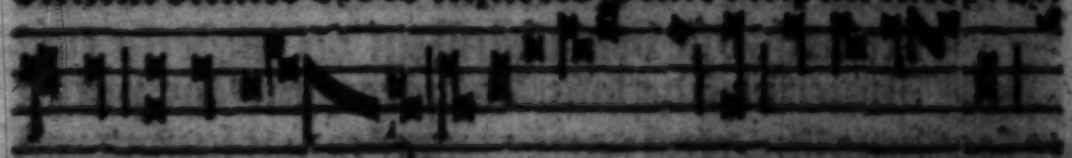

Qui lazarum resuscitasti a monumento

fecti dum. Tu eis dñe ne dona re-

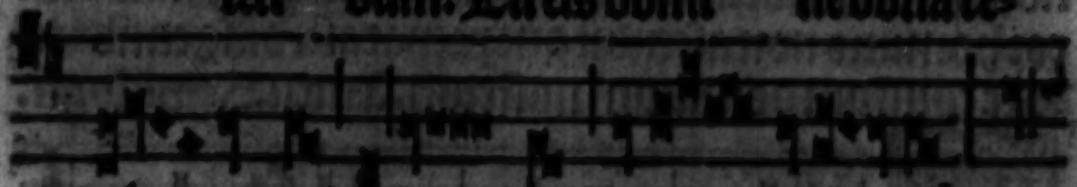

qui em et lo cum indul gẽti e. ℣. Qui

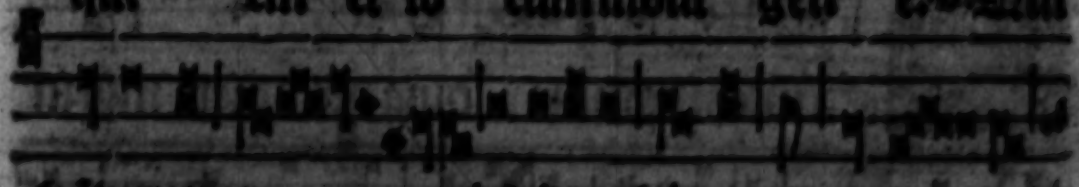

ṽturus ꝑs iudicare viuos et mortuos

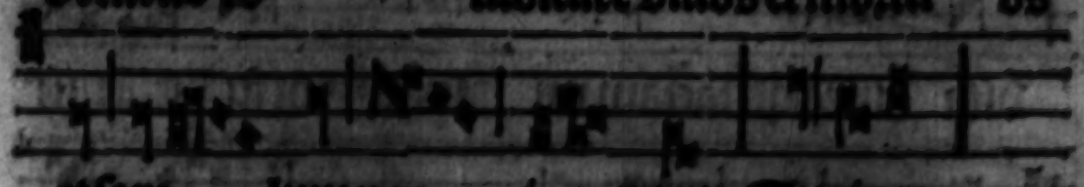

et seculũ lumper ī gnem. Tu eis.
Et pcãtet a cho. cũ luo ℣. siteri lacer. cũ thur. circũdo
corp⁹ illud incenset: sili fiat in ꝑtis sequẽtib⁹. deiñ dicit

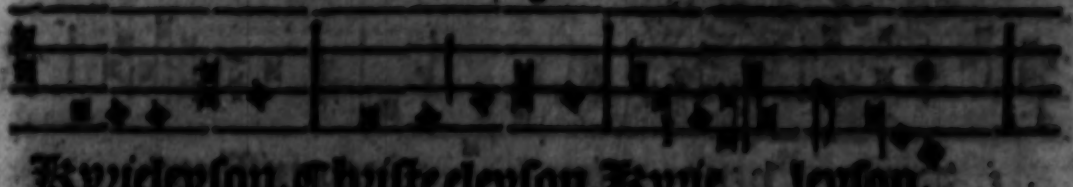

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.
sine ꝑ nr̃ et sine Dñs vo sed tm̃ cum Oremus. Dño.

DEus cui oia viuunt/ cui nõ pereũt morientib⁹ cor-
pora nostra sed mutantur ī melius: te supplices
deprecamur: vt ꝙcũq famul⁹ vel famulat⁹ tuus vinculũ
vicior⁹ tue bolũtati cõtrariũ fallẽte dyabolo et ꝓpria
iniq̃tate atq; fragilitate contraxit: tu pius et misericors
abluas indulgendo/ eiusq; aiam suscepti iubeas perma-
nus sãctor̃ angelor⁹ tuor⁹ deducendã ī sinũ patriar-
charũ tuorum abrahe scilicet amici tui/ et ysaac electi tui/
atq; iacob dilecti tui/ quo aufugu dolor⁹ et tristicia atq;

suspirium/ fideliū quoꝝ anime felici iocunditate letan-
tur: et in nouissimo magni iudicii die inter sanctos et ele
ctos tuos eam facias perpetue glorie tue percipere por-
tionem: quam oculus non vidit/ nec auris audiuit/ et in
cor hominis non ascendit que preparasti diligentib⁹ te.
Per christum dominum nostrum. Amen. Respō lorū.

Et percantetur a choro cum suo versu: et interim incen
letur corpus vt supra. Deinde sequatur.

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson.
sine Pater nr. et sine Dns vo. sed tñ cñ Spū. Dño.

HAc quesumus dñe hanc cum famulo tuo defuncto vel famula tua defunctam/ vt factorum suorum in penis non recipiat vicem/ qui vel que tuam in votis tenuit voluntatem. & q hic illi vel illi vera fides iunxit fidelium turmis/ illic eum vel eandem misericordia societ angelicis choris. Per christum dominum nostrum. Deinde incipiat cantor Responsorium.

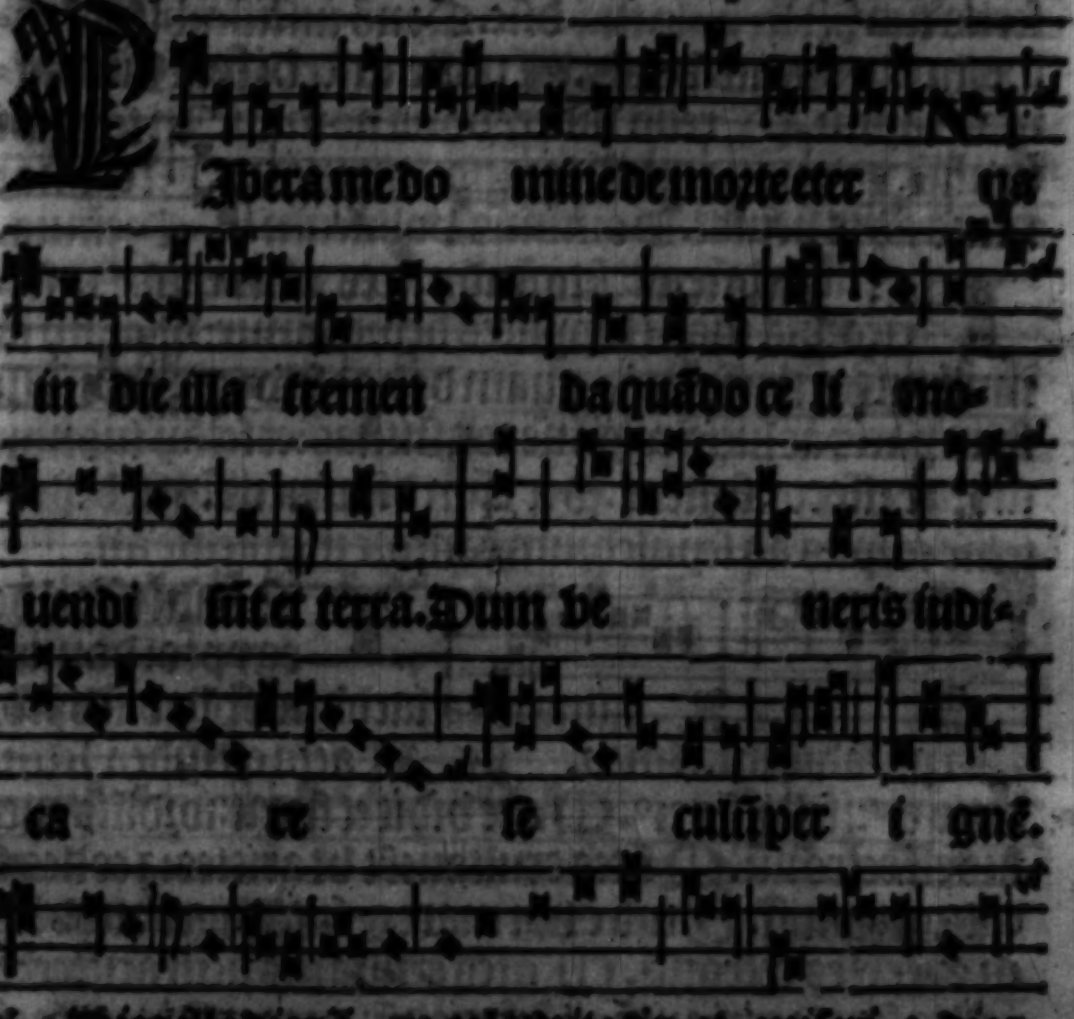

EIbera me do mine de morte eter na
in die illa tremen da quando ce li mo-
uendi sūt et terra. Dum ve neris iudi-
ca re se culum per i gne.
v. Dies illa dies i re calamitatis et miseri e dies

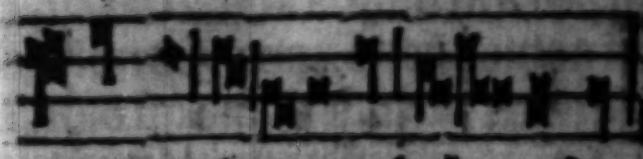

Et pcātetur a chor. cū vno ỽ. tñi. sc̄ Dies illa. dtūs. ⁊ interi incense magna et amara val de. tur corp⁹ a lacer. semel circūieiūdo: et postea alpgat aqua bñd. deinde sequatur

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson. Deinde roget lacer. circūistātes orare p aīa defuncti dī. Pro aīa N. et pro aīabus oīm fideliū defunctor. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. ℣ ō intres in iudiciū cū seruo tuo vel seruula tua dñe. Qz nō iustificabitur i cōspectu tuo omnis viuēs. ℟ porta inferi. Erue dñe animas eorum. ℣ credo videre bona domini. In terra viuentiū. ℣ omine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oremus.

INclina dñe aurē tuā ad pces nr̄as quib⁹ misericordiā tuam supplices deprecamur: vt aīam famuli tui vel famule tue quam de hoc sc̄lo migrare iussisti in pacis ac lucis regione constituas: et sctōr tuorum iubeas esse consortem. Per xp̄m dñm nr̄m. Hic deponetur corpus ad sepulchrum cantore incipiente ān.

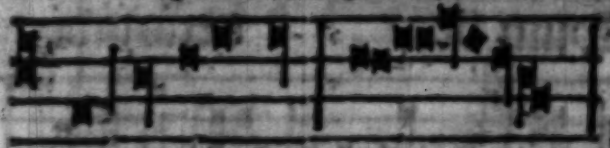

IN exitu israel de egypto: domus iacob de pplo barbaro. In paradisum. Amen. ℣ facta est iudea sctificatio ei⁹: israēl potās ei⁹. ℣ are vidit et fugit: iordānis conversus est retrorsū. ℣ montes exultauerūt vt arietes: ⁊ colles sicut agni ouiū. ℣ quid ē tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iordānis q̄ conversus es retrorsū. ℣ montes exultastis sicut arietes: et colles sicut agni ouiū. ℟ facie dñi mota est tra: a facie

dei iacob. Qui cõuertit petrã in stagna aquarũ: et rupẽ in fontes aquar. Non nobis dñe nõ nobis: sed nõi tuo da gloriã. Super mia tua et veritate tua: neqñ dicant gentes vbi est de⁹ eor. Deus autem nr in celo: oia quẽcũq; voluit fecit. Simulachra gentiũ argentũ et aurũ: opa manuũ hoim. Os habẽt et nõ loquent: oculos habẽt et nõ videbũt. Aures habẽt et nõ audient: nares habẽt et nõ odorabũt. Manꝰ habẽt et nõ palpabũt: pedes habẽt et nõ ambulabũt nõ clamabũt i gutture suo. Similes illis fiãt q̃ faciũt ea: et oẽs q̃ cõfidũt i eis. Domꝰ israel sperauit in dño: adiutor eor et protector eorum est Domꝰ aarõ sperauit in dño: adiutor eor et protector eor est. Qui timẽt dñm sperauerũt in dño: adiutor eorum et protector eorũ est. Dñs memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israel: benedixit domui aarõ. Benedixit oibus qui timent dñm: pusillis cũ maioribus Adiiciat dñs super vos: super vos et super filios vestros Benedicti vos a domino: qui fecit celum et terrã. Celum celi dño: terram autem dedit filiis hominum. Non mortui laudabũt te dñe: neq; omnes qui descendunt in infernũ. Sed nos qui viuimꝰ bñdicimꝰ dño: ex hoc nunc et vsq; in seculum. Alius ps. si tantum restat iter. scilicet Ad te dñe leuaui. Finito psalmo vel psal. dicatur iste ℣.

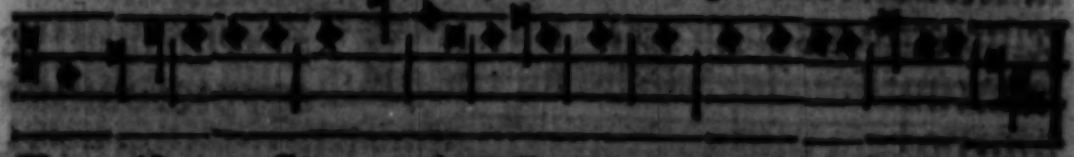

Requiẽ eternã dona eis dñe: et lux perpetua luceat eis.
Deinde repetatur antiphona sequens. Antiphona.

In paradisũ deducãt te angeli in cuius conuentu su-

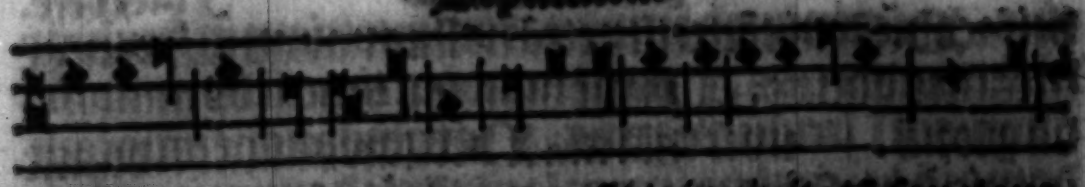

scipiant te martyres et perducãt te in ciuitatẽ sanctam

Quibus dictis dicat sacer. sine ꝓfis vo. sed tantum cum ℣. Oremus humili voce.

hie rusalem. DEi recordationis affectu fratres carissimi cõmemorationẽ facia mus carĩ nostri vel careno stre quẽ dñs nostet de tenta tionib⁹ hui⁹ seculi assumplit. obsecrãtes miam dei nri: vt ipse ei retribuere dignetur placitã et quietã mansio- nem: et remittat ei omnes lubrice temeritatis offensas: vt rcepta sibi venia plene indulgẽtie quicqd i hoc seculo ꝓprio vel alieno reatu deliqt: totũ ineffabili pietate ac be- nignitate sua deleat ⁊ abstergat. ℣. Per ℟. Alia or. cũ ore⁹.

QUẽ dñe sancte pater oꝑs eterne deus suppliciter deprecamur p spiritu fratris nostri vel sororis nostre quẽ vel quam a voraginibus huius seculi acce- ssiri iussisti: vt digneris dñe dare ei lucidũ locũ refrigerii et quietis: liceat ei transire portas inferorum et penas te nebrarum/maneat in mansionibus sanctor / et in luce sancta quam olim abrahe promisisti et semini eius/nul lam lesionẽ sentiat spũs eius: sed cum magnus ille dies resurrectionis aduenerit resuscitare eũ (vel eã) digneris vna cum sanctis et electis tuis deleas or eius oia delicta atq; peccata vsq; ad nouissimũ quadrantẽ: tecũq; imor talitatis tue vitã et regnũ cõsequatur eternũ. ℣. Per xpm. ℟. Finitis orationib⁹ aperiat sepulcrum cantore incipiente ã.

Aperite. Amen. ps.

CONfitemini dño qm bonus: qm in seculũ mia eius. Dicat nunc israel qm bonus: qm i seculũ mia.

eius. Dicat nunc domus aaron: quoniam in seculum misericordia eius. Dicant nunc qui timent dominum: quoniam in seculum misericordia eius. De tribulatione invocauit dominum: et exaudiuit me in latitudine dominus. Dominus michi adiutor: non timebo quid faciat michi homo. Dominus michi adiutor: et ego despiciam inimicos meos. Bonum est confidere in domino: q confidere in homine. Bonum est sperare in domino: q sperare in principibus. Omnes gentes circuierunt me: et in nomine domini quia vltus sum in eos. Circundantes circundederunt me: et in nomine domini quia vltus sum in eos. Circundederunt me sicut apes & exarserunt sicut ignis in spinis: & in nomine dñi quia vltꝰ sū in eos Impulsus eversus sum vt caderē: et dñs suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dominus: et factus est michi in salutem. Vox exultationis et salutis: in tabernaculis iustorum. Dextera domini fecit virtutem dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutem. Non moriar sed viuā: et narrabo opera dñi. Castigans castigauit me dñs: et morti non tradidit me. Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas confitebor domino: hec porta dñi iusti intrabunt in eam. Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es michi in salutem. Lapidem quem reprobauerunt edificantes: hic factus est in caput anguli. A dño factum est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quam fecit dñs: exultemus et letemur in ea. O dñe saluum me fac o domine benepros perare: benedictꝰ qui venit in nomine domini. Benedicimus vobis de domo domini: deus dominus et illuxit nobis. Constituite diem solennem in condensis: vsq ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor

tibi quoniam exaudisti me: et factus es michi in salutē.
Confitemini domino quoniam bonus: quoniā in sēculum misericordia eius. Finito psalmo tota dicat̄ ā.

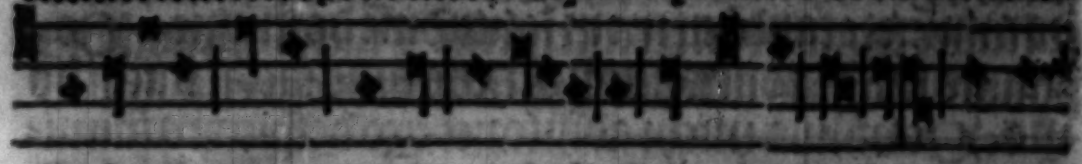

Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas confi-

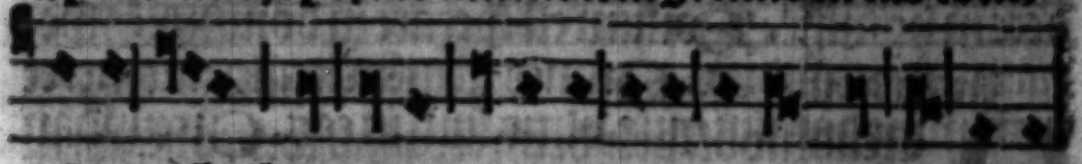

tebor dño hec porta domini iusti intrabunt in eam.
Qua dicta dicat sacerdos Oremus. ✠ Oratio.

OBsecramus miam tuam ops eterne deus qui hominē ad ymaginem tuā creare dignat⁹es: vt animā famuli tui vel famule tue N. quā hodierna die reb⁹ humanis eximi et ad te accersiri iussisti: blande et misericorditer suscipias: non ei dominentur vmbre mortis nec tegat eum vel eam chaos et caligo tenebrarum: sed exutus vel exuta omnium criminum labe in sinu abrahe collocatus vel collocata locum refrigerii se adeptum vel adeptam esse gaudeat: vt cum dies iudicii aduenerit cum sanctis et electis tuis eum vel eam resuscitari iubeas. Per christum dominū nostrū. Alia or. cū Oremus.

DEus qui iustis supplicationibus semp̄ presto es qui pia vota dignaris ituere: da famulo tuo vel famule tue N. cuius depositioni hodie officia humanitatis exhibemus: cum sanctis atq; fidelibus tuis beatitudinis portionem. Per christū dñm nostrū. Deinde dicatur benedictio sepulchri. sine Oremus. hoc modo.

BEnedicamus te domine sancte pater omps eterne de⁹: vt bene✠dicere et sanctificare dignerishoc sepulchrum ✠ corpus in eo collocandum: vt sit venedi-

um salutare tuum eos quiescenti et redemptio animę eius at
q; tutela q; lumine cõtra seua iacula inimici. Per dñi
ſtum dominum nostrum. Hic aspergatur aqua benedi
cta super sepulchrum et incensetur. Finitis orationibus
ponatur corpus in sepulchro cantore incipiente ãn.

Ingrediar. Amen. Psalmus.

Quemadmodũ desyderat cerus ad fontes aquarũ
ita desiderat ala mea ad te deꝰ. Sitiuit ala mea
ad deũ fontẽ viuũ: qñ veniã et apparebo ante faciẽ dei.
Fuerũt michi lachryme mee panes die ac nocte: dum
dicitur michi quotidie vbi est deꝰ tuus. Hec recordatꝰ
sum et effudi in me ala mea: qñ trãsibo in locũ taber
naculi admirabilis vsq; ad domũ dei. In voce exulta
tionis et cõfessionis: sonus epulantis. Quare tristis es
ala mea: et quare conturbas me? Spera in deo qñ ad
huc confitebor illi salutare vultus mei et deꝰ meus. Ad
meipm ala mea conturbata est: propterea memor ero tui
de terra iordanis et hermonii a monte modico. Abyſ
sus abyssũ invocat: in voce catharactarũ tuarũ. Omnia
sa tua et fluctus tui: sup me trãsierũt. In die mãdauit
dñs misam suam: et nocte canticũ eius. Apud me ora
tio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Quare
oblitus es mei et quare contristatus incedo: dũ affligit
me inimicus. Dum cõfringũtur ossa mea exprobrauerũt
michi: qui tribulãt me inimici mei. Dum dicunt michi
per singulos dies: vbi est deus tuus? Quare tristis es
ala mea: et quare conturbas me? Spera in deo quoniã
adhuc confitebor illi: salutare vultus mei & deus meus.
Dicto psalmo repetatur antiphona.

Ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad do

Qua dicta dicat sacerdos oratione vocmō

OREmus fratres carissimi pro spū ca-
ri nostri vel care nostre N. quē dñs
mum deꝰ. de laqueo huius seculi liberare dignat⁹ est:
cuius corpusculum hodie sepulture traditur: vt eum vel
eam pietas domini in sinu abrahe collocare dignetur:
vt cum magni iudicii dies aduenerit: inter sanctos & ele
ctos suos eū vel eā in parte dextera collocandū vel col-
locandā resuscitari faciat. Qui tecū viuit et reg. Per d.

DEus qui humanar (Alia or. cū Orem⁹. Or.
aiarū eternꝰ amatorꝰ es: aiam famuli tui (vel fa
mule tue N. quā vera dum in corpore maneret tenuit fi
des ab oī cruciatu inferorꝰ redde extorrem. vt segregata
ab infernalibus claustris: sanctorꝰ tuorꝰ merearur aduna-
ri gloriis. p. x. Finitis or. claudat sepulchrū ponēte
pr⁹ sacerdote absolutionē sup pect⁹ defuncti sic dicēdo.

DOminus ihesus xps qui btō petro apō suo cete-
risq; discipulis suis licentiā dedit ligādi atq; sol
uēdi ipse te absoluat N. ab omni vinculo delictorū. et in
ꝑtum mee fragilitati permittitur: precor sis absolutus
vel absoluta) ante tribunal eiusdē dñi nostri ihesu christi
habeasq; vitā eternam et viuas in secula seculorꝰ. Amē

Hic aspgat tumu-
lus aqua bñdicta.
et incensetur canto
re incipiente. ān.

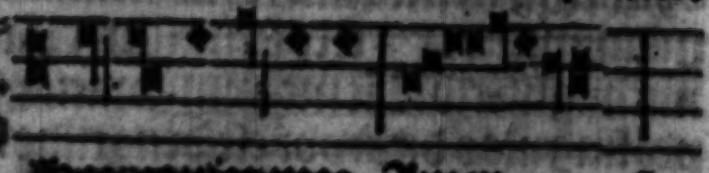

Requiescamꝰ. Amen. ps.

MEmento domine dauid: et omnis mansuetudi
nis eius. Sicut iurauit domino: votum vouit

deo iacob. Si introiero in tabernaculum domus mee: si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnū oculis meis: et palpebris meis dormitationē. Et requiem temporibus meis donec inueniā locū domino: tabernaculū deo iacob. Ecce audiuimus eam in effrata: inuenimus eam in campis silue. Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius. Surge dñe in requiē tuā: tu et archa sctificationis tue. Sacerdotes tui induantur iusticiam: et scti tui exultent. Propter dauid seruū tuū: non auertas faciē chzisti tui. Iurauit dñs dauid veritatem et nō frustrabitur eā: de fructu vētris tui ponā super sedem tuā. Si custodierit filii tui testamētū meū: et testimonia mea hec q̄ docebo eos. Et filii eoz: vsq; in seculū sedebūt super sedem tuā Quoniam elegit dñs syon: elegit eā in habitationē sibi Hec requies mea i seculum seculi: hic habitabo qm̄ elegi eam. Viduā eius bñdicēs benedicam: pauperes ei? saturabo pānibus. Sacerdotes eius induam salutari: et sancti eius exultatione exultabunt. Illuc p̄oducam cornu dauid: paraui lucernam xp̄o meo. Inimicos ei? induā cōfusione: sup ipm aūt efflorebit sctificatio mea. Finito psalmo tota dicatur antiphona.

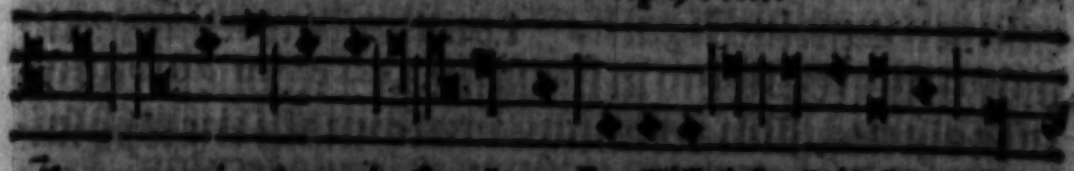

Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo quo-

Qua dicta dicat sacerdos oratione cū Oremus. Oz.

Deus apud quē spiritus mortuorum viuunt: et in quo electorum anime depositio carnis onere plena felicitate letantur: p̄sta supplicantibus nobis

vt aĩa famuli tui vel famule tue N. q̃ tempozali per coz
pus visionis huius luminis caruit visu: eterne illius lu
cis solatio potiatur: non eam tozmentum moztis attin
gat/nec doloz hozrende visionis afficiat/nõ penalis ti=
moz excruciet/non reoz pessima cathena constringat: ꝛ
concessa sibi venia olim delictozum optate quietis conse
quatur gaudia repzomissa. ℣. Per xp̃m. Alia oz cũ Dze⁹.

DEus dñe deus oẽs pzecibus nr̃is aurẽ tue pietatis
accõmodare digneris: tu miseris opem feras et
mĩam largiaris et spĩm famuli tui vel famule tue N. vi
culis cozpozalibus liberatum in pace sctõz tuoz recipi=
as: vt locũ penalẽ ꝛ geẽne ignẽ in regionẽ viuentium
trãslat⁹ euadat. ℣. Per x. Finitis oz. executoz officii terrã
sup cozp⁹ ad modũ crucis ponat: et cozpus thurificet et
aqua bñdicta aspzgat: et dũ sequens ps canitur cozp⁹ oi

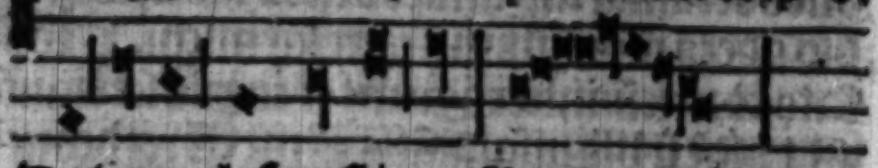

no coope
triatur cã
toze inci=
piente ã. De terra plasmasti me. Amen. ℣. Psalmus.

DOmine pzobasti me et cognouisti me: tu cogno
uisti sessionẽ meã ꝛ resurrectionẽ meã. Intelle=
xisti cogitationes meas de longe: semitam meã et fumi=
culum meum inuestigasti. Et omnes vias meas pzeui=
disti: qz non est sermo in lingua mea. Ecce dñe tu cogno
uisti oĩa nouissima et antiqua: tu fozmasti me et posui=
sti sup me manũ tuam. Mirabilis facta est scientia tua
ex me: confoztata est et nõ potero ad eã. Quo ibo a spũ
tuo: et quo a facie tua fugiã: Si ascendero ĩ celũ tu illic
es: si descendero ad infernũ ades. Si sũpsero pẽnas me
as diluculo: ꝛ habitauero ĩ extremis maris. Etenim illic
man⁹ tua deducet me: ꝛ tenebit me dextera tua. Et dixi
fozsitã tenebze cõculcabũt me: ꝛ nox illuminatio mea in

delicijs meis. Oz tenebze nõ obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabit sicut tenebze eius ita et lumen ei⁹ Oz tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cõfitebor tibi quia terribiliter magnificat⁹ es: mirabilia opera tua et anima mea cognoscet nimis Nõ est occultatũ os meũ a te quod fecisti in occulto: et substãtia mea in inferioribꝰ terre. Imperfectum meũ viderũt oculi tui et in libro tuo oẽs scribent: dies formabuntur et nemo in eis. Michi aũt nimis honorati sunt amici tui deus: nimis cõfortatus est principatus eorum Dinumerabo eos et sup arenã multiplicabũntur: exurrexi et adhuc sum tecũ. Si occideris deus pctõres: viri sanguinũ declinate a me. Oz dicitis in cogitatione: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nõne qui oderũt te dñe oderam: z sup inimicos tuos tabescebã. Perfecto odio oderã illos: inimici facti sũt michi. Proba me deꝰ z scito cor meũ: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna. Finito psalmo tõta dicatur antiphona.

De terra plasmasti me et carnem induisti me redem-

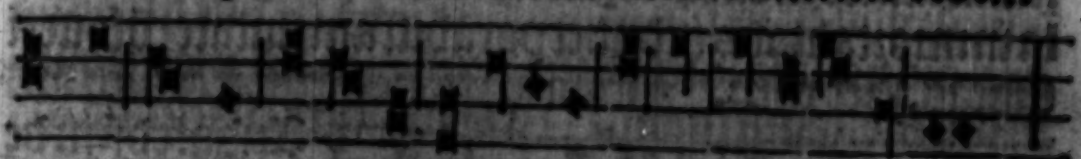

ptor meus domine resuscita me in nouissimo die.

Qua dicta dicat sacerd̃ sine Dñs vo. et sine Dze⁹. Oz.

Commendo aiam tuam deo patri omnipotẽti: terram terre / cinerem cineri / puluerem puluere. In nomine patris et filii et spiritussancti. Amẽ. Deinde dicat sacerdos hanc orationem sine Dzemus. Oratio.

TEmeritatis quidē est dīce vt homo hominem/ mortalis mortuum/ cinis cinerem tibi dño deo nr̄o audeat cōmendare: sed q̄ terra suscipit terrā et pulvis conuertitur in puluerē/ donec ois caro in suam reducatur originē: inde tuā de⁹ piissime pr̄ lachrymabiliter ꝯs pietatem. vt huius famuli tui vel famule tue ℟. animam quā creasti/ de hui⁹ mūdi vorag̃ine cenulenta ducis ad patriā/ abrahe amici tui sinu recipias: et refrigerii rore perfundas. sit ab estuantis geh̄ene truci incēdio segregata/ et vtē requiei te donāte cōiūcta: et si q̄ illi sunt dīe digne cruciatibus culpe: tu eas gratia tue mitissime lenitatis indulge: ne pcti vicē sed indulgentie tue piam sentiat bonitatem. Cūq̄ finito mundi termino supernum cunctis illuxerit regnū: nouus homo sanctorum omniū cetibus aggregatus vel aggregata cum electis tuis relurgat in parte dextera coronādus vel coronāda p̄ xp̄m dīm nostrū. Alia oro cum Oremus. Oratio

DEus vite dator et humanorum corporū repara tor qui te a peccatoribus exorari voluisti: exaudi pr̄ces quas speciali deuotiōe p̄ anima famuli tui vel famule tue ℟. tibi lachrymabiliter fundimus: vt liberare eam ab inferior̄ cruciatibus et collocare eam inter agmina sanctorū tuor̄ digneris: veste quoq̄ celesti et stola immortalitatis indui: et paradisi amenitate cōfoueri iubeas. p̄ xp̄m. Finita oratione incipiat cantor ān.

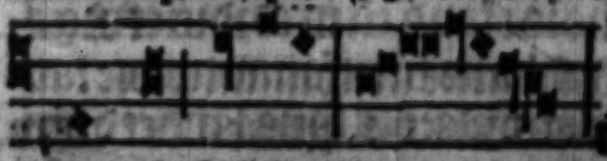

LAudate dīm de celis: laudate eū in excelsis. LAudate eū Omnis spirit⁹. Amen. ps. oēs angeli eius: laudate eum omnes virtutes ei⁹. LAudate eum sol et luna: laudate eū omnes stelle et lumen. LAudate eū celi celor̄: et aque q̄ sup̄ celos sunt laudēt nomē dñi. Q̄ ipse dixit et

facta sunt: ipse mandauit et creata sūt. Statuit ea in eternum et in seculū seculi: preceptū posuit et nō preterbit. Laudate dñm de terra: dracones et oēs abyssi. Ignis grādo nix glacies spūs procellarū: que faciūt verbū eius. Montes et oēs colles: ligna fructifera et oēs cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et oēs ppli: principes et oēs iudices terre. Iuuenes et virgines senes cū iunioribus laudēt nomē dñi: quia exaltatū est nomē eius solius. Confessio eius super celū et terrā: et exaltauit cornu ppli sui. Hymnus oībus sctis eius: filiis israel ppło appropinquāti sibi. Cantate dño canticū nouū: laus eius in ecclesia sctōrū. Letetur israel in eo qui fecit eū: et filie syō exultēt in rege suo. Laudent nomen eius in choro: in tympano et psalterio psallāt ei. Quia beneplacitū est dño in populo suo: et exaltauit mansuetos in salutē. Exultabūt sancti in glia: letabuntur in cubilibus suis. Exultationes dei in gutture eorū: et gladii ancipites in manibus eorū. Ad faciendā vindictā in nationibus: increpationes in ppłis. Ad alligādos reges eorū in compedibus: et nobiles eorū in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudiciū conscriptū: gla hec est oībus sanctis eius. Laudate dñm in sctis eius: laudate eū in firmamēto virtutis eius. Laudate eū in virtutibus eius: laudate eū secōm multitudinē magnitudinis eius. Laudate eū in sono tube: laudate eū in psalterio et cythara. Laudate eum in tympano et choro: laudate eū in cordis et organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eū in cymbalis iubilationis: oīs spūs laudet dñm.

Finito ꝓo. tota dicatur ātipho na. Omnis spiritus laudet dominum.

Qua dicta dicat sacer. sine Dñs vo. et sine Oremus oz

DEbitũ humani corporis sepeliendi officiũ fideliũ more complẽtes: deũ qui ossa viuunt fideliter deprecemur: vt hoc corpus cari nr̃i vel care nr̃e N. a nobis infirmitate sepultũ in ordine sctõrũ suorũ resuscitet: et eius spiñ sanctis ac fidelibus aggregari iubeat cum quibus inenarrabili glia et perenni felicitate pfrui mereatur. Per xpm do. no. Finita oz. incipiat sacerd. ãn.

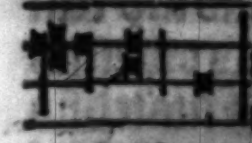

Et intonetur ps. Si dicto.

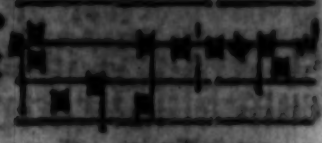

mõ sequẽti totus ps dicat: et cãtetur hic solẽni

Ego sum. ter sicut ad matu. p.

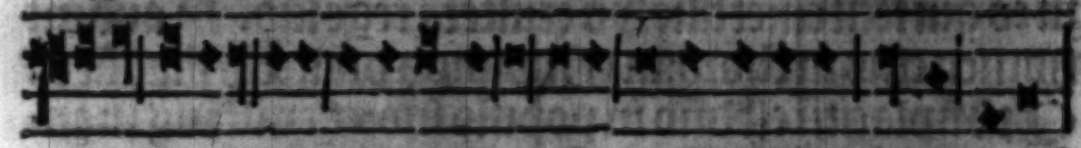

Benedict⁹ dñs deus israel: qz visitauit et fecit redẽptionẽ plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: i domo dauid pueri sui. Sicut locut⁹ est per os sctõrũ: q̃ a seculo sũt pphetarum eius. Salutem ex inimicis nr̃is: et de manu omniũ qui oderunt nos. Ad faciendã misericordiã cum patribus nostris: et memorari testamenti sui sancti. Iuliuandum qd̃ iurauit ad abrahã patrẽ nostrũ: daturũ se nobis. Vt sine timore de manu inimicorũ nostrorũ liberati: seruiamus illi. In sanctitate et iustitia coram ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem dñi parare vias eius. Ad dandã scientiam salutis plebi eius: in remissionem peccatorum eorũ. Per viscera misericordie dei nr̃i: in quibus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris ⁊ in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Finito psalmo tota dicatur antiphona.

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

si mortuus fuerit viuet et om nis qui viuit et

Mua dicta sequatur hoc

credit in me non morietur in eternum. modo.

Kyrieleyson. Christeeleyson. Kyrie leyson.

Hic roget sacerdos orare pro aia defuncti ita dicēs. Pro aia N. ep aiab⁹ oim fideliū defūctor. Pēt. Deū dicat

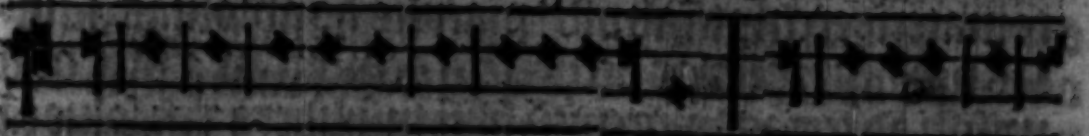

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos

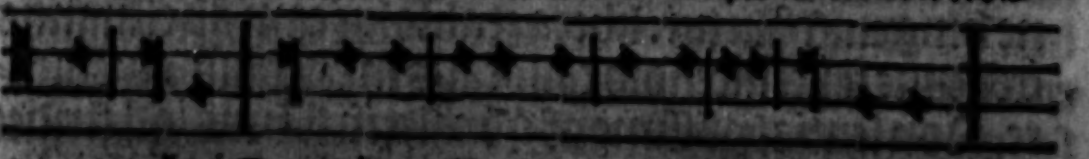

a malo. Requiem eternam dona eis domine.

Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue domine

aias eor. Credo videre bona dñi. In terra viuentium.

Non intres in iudicium cum seruo tuo dñe. Quia

non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens.
Dñe exaudi. Et cla. Dñs vo. Et cũ s.t. Dzem⁹. Dz.

DEus oꝛigo pietatis pater miarũ / solamẽ tristi-
um / indultoꝛ criminum / de cuius munere venit
omne qđ bonũ est et pdit: respice ppicius supplicum
pces: et q̃ uis ppria nos deputet indignos cõsciẽtia: te
dignũ nris flecti petitionib⁹ pulsam⁹ q̃ tulĩcũq; cõce-
ditur aures tue pietatis. Nam si omittimus in vtroq;
verecmur esse rei: qñ ẽte pcipis a peccatoꝛibus exoꝛari
nostroq; ac si nõ merito hoc agẽdũ te pstante tribuit
in ministerio. Ergo te dñe sancte pater omp̃s eterne de-
us qui vnicũ filiũ tuũ dñm nostrũ ihesũ xp̃m incarnari
de virgine constituisti quo vetustũ solueret ppio cruo
re pctũ: vt vitã redderet mũdo: ipso opitulante animã
fratris nostri vel soꝛoꝛis nõstre N. ab ergastulo cemũ
te materie exemptã ab oĩb⁹ piaculis q̃s absoluas. Nul-
las patiatur insidias occurrẽtiũ demonum: ppter quã
misisti ad terras vnigenitũ filiũ tuũ: libera ꝛ absolue eã
a tetra voꝛagine inferni quam redemisti pciosa sangui
ne vnigeniti filii tui: libera et absolue eam ab estuantis
gehenne truci incendio collocans in paradisi amenita-
te. Non sentiat pũssime pr̃ qđ calet in flãmis / qđ stridet
in penis / ꝛ quod hoꝛret in tenebꝛis: sed magnificẽtie tue
munere pzeuenta mereatur euadere iudiciũ vltionis et
beate requiei ac lucis eterne felicitate perfrui. Per xp̃m.

TIbi domine cõmen- (Alia oꝛ. cum Dzemus.
damus animam famuli tui vel famule tue. N.
vt defunctus vel defuncta seculo tibi viuat: ꝛ que per fra
gilitatem mundane cõuersationis peccata admisit: tu

venia misericordissime pietatis absterge. Per christū. His dictis sequat. ps. Miserere. i. cū ān. Requiē eternā Qua dicta dicat sacerdos in auditu omnium. Pat noster pro ala eius N. et pro alabus quorum ossa hoc cymiterio vel in aliis requiescūt: et pro animabus omnium fidelium defunctorū. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos. Sed libera nos. A porta inferi. Erue dñe. Ne tradas dñe bestiis alas confitentes tibi. Et animas pauperū tuorum ne obliuiscaris in finem. Dñs vobiscum. Oremus. Or.

DEus in cuius miseratiõe aie fidelium requiescūt: alabus famulorū famularumq; tuarū hic & vbiq; in xpo quiescētium da propicius suorū veniā petōrū: vt a cunctis reatibus absoluti: tecū sine fine letētur. Per xpm. Postea reuertentes clerici de tumulo dicant septem pōs pnsales. vel saltē ps. De profundis. cū ān. Requiē eternam sequatur. Kyrie el'. xpe el'. Kyrie el'. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. A porta inferi. Erue dñe. Ala eius in bonis demorabitur. Et semen eius hereditabit terram. Credo videre bona dñi. In terra viuentiū. Non intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. Oz nõ iustificabitur in conspectu tuo oīs viuens. Dñs vo. Et cum Oremus. Or.

SAtisfaciat tibi dñe deus noster pro ala famuli tui N. fratris nostri/ sancte dei genitricis semperq; virginis marie & sctissimi apostoli tui petri omniumq; sanctorum tuorum oratio: et presentis familie tue humilis & deuota supplicatio. vt petōrum omnium veniam precamur obtineat: nec eam patiaris cruciari gehennalibus penis: quā filii tui dñi nri ihesu xpi pciosо sāguine redemisti. Qui tecū viuit et regnat deus. Per ola se. se. ā. In fine olim demissa voce dicatur sic. Ala eius et anime omnium fidelium defunctorū per dei misericordiā requiescant in pace. Amen. Missa de sancta cruce. Officiū.

DOs autē gl̄ari oportet ī cruce dñi nostri ihesu xp̄i/ in quo est sal⁹ vita ⁊ resurrectio nr̄a: per quē saluati ⁊ liberati sum⁹. ℣. De⁹ misereat nr̄i ⁊ bñdicat nobis: illuminet vultū suū sup nos et misereatur nostri. ℟s Gloria patri. Oratio.

DE⁹ qui vnigeniti filii tui dñi nr̄i ihesu xp̄i p̄cioso sanguine viuifice crucis vexillū sctificare voluisti: ꝓcede q̄s eos q̄ eiusdē sctē crucis gaudēt honore/ tua quoq; vbiq; ꝓtectiōe gaudere. Per e.do. Ad philippen.

FRatres: Xp̄s fact⁹ est pro nobis obediēs vsq; ad mortē: mortē aūt crucis. Propter qđ ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊ donauit illi nomē qđ est sup oē nomē: vt in nōie ihesu oē genu flectat̄ celestiū terrestriumq; infernor̄. Et ois lingua ꝓfiteat̄: q̄ dñs nr̄ ihesus xp̄s in gl̄ia est dei patris. ℣. Christ⁹ fact⁹ est p nobis obediens vsq; ad mortē: mortē aūt crucis. ℟. Propter qđ et de⁹ exaltauit illū et dedit illi nomē qđ est sup oē nomē. Illā. ℟. Dulce lignū dulces clauos dulcia ferēs pōdera q̄ sola fuisti digna sustinere regē celor̄ ⁊ dominū. Scōm matheū.

IN illo t. Alcēdēs ihesus hierosolymā: assūpsit duodecī discipulos suos secreto: et ait illis. Ecce alcēdim⁹ hierosolymā: et fili⁹ hois tradet̄ p̄cipib⁹ sacerdotū et scribis/ et cōdēnabūt eū morte. Et tradēt eū gentibus ad illudēdū: ⁊ flagellandū et crucifigēdū. Et tercia die resurget. Offer. Protege dñe plebē tuā p lignū sctē crucis ab oīb⁹ insidiis inimicor̄ oīm vt tibi gratā exhibeamus seruitutē ⁊ acceptabile tibi fiat sacrificiū nr̄m alla.

HEc oblatio dñe ab oībus nos purget ⟨ Secreta. offensis: que in ara crucis etiā totius mūdi tulit offensas. Per do. Cōio. Per lignū serui facti sumus et per sanctam crucem liberati sumus fructus arboris seduxit nos/ filius dei redemit nos alla. Postcommunio.

Adesto nobis dñe de⁹ nr: et quos sctē crucis leta-
ri facis honore: ei⁹ quoq; ppetuis defende subli
diis. Per do. Missa de sctā maria p totū aduentū. Ofim

Rorate celi desup et nubes pluant iustū aperiatur terra et germinet saluatorem ℣. Et iustitia oriatur simul: ego dñs creaui eum. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Or.

Deus qui de beate marie virginis utero verbum tuū angelo nūciante carnem suscipere voluisti: presta supplicib⁹ tuis: ut qui vere eam dei genitricē credimus eius apud te intercessionib⁹ adiuuemur. Per eūdem dominum nostrum. Lectio ysaye prophete.

In dieb⁹ illis: Locut⁹ est dñs ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo i profundū inferni: siue in excelsū supra. Et dixit achaz. Non petā: et nō tentabo dñm. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Numqd parū vobis est molestos esse hoīb⁹: qz molesti estis z deo meo Propter hoc dabit dñs ipse vobis signū. Ecce virgo cōcipiet z pariet filiū: z vocabit̄ nomē eius emmanuel. Butyrum et mel comedet: ut sciat reprobare malū: z eligere bonū. ℣. Tollite portas principes vras et elevamini porte eternales z introibit rex glie. ℟. Quis ascēdet in montē dñi: aut qs stabit in loco sctō eius/innocēs manib⁹ z mūdo corde. Alla ℟. Aue maria gra plena dñs tecum benedicta tu in mulieribus. Euāgeliū. Sectū dñi lucam.

In illo tpe: Missus est angel⁹ gabriel a deo i ciuitatē galilee cui nomē nazareth: ad virginē desponsatā viro cui nomen erat ioseph de domo dauid z nomē virginis maria. Et ingressus ād angel⁹ ad eā dixit. Aue gra plēa dñs tecū: bñdicta tu i mulierib⁹. Que cū audisset turbata est i sermōe ei⁹: z cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait ād angel⁹ ei. Ne timeas maria inuenisti ēi gratiā apud

deū. Ecce ꝛcipies i vtero ꝫ paries filiū: ꝫ vocabis nomē ei⁹ ielum. Hic erit magn⁹: ꝫ fili⁹ altissimi vocabit. Et dabit illi dñs de⁹ sedē dauid p̄is ei⁹: ꝫ regnabit i domo iacob in eternū ꝫ regni ei⁹ non erit finis. Dixit aūt maria ad angelū. Quomodo fiet istud qm̄ virū nō cognosco? Et respōdēs angel⁹: dixit ei. Spūssanct⁹ supueniet i te: et virtus altissimi obūbꝛabit tibi. Ideoq; ꝫ qd nascet ex te sctm̄: vocabit filius dei. Et ecce helizabeth cognata tua et ipsa cōcepit filiū i senectute sua. Et hic mēsis est sextus illi q̄ vocat sterilis: q; nō erit impossibile apd deū oē verbū. Dixit aūt maria. Ecce ancilla dñi. Fiat mihi: scdm verbū tuū. Offer. Auemaria gr̄a plena dñs tecū bndicta tu i mulieribus ꝫ bndict⁹ fruct⁹ vēt̄ris tui. Secreta.

IN mētibus nr̄is q̄s dñe vere fidei sacramēta cōfirma: vt q̄ cōceptū de virgie deū ꝫ hoiem firmit cōfitemur: p eiusdē salutifere resurrectiōis potētiā ad eternā mereamur puenire leticiā. p. d. Cōio. Ecce virgo cōcipiet ꝫ pariet filiū ꝫ vocabit nomē ei⁹ emanuel. Postcō.

OR atiā tuā q̄s dñe mētibus nr̄is infunde: vt q̄ āgelo nūciāte xp̄i filii tui incarnationē cognouimus: p passionē eius et crucē ad resurrectionis gloriā perducamur. Per eūdē. A purificatione vsq; ad aduētū. Offm.

SAlue scta parēs enixa puerpera regē q̄ celū terrāq; regit in secula seculoꝝ. ūs Benedicta tu in mulieribus: et bndictus fructus vēt̄ris tui. Gloria patri et filio. Oratio.

OConcede nos famulos tuos q̄s domine de⁹ ppetua mētis et corporis salute gaudere: et gloriosa btē marie ꝑ virginis intercessione a p̄senti liberari tristicia ꝫ etna p̄frui leticia. Per dñm. Lectio libri sapientie.

AB initio ꝫ ante secula creata sū/ et vsq; ad futurum seculū nō desinā: ꝫ i habitatōe scta coram ip-

so ministrauí. Et sic in ly9 firmata sñi: z in ciuitate sctifi cata símiliter requeui: et i hyrlm potestas mea. Et radica ui in populo honorificato: z in partes dei mei hereditas illius. Et in plenitudine sanctor: detentio mea. Grad. Benedicta et venerabilis es virgo maria q̃ sine tactu pu doris inuenta es mater saluatoris ꝙ. Virgo dei genitrix quem totus nõ capit orbis in tua se clausit viscera factꝰ homo. Alla ꝙ. Post partũ virgo inuiolata pmansisti: dei genitrix intercede p nobis. In tpe pas. Alla. ꝙ. Per te dei genitrix est nobis vita pdita data: q̃ de celo suscepi sti pr9olẽ z mũdo genuisti saluatorem. Scõm lucam.

In illo tpe: Loquẽte iesu ad turbas: extollẽs vocẽ quedã mulier de turba dixit illi. Beatus venter q̃ te portauit: z vbera q̃ suxisti. At ille dixit. Quinimo. Beati qui audiũt verbũ dei: et custodiũt illud. Scõm iohãnẽ.

In illo tpe: Stabãt iuxta crucẽ iesu mr̃ eiꝰ et sor9 mr̃is eiꝰ maria cleophe z maria magdalene. Cũ vidisset ergo iesꝰ matrẽ z discipulũ stãtẽ quẽ diligebat: dixit matri sue. Mulier ecce filiꝰ tuꝰ. Deide dixit discipl'o Ecce mr̃ tua. Et ex illa hora: accepit eã discipulus i suã. Offr. Felix nãq es sacra ꝙ gꝰ maria z oi laude digniſſima q̃ ex te ortꝰ est sol iusticie xp̃s deꝰ nr̃ alla. Secreta.

Tua nobis ppiciatione et btẽ marie sp virginis intercessione/ ad ppetuã atq; pſentẽ hec oblatio nobis pficiat pſperitatẽ et pacẽ. Per do. Cõio. Beata viscera marie virginis q̃ portauerũt eterni patris filiũ. In tpe pasc. Cõio. Vera fides geniti purgauit crimina mũdi et tibi virginitas inuiolata manet alla. Post cõio.

Sumptis dñe salutis nre subsidiis: da q̃s btẽ ma rie semper virginis nos patrocinijs vbiq; pro te gi: in cuius veneratione hec tue obtulimus maiestati. Per dominum. Epystola de trinitate.

FRatres: Gra dñi nri ihesu xpi et caritas dei z cō-
municatio sancti spiritus: sit semper cum oīb⁹
nobis. In christo ihesu dño nostro. Eua g. Sed ziobēm.

IN illo tpe: Dixit ihesus discipulis suis. Cum ven-
erit paracli⁹ quē ego mittā vobis a pē spm veri
tatis q̄ a pē pcedit: ille testimoniū phibebit de me.
Et vos testimoniū phibebitis: q̄ ab initio mecum estis
Hec locut⁹ sū vob⁹ vt nō scādalizemi. Abloz synagogis
faciēt vos. Sz venit hora vt ois q̄ iterficit vos arbitret
obleqū se pstare deo. Et hec faciēt vobis q̄ nō nouerūt
patrē neqz me. Sz hec locut⁹ sū vobis vt cū venerit ho-
ra eoz reminiscami: q̄ ego dixi vobis. Missa de l. spō.

SPūs dñi repleuit orbē terraz allā et hoc qđ
cōtinet oīa sciētiā habet vocis allā al'. al'. p.
Exurgat de⁹ z dissipent' inimici ei⁹/ et fugiāt
qui oderūt eū a facie ei⁹ Et ps. Glia pri. oz.

DEus qui corda fideliū scti spūs illustratione do
cuisti da nobis in eodē spū recta sapere et de eius
sp cōsolatiōe gaudere. Per dñm eiusdē. Ad cō act. aplor

IN diebus illis. Cū audissēt apli q̄ erant hieroso-
limis q̄ recepit samaria verbum dei: miserūt ad
eos petrū z iohannē. Qui cū venissent: orauerunt p ip-
sis vt acciperēt spm sctm. Nōdū enī in quēq̄ illoz vene
rat: sed baptizati tm erant i noīe dñi ihesu Tūc iponebāt
man⁹ sup illos/ z accipiebāt spm sctm Gr. Btā gēs cu-
ius ē dñs de⁹ eoz pp̄s quē elegit dñs i hereditatē sibi. ℣
Verbo dñi celi firmati sūt z spū oris ei⁹ ois virtus eoz.
Allā. ℣. Veni sctē spūs reple tuoz corda fideliū z tui a-
moris in eis ignē accende. Eua gcā. Sc̄m iohannem.

IN illo tpe: Di. ie. di. su. Si quis diligit me sermo
nē meū seruabit. Et pater me⁹ diliget eū et ad eū
veniem⁹ z mānionē apd eū faciem⁹. Qui nō diligit me

sermones meos nõ seruat. Et sermonẽ quẽ auditis nõ est meꝰ: sed eiꝰ qui misit me pris. Hec locutꝰ sũ vobis apũd vos manẽs. Paraclitꝰ aũt spũs scs quẽ mittet pr̃ meo ille vos docebit oĩa & suggeret vobis oĩa q̃cũq; dixero vob̃. Pacẽ relinquo vob̃ pacẽ meã do vob̃. Nõ quõ mũdꝰ dat ego do vob̃. Nõ turbet coꝛ vr̃m neq; formidet. Audistis q; ego dixi vob̃ vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtiq; q; vado ad patrẽ: q; pr̃ maiꝛ me est. Et nũc dixi vobis priusq; fiat: vt cũ factũ fuerit credatis. Jã nõ multa loquar vobiscũ. Venit enĩ princeps mũdi huiꝰ: & in me nõ hz q̃q̃. Sz vt cognoscat mũdꝰ q; diligo patrẽ & sicut mãdatũ dedit michi pr̃ sic facio. Offz. Cõfirma hoc deꝰ qđ operatꝰ es in nob̃ a tẽplo tuo qđ est in hierlm tibi offerẽt reges munera al̃. Sz.

Munera ns dne oblata sctifica et coꝛda nostra scti spũs illustratione emunda. Per dñm. eiusdem. Cõio. Factus est repente de celo sonꝰ aduenientis spũs vehementis vbi erant sedẽtes allã et repleti sunt omnes spũsctõ loquentes magnalia dei allã allã. Postcõio.

Sancti spũs ns dne coꝛda nr̃a mũdet illustꝛio/et sui coꝛis ĩtima absolũe fecũdet Per eũ. d. eiul. Iste sũt grãles articuli maioꝛis excõicatiõis in ligua matna

God mẽ & wymmẽ it is oꝛ- (& dicãt hoc mõ deyned by the coũseil of al holy chirche. First of oure holy fader the pope of rome et his cardinalis and al his counseil. sithen of alle erchebisshopes bisshopes & al the clergie that euerich man of holichirche that hat soule foꝛ tho kepe shulde shewe among hen foure sithes bi zere the articles that ben Writen in the general sentẽce. that is foꝛ to seyn the poynthes that longere to the grete curs. that on is the first sondaye of aduẽt that otheris the first sonday of lenten. and the nexte sonday

after Wit sonday. ād the firste sōday after tehe assīptiō of oure lady. of thWomaner of curſynge holichirche telleth iii. q. iiii. Engeldrudā extra de exce. ꝑlia. That on is cald the lesse curs. that other. is cald te more curs and this moste opēliche. be tauzt vn to le Wed men that thei mo be kno We parſithiche the mischel ther of. that no mā shul de haue matie to excuse hī by. Wersor te shul vnderſtōde atte the by ginyng. that thꝭ Worde curſynge is thꝰ miche to leie as a departige fro god ⁊ alle goode Wkes xi. q. iii. c. Ad mēsā ℌ Euidēt. That We calle the lesse curs is of this strēghte. that euriche man and Wommā that falleth ther inne. it departeth hen fro alle the sacramētis that bēt i holichirche that they may none of hen receyue til that thei bē asoiled. The more curs is miche Wers ād is of this strēghte. for it departethea man fro god ād fro holichirche. ⁊ also fro the ꝑpanie of alle cristene folk neuē to be saned be the passion ob crist ne to be holpē bi the sacramētꝭ tat bē done i holichirche ne to haue part i ꝓaiere Wither no cristene man as. Wit nesse the Wel seynt austin xi. q. iii. Dis rp̄ianus. Clerks sein that a child bi fore it be cristned it hathe a Wikked spirid dWellige i the soule. bt hī d cō. di. iiii. Siue puuli The Whicde Wilkkede spirid is ziured. ⁊ cast out thoro uhe ꝓaiere of the p̄st by fore the chirchedore Whanne it shal be cristned. the Whicher sacrament of bapteme is grosit ād by ginyng of alle sacramētis as Was ꝓely be tokned i the passion of oure lorde ieſucrist by Wat that rā out of his side Whā al his blod Was gō. so tat bi the sacramēt of bapteme he hip mad godes child. ⁊ he rece uith there part of te passiō of crist ād part of alle sacramentꝭ ād pyris that bē dō i holichirche. ād also he recey ueth part of alle gode dedis that be dō amōg alle criste

ne folk. ℣zif he holde vn to god couenãt that he maked
there foꝛ to haue ad Wellynge place foꝛ euere. in te bliſſe
of heuene but Wat tyme he treſpace ther ſo a zen the la-
We of god that he his Woꝛti to be acurſed of holichirch
thã is he departir fro god ℣ alle goode werkes. vt habe
tur. xxiiii. q. iii. Certũ. ãd he his tãne delyneret azẽyn to
tho the fend of helle foꝛ tho putte hym foꝛ is ſynne i the
peyne Withe outẽ hẽde. vt hẽ. xi. q. iii. Nẽo. ℣ ca. i. Dis
xpian⁹. And ther foꝛe is no thyng in al this Woꝛld that
a criſtene mã aughte ſa greetli foꝛ to dꝛede. as foꝛ to falle
by any Wey i to the ſẽtẽce of curſynge. the Which depar
teth hym fꝛo god that is fader. and fro holichirche his
moder. vt hẽ. xi. q. iii. Nichil. Alſo curſynge is cleped
thelWerd of holichirche. vt hẽ. xvi. q. ii. Ulis. in fine. et
xxiiii. q. iii. Coꝛrũpãt. Foꝛ right as We ſetath the ſtrok
of thelWerdit ſtethe and departithir le lyf. fro the body
ryght ſo the ſtrok of this goſtly ſWerd. it departeth et
doth Way god fro a man oꝛ a Wõman Whichir that is
acurſed. that is the lyf of hẽre ſoules. tat theiꝛ here Wer-
kis ben euere moꝛe dede after bote zif they haue ſpecial
grace of god. foꝛ tho amẽde hẽ here. Foꝛ as many cler-
kes pue that at the day of dome Wolde oure lady ma-
rie ãd ſeynt Johñ the baptiſt. ℣ alle that ben in heuyner
knele dou. alle atones by foꝛe the face of god they ſchul
de nought moWe i that tyme thoꝛough pꝛayere of hem
alle de yuere the ſoule of a man oꝛ of a Wõmã that dey-
eth i any dedly ſynne. vt hẽ. xxv. diſtinctiõe Qualis. et
xxi. queſtione ſcõa. In pꝛeſenti. Foꝛ that Were exp̃ſſe a
geynnes the holi goſpelles. Where criſt ſeith hym ſolue
thathe ſhal treWly zeue euericheman there right os he
hath deſerued here. ¶ And zif the day of dome ſhal be
ſoh art With alle tho that deye in any dedly ſynne Wh-

at shal thaune by tyde of hemen that same tyme. thay ben fundē openly acursed of god et holichirche in this grete perils dāpnation of soule ben al tho men & wom mē that. i shal spekte of. ¶ So that first and formest we denōtise acursed alle tho thal holichirche falsly depriuē of any righ or phyt either by lawe writē. or elles by good custū Which that hath ben holdē & vsed of old tyme ād in this poyn falleth. iii. manere of folk. first alle tho that steleth holichirche gooddes in what place so they bendō for to kepe. Or elles that stelle vn hal wed thyngēs outh holy of place or tynges that ben hal wed out of place vnhal wed. & alle tho that wythyngit bzekē ād destraye any poynt of fredā that lōgeth to holichirche et this is noulght al ouli vnderstrāde of the fredames that lōgē gñaly to al holichirche bote also of other speeial fredames. Whicher that sū chirche hater moze on thā an other temperal or spūal. wethir so it be. ¶ The thridde poynt is that alle tho ben acursed. that purchache writhes or lettres of any le ved curt for tho lette the peesse of the lawe of holichirche of causes that lōgē kū fully vn to cristene court. the Whichū shulde nought be demed by nō other lawe. & alle tho that lettre erchebisshopes. bisshops or any other that hath iurediciō ād power by the lawe oz holichirche. that they mowe nought vilite here logetes. or dur nought vse here lawe for to amendet the soules of that they haue to kepe. ād alle tho that falsly flē a wey. fro. o. place til a not that holichirche mey nough chastyse hē: ne reule hē as hesholde bt hē ī zsti. pui. ī zsilio apd oro ñ. celebza. ca. t. Also god et holichirche acurseth alle tho that leye hād in violēce on prest or on clerk. or on any mā or mōmā of religioñ bote zif it be that they mowe nouzt elles saue hen selue

oz elles that it be in certeyn pointes that the la wezeuth leue. vt vtz per .v. Ludẽs ignozãs me defẽdẽdo/docẽdo ꝓlati iussu si ꝑmonit⁹ ferat arma. Si cũ coniuncta mi chi repiã muliere. Percussi clericũ: sine pena casib⁹ ibis Et unde⁹ de sentẽ. excõ. v raymundũ S. Itẽ circa illũ qñe ide And alle that mayntene shuche dedes by coũ seil oz by strẽgthe. extra de sentẽ. excõ. c. Non dubiũ. ꝛ.c. Mulieres. ꝛ.c. Parrochianos. ꝛ.c. Pozro. ꝛ.c. Religio so. et. c Cũ ꝙs. ii. vi. et xvi. q. iiii. Si ꝙs suadẽte. Also we denounce alle tho accursed that malicioully stele oz de stroie the godes that longe ther tho maneres oz to gra unges of any mẽ oz wymẽ of religiũ oz of erchebisshop oz bisshop. other of any other place of mennes of holy chirche With oute special leue of hem that haue the goo des to kepe. vt hẽ l ꝛsti. octo bõi. Ad tutelã. Also to that falsly areste. oz by any wey take. oz empẽsoñ. oz destresse mẽ of holichirche. Wher thozough they forsake kehere be nefices foz meschef. oz Wheme thei haue apeled to the court of rome. oz elles bicũ somoned thider by citacioñ oz tho any other court. alle to ben acursed. that lette hem to pursue here rizt. ꝛ alle that therto zeue help oz any ma ner counseil. vt hẽ in processu quẽ facit roman⁹ põtifex in cena dñi. ꝛ in octa. sci martini. p .v. duẽ. et alios doct. et vt hẽ ti. de penis. ca. Multoz. in cle. Also alle tho ben acursed. be thei neuere so grethe that procoure. oz zeue le ue. oz comaunde any other to fle oz to mayme hem oz to bete. oz by any other wey to greue any ozdenaire oz iu ge of the la we of holichirche. in body oz in here goo des. foz also myche as he zaf la wful sentence of suspen denge. oz courlinge. oz of enterdyntynge. azen kyng. oz prince meir shereue. oz bayli. oz azẽs any other of wat stat so he be. boete zif he make amendes Withe inne te

viii. daies. et also to be acursed that vse suche menes leue or don here comaūdementes. ne thei no we nought ben assoiled bo te bythe court of rome. vt hē de sentēcia excō. c. Quicūq. li. vi. And also alle tho be thei neuere so grete the wiche that ben suspensed et don out of holy chirche. or elles ben parauenture opēly acursed. zif thei make by strēgthe. or cōstreyne by any wey any manere of ordenarie that longeth to holichirche either bi tat suspēde de hē or acursede hē, or elles any other. or for dede. or for manace or any other point forto a soille hē of that sētēce a geyns his wille. frist an formest that absoluciō is nought. and alle suche be acursed ī te grete curs vt hē de his q vi met⁹ ve cā fiunt. c. Absolutionis. li. vi. And also tho that haue any tēporal lordshipe and for bede here soget by manas: or by peyne that they shul nought selle chaffare that they vse onto prelatis. ne mē of holichirche. ne beye no thing of hem that they haue to selle. vt hē de mī. eccle. c. Eos q. li. vi. These poyntes ther ben and also many othre that often ful gretly greue et a noye men of holichirche of wiche alle te doeres and maynteners falle in this grete curs as witnesse the wel the lawe of god z holichirche bote. i. trowe it be no nede to shewe no of hen here and ter fore. i. passe ouer atthe this tyme to speke of other poyntes. Also alle tho ben acursed bi al holichirche that breke or destorble the vnite et thepes. first of oure lord the kyng. and sithē of his reme. by power. or by counseil. bi word or bi wech or elles by any way to reste or to compace is dethet or any poynt of traitourie of him or of his lond. And alle tho that falsly withit holde his heritage or any other rizt that hym oughte lawfulli to haue. and alle to ben acursed. that zeue mede. or elles take any maniere zif tes

forto lette pes. et forto procure strif in any degre. other
moze oz falle among cristene folk. vt habet in cõstitu. p
uin. i cõsilio apud Droñ. celebrato. c. i. et i cõsti. octob. c.
¶ Also thei ben acursed in heryñ et in herte. that falst
forswere hem vp on the holidã. and knowe wel that
it is fals whẽne thei be gynne to swere. inquestes. oz in
achises. oz in any other fals cause. And alle tho that hy-
re suche men. oz make hẽ to be hired. oz mainteine hẽ oz
teche hẽ either bi word oz werk foz to lette trewe ma-
trimoyne oz la wful heritage. oz testamñt. oz ought elles
that his trewly ordeyned. and also alle to aduokettis of
lawe of holichirche that in plee of matrimoyne of any
other trewe cause make wicyngli. and with auysemẽt
false exceptiones foz to destroie. oz lette. oz tarie atrewe
cause. that it may nouzt spedly be discussed et ended af-
ter the cours of lawe. vt hẽ eadẽ 2sti. quo ꝓma ẽ. c. ii.
in ꝓncipio. ¶ Also alle tho ben acursed. that foz hate
oz foz mede oz any other encheson sclaundze falsly. oz de
fame: any man oz wamsmã so that. thei be brought fro
good fame vnto wiked. wher foze that thei haue ne de
to progehen bi the law and hen the foze gretly greued.
et anoyed in body et in soule. vt hẽ eadem cõstitut. quo
ẽ. c. ii. ẽ. i. Also alle tho ben acursed. in this grete senten
ce. iiii. tymes by zere. that foz malice. oz foz wzetthe. of
persoun oz of viker. oz of parispzest. oz elles of eny o-
ther with holde tithes. oz offringes fro here parissher-
cherche. oz any other right that it anghte la wfulli to
haue. either by lawe writen. oz elles by goode custo-
me. oz turne hem in to other vs. oz do hen mother pla-
ce after here owne wille. so that thei ben nought don
to that same place thei shulde be. And alle tho ben acur-
sed that procure. oz lette. bi word oz dede any mã oz wõ

mã for to do here goode Wille et here deuocio to god et to holichirche Ware her. Nota. Also alle to men of religion. freres et alle othere Wiche tat vse to go aboute ad pche goddes Word. zif thei pche or teche any thing pniuely or aptii. bi any maner colour Wherfore mã or wõ mã is ough turned a Wey Ward et gath te Wers Wille for to paye his tithes and his offrynges. vn to his parish chirche. alle suche ben acurled bi this grete curs as it is Writẽ in the laWe of holichirche. ti. de penis. c. Cupientes. in cle. And i that same place. the holi pope Clement the firste. With alle his counseil bi al the poWer tha he had de of god holichirche. he enonyneth z char gith alle suche religions men. first and formest on peril of here sules z has thei Wille ansWere to god ad the dred full day of dome: and also vppeyne of ẽdeles dãnacion. that thei preche opẽly viii. sithes be zere. vn to the comune peple for to make hem to haue cõsciẽs of here tithes. et of here offrynges vn to here parishchirches that is for to seye the firste sonday of lẽtẽ et the ferthe et the laste sõday of lẽten. and in the feste of the alcẽcion of oure lord. et Whit sonday ãd i the natiuite. of seynt Johã baptist. ãd also i the festis of the assumptiõ. et in the natiuite. of oure ladi Whãne thei be required and bedẽ of mẽ of holichirche. Wiche that kepe the place that thei preche inne and that thei do treuly her by sines to alle that here hẽ. for to ẽfor me here et teche hem bi Word et bi ensemple. that thei do treuche in alle poyntes vn to here parishecherchis.

¶ And right soben thei bounden bi the same laWe z be the same peyne for to do alle men z Wommen that thei here any schrifte of or elles thei falle in to gret paris of soule that. i. spak of her.

¶ And that cristene men et Wõmen be harde bounden

by peyne of dedli synne. nought al only be the ordenaū ce of man. bote first ꝙ formest be the ordenaunce and the cõmaūdemẽt of al myghty god him selue bothe in the olde lawe et also in the newe for to paye trewli to god and holechirche. the tenthe part of al manere of thinges that hem ne belongeth by zere. also wel the tenthe part of alma nere ẽrese that thei wynne trewli by the grace of god bote with here trauayle and also with here crafftes also the tenthe part of al manere fisshes / et foules. et beestes both wilde et thame. et of al manere frutes that growe on of the erthe. witnesse the bel seynt austin in his de ere as it is wryten in the lawe of holichirche. decimas erta questicõe pria. Decime. ꝙ in glosa. extra de decimis. c. Et trãsmissa. ꝙ optime y Innocẽ. titu. de parrochiis c. vlt. ¶ And what veniaunce that oure lord god taketh vp on this world bi enchelon of hem that wil nought paye here tithes. and also for hẽ that failli tithe et ¶ What ma nere thath oure lord god hath gruñded. iiii. thynges to alle hem that trewly tithe. Telleth opẽli seynt ieromẽ the same cause ꝙ q̃stion. i. leide ere. xvi. q. i. c. Requerunt. and also seynt austyn in the same chapit. decime. that is the nexte the wyng after. Also men of holichirche ha ue leue bi goddis lawe. for tho acurse alle tho by name that wil nought paye here tithes. it is wryte ī many pla ces ī the lawe of holichirche. extra de dẽt. c. Peruenit. ꝙ. c Tua nob. ꝙ. xii. q. i. Statuim⁹. ꝙ multi alijs. And also ze shul kno we wel that alle tho hẽ acursed. that ī violẽ ce dra we out any man or wõmã that fleth for help ꝙ so cure vn to holichirche. or elles out of any oter place that is hal wed. bote in certei poyntes that the lawe zeueth leue. xvi. q. iiii. Sicut. ex de. iiii. Per. c. i. ꝙ. ca. Inter. et. ca. vltimo. or lette hem to haue sustenaunce ther vhile thei

bē there ȝ alle tho that ȝeue ther to help or cōseil. ¶ Also alle to bē acurſed that lette or ꝑcure to lette te teſtament ȝ te laſte Wil of folk Wha thei dei e of thinges that bē he re o Wne ȝ that thei mo We ſkilfulli be quethe bothe bi la We of holichirche ȝ by good cuſtome. Wheterit be teſta ment of Wyues or of Wyde Wes or of any other Wim mē bote al ouly of hē that bē boūdē. Wther that it is or deined ſo bi olde cuſtome of the cōtre ȝ of he that bē boū den vn to religiō te Whicher ſhulde bi la We of holichir che haue nothing of here o Wne. ād alſo that bel Wo zne and charget With executoris. ȝ fulfille nough the dedes Wil as here charge areth. vt hr̄ i 2ſt. de lamet. boniſa. c. Cōtingit. S. Itē teſtamēto. ȝ. c. Statuim⁹. Alſo alle to bē acurſed What tat euere thei be. that make ſtatutes or any la Wes or any othere cuſtomes ayēs the ꝓuileges and the fredams. ȝ la Wes that logeth to holichirche. et alle tho that deme holichirche or any mē of holichirche after ſtuche ſtatutes ȝ alle to tat Wtigli or Wil fully Wri te hen or make to be Write bote thei deſtroie hen for eue more With ine amonether aft. xxi. ō lent. excōi. c. Nouerit. Alſo to leclere iuſtiles or iuges What that euere thei be. be thei neuere ſo grete. that bē put i office ȝ haue te la We to kepe Whiche tyme. et alſo of ten as thei be ꝓyed ȝ req̄ret for to do here offys i helpyng of tho folk that hā ſuffred Wrōges ȝ armes ther be fore. bote yif thei dotre Wthe et rizt fulneſſe. by here comnyng. bothe in lerede ȝ le Wede and ꝓcipally to men of holichirche. as the la We aſked. and as here offys Wolde. elles thei ben acur ſed in this grere curs. vt hē xxiii. queſtione quita. Admi niſtratores. ¶ Alſo alle tho ſeculere men Whih that be reuleres et lēderes of cites. and of tho Wnes zif thie ma ke auy vnlefful taxes. or taliages. or any exactiones on

prestes ꝛ clerks and mē of holichirche: ꝛ cōstreyne hē bi here le Wed power or elles le any Wey for tho do . or de-stroye the iurisdiciō of prelathes of holichirche. bote zif thei leue suches doynge for euere/ Whiche tyme. that tei be amonested la Wfully ther tho / elles thei ben acursed in this grete curs/ et mo We nouzt be assoyled or thei ha ue mad ful amendes bote tho hen that thei haue so gre ued ꝛ also to holichieche. vt hē extra de iudicꝫ eccle. Nā munis. ¶ Also tho alle bē thꝰ opēli acursed that bē Wi-tyngli Wedded ayen the la We of god et of holichirche i grees that ben forbode: as i grees of cōsanguinite or af finite: or of gossibrede/ ꝛ alle tho mē and Wommē that bē pfessed i any religiō Which that is appꝛoued by the la We of holichirche/ ꝛ brekt out of here ordre/ and taken Wynes or housebondes/ ꝛ also pstes and clerkes that bē With inne holi ordres/ that forsake here ordre ꝛ here de-gre/ ꝛ put hem to be maried. and alle that kno We in ma trymonie Whan it shal be mad any gret defaute or let-tyng bote zif thei be sum Wey telle holichirche ther of. vt hē titulo de cōsan. et affi. c. ¶ os q̄ in clemē And also alle tho mē of religion We ther he be mōk or chanōn or frere of any ordre that hath ministre or zeue any other men nes parichenes either lered or le Wed any of these. iii. sa-cramentis that i shal speke of . that is tho seye the holy sacrement of housling or of anoynting or elles of Wed-dyng. bote zif thei haue special leue ther to of hē that ke pe tho soules of tho parishēs. or zif thei assoille any mā or Wommā Which tat is acursed . either of the la We of holichirche Writen or elles of any ordinaire or iuge that lō geth to holichirche. or any ꝛstitutiōn pusicial or syno dal Whiche that erchebisshop and bisshop make With the cōseil of here clergie i help ꝛ amēdemēt of tho sou-

les that thei haue for to kepe. bote thei haue special priui
lege & leue ther to of the court of rome. or elles zif thei a-
soile any mã. a pena & a culpa or of any other grett poit
which tat is reserued. alle suche bẽ acursed by the lawe
of holichirche & thei mowe nought be assoiled bote by
the court of rome. vt hẽ. tit. de priuileg. Religiosi. in cle.
And ther in the same place the pope comaundeth et bid
dẽ erchebisshop ãd bisshop & alle other ordinaires that
longẽ to holichirche that which tyme that they mowe
wite. that any religiõs mã hath trespased in any of alle
the se poyntes. that thei denounche hym opẽli acursed
froday to day. seites & i towes. wher folk bẽ most gade
red ãd that thei ne cese nought ne lette by no way vn to
that thei knowe tat thei bei assoiled bi te court of rome.
And also the pope amonestet & chargeth alle religions
mẽ first on peril of here soles. & also vp peyne of curs yn-
ge. that thei neither i sarmõs ne balkbite nought. ne des
pice prelates ne mẽ of holichirche. ne tat thei seye nou-
ght that thei haue pardõn. or priuilege. or power. more
that thei haue to deceyue here owne soules & other mẽ-
nes bothẽ. or yif any of hẽ be i place ther any testament
is mad. that thei pcure nought vn to hen selues ne vn
tho her couent tho goodes that haue ben fasli heten. or
with holdẽ. the vhiche mostenede be restored bi the la-
we of god. ne tithes / ne offringes / ne of rightes that bẽ
with holdẽ falsli fro holichirche. ne non other detthes
that lõgen til other folk / alle these poyntes bẽ writen in
the. ca. Religiosiin clemẽ. That i / spak of er the which
was mad by pope clemẽt the firste & his cardinales & al
his gñal counseil & it is put in lawe of holichirche. in p
petuel mynde. tho make ale religions men afferd to do
suche grethe defautes / et for grethe peynes and harde

Weel shul chastise hẽ that vertu may nought teche. Also ye shul knowe wel that alle tho ben acursed whet thei be religions mẽ or other that preche or pcure priuilí / or apertly / any of other mẽnis parishenes for to chese here sepulture & here birtynge amonges hem. & for tho leue & forsake the sepulture & the birtynge that longeth vn to here parishcherches or elles yif any man or wõmã che se of here o wne fre wille to be biried amonges mẽ of re liõ. or í any othe place tã í his o wne parishe. alle tho al tho that pcure hẽ to make auo wther to. or make hem for to swere any gret oth that thei shul neuere aft chaũ ge that purpos. ne that wil. alle suche bẽ acursed í this grethe sentence by pope boneface the. viii. ãd his cardi nales / & by alle clergie ãd counseil of holichirche in myn de for euere more. De sepulturis. ca. i. lib. vi. and ther te same pope boneface ordeyned & iugged with his coun seil that alle tho men & wommẽ. that thus chese hem he re sepulture by pcuremen of any oth or swere or make auo wther to by other mennes enformynge. that thei be nought biried whan thei bẽ dede neither in that pla ce that thei so chese. ne in none other place bote al onli í his o wne parishchirche or chircheyerd ther he tok his sa cramentis. ther while he was a lyne. and also alle tho mẽ religiõs & other that receyue any such mã or wom mã í to here sepulture. bote yif thei wit inne. x. daies fro the tyme that the cors is biried amonges hem. tak him vpazeyn et restore the same cors vn tho his parishchir che. with al manere profites and auauntages that thei receyue ther fore. elles che chirche or chirche yerd or what place that it be. ther that cors is biried. is id suspẽ ded & enterdyted by the same la we. & alle tho that th^do et alle that procure ther tho ben opẽly acursed et no we

nouzthe asoiled bote bi the court of rome. vtſ de sepulturis. c. i. li. vi And suche bē acursed also bi pope clemēt the fifte. et bi al his coūseil. vt hē ti de penis. c. Cupientes. S. vlt. in clemē And ther the same pope clemēt reuoketh et destroiet alle maner statutes ⁊ priuileges Which that bē contraire to anye of alle these poyntes also What tyme that any chirche oz capel. oz any holi place is sulspēded. oz acursed oz elled enterdited. either bi lētēce of laWe Writen. oz elles bi any laWe ful dome. oz any ordinaire. We denounce opēli alle tho acursed that ꝑsreyne any prest foz to synge ther ine. oz by ryngig of belles oz bi any other Way maketh to here masse that bē opē li acursed bi name. oz elles enterdited. ¶ And also Whā ne any mā of holichirche bi his commissiōn doth outh of holichirche oz acursed either mā oz Wōmā. ād amoneste him bi name. on holichirche bi halue that thei go out of chirche While that gooddes seruise is in doynge bothe yis thei do his biddyng. thei falleth in this grete curs. ⁊ alle that mayntene hē. oz bidde hē holde hē stille in chirche and none of these may be assoiled bote by the court of rome. vt hē de sentē. excō. ca Grauis. i cle. Also alle tho ben acursed that maliciousli foz Wynnynge oz foz hatrede oz any enchelon forsake foz tho fulfille the biddynge ⁊ the cōmaundement of oure lozd the kynge foz to take hem to prisone that bē opēly acursed. et liggē ther inne. xl. dayes ād alle tho that helpe hem foz to be delyuered With outē assent ⁊ Wytyng of hem that acursed hem et vn til thei haue mad amendes to god ād tho holichirche. vt hē in cōsti. octob. et in cōst. apō oroī. ce. c. ⁊ S. vlt. ⁊ i cōsti. puīci. dñi roberti kylWardby cantuat. archiēpi. c. Vltimo quidē. S. vii. in cōsti. prouin. in con. ce. apud Lameth. ca. Preterea. Also Whanne any cher-

che is voide elle tho ben acurſed. that put any debate. or ple. in the patronage. Wher thorouz the verey patron is letted of his righ. vt hẽ in cõſti. pui. apud oroñ. ce. c. ii. ℌ. penultimo. Alſo alle tho that breke any poynt of te kynges grete chartre. or elles any point of chartre of te foreſt/ Whiche chartres hẽ writẽ the fredams of this long that diuerſe kynges haue graũted bothe to the le red & to tẽ lewed i the grette chartre ben. xxv. poyntes and the chartre of the foreſt cõprehendith. xv. poyntes. vt i tractatu q̃ vocaꝫ pars oculi in pꝛia parte pleni? cõti tineꝫ. That alle erchebiſhops et biſhops that lougẽ to angelõd haue acurſed alle tho that breke Wyntigli any of alle thiſe poyntes the Which ſẽtẽce of curſynge hath ben often confermed bi the court of rome. And alle tho ben acurſed. that falſe te popes lettres or his ſeel or any other lettres or ſeles that ben antẽtyk. & alle tho that hẽ purchaſe. et alle tho that vſe Wytigli ſuche falſe purcha ſed lettres. vt habetur extra de cri. fal. c. Ad falſarioꝝ. & c Dura. ¶ And alſo alle tho ben acurſed that ſtelle. or de ſtroie. or falſli With holde chartres or teſtamenthes. or any other maner lettres. that lõgẽ til other uſen. Wher for thei leſe here eritage. or any righ that thei ſhulde ha ue bi laWe. ¶ And alle tho that vſe falſe Weghtes. or fal ſe yerdes. or any othꝛe falſe meſures for to deceyue the peple With. And alle tho that falſe the kynges moneye or clippethe or maketh laſſe bi cauſe of here pfit. And al ſo alle tho that breke. or brẽne holichirche. or any other holi place of religion. or do i holichirche. or i any other place holi any foul ſynne. Wherfor it hath nede eter to be ne We hal Wed. or elles to be recõſiled. vt hẽ extra de ſentẽ. excõica. capi. Tua. & c. Conq̃ſti. & xvii. q. iiii. Oẽs eccliẽ. ¶ And alle heretikes ben acurſed. et alle tho that

mayntene hereſie. extra eodem. c. Ad abolendam. ⁊ c. Ex cõmunicam⁹. ⁊ alle tho that vſe ſymonie. extra eodẽ. c. Tãta. et alle vſereres. extra eodem. c. Dz. And ialle tho that make Whanne vſure is takẽ. that it be nought reſtozed ayen. and alle tho that leue on ſucher aſtz alle tho that ben acurſed bi name. and alle tho that Wilfulli ſlee hen ſelue. vt hẽ. xiii. q̃ſtione. i. ii. Quib⁹. et. c. Dzo obeũti bus. xxii. q. i. Placuit. ¶ And none of alle theſe mo We be biried amõg nõ criſtene folk and alle tho bẽ acurſed that mayntene oz defende any of hen either bi Woꝛd oz dede. ¶ Alſo We denounce acurſed alle opene thenes et robberes. ⁊ alle that hen receyue Wi tyngli. oz yeue hen help oz coũſeil. ¶ And hẽ that inuiolẽce dza We blod on her ſoder oz moder. ⁊ this is vnderſtõde bothe of bodeli fader et moder. and goſtli. ¶ And alle tho that Wilfulli ſlehere o Wne child. oz caſte hen a bey atte chirches. oz atte hoſpytales oz in any other place. many other poyn thes alſo lõge vnd tho this grete ſentẽce. bote. i tro We to god it be no ne de to recherze here no mo. ¶ Bote be auctozite of oure lozd god almighty. ãd oure lady ſeyn te marie et alle ſeyntes of heuene / of angeles / ⁊ archaun geles / pr̃iarkes / and ypphetes / apoſtoles / ⁊ euãgeliſtes / martyzes / confeſſozes ⁊ virgies / ⁊ alſo bi the poWer of al holichirche that oure lozd ieſucriſt y af vn to ſeynt pe-ter: We denounce alle tho opẽli acurſed that We haue re-kened thus vn to yo W. ⁊ alle tho that mayntene hẽ in here ſynnes. oz ʒeue hen ther to help oz counſeil. ſo that thei be departed fro god ⁊ al holichirche. ⁊ that thei ha-ue no part of te paſſion of oure lozd ieſu criſt ne of no ſa cremẽt that bẽ in holichirche ne no part of the prayere amõg criſtene folk. bote that thei bẽ acurſed of god ho lichirche. fro the ſole of the food vn tho the cro Wne of

the eued. slepynge ꝛ walkynge. sittynge ꝛ standynge et in al here wordes ꝛ werkes. ꝛ bo te ꝯsit thei haue grace of god. for to amẽde hen here bi here liue. for to dwel in the peynes of helle for eue with outẽ ẽde. fiat fiat. ā.

¶ Et nota q̄ licet oēs et singuli qui notantur aī. imo dāntur in hac generali excõmunicatione sint ipso facto et iure excõmunicati intantū q̄ hec sentencia non indigeat iudicis adminiculo nichilominus potest denunciator quotienscūq; eam denunciat si viderit expedire ad terrorẽ audientiū: vti illa debita solennitate qua tam de iure q̄ de cõsuetudine vtit ecclia in aliis articulis maioris excõmunicationis sentẽtias fulminando. videlicet cū cruce erecta/pulsatis cãpanis/cãdelis accẽsis/ꝛ in terrã p̄iectis ꝛ extinctis. ꝛc. nõ obstãte pena capituli. ¶ Cum medicinal. de sentẽ. excõ. in. vi. edito p̄ innocẽ. iii. ī ꝯsi. lugduñ. cui⁹ verba penalia sūt hec. Quicūq; enī excõicat excõicationẽ ī scriptis p̄oferat: ꝛ causā excõicationis exp̄esse cõscribat ppt quā excõicatio p̄ferat. Exẽplū vero hui⁹ scripture teneat tradere excõicato infra mensẽ si fuerit req̄situs: sup qua requisitione fieri volum⁹ publicū instrumentū: vel litteras testimoniales cõfici sigillo autentico consignatas. ¶ Si quis aūt iudicū huius constitutionis temerarius extiterit violator p̄ mensem vnum ab ingressu ecclesie et diuinis nouerit se suspensū superior vero ad quem recurritur sententiam ipsam sine difficultate relaxatus latorem excommunicato ad expensas et oē interesse condẽnet. et aī. puniat alias aduersione condigna. vt pena docente discant iudices q̄ graue sit excommunicationum sententias sine maturitate debita fulminare. Et hec eadē in suspensionis ꝛ interdicti sententiis volum⁹ obseruari. ¶ caueāt aūt eccliaꝝ p̄lati ꝛ iudices vniuersi: ne p̄dictam penam suspensionis

incurrant: qñ si contigerit eos sic suspensos diuina officia exequi sicut prius irregularitatē nō effugiēt iuxta canonicas sanctiones sup qua nō nisi p sūmū pōtificē poterit dispensari. Nā dicit cardinalis in eodē c. Cū medicinalis in v̄b. Quisquis. prope finē post q̄ disputauerit p et contra/ q̄ hoc capitulo loq̄tur tm̄ q̄ficūq; sentēti. excō muni. suspensionis vel interdicti lata est in certas personas et determinatas propriis earum nosbus in denunciatione huius sententie publice exp̄ssat. Sed quotiēscunq; sententia est vaga et incerta: tūc dicit q̄ pena istī⁹ capituli non habet locū. et hec est conclusio sua in dicto v̄b. Quisq̄s. vbi dicit sic. P̄ri⁹ dictū credo equi⁹ et magis cum textu concordat ꝛc. et hoc idem dicit innocentius in predicto capitulo. Cum medicinalis. in principio.

Sequit de absolutione et modo ꝫ auctoritate absoluendi a sentētia excommunicationis maiore et minore. Et est sciēdū q̄ generaliter i forma cōfessiōis sacramētalis p̄ri⁹ est penitētia iniūgēda: ꝫ ꝑsequēter absolutio īponēda sub hac forma. Ego auctoritate dei patris oīpotentis ꝫ bt̄oꝝ apl̄oꝝ petri et pauli et officii michi i hac pārte commissi: absoluo te ab his pctis michi p te cōfessis: et ab aliis de quib⁹ nō recordaris. In nōe patris ꝫ filii ꝫ spūsancti. Amen. in consti. oct. c. Mīn ceca. hec forma absoluendi tradit. Ego auctoritate qua fungor absoluo te a pctis tuis de quibus es cōtritus et michi cōfessus: et dñs te absoluat. In nōe patris et filii ꝫ spūsancti. Amē. Et debet p̄mitti oꝝ. Miserēatur tui oīps deus. ne forte effectus sacramenti impediatur ex parte penitētis. Et post absolutionē cōueniēter apponitur. In nōe patris ꝫ filii et spūsancti. Amen. ad insinuandū q̄ sacerdos non propria auctoritate absoluit sed quasi minister. tm̄ hoc relinquitur sacerdotis arbitrio. nec req̄ritur in abso

lutione manus impositio: qz hoc sacramentum nō ordinatur ad exequēdū aliquam excellentiam grē: sed ad remissionem culpe et hoc magis competit crucis signatio; qz fuit īstrumentum nostre redemptionis secundū Timotheum qui dixit q hec verba. Ego absoluo te. sunt de forma absolutionis requisita. ¶ Absoluto a minore excōicatione imponenda est sub hac forma. Excōicatus excōicatione minore cōfiteatur se esse excōicatum et causā specialiter exprimat p qua excōicat⁹ est et petat se absolui: z hoc a pprio sacerdote fieri pōt extra de sēte. ex. Super. et debet sacerdos hec verba vel similia dicere. Autoritate qua fungor absoluo te ab ol vinculo excōmunicationis minoris. vel sic. a vinculo excōmunicationis qua ligatus es p tali facto. exprimēdo illud factū in specialiet sacramentis ecclie te restituo. In nomīe patris z filii et spūscti amē. et potⁱ⁹ est absolutio sic ponēda cū verbo singularis numeri q pluralis scdm theologos q̄uis hosti. aliter dicat. ¶ In absolutione a maiori excōmunicatiōe sunt. iiii. obseruāda. Primū est q excōicat⁹ iuret se stare mādatis ecclie extra de sē. ex. Tenore sed hoc iuramētū nō est de substātia absolutōis vt extra de sē. ex. Cū desideres vñ z si omittat (qđ tñ fieri nō dz) nō minⁱ⁹ tenet absolutio. Puero de pueris an iurare debēt iudicio relinquat. Mulieres vo dubitāt iurare debēt ¶ Secōm est vt si qs excōicat⁹ p notoria offēsa aliquē nō absolueretur nisi prius sufficiēs emēdatio prestetur. Pro occulta vero offensa aut pro cōtumacia sufficit iuratoria cautio / vbi scilicet nulle expēse petuntur. Sed si vero expēse petuntur vel satisfactio dāni: nō debet reus absolui nisi satisfaciat si satisfacere valeat: et peccat q talē absoluit. si tñ de facto absoluat: absolut⁹ est scdm Vi. Si aūt emēdationē facere nō potest: debet absolui rece-

pta prius ab eo ydonea cautione. s. fideiussoria vel pignoratitia de satisfaciendo: cū ad pīguiorē fortumā puenerit extra de solut. Odardus. cle. quā si p̄stare nō pōt: saltē p̄stet iuratoriā et absoluat. x vi. q. vi. Si presbyt. talis quoq; ad petitionē aduersarii teneat cedere bonis. vt dicit v. sup. r. ¶ Terciū est q; excōicat⁹ absoluatur per eū qui tulit sententiā vel peius superiorem aut ab aliquo auctoritate alterius eor; et per sacerdotē reconsilietur. Nam q̄uis non sacerdos possit excōmunicare z absoluere a sentencia iudiciali. tamen dicere debet absoluto vt ostendat se sacerdoti q̄ ratione clauis ip̄m absolvere debet. quantum ad solemnē reconsiliationem: et ecclesie satisfactionem. q; hec i absolutione excōmunicati requiruntur extra de vita z ho. cle. Mn̄. in fine. Et si minor excōmunicatio req̄rat epyscopū vel p̄positum sacerdotem p̄ro absolutione obtinenda: multo fortius hoc requiritur in maiori secundū hosti. Deinde cōsuetū est vt fiat absolutio hoc modo. Excommunicatus vestibus suis spoliatus ponat se ante ianuas ecclie p̄ostratū vel flexis genib⁹ coram illo qui debet eum absoluere: qui absoluens alba vel suppellicio cū stola indutus teneat virgam in manu sua dicendō totum et integrū p̄m. Miserere mei deus: secundum magnam misericordiā tuam. totus p̄s. dicat cu Glia p̄ri. et Sicut erat. interim verberādo penitētē cū v̄ga videlz p̄cutiendo eū semel in quolibet versu vel magis vel minus: leuius vel acrius secōm quātitatem delicti. deinde finito psal. dicat. Kyrieleyson. Xp̄e el. Kyriel. p̄r nr̄. Et ne nos. Sed libera. Saluum fac seruū tuū vel ancillā tuā. De⁹ me⁹ sperātem i te. Nichil p̄ficiat inimic⁹ i eo. vel i ea, Et fili⁹ iq̄tatis nō apponat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi oronē meā. Et clamor me⁹ ad te ve-

niat. Dñs vobiscū. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oꝝ.

DEus cui proprium est misereri sp et parcere suscipe deprecationē nostrā: et hūc famulū tuum vel hāc famulā tuā quem vel quā excōmunicationis cathena constringit miseratio tue pietatis absoluat. Per xpm. dñm nrm. Amē. Deide dicat absoluēs sic. ☩ Auctoritate dei patris omnipotētis et bt̄oꝝ apl̄oꝝ suoꝝ petri et pauli et ecclesie sue sctē ꝛ nostra absoluimus te ab omni vinculo excō municatiōis maioris quē incurristi p tali facto. exprimē do illud factū i specialī et restituimus te communioni et participatiōi ecclesie ꝛ olim fidelibus: et ecclesiasticis sacra mentis. In nole patris et filii ꝛ ꝓpūs sctī Amen. ¶ Multa hic posita nō sunt de essentia absolutionis sed de bñ esse et ponūtur hic ad instructionem simplicium sacerdotum Quartū requisitū est: q absoluēs possit absolutionē iniungat absoluto rationabilia mandata. Nam si irrationa bilia iniungeret: posset appellare extra de pact. ca. fi. h. i. m ¶ 2. li. iii. ti. xxiiii. q. cvii. Et sciendū est q in p̄dictis non intelligit absoluēs illicite cōmunicare cum excōica to: sed licite facit: q hec ad salutē ale ptinent: ꝛ ḡ licitum est cū excōicatis cōmunicare seu participare/ nec sē tenciā incurrit. extra de sentētia excōicationis. Cū volū tate. ¶ Nota q excōicato a canone in sua absolutiōe p̄ci cipaliter iniūgēdū est sub iuramēto suo q ꝛtra canonē illū nūq̄ veniat videlicet incēdiario q nūq̄ scēdat nisi i bello iusto/ et peuſſozi clerici q numq̄ ꝓcuriat nisi in ca su licito: et ita de similibus. xxiii. q. viiia. Uestimā extra de senten. excōi. Ex tenore. In quibusdā aūt requiritur cautio: q decetero talia nō faciat. extra de sentē. ex. Gra uem. ¶ Item quādo excōicatus habēs iustum impedi mentum ne possit accedere ad eū a quo de iure fozet ab soluendus: et ꝓpter periculū moztis vel aliud simile ab-

soluitur ab eo qui alias eũ absoluere nõ posset: iniũgen dũ est ei vt q̃cito poterit se p̃sentet ei qui de iure absoluere debuit vel consuetudine: receptur⁹ mãdata ei⁹ ꝫ satisfacturus. nã aliter reincidit in eandem sententiam: et eodem modo reincidunt absoluti a sede apostolica vel a legatis eiusdẽ sedis: q̃b⁹ in absolutiõe iniũgit vt ordinario vel alteri se p̃sentẽt p̃o penitentia suscipienda et qđ satisfaciant iniuriam passis ꝫ hoc nõ faciũt q̃citi⁹ 2mo deputerunt. extra de senten. excõi. Eos q̃. li. vi. Itẽ si q̃s absoluerit aliquẽ de facto ab excõmunicatione a qua de iure nõ poterit absoluere cũ hoc aduertit tenet̃ sic absolutum certificare de errore suo: et consulere q̃ impetret sibi absolutionem ab eo qui de iure absoluere potest.

Benedictiones epyscoporum et suffraganeorum.

Confirmatio pueroꝝ. In primis dicat epͥs. Adiutoriũ nr̃m in noie dñi. Dñs vobiscum. Oremus. Oratio

OMñps sempiterne deus qui regenerare dignatus es hos famulos tuos vl̃ has famulas tuas ex aqua et spũsctõ q̃ꝫ dedisti eis remissionẽ oĩm peccatoꝝ: immitte in eos septiformẽ spñm sctñ paraclitum de celis Amen. Spiritum sapientie et intellectus. Amen. Spiritũ scientie et pietatis. Amẽ. Spñ cõsilii et fortitudinis. Amẽ ✠ ꝫ imple eos vel eas spũ timoris dñi ✠ amẽ. Et consigna eos vel eas signo sctẽ crucis ✠ ꝫ cõfirma eos vel eas crismate salutis in vitã propiciatus eternã amẽ Et tũc epͥs petat nome et vngat pollicẽ crismate: et faciat in fronte pueri crucem dicẽs. Q̃ õsigno te N. signo crucis ✠ ꝫ cõfirmo te crismate salutis ĩ noie pa ✠ tris et fi ✠ lii ꝫ spũs ✠ sancti. Amẽ. Pax tibi. Oremus. Or.

DEus qui apostolis tuis sanctũ dedisti spiritum: quiq̃ per eos eorumq̃ successores ceteris q̃ fidelibus tradẽdum esse voluisti: respice propicius ad nr̃e hu

militatis famulam et p̃sta: vt hoz coꝛda quoꝛum fr̃ōtes sacrosancto crismate deliniuimus ꝛ signo sc̃e crucis ꝛsignauimus: idē sp̃usſanctus aduenies templū glorie sue dignanter inhabitando perficiat. Per dñm. ꝛc.

Ecce sic benedicetur ois hō: qui timet dñm. Benedicat vos dñs ex syon vt videatis bona hierusalē oibus diebus vestris. Benedicat vos ops deus: pa ✠ ter et fi ✠ lius et spiritus ✠ sanctus. Amen. Bñdictio indumē toꝛ sacerdotum. Adiutoꝛiū nostrum. Dñs vobiscum. Istaꝰ oꝝ bñdictionꝫ primo dicantur. Oremus. oꝛ.

OMps sempiterne deꝰ qui p moysen famulū tuū pontificalia seu sacerdotalia ac leuitica vestimenta ad explendū mysterium eoꝛum in conspectu tuo: ꝛ ad decoꝛem tui nois fieri decreuisti: adesto p̃picius inuocationibus nostris: vt hec indumenta deluper irrigata gratia tua ingenti benedictione per nr̃e humilitatis seruitutē: purificare ✠ bñdicere ✠ et cōseruare ✠ digneris. vt diuinis cultibus et sacris mysteriis apta et bñ ✠ dicta existāt. hiſq; sacris vestibus p̃tifices / sacerdotes / seu leuite tui induti ab oꝝ impulsionibus seu tentationibus malignoꝝ spirituum munit̃i ac defensi esse mereantur: tuis mysteriis apti et condigni seruire atq; inherere in his placide et deuote perseuerare tribue. Per christum dominum nostrum. Oremus. Oratio.

DEus inuicte virtutis auctoꝛ et olim rerū creatoꝛ ac sctificatoꝛ: intēde p̃pici⁹: vt hec indumēta sacerdotalis et leuite gloꝛie ministeriis tuis finienda / tuo oꝛe p̃pio benedi ✠ cere et sctb ✠ ficare et consecra ✠ digneris: oēsq; vtentes tuis misteriis aptos: et tibi ī eis deuote et amicabiliter seruiētes: gratos effici concedas. Per xp̃m dñm nr̃m. amē. Et aſp̃gat ea ep̃s aqua bñdicta ꝛ eidē faciat ī bñdictiōe cuiuslibet specialis indumēti.

¶ Benedictio specialis cuiuslibet indumenti. Oze⁹. oz

DEus op̃s bonarũ virtutũ dato⁹ ꝫ olim bñdictio nũ largus ifulo⁹: te supplices exoramꝰ vt manibus nr̃is opem tue benedictionis ifundas: vt hũc amictũ vel albam vel cinctoziũ vel manipulũ vel dalmaticã vel planetã vel plumale diuino cultui p̃parandum virtute sancti spiritus bñ ✠ dicere et sctifi ✠ care atq; cõse ✠ crare digneris. et oĩb⁹ eis vtẽtibus gratiã sctificationis sacri mysterii tui benigne concede. vt i cõspectu tuo scti ꝫ imaculati atq; irrep̃hẽsibiles appareãt ꝫ auxiliũ mie tue acq̃rãt. Per x. ¶ Bñdictio amicti. oze⁹.

BEne ✠ dic domine quesumus omp̃s deus amictum istum: tam leuitice q̃ sacerdotalis officii: ꝫ concede p̃opicius vt quicunq; eum capiti suo imposuerit: benedictionem tuam accipiat: sitq; i fide solidus: et sanctitatis grauedine fundatus. Per chr̃istum dominum nostrum. ¶ Benedictio albe.

DEus inuicte virtutis auctor et omniũ rerũ creator et sctificator: inteade p̃pici⁹: vt hãc albã leuitice ac sacerdotalis glie tuo ore p̃opio bñ ✠ dicere sctificare atq; cõsecrare digneris: omnesq; ea vtẽtes tuis mysteriis aptos ꝫ tibi in ea deuote ꝫ amicabiliter seruiẽtes gratos effici concedas. Per x. Bñdictio cinguli. oz.

OMp̃s sempiterne de⁹ q̃ aarõ et filiis suis sacerdotali ministerio cingulo et cũ balteo in renib⁹ strigi iussisti: adesto supplicationibus nr̃is: vt oẽs tue sancte operationis ministerii hac zona iusticie circũsepti: renes lumbosq; sctẽ pudicitie p̃cingere latagãt atq; p̃ualeãt: quatenꝰ nec vẽto elationis nec frigore inimicitatis tabescant: ꝫ magis ac magis teq; optitulãte cõfirmari ꝫ roborari ad tibi placita queant. Per chr̃istum dominũ nostrum. ¶ Benedictio manipuli. Oremus. Oratio.

Exaudi nos dñe sancte pē oēs eterne deus. vt hūc manipulum sacri mysterii vsui ꝑparatū be ✠ ne dicere scḋ ✠ ficare atq; cōse ✠ crare digneris. Per chr̄m dñm nr̄m. ℭ Benedictio stole. Oremus. Oratio.

Deus qui solis ꝓdicatoꝝib⁹ collū et pect⁹ munire iussisti: exaudi nos ꝑpicius vt qcūq; tuoꝝ sacer dotū huic stole colla subiecerint: qcqd coꝝde credāt bonū ꝓtulerit: z qō verbis edocuerit: factis adiplere festinēt Per xp̄m. ℭ Benedictio stole et manipuli simul. Dño.

Dñe ielu xp̄e fili dei viui q̄ pius et misericoꝝs ore tuo sctō bñdicto dixisti. Venite ad me oēs q̄ laboꝝatis z onerati estis: z ego reficiam vos: z inuenietis requiē alab⁹ vr̄is. Jugū enī meū suaue est z on⁹ meū le ue. Stolā istā z manipulū istum q̄ famuli tui sacerdotes z leuite tui: ad ostendēdū se seruituti tue mācipaturos ge staturi sunt: bñ ✠ dicere lā ✠ ctificare atq; sle ✠ crare dignet. quatenꝰ eis vtētes iugū tuū suaueq; on⁹ tuū le ue sentiāt: z alab⁹ suis reḋē inueniāt sēpitnā. Per te sal uatoꝝ mūdi rex glie. Qui viuis. ℭ Bñdictio cāsule. oꝝ.

Deus fons pietatis z iusticie: qui tui operis mini stros ad extremū vestimētoꝝ tuoꝝ casula cuius munimēto iteriꝰ ola tegerētur vestiri sanxisti: ꝛcede pe cibus nr̄is virtutē et bñdictionē gr̄e tue: vt oīs hac casu la ḋuti: enumeratis interiꝰ olm virtutū oꝝnamētis: bt culū ꝓfecte charitatis sup ola habeant z cōseruent: quo perfecte valeant sacrificiū tibi gratū ꝑ viuis z moꝝtuis: et que deuota mente adipisci deliderāt implere valeant ꝓpitiante dño nr̄o ielu xp̄o. Qui viuit et regnat. ℭ Benedictio mappar̄ seu linthearuꝝ altaris. Oꝝ.

Exaudi preces nr̄as dñe: et hec linthearuꝝ sacri altaris vsui ꝑparata bñ ✠ dicere z sanc ✠ ctifica re digneris. Per xp̄m dñm nr̄m. Amē. Oremus. Oꝝ.

Omine deꝰ opꝰ q̄ omnia mēta ⁊ litheamina face re moysē famulū tuū p quā dragita dies docuisti: q̄ etiā maria texuit in vsū tabernaculi fedꝰ bñ ✠ dicere/sctī ✠ ficare ⁊ cōle ✠ crare dignet/ hec litheamina ad tegendū et inuoluendū altare gliosissimi filii tui dñi nr̄i iesu xp̄i. Qui tecū viuit et reg. Bñdictio patene. or.

ORemus fratres dilectissimi: vt diuine gr̄e benedictio cō ✠ secret et sctificet hāc patenā ad cōfringē dū i ea corꝑ dñi nr̄i iesu xp̄i: qui crucis passionem sustinuit pro salute oim nr̄m. Qui tecū viuit et re. Oratio.

OPps sēpiterne deꝰ q̄ legalib⁹ istitutor es hostias: q̄q̄ iter eas ꝓpria similaginē deferri in patenis aureis ⁊ argēteis ad altare tuū iussisti bñ ✠ dicere sā ✠ ctificare atq̄ cō ✠ secrare digneris hāc patenā i administratione eucharistie iesu xp̄i filii tui. q̄ p nr̄m oīz salute seipsū tibi deo p̄ri i cruc̄ patibulo elegit imolari. Qui t. Hic faciat ep̄s crucē cū pollice de oleo sctō sup patenā: et mox liniat totā superficiē cū ipo pollice dicēs. Conse ✠ crare ⁊ sctifi ✠ care dignare dñe patenā istam: per istam sanctā vnctionē ⁊ nostrā bñdictionē: i xp̄o iesu dño nr̄o Qui te. Preca. ad calicē. Oremꝰ dilectissimi fr̄es: vt deꝰ ⁊ dñs nr̄ calicē istū i vsū sui misterii ꝓsecrādū celest̄ gr̄e aspiratiōe sctificet: ⁊ ei ad hñdā plenitudinē diuini amoris accōmodet. p̄r. Bñdictio calicis. Dignare dñe deꝰ nr̄ calicē istū bñ ✠ dicere i vsū misterii tui pia deuotiōe formatū: ⁊ sctificatiōe p̄fūdere: qua melchisedech famuli tui sacratū vas ve calicē p̄fudisti: ⁊ qđ arte vel metallo effici nō potest altarib⁹ tuis dignū: fiat tua bñdictione sctifica tū. Per x̄. Hic faciat crucē de crismate a labio eius inf abiit cū pollice ⁊ mox liniat ⁊ pūgat calicē totū infra dicēs. Cō ✠ secrare et sctī ✠ ficare dignare calicē istū per istā sanctā vnctionē ⁊ nostrā bñdictionē: in xp̄o iesu.

dño nr̃o. Qui tecũ vi. Actiones nr̃as q̃s dñe aspirando p̃uent ⁊ adiuuãdo pleq̃re vt cũcta nr̃a opatio et a te semp icipiat: ⁊ p te cepta finiatur. Per xp̃m. Oremꝰ. oz

OMñps sempitne deꝰ manuꝫ nr̃is q̃s opẽ tue bñdictiõis ifũde: ⁊ p nostrã bñdictionẽ hoc vasculũ ⁊ patena sci ✠ ficẽt ⁊ corpꝰ ⁊ sãguis dñi nr̃i ihesu xp̃i noui sepulcrũ sancti spũs gr̃a ꝓficiat. p. r. Vasa sacra ⁊ alia ornamẽta eccl̃ie bñdicãt hoc mõ. Adiutoriũ no. ore. oz

Exaudi dñe pces nr̃as clemẽtissime p̃: ⁊ hec purificãda vasa ⁊ ornamenta sacri altaris atq̃ eccl̃ie tue sacri mysterii vsui p̃parata bñdi ✠ cere ⁊ sancti ✠ ficare digneris. Per christum dñm nostrum. Oremus.

OMñps et misericors deus q̃ ab initio vtilia ⁊ necessaria hoib⁹ creasti: tẽplaq̃ manu hoim facta nomini tuo sancto dicari/ tueq̃ habitationis loca vocari voluisti q̃q̃ p famulũ tuũ noyẽ vestimẽta põtificalia et sacerdotalia ⁊ leuitica/ ⁊ alia q̃q̃ diuersi gñis ornamẽta ad cultũ ⁊ decorẽ tabernaculi ⁊ altar̃ tui fieri decreuisti: exaudi ꝓpicius pces nr̃as ⁊ oĩa hec diuersar̃ speciez ornamẽta: i vsũ basilice tue vel altar̃ ad honorẽ et gl̃iam tuã p̃parata/ purifi ✠ ficare bñ ✠ dicere sancti ✠ ficare atq̃ cõse ✠ crare digneris. vt diuis cultib⁹ sacrisq̃ misteriis apta ⁊ bñdicta existãt: hisq̃ cõfectionib⁹ corpꝰ ⁊ sãguis dñi nr̃i ihesu xp̃i dignis parẽt famulatib⁹. Qui te. et aspgat aqua bñd. Bñd. libroz. Adiutoriũ ⁊c. Oremꝰ.

OEscendat dñe virtus spũs sancti super hunc libꝝ. q̃ eum mundando p̃purificet et benedicat atq̃ sanctificet: et oĩm in eo legẽtium clementer corda illuminet et verũ intellectũ tribuat: sed et itelligẽdo tua p̃cepta ꝑseruare et iplere scõm voluntatẽ tuã: bonis operibus cõcedat. Per do. et aspgat aqua bñdicta. Bñdictio thuribuli. Adiutoriũ nostrum ⁊c. Oremus.

DOmine de⁹ q̃ dñi filios israel in deserto murmurãtes ob rebellẽ suã audaciã durũ vastaret incẽdiũ aarõ sacerdotẽ tuũ acrepleto igne altaris thuribulo tibi incẽsũ ponentẽ exaudire eosq; de incendio liberare dignat⁹ es: bñ ✠ dic q̃s dñe thuribulũ hoc q̃ pst̃a: vt quotiẽs in eo thus adolebit̃: votũ ppũi tui boni odoris efficias. Per do. Benedictio lcẽsi. Adiutoziũ nr̃m. Oze⁹.

DOmine de⁹ oñs cui astat exercitus angelor cũ tremore: quor seruitiũ spũiale q̃ igneum esse cognoscitur: dignare respicere/ bñ ✠ dicere et sctĩ ✠ ficare hãc creaturã incẽsi: vt oẽs lãguores cũcteq; insidie inimici odorẽ eius sentientes: effugiãt et separentur a plasmate tuo: qõ pzeciosi filii tui sanguine redemisti vt nñ q̃ ledantur a morsu antiqui serpẽtis. Per dominum. Benedictio corporaliũ. Adiutorium nostrum in nomine domini. Qui fecit celum et terram. Oremus. Dño.

CLementissime de⁹ cuius inenarrabilis est virt⁹ cui⁹ mysteria archanum miraculis celebrantur: tribue q̃s vt hoc lintheamen tue propiciationis benedictione sanctificetur ad consecrãdum super illud corpus dei et dñi nr̃i iesu christi filii tui dignum efficiatur. Per eundẽ christum dominum nostrum. Oremus. Dño.

DEus qui humani generis saluatione verbũ caro fact⁹ es: et habitare tot⁹ in nobis nõ dedignatus es/ q̃q; tradit̃ori tuo pñdo osculũ piũ dedisti: dñe pro vita oĩm pi⁹ mactari voluisti/ atq; in syndone lineo tecta te volui permisiti: respice propicius ad vota nr̃a: qui tua fideliter carismata amplecti cupimus/ q̃s dñe sctĩficare/ bñ ✠ dicere et cõsecrare digneris hoc corporale i vsũ altar̃ tui ad cõsecrãdũ sup illud siue ad tergendũ inuoluẽdũq; sacrosctm̃ corp⁹ et sanguinẽ tuũ. Dñe iesu xp̃e: digniq; pareant famulatibus vt quicq̃d sacro

ritu super hoc inuiolabiliter sicut melchisedech oblatiõ placeat tibi holocaustũ et obtineat p hoc premiũ quicũq; obtulit votiũ: te quoq; humiliter rogam⁹ ac petim⁹ vt hoc corporale tue sanctificationis vbertate per scti spiritus gratiã purifices ⁊ sctifices. qui te pro nobis omnib⁹ offerre sacrificium voluisti. et presta vt super hoc sint tibi libamina accepta/ sint grata/ sint pinguia/ et spũsscti roze perfusa saluatoꝛ mundi. Qui viuis ⁊ regnas deus Per omnia secula seculoꝝ. Amen. Oremus. Oratio

DEꝰ qui digne tibi seruientiũ nos imitari desideras famulat: respiceum propicius ad humilitatis nostre seruitutem: et hoc corporale nomini tuo dedicatum et seruitutis tue vsibus preparatum: celestis virtutis bñdictiõe scti ✠ fica purifi ✠ ca ⁊ cõ ✠ secra: quatenus super illud spiritus sanctus tuus descendat qui ⁊ oblationes populi tui benedicat: et corda siue corpora sumentium benignꝰ reficiat. Per ð. Bñdictio ꝑculoꝝ. Oratio

DEus oim bñdictionũ largus infusoꝛ ac oĩs bone actionis inspicatoꝛ q̃ omnia tabernaculi federis ornamẽta ad deuotionẽ populi tuo ore proprio fieri ꝓcepisti: te humili ꝓce deposcim⁹ vt hec oracula siue ꝓcaria sanctitatis effigiẽ pretendentia: et ad deuote orandũ bti illimã virginẽ mariã dei genitricem adoptata/ ⁊ ad psallẽdũ eiusdẽ sctissime virginis psalteriũ ꝛfecta ⁊ preparata: illa bñdictione perfundas et bñdicas: qua olim per manus sacerdotũ vtensilia tabernaculi perfudisti: cõcede vt q̃cũq; in his oraculis siue precariis ipsam gloriosissimã virginẽ suppliciter honorare studuerint: aut in his quocũq; loco corã sua ymagine ꝓces effundere decreuerit/ aut eius patrocinium postulauerint: illiꝰ ꝓcib⁹ ⁊ obtẽtu gratiã ⁊ gloriã cõsummato vite pñtis termino obtineãt: ⁊ tue propiciationis indulgẽtiã cõsequant. Per.

Solus et ineffabilis et incomprehẽsibilis creator ops deꝰ cuius verbo et potestate cũcta sunt creata/ cuiꝰ dono perceptiꝰ q̃ ad vite remedia possidemus/ te suppplices obnixis precibus deprecamur: vt de sede maiestatis tue hec oracula siue precaria fidelium famulorum tuorũ sanctitati conuenientia/ tua bñdictione celesti sanctificatione perfundere dignecis. quatenꝰ beneplacitũ munꝰ in his oratiõi accipias/ sintq; hec oracula siue precaria in conspectu tue clementie libenter accepta. sicut abel alũni tui/ vel sicut melchisedech munera tibi placuerũt oblata vt qui in his sanctissimã dei genitricẽ mariã suis sanctis nititur decorare obsequiis/ filius eius dñs noster iesus xp̃s magna pro paruis recõpẽset deuotionẽ eius accipiat/ petã dimittat/ fide eũ repleat. idulgẽtia foueat/ mia ꝓtegat/ aduersa destruat/ pspera cõcedat/ habeat in hoc seculo bone actionis documentũ caritatꝫ studiũ/ sci amoris affectũ/ et in futuro cũ sctis ãgelis gaudium adipiscat perpetuũ. Per eũdẽ dñm nr̃m iesũ xp̃m. ꝛc.

Sequit tabula ad inueniendũ cõtenta i hoc manuali secundũ numerũ foliorũ.

Et primo.

Bñdictio salis et aq̃. fo. ii.
Aspsio aq̃ bñd tpe paschali. iii.
Benedictio panis dominicis diebus. folio. v. et ibi. iii.
Cãtus euãge. Liber gene. q̃ i nocte nat. dñi canit. v.
Lectio alternatim cantanda eadem nocte. viii.
Cãtus euangel. Factũ est. in nocte epy. cantandus ꝛc.
Bñdictio luminis in festo purificationis btẽ ma. xiii.
Seruitiũ iiii. tpm in capite ieiunii cũ bñd cineꝝ. xvi.
Bñd frondiũ i do. pal. xviii
Seruitiũ in cena dñi. xx.
Seruitiũ i vigi. pasch xxv.
Ordo ad faciendum cathecuminum. folio. xxxii.
De nũdatiõe fõtis xxxvii
De baptismo. xlii.
De purificatiõe mulieris xlv.
Ordo sponsalium. xlvi
De secundis nuptiis. lv.

Seruitiū pegrinoꝝ. lvii.
Bñd enlis noui militꝫ. lxi.
Bñd carniū i die pasch. lx
Bñd carnis/casei/butyri/
ouoꝝ siue pastillaꝝ pa. lxii.
Bñd nouoꝝ fructuū. lxii.
Benedictio ad omnia que-
cunqꝫ volueris. lxii.
Benedictio feminis. lxii
Bñdictio pomoꝝ i die scti
Jacobi apostoli. fo. lxii.
Bñdictio elemosine. lxiii
Bñdictio scuti et baculi ad
duellum. lxiii.
Bñd oculoꝝ infirmoꝝ. lxiiii
Benedictio nauis lxiiii.
Bñdictiões añ prādiū. lxv
Bñdictiões ante prādium
cum fuerit ieiunium. lxvi
Benedictiones ante prān-
diū tempoꝛe pasche. lxvi.
Seruitiū icludēdoꝝ. lxvii.
Prefatiões cōmunes. lxxii
Canō cū rubꝛica a nouo in
cipientib⁹ cōmoꝺ. lxxiiii.
Ad visitādū infirmū. lxxxi.
De extrema vncti. lxxxviii.
Cōmēdatio aiarum. xciiii.
Uespere moꝛtuoꝝ. ciiii.
Uigilie moꝛtuoꝝ. cviii.
Specialia quedam pꝛo de-
functis. cxxxii.
Missa pꝛo defūctis. cxxvii.
Seruitium super coꝛp⁹ de-
functi. cxxvi
Missa de sctā cruce. cxlvi.
Missa de btā v̄ gine. cxlvii.
Epystola cum euangelio
de trinitate. cxlviii
Missa de sctō spū. cxlviii.
Articuli generales maioꝛis
excommunicatioꝛis in lin
gua materna. cxlix.
Modus absoluendi. clviii
Benedictiones eꝑoꝝum et
suffraganeoꝝum. clx.

FINIS.

Manuale ad vsum celeberrime eccl̄ie Sar recentissi-
me Impꝛessū Rothomagꝫ Magistrū Petrū Oliuier
Impensa et ere honesti viri Jacobi Coulinlibꝛarii in
atrio bibliopolaꝝ maioꝛis eccl̄esie e regione curie archie
piscopalis mꝛorantis. Anno salutis sextodecimo supꝛa
millesimū et quīgētesimū. x. die decēbꝛis Finit feliciter.